

Tilinpäätös 2025

ESPOO
ESBO

Sisällys

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	2
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus.....	2
1.1.2	Espoon kaupungin hallinto.....	3
1.1.3	Yleinen talouden kehitys.....	5
1.1.4	Espoon talousalueen kehitys	5
1.1.5	Olennot muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	11
1.1.6	Henkilöstö.....	12
1.1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	13
1.1.8	Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	14
1.1.9	Yhteistyötä kestävä kehityksen haasteiden ratkaisemiseksi	15
1.1.10	Ympäristö ja kestävä kehitys	15
1.2	SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN.....	18
1.3	KOKONAISTALouden TARKASTELU	24
1.3.1	Talousarvion toteutuminen	24
1.3.2	Tilikauden tuloksen muodostuminen	25
1.3.3	Toiminnan rahoitus	27
1.3.4	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	29
1.3.5	Kokonaistulot ja -menot.....	31
1.3.6	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	33
1.4	KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	34
1.4.1	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	34
1.4.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	34
1.4.3	Omistajastrategiset tavoitteet, niiden toteutuminen ja arviointi	35
1.4.4	Olennot konsernia koskevat tapahtumat.....	35
1.4.5	Keskeiset muutokset konsernirakenteessa	36
1.4.6	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	36
1.4.7	Konsernin talous 2025 tiivistetysti	37
1.4.8	Konsernilainat	37
1.4.9	Investoinnit.....	38
1.4.10	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	39
1.4.11	Konsernitilinpäätös ja analyysit.....	42
1.4.12	Konserniyhteisöille asetetut tulostavoitteet	49
1.5	KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ.....	59
2	TOTEUTUMISVERTAILUT	60
2.1	ESPOO-TARINAN VUODEN 2025 TAVOITTEIDEN, OHJELMIEN JA LINJAUSTEN TOTEUTUMINEN	61
2.1.1	Yhteenveto Espoon kaupungin tulostavoitteiden toteutumisesta	61
2.1.2	Poikkihallinnollisten kehitysohjelmien päättyminen ja uusien käynnistyminen	62
2.1.3	Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus- ja sopeutusohjelma	63
2.1.4	Projektoitu toiminnan ja palvelujen kehittäminen.....	63
2.1.5	Espoo-tarinan 2021–2025 kaupunkitasoisten tulostavoitteiden toteutuminen vuonna 2025.....	65
2.2	KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	110

	2.2.1	Valtuusto.....	111
	2.2.2	Konsernihallinto.....	113
	2.2.3	Elinvoiman tulosalue	117
	2.2.4	Kasvun ja oppimisen toimiala	125
	2.2.5	Kaupunkiympäristön toimiala	134
2.3		TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	144
2.4		INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN.....	147
	2.4.1	Aineettomat hyödykkeet.....	148
	2.4.2	Maa- ja vesialueet	148
	2.4.3	Kiinteät rakenteet ja laitteet.....	149
	2.4.4	Koneet ja kalusto.....	150
	2.4.5	Osakkeet ja osuudet.....	152
2.5		RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	153
2.6		Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	155
3		TILINPÄÄTÖS LASKELMAT.....	160
	3.1	TULOSLASKELMA.....	161
	3.2	RAHOITUSLASKELMA	163
	3.3	TASE	165
	3.4	KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	168
4		LIITETIEDOT	173
5		LIIKELAITOSTEN, TASEYKSIKÖIDEN JA RAHASTOJEN TILINPÄÄTÖKSET	202
	5.1	LIIKELAITOKSET	203
	5.1.1	Tilapalvelut-liikelaitos	203
	5.2	TASEYKSIKÖT.....	225
	5.2.1	Suurpelto.....	225
	5.2.2	Tapiola	236
	5.2.3	Urheilupuisto	250
	5.3	RAHASTOT.....	259
	5.3.1	Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto.....	259
	5.3.2	Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto	263
	5.3.3	Vahinkorahasto	267
	5.4	Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen.....	271
	5.5	Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen	273
6		LUETTELOT JA SELVITYKSET	275
7		ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	279

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli Espoolle monella tapaa uuden aikakauden alku. Uusi valtuusto ja uudet luottamuselimet aloittivat kevään vaalien jälkeen toimintakautensa. Valtuustokauden aluksi päivitimme yhdessä Espoo-tarinan, kaupungin strategian ja määritimme kaupungin tahtotilaa alkaneelle valtuustokaudelle.

Vuosi oli Espoolle taloudellisesti vaativa ja toimintaympäristöltään poikkeuksellinen. Talouden epävarmuus, heikentyneet suhdanteet ja kasvava työttömyys loivat paineita kaupungin tulokehitykseen ja vaikeuttivat ennustettavuutta. Verotulot jäivät odotettua alhaisemmiksi ja lisäksi maanmyyntitulojen heikko kehitys syvensi tulopohjan haastetta. Verotulojen ja maanmyyntitulojen negatiivista poikkeamaa lievensi toimintakulujen alittuminen talousarvioon verrattuna. Samalla on huomattava, että toimintamenot kasvoivat ennätyskelliset 5,6 prosenttia eli 76 miljoonaa euroa. Tämä kertoo palvelutarpeiden lisääntymisestä sekä yleisestä kustannustason noususta.

Vaikeasta taloustilanteesta huolimatta kaupungin tilinpäätös vuodelta 2025 muodostui selvästi talousarviota paremmaksi. Kaupungin tulos oli 110,8 miljoonaa euroa, mikä on 56,7 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Parantuneeseen tulokseen

vaikutti erityisesti rahoitustuottojen poikkeuksellisen korkea taso: niitä kertyi noin 67 miljoonaa euroa, yli 40 miljoonaa euroa talousarviota enemmän. Myös toimintakulujen alitus tasapainotti tilannetta. On kuitenkin todettava, että kaupungin vuosikate ja tulos eivät siltikään riittäneet kokonaan toiminnan ja investointien rahoittamiseen.

Espoo kasvaa edelleen ripeästi ja erottuu väestökehitykseltään muista suurista kaupungeista. Väestö lisääntyi ennakkotietojen mukaan 5 350 asukkaalla, ja vuoden lopun väkiluku oli 326 280. Erityisen huomionarvoista on lasten ja nuorten määrän kasvu sekä vieraskielisen väestön osuuden jatkuva nousu. Kasvu vahvistaa Espoon elinvoimaa, mutta kasvattaa myös palveluiden kysyntää tavalla, johon on vastattava pitkäjänteisesti ja taloudellisesti kestävästi.

Vuosi 2025 osoitti, että talouden rakenteellinen epätasapaino ja ennustettavuuden haasteet edellyttävät entistä tarkempaa talouden seurantaa ja tiivistä yhteistyötä koko kaupunkiorganisaatiossa. Kaupunginhallitus päätti helmikuussa 2026 käynnistää talouden tasapainotustyön osana vuoden 2027 talousarvion ja 2028–2029 taloussuunnitelman laadintaa. Talouden tasapainotuksella varmistetaan Espoo-tarinassa määriteltyjen taloustavoitteiden saavuttaminen.

Ennen kaikkea kyse on siitä, että kaupunkimme asukaskohtainen velkamäärä uhkaa kasvaa tällä vaalikaudella noin 50 % yli 3000 euroon espooalaista kohden. Velkaantumiskiirteen katkaisu on välttämätöntä, jos haluamme kantaa vastuun siitä, että olemme myös 2030-luvulla maailman paras paikka asua, elää ja kasvattaa lapsia.

Kai Mykkänen
kaupunginjohtaja

1.1.2 Espoon kaupungin hallinto

1.1.2.1 Valtuuston voimasuhteet 31.12.2025 olivat seuraavat:

Kansallinen Kokoomus (Kok.)	28
Vihreä liitto (Vihr.)	15
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue (SDP)	14
Svenska folkpartiet i Finland (SFP)	6
Perussuomalaiset (PerusS)	4
Vasemmistoliitto (Vas.)	3
Suomen Keskusta (Kesk.)	2
Suomen Kristillisdemokraatit (KD)	2
Liberaalipuolue (Lib)	1
Jäseniä yhteensä	75

1.1.2.2 Valtuuston puheenjohtajat 31.12.2025

Valtuuston puheenjohtajana Saara Hyrkkö (Vihr.)
I varapuheenjohtajana Maria Guzenina (SDP)
II varapuheenjohtajana Jarno Limnell (Kok.)
III varapuheenjohtajana Simo Grönroos (PerusS)

1.1.2.3 Kaupunginhallitus 31.12.2025

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana Mervi Katainen (Kok.)
I varapuheenjohtajana Henna Partanen (Vihr.)
II varapuheenjohtajana Markku Sistonen (SDP)

Kaupunginhallituksen esittelijöinä toimivat kaupunginjohtaja Kai Mykkänen, sekä toimialojen johtajat Merja Narvo-Akkola ja Olli Isotalo.

1.1.2.4 Tilivelvollisuus

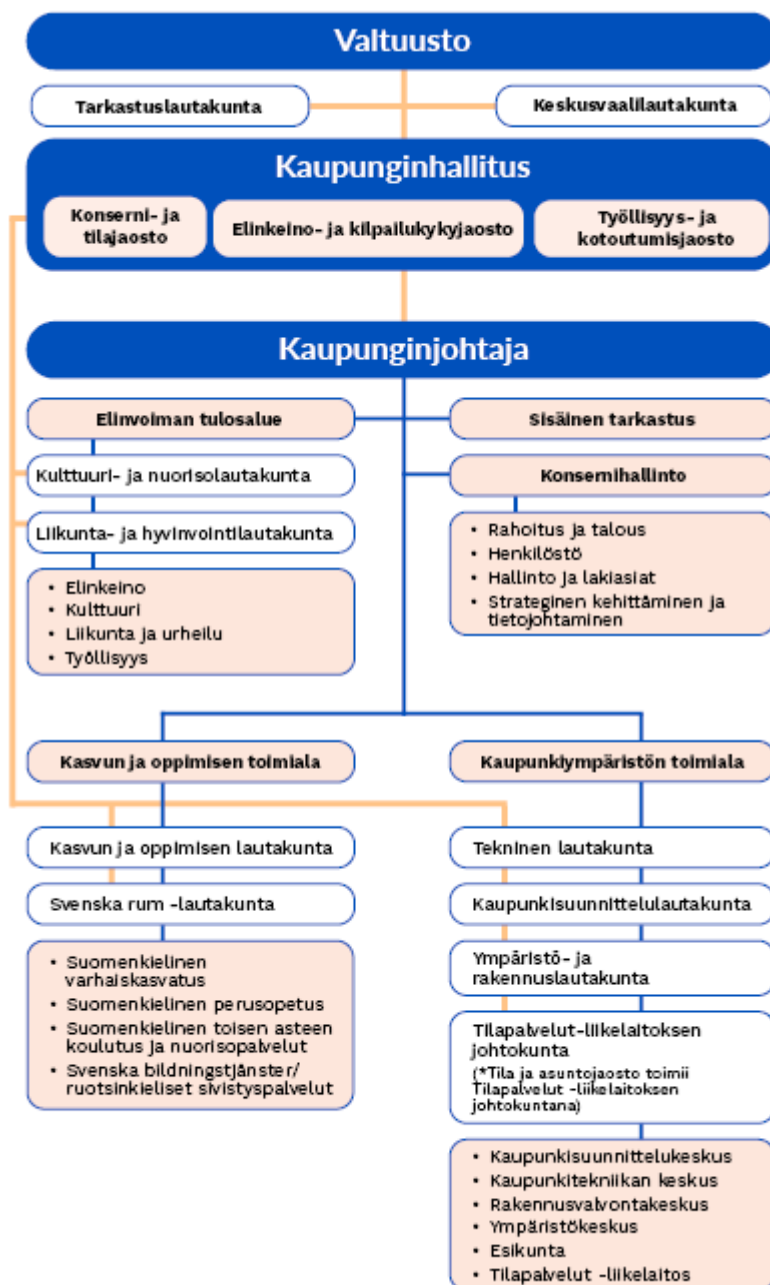
Kaupunginhallituksen, johon kuului 15 jäsentä, kokoonpano 31.12.2025 oli seuraava:

Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtainen varajäsen	
Aaltonen Juri	SDP	Schauman Ari	SDP
Cederlöf Karin	SFP	Ahlefeldt Anne	SFP
Elo Simon	Kok.	Havu Isto	Kok.
Hopsu Inka	Vihr.	Seppälä Peppi	Vihr.
af Hällström Nina	SFP	Haakila Costa Toni	KD
Katainen Mervi	Kok.	Markkula Markku	Kok.
Kilpijoki Kerttu-Liisa	Kok.	Fagerström Noora	Kok.
Marttila Helena	SDP	Rönni-Sällinen Annika	SDP
Nevanlinna Risto	Vihr.	Hagerlund Tony	Vihr.
Partanen Henna	Vihr.	Kantola Anu	Vihr.
Rodriguez Elina	Vas.	Holma Jussi	Kesk.
Sammallahti Tere	Kok.	Juuti Sini	Kok.
Sistonen Markku	SDP	Valle Jaana	PerusS
Vanhanen Joel	Kok.	Laakso Mikko	Kok.
Vehmanen Emma-Stina	Kok.	Stenholm Elena	Kok.

Kuntalain 125 §:n tarkoittamia tilivelvollisia ovat kaupungin toimielimet sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Laki ei vaadi tilivelvollisten viranhaltijoiden määrittelemistä ennakoita. Tarkemman luettelon tilivelvollisista voi määrittellä valtuusto. Määrittely tapahtuu tarkastuslautakunnan valmistelun pohjalta. Viime kädessä harkintavallan siittä, ketkä ovat tilivelvollisia, voidaan kuitenkin katsoa olevan tilintarkastuskertomuksen antavalla tilintarkastajalla.

Tarkastuslautakunta on päivittänyt kaupungin tilivelvollisten määrittelyn yhteistyössä JHT-tilintarkastajan kanssa kokouksessaan 25.2.2026.

Espoossa kuntalain tarkoittamiksi tilivelvollisiksi toimielinten jäseniksi voidaan katsoa 1.1.2025 voimaan astuneen hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus jaostoineen, lauta- ja johtokunnat jaostoineen sekä toimikunnat ja tilivelvollisiksi viranhaltijoiksi kaupunginjohtaja, elinvoiman tulosalueelta elinvoimajohtaja, kasvun ja oppimisen sekä kaupunkiympäristön toimialojen toimialajohtajat sekä konsernihallinnosta rahoitusjohtaja, henkilöstöjohtaja, lakiasiainjohtaja sekä strategia- ja kehittämisjohtaja. Lisäksi tilivelvollisiksi on perusteltua katsoa toimialojen sekä elinvoiman tulosalueen tulosyksiköiden johtajat, liikelaitoksen toimitusjohtaja sekä elinvoiman tulosalueen esikunnasta hallintopäällikkö, kaupunkiympäristön toimialan esikunnasta hallinto- ja kehittämisjohtaja ja kasvun ja oppimisen toimialan esikunnasta talous- ja hallintojohtaja sekä hallintopäällikkö. Lisäksi tilivelvollisiksi voidaan katsoa itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavat viranhaltijat hallintosäännön ja toimintaohjeiden mukaisesti.

1.1.3 Yleinen talouden kehitys

Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 0,2 prosenttia vuonna 2025. Vuoden viimeisellä neljänneksellä bkt kasvoi 0,4 prosenttia.

Taloukasvu jäi alhaiseksi, koska teollisuuden ja joidenkin palvelutoimialojen kasvun positiivinen vaikutus jäi pienemmäksi kuin rakentamisen, kaupan ja kulutuksen heikon kehityksen aiheuttamat negatiiviset vaikutukset.

Suomen vienti kasvoi syksyn aikana sekä määrissä että hinnoissa mitattuna. Palveluiden viennin määrä kääntyi laskuun vuoden 2025 aikana. Vastaavaa kehitystä on havaittavissa myös palveluiden tuonnin puolella. Suurin yllätys oli tavaraviennin voimakas kasvu. Tavaroiden vienti tammi-syyskuun aikana kasvoi USA:n asettamista tavaratulleista huolimatta noin neljä prosenttia suhteessa viime vuoden vastaavaan jaksoon.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan vuonna 2026 kotitalouksien kulutuksen odotetaan vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. VM:n talven talouskatsauksessa ennustetaan BKT:n kasvuksi 1,1 prosenttia vuonna 2026.

1.1.3.1 Kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024

Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Valtion kompensatio vuoden alussa tapahtuneeseen TE-palveluiden siirtoon oli täysin riittämätön. TE-uudistus lisäsi kuntien kuluja noin miljardilla eurolla. Tästä summasta kunnat joutuivat rahoittamaan arviolta yli 200 miljoonaa euroa. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Investoinnit keskittyvät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle.

Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien lainakanta kasvoi 3,7 prosenttia vuonna 2025.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä.

Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 kuitenkin sadoilla miljoonilla euroilla. Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi. Yli 80 prosenttia vuoden 2025 tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa.

Porin energiaosakkeiden myynnistä saadut luovutustulot siivittivät Porin tuloksen kertaluonteisesti poikkeukselliselle tasolle. Ilman Helsinkiä, Espoota ja Poria kuntien tilikauden tulos jäisi reiluun 100 miljoonaan euroon.

Kuntahallinnon alijäämä heikkeni vuodesta 2024. Alijäämän arvioidaan kasvavan viime vuoden 0,3 prosentista noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Heikko suhdannetilanne jarruttaa kuntien verotulojen kehitystä, jotka kasvoivat vuonna 2025 vain 0,1 prosenttia. Lisäksi valtion tulonsiirtoja kunnille vähentää aiemmin päätetyt valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset.

Kuntahallinnon arvioidaan pysyvän 0,5 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla melko voimakkaasti, mikä aiheutuu pääosin hintojen noususta. Keväällä sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin työvoimakustannuksia. Lisäksi kunta-alan ansiokorotuksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokorotuksen vuosina 2027–2028 palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä.

Lähteet:

- Kuntaliitto, tiedote 3.2.2026: https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2026/tyot_tomyys_kuritti_kuntien_taloutta_vuonna_2025
- Tilastokeskus, julkaisut
- VM, taloudellinen katsaus talvi 2025 <https://vm.fi/taloudellinen-katsaus-talvi-2025#/>
-

1.1.4 Espoon talousalueen kehitys

1.1.4.1 Espoon väestönkasvu

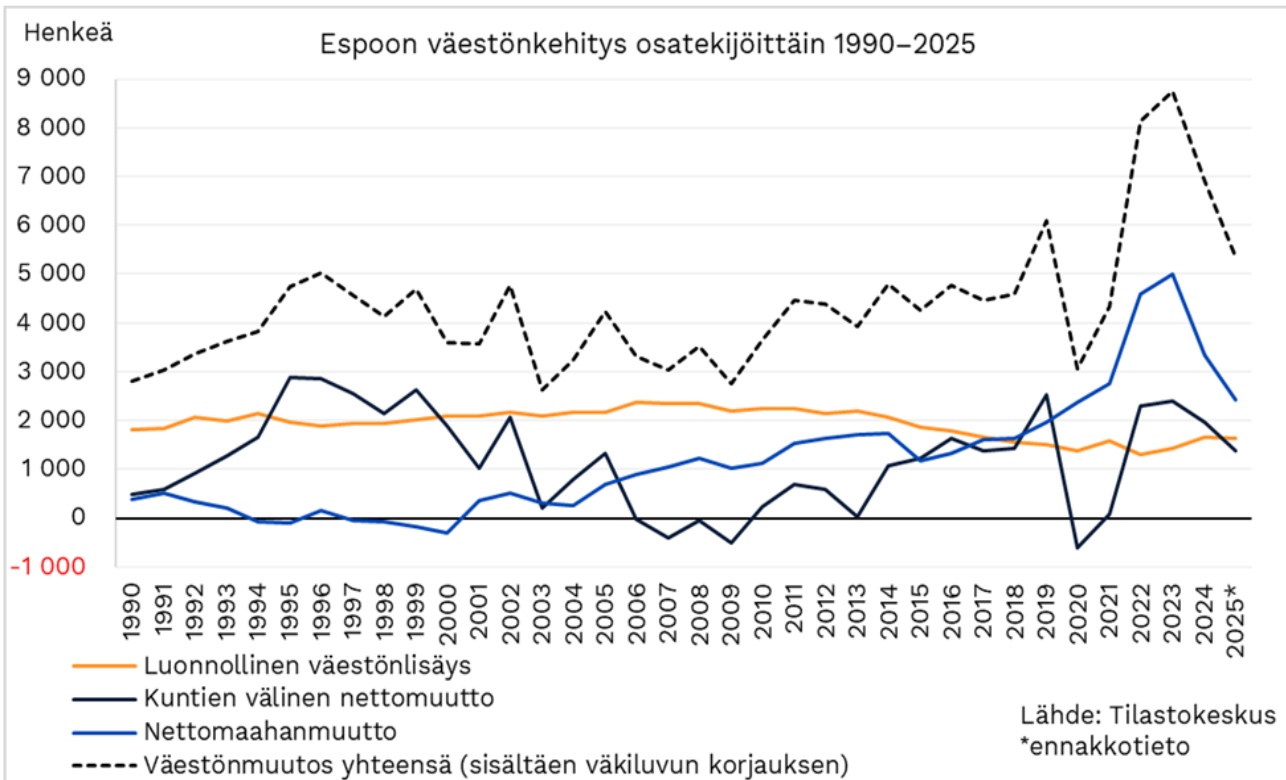
Espoossa oli vuoden 2024 lopussa 320 931 asukasta. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Espoon väkiluku vuoden 2025 lopussa oli 326 280 henkeä. Ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuoden 2025 aikana 5 350 hengellä, eli 1,7 prosenttia. Väestönkasvu oli 1 560 henkeä vuotta aiempaa pienempi. Viiden viime vuoden aikana Espoon väkiluku on kasvanut keskimäärin 6 700 hengellä vuodessa.

Espoon väestö on viime vuosina kasvanut selvästi enemmän muuttovoiton kuin luonnollisen väestönlisäyksen ansiosta. Tähän on vaikuttanut sekä muista kunnista että erityisesti ulkomailta tulevan muuttovoiton kasvaminen.

Espoon muuttovoitosta suuri osa on 2000-luvulla tullut ulkomailta. Ennakkotietojen mukaan Espoolle tuli vuonna 2025 muuttovoittoa 3 820 henkeä, mikä on 70 prosenttia väestönmuutoksesta. Vuoteen 2024

verrattuna muuttovoitto pieni 1 490 hengellä. Kuntien välinen muuttovoitto (1 390 henkeä) oli 580 henkeä

Vieraskielisestä väestöstä yhä suurempi osa on syntynyt Suomessa: vieraskielisistä alle 20-vuotiaista jo nyt yli

pienempi kuin vuotta aiemmin. Muuttovoitto ulkomailta oli 2 430 henkeä, 900 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Espeen luonnollinen väestönlisäys (1 630 henkeä) pieni vuotta aiemmasta 20 hengellä. Espooseen syntyi ennakkotietojen mukaan 3 490 lasta vuonna 2025, mikä on suurempi määrä kuin vuotta aiemmin. Myös kuolleiden määrä (1 860 henkeä) oli vuotta aiempaa suurempi.

Vieraskielisiä asukkaita oli vuoden 2025 joulukuun lopussa noin 83 120 (Espeen väestörekisteri - järjestelmän ennakkotiedon mukaan), mikä on 25,5 prosenttia koko väestöstä. Vieraskielisen väestön ennusteen Ukrainaversio mukaan vuonna 2030 vieraskielisen väestön määrä tulisi Espoossa ylittämään 100 000 ja vuonna 2040 noin 140 000 (Uudenmaan vieraskielisten ennuste 2022–2040, Ukrainaversio). Kuva: Espeen väestönkehitys osatekijöittäin 1990–2025

1.1.4.2 Yritystoiminta Espoossa

Työpaikkojen määrä Espoossa

Tuorein virallinen työpaikkaluku on vuodelta 2023, jolloin Espoossa oli 138 103 työpaikkaa. Sen jälkeistä työpaikkakehitystä on arvioitu mm. Helsingin seudun työpaikkaprojektilla, joka on laadittu Helsingin seudun

puolet on syntynyt Suomessa, ja tulevaisuudessa heidän osuutensa voidaan olettaa kasvavan. Näin ollen yhä suurempi osuus vieraskielisistä taitaa aiempia sukupolvia paremmin joko suomea tai ruotsia. Tämä kasvattaa kotimaisten kielten opetuksen tärkeyttä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa.

Espeen väestöstä 65 vuotta täyttäneitä oli vuoden 2025 lopussa noin 50 010, mikä on 15 prosenttia väestöstä. Espeen väestöennusteen 2025 mukaan 65 vuotta täyttäneiden määrä tulee ylittämään vuoden 2034 loppuun mennessä 60 000, mikä on 16 prosenttia väestöstä. Vastaavasti 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa noin 24 000 asukkaasta 31 000:een ja 85 vuotta täyttäneiden määrä noin 5 600 asukkaasta 11 000 asukkaaseen.

ympäristöpalvelut HSY:n, Helsingin seudun kuntien, Helsingin seudun liikenne HSL:n ja Uudenmaan liiton yhteistyönä. Tuoreimman vuoteen 2060 ulottuvan projektion (keskittyvän kasvun vaihtoehto) mukaan vuonna 2030 työpaikkojen määrä Espoossa olisi noin 159 000 ja vuonna 2060 työpaikkoja olisi noin 220 000.

Yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys vuonna 2025

Tilastokeskuksen Suhdannepalvelun estimoima yritysten kokonaisliikevaihto Espoossa kasvoi vuodentakaisesta 2,2 prosenttia vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä ja 1,8 prosenttia toisella neljänneksellä, mutta supistui kolmannella vuosineljänneksellä 1,3 prosenttia ja lokakuussa 10,9 prosenttia vuodentakaisesta.

Estimoitu yritysten henkilöstömäärä Espoossa supistui vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 prosenttia, toisella neljänneksellä 1,4 prosenttia ja myös kolmannella neljänneksellä 1,4 prosenttia vuodentakaisesta. Supistuminen jatkui lokakuussa 1,1 prosentilla ja marraskuussa 1,8 prosentilla vuodentakaisesta.

Henkilötyövuosien mukaan estimoidut yritystyöpaikkojen määrät

Henkilötyövuosien mukaan estimoituna Espoossa oli vuoden 2025 tammi-marraskuussa noin 117 700 yritystyöpaikkaa. Määrä supistui edeltävästä vuodesta noin 1500:lla.

Yritystyöpaikoista 60 prosenttia on palvelualoilla, joihin tässä tarkastelussa kuuluvat muun muassa informaatio ja viestintä, rahoitus- ja vakuutus toiminta, kiinteistöalan toiminta, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, koulutus sekä terveys- ja sosiaalipalvelut. Kaupan, majoitus- ja ravitsemustoiminnan sekä kuljetusalan osuus yritystyöpaikoista on noin viidennes, samoin teollisuuden ja rakentamisen osuus on noin viidennes.

Korkean osaamisen toimialoilla oli vuoden 2024 tammi-marraskuussa noin 39 300 yritystyöpaikkaa, mikä on kolmannes kaikista yritystyöpaikoista.

Länsimetron kehityskäytävällä oli estimaatin mukaan vuoden 2025 tammi-marraskuussa noin 61 500 yritystyöpaikkaa. Määrä supistui edeltävästä vuodesta noin 500:lla. Länsimetron kehityskäytävän yritystyöpaikoista 38 prosenttia oli korkean osaamisen toimialoilla.

Kaupunkiradan kehityskäytävällä oli vuoden 2025 tammi-marraskuussa estimaatin mukaan noin 35 600 yritystyöpaikkaa. Määrä supistui edeltävästä vuodesta noin 300:lla. Kaupunkiradan kehityskäytävän yritystyöpaikoista 35 prosenttia oli korkean osaamisen toimialoilla.

Kehä III:n seurantavyöhykkeellä oli vuoden 2025 tammi-marraskuussa noin 15 000 yritystyöpaikkaa, mikä oli vajaa neljäsataa vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Vyöhykkeen yritystyöpaikoista 8 prosenttia oli korkean osaamisen toimialoilla.

Lähde: Tilastokeskus, Suhdannepalvelu

1.1.4.3 Työttömyys

Vuoden 2025 lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 11,5 prosenttia. Koko maassa vastaava lukema oli 13,0 prosenttia. Espoossa työttömien osuus työvoimasta oli 0,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin ja 3,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin kuusi vuotta aiemmin, jolloin koronapandemia ei vielä vaikuttanut Suomen työllisyyteen. Työttömiä työnhakijoita oli Espoossa vuoden 2025 lopulla 18 987 eli 9,5 prosenttia (1 653 henkeä) enemmän kuin vuotta aiemmin. Kuuden vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna työttömiä oli 71,5 prosenttia (7 913 henkeä) enemmän.

Lomautettuja oli vuoden 2025 lopulla 927 eli 4,9 prosenttia työttömistä. Vuotta aiemmin lomautettuja oli 1 187 (6,8 prosenttia työttömistä) ja kuusi vuotta aiemmin 400 (3,6 prosenttia työttömistä).

Viime vuosien aikana tapahtuneen kehityksen perusteella arvioitu työttömien työnhakijoiden määrä Espoossa tulisi olemaan vuoden 2026 lopulla noin 18 000, mikäli trendi jatkuu sekä kuluvalle vuodelle ennustettu työllisyystilanteen lievä käänne parempaan toteutuu. Kauppakamarin tammikuussa 2026 tekemän kyselyn perusteella yritysten arviot vallitsevasta suhdannetilanteesta olivat edelleen pessimistisiä, mutta odotukset tulevasta kasvusta vahvistuivat merkittävästi viime syksystä. Helsingin seudun vastaajista reilu kolmannes (38 %) arvioi, että oman yrityksen liikevaihto kasvaa seuraavien kuuden kuukauden aikana. Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA:n helmikuussa 2026 tekemän arvion mukaan työllisyydessä on jo alkanut käänne parempaan. Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n julkaisemassa tammikuun 2026 suhdannebarometrissa näkyvät lähikuukausille ovat varovaisen myönteiset. Teollisuudessa suhdanteiden ennustetaan elpyvän vähitellen, ja myös palveluissa näkyvät ovat nousseet aavistuksen plussalle. Rakentamisen suhdannekuvan arvioidaan pysyvän erittäin heikkona vielä vuoden 2026 alkupuoliskolla. Henkilöstön määrälle ennakoidaan teollisuudessa kasvua, mutta muilla toimialoilla odotukset ovat vaisummat.

Alle 25-vuotiaiden työttömien osuus samanikäisestä työvoimasta oli vuoden 2025 lopulla 13,1 % kun vuotta aiemmin se oli 10,5 % ja kuusi vuotta aiemmin 6,9 %. Työttömiä alle 25-vuotiaita oli 1 830, mikä oli 24,9 % enemmän kuin vuotta aiemmin ja lähes kaksinkertainen määrä kuuden vuoden takaiseen verrattuna. Viime vuosien kehityksen perusteella määrä olisi vuoden 2026 lopulla noin 1700.

Pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita) oli vuoden 2025 lopulla 7 875, mikä oli 25,7 % enemmän kuin vuotta aiemmin ja noin 2,3-kertainen määrä kuuden vuoden takaiseen verrattuna. Pitkäaikaistyöttömyys onkin viime kuukausina kasvanut voimakkaasti heikon työllisyystilanteen pitkittyessä. Viime vuosien trendin perusteella sekä yleisten työllisyysennusteiden valossa pitkäaikaistyöttömien

määrä ei juurikaan ehtisi muuttua vuoden 2026 loppuun mennessä.

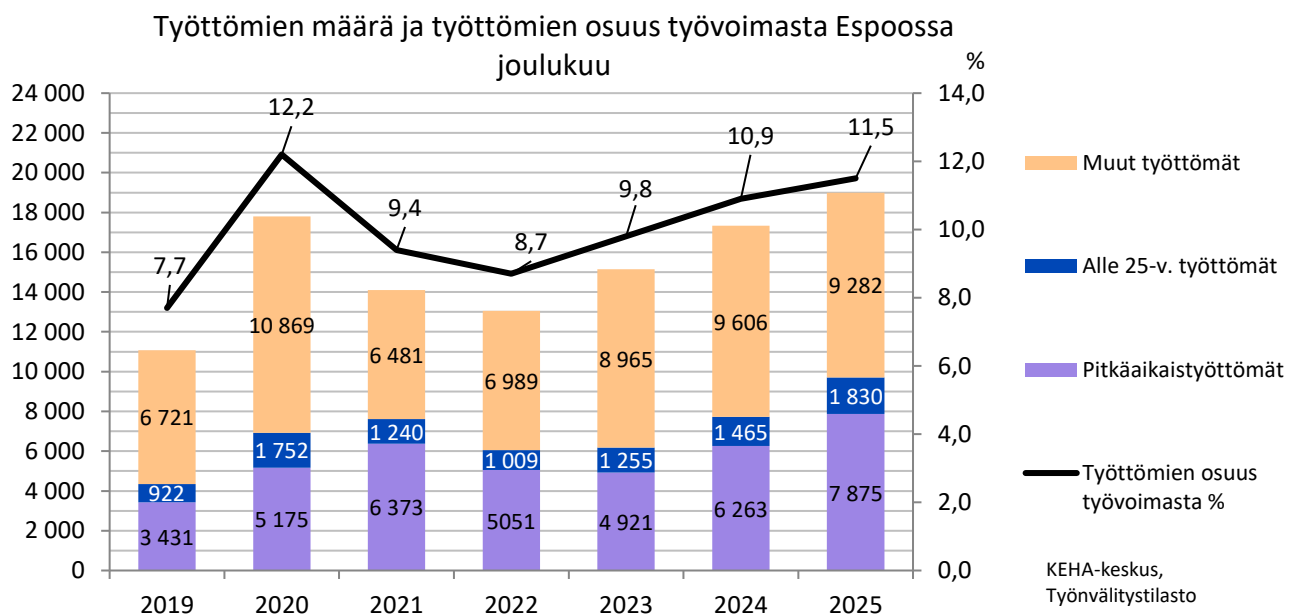
Ulkomaan kansalaisia oli vuoden 2025 lopulla työttömänä 5 308 ja työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta oli 19,9 %. Vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna ulkomaalaisia työttömiä oli 98 enemmän, mutta työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta oli 1,7 prosenttiyksikköä pienempi. Kuuden vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna ulkomaalaisia työttömiä oli 2 709 enemmän ja työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta oli noin 2,4 prosenttiyksikköä suurempi. Karkean arvion mukaan ulkomaalaisten työttömien määrä ei juurikaan muuttuisi vuoden 2026 loppuun mennessä. Ulkomaan kansalaisten työttömyystilanne on tilastoitua huonompi, sillä huomattava osa ulkomaalaisista ei ilmoittaudu työttömäksi työnhakijaksi. Osalla syynä tähän on puutteelliset tiedot työttömyysturvan hakemisesta, osalla pelko oleskeluluvan katkeamisesta työpaikan menetyksen seurauksena.

Espoossa merkittävänä ryhmänä ovat korkeasti koulutetut työttömät. Vähintään alimman korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli vuoden 2025 lopulla 36,8 % Espoon työttömistä, kun vastaava osuus oli koko maassa 23,4 %. Korkeasti koulutettujen osuus

työttömistä oli Espoossa 0,8 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Avointen työpaikkojen määrä on supistunut vuodentakaiseen verrattuna vuoden 2022 marraskuusta lähtien. Espoon työllisyyspalveluissa oli vuoden 2025 lopulla 564 avointa työpaikkaa, mikä oli 5,8 % (35 työpaikkaa) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vaikka määrän supistuminen näyttää lähes pysähtyneen joulukuussa 2025, supistuminen palautui tammikuussa 2026 edeltävän syksyn tasolle, jolloin avoimia työpaikkoja oli noin 20 % vuodentakaisesta vähemmän. Kuuden vuoden takaiseen verrattuna avoimia työpaikkoja oli vuoden 2025 lopulla 72,6 % (1 498 työpaikkaa) vähemmän.

Työttömyysluvut perustuvat KEHA-keskuksen Työnvälitystilastoon. Arviot työttömien määrästä vuoden kuluttua ovat hyvin karkeita ja niihin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työttömyyslukuissa on myös huomattavaa vuodensisäistä kausivaihtelua. Kesä- ja heinäkuussa työttömien määrä on joka vuosi korkeimmillaan. Tämä johtuu muun muassa siitä, että oppilaitoksista vapautuu lukukausien päätyttyä työvoimaa työmarkkinoille. Myös vuoden lopussa työttömyysluvut ovat koholla.

Kuva: Työttömien määrä ja työttömien osuus työvoimasta Espoossa joulukuussa 2019–2025. KEHA-keskus, Työnvälitystilasto.

Tilastokeskuksen kokeellisen tilaston mukaan työvoimaosuus (työvoimaan kuuluvien osuus 20–64-vuotiaista) oli vuoden 2025 lokakuussa Espoossa 83,4 prosenttia eli 0,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin.

Työllisyysaste (työllisten osuus 20–64-vuotiaista) oli vuoden 2025 lokakuussa 72,3 prosenttia eli 0,9 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuotta aiemmin.

Tilastokeskuksen kokeellinen tilasto yhdistelee eri rekisteriaineistoja merkittävimpanä lähteenään Tulorekisteri. Kokeellinen tilasto ei ole virallinen tilasto eikä sillä ole virallista laatu- tai menetelmäselostetta. Kuitenkin se tarjoaa ajantasaisinta tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta, kuten työvoimaan

kuulumisesta ja työllisyydestä. Kuntatason tietoaineistona kokeellinen tilasto korvaa tässä tarkastelussa aiemmin käytetyn Työvoimatutkimuksen, jonka tuottamissa kuntatason luvuissa oli huomattavan suuret virhemarginaalit.

Tilastokeskus, kokeelliset tilastot: Työvoimaosuus ja työllisyysaste, alueellinen vertailu

	2024		2025		
	Lokakuu	Joulukuu	Maaliskuu	Kesäkuu	Lokakuu
Työvoimaosuus % (20–64 v.)					
Koko maa	82,8	82,7	83,1	85,1	83,5
Helsingin seutu	83,5	83,2	83,7	85,2	84,2
Pääkaupunkiseutu	82,8	82,5	82,9	84,7	83,5
Espoo	83,1	82,8	83,1	84,7	83,4
Työllisyysaste (20–64-v.)					
Koko maa	72,9	72,1	72,0	74,3	72,4
Helsingin seutu	73,0	72,2	72,1	73,4	72,3
Pääkaupunkiseutu	71,9	71,0	70,9	72,4	71,1
Espoo	73,2	72,4	72,2	73,5	72,3

Työvoimaosuus = työvoimaan kuuluvien prosenttiosuus samanikäisestä (20–64 v.) väestöstä.

Työllisyysaste = työllisten prosenttiosuus työikäisestä väestöstä (20–64 v.).

1.1.4.4 Asuntotuotanto

Ennakkotiedon mukaan vuonna 2025 on rekisteröity valmistuneeksi talonrakentamisen uudistuotantoa noin 282 000 k-m², mikä on noin 104 000 k-m² vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Uusia asuntoja valmistui Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 2 426 eli 844 asuntoa vähemmän kuin edeltävän vuoden aikana.

Uudistuotantoa rekisteröitiin vuoden 2025 aikana alkaneeksi noin 212 000 k-m², mikä on noin 62 000 k-m² vähemmän kuin vuotta aiemmin. Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan uusia asuntoja oli aloituksissa

1867 eli 253 asuntoa vähemmän kuin vuodentakaisissa aloituksissa.

Uusia rakennuslupia rekisteröitiin vuoden 2025 aikana myönnettyksi noin 323 000 k-m², mikä on noin 40 000 k-m² enemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntoja myönnettyissä uusien kohteiden rakennusluvuissa oli Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 1436, mikä on 943 asuntoa vähemmän kuin vuotta aiemmin.

RAKENNUSTUOTANTO ESPOOSSA

Rakennustuotanto Espoossa, tammikuu-joulukuu

Ennakkotieto

Yksikkö	2025	2024	MUUTOS	MUUTOS
	Vuoden alusta	Vuoden alusta	2024–2025 vuoden alusta	2024–2025 vuoden alusta %

VALMISTUNEET RAKENNUKSET

-Kerrosala (k-m ²)	282 345	386 673	-104 328	-27
-Asuntojen lkm.*	2 426	3 270	-844	-26

ALOITETUT RAKENNUKSET

-Kerrosala (k-m ²)	211 639	273 601	-61 962	-23
--------------------------------	---------	---------	---------	-----

-Asuntojen lkm.*	1 867	2 120	-253	-12
MYÖNNETYT RAKENNUSLUVAT				
-Kerrosala (k-m ²)	323 072	283 130	39 942	14
-Asuntojen lkm.*	1 436	2 379	-943	-40

Ei sisällä vanhojen rakennusten laajennuksia.

Luvut perustuvat 12.2.2026 mennessä rakennusvalvonnan rekisteriin vietyyn aineistoon.

sekä asuntoyksikön tietoihin.

Lähde: Trimble Locus-kuntatietojärjestelmä, Espoon kaupungin asuntoyksikkö*

Luvut ovat ennakkotietoja.

1.1.4.5 Espoo haluaa onnistua kansainvälistymisen mahdollisuuksissa ja haasteissa

Viime vuosien heikko talous- ja työllisyystilanne vaikuttaa myös maahanmuuttoon ja vieraskielisen väestön nopea kasvu on taittunut. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan vuoden 2025 lopussa Espoon vieraskielisen väestön määrä oli 83 120 henkilöä, eli joka neljäs espoolainen puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. Espooseen muutetaan ulkomailta ennen kaikkea perhesyistä, opiskelemaan tai töihin.

Vuonna 2025 astui voimaan kotoutumislain kokonaisuudistus samaan aikaan työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtymisen kanssa. Uuden lain myötä kunnille tuli kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä sekä uusia kotoutumisen kohderyhmiä (ennen kaikkea kotivanhemmat) ja uusia kotoutumistehtäviä. Maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvä lainsäädäntö on ollut poikkeuksellisen suuressa murroksessa ja esimerkiksi kuntien saamiin ns. laskennallisiin korvauksiin on kohdistunut toistuvia heikennyksiä. Vuonna 2025 laskennallisten korvausten piiriin tulleista uusista henkilöistä 68 % oli Ukrainan sotaa paenneita tilapäistä suojelua saavia.

Uuden valtuustokauden Espoo-tarina jatkaa aiempaa kunnianhimoista linjaa: Espoo haluaa olla kotoutumisen kärkikaupunki. Vuonna 2025 käynnistettiin yhdessä kaupungin eri tulosyksiköiden sekä muutaman keskeisen yhteistyökumppanin kanssa uuden maahanmuutto- ja kotoutumisohjelman valmistelu. Ohjelmassa asetetaan vuosille 2026–2029 maahanmuuttoa ja kotoutumista koskevat tavoitteet ja mittarit. Aiemman, vuosien 2022–2025 kotouttamisohjelman vuoden 2025 seurantatuloksista osa saadaan valmiiksi vasta tilinpäätösprosessin päättymisen jälkeen. Tulokset raportoidaan kokonaisuudessaan kaupunginhallitukselle vuoden 2026 aikana.

Maahanmuuttajien osaamiskeskuspalveluista eli Omnian Oskesta ja korkeasti koulutettujen osaamiskeskus Koskesta työllistyi vuonna 2025

yhteensä 320 henkilöä ja koko valtuustokauden tavoitte tuhanesta työllistyneestä saavutettiin selvästi etujassa. Työllistymistavoitteen ylittäminen heikosta työmarkkinatilanteesta huolimatta oli merkittävä saavutus.

Uusi kotoutumislaki vahvisti kaupungin velvoitetta tarjota matalan kynnyksen neuvonta- ja ohjauspalveluita maahanmuuttajille ja toi työvoiman ulkopuolella olevat kotoutujat laajemmin kotoutumispalveluiden piiriin. Hello Espoo -infossa oli vuonna 2025 yhteensä 6774 asiakaskontaktia ja palvelun NPS oli 95. Maahanmuuton alkuvaiheen relevantit palvelut yhteen kokoava helloespool.fi-sivusto julkaistiin alkuvuodesta ja elokuussa siinä otettiin kokeilumuotoisesti käyttöön tekoälykäännöstoiminto. Työvoiman ulkopuolisille henkilöille kotoutumispalveluita tarjoavassa Koto-Espoossa oli vuonna 302 asiakasta ja kotivanhempien kielikursseilla oli yhteensä 261 kurssipaikkaa. Merkittävä osa kursseista järjestetään lastenhoidolla tuetusti yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan kanssa. Ukrainalaisten seniorien kielikursseilla oli vuonna 2025 yhteensä 50 osallistujaa.

C6-kaupungit ja valtio ovat käynnistäneet yhteisen allianssin tuhannen pk-yritysten saamiseksi kansainvälisten rekrytointipalveluiden piiriin vuosien 2025–2027 aikana. Vuonna 2025 C6-kaupungit järjestivät mm. yhteisen online-rekrytointitapahtuman. Finland TalentMatch tavoitti 62 työnantajaa. Kansainvälisiä ammattilaisia osallistui tapahtumaan 1522, joista 56 % Suomen ulkopuolelta. Osana allianssiyhteistyötä on aloitettu selvitys maahanmuuton ajantasaisen tilannekuvan saamiseksi tiedolla johtamisen parantamiseksi.

Ruotsin kielellä kotoutumista edistämään on palkattu koordinaattori valtuuston tarkoitukseen osoittaman määrärahan turvin. Ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus työvoimakoulutuksena on käynnistynyt Helsingfors Arbiksen tuottamana.

Suomen tai ruotsin kielen oppimisen merkitys mm. jatko-opintoihin hakeutumisen näkökulmasta on keskeinen. Suomessa syntyneiden vieraskielisten S2-opetukseen osallistuvien osuus pyritään puolittamaan mm. tarkentamalla koulutulokkaiden valintaprosessia.

1.1.5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1.5.1 Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelma

Take-ohjelman viimeisen vuoden tuottavuustavoite oli 46,9 milj. euroa, josta toteutui 15,1 milj. euroa. Vuoden 2025 tuottavuustavoite alittui näin ollen 31,8 milj. euroa. Suurimmat ylitykset raportointivuonna syntyivät maanvuokratuottojen kasvusta vuosina 2023–2025 (2,2 M€), konserniyhteisöjen ylijäämien ja omaisuuden tuloutuksista (0,5 M€) sekä osaamiskeskusten kautta parantuneesta työllistymisestä (0,4 M€).

Merkittävimmät poikkeamat liittyivät kaupungin ydintoimintojen ulkopuolisten toimintojen ja yhteisöjen myyntien toteutumatta jäämiseen (-25 M€), joukkoliikenteen kustannusten ja lipputulojen kehitykseen (-2,0 M€) sekä maanmyyntivoiton tavoitetason nostoon (-1,8 M€). Poikkeamat olivat pääosin kertaluonteisia ja markkinaehtoisin tuloihin liittyviä, eivät toiminnan tuottavuutta vahvistavia uudistuksia.

Vuonna 2025 Take ohjelmaa toteutettiin 188 tuottavuustoimenpiteellä, joista lähes 75 % arvioitiin parantaneen tuottavuutta. Noin 22 % toimenpiteistä ei toteutunut suunnitellusti ja 3 % jäi raportoimatta. Tuottavuustavoitteet sisältyivät vuoden 2025 talousarvioon.

Take ohjelman toteutumista arvioitaessa on huomioitava, että seuranta kohdistuu tulosyksiköiden määrittelemiін toimenpiteisiin ja niiden suhteeseen yksiköille asetettuihin vuositavoitteisiin. Tulosyksiköiden ja koko kaupungin talousarvion toteutumiseen vaikuttavat lisäksi muu toiminta ja toimintaympäristön muutokset.

1.1.5.2 Valtionosuusuudistus

Valtionosuusuudistus perustui pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjauksiin kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuuden uudistamisesta vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Valtiovarainministeriö asetti 31.8.2023 kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelua varten valmisteluryhmän ja tilasi Valtion taloudelliselta tutkimuskeskuksesta (VATT) tutkimuksen eri kunnallisten tehtävien kustannuspainojen selvittämiseksi peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmässä. Lisäksi kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen asetti valtionosuusuudistukselle kaksi selvityshenkilöä. Uuden lain oli tarkoitus astua voimaan vuoden 2027 alusta. Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen ilmoitti marraskuussa 2025, ettei kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistusta viedä eteenpäin kuluvalle hallituskaudella. Hallituspuolueet eivät löytäneet

kokonaisuudistuksesta sopia uudistuksen eduskuntakäsittelyn vaatiman aikarajan puitteissa.

1.1.5.3 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vuoden 2025 aikana hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimissä tapahtui henkilövaihdoksia sekä perhevapaisten vuoksi sijaistuksia. Vuoden aikana tiimiin palkattiin myös määrääjäksi järjestöjen tilakartoitusta valmistelevaan osa-aikainen suunnittelija.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen työn tavoitteena vuodelle 2025 oli tiimin ja työn vakiinnuttaminen osaksi kaupungin toimintaa, laajan hyvinvointisuunnitelman valmistelutyö, uuden strategian mukaisten linjausten valmistelu, järjestöavustusten periaatteiden päivittäminen sekä Järjestöjen päivän järjestäminen keväällä 2025. Lisäksi valmistimme ehkäisevän päihdetyön kaupunkitasoisen suunnitelman sekä päivitimme kaupunkitasoisen osallisuusmallin syksyllä 2025. Aloitimme tilojen kuntalaiskäytön linjausten valmistelun yhteistyössä kulttuurin tulosyksikön ja Tilapalveluiden kanssa.

Hyvinvointiedolla johtamista kehitimme osana HyteData 2.0 -hanketta. Hankekumppaneina toimivat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, HyTe ry sekä hyvinvointialueen muut kunnat. Tämän lisäksi tiivistimme yhteistyötä hyvinvointialueen eri yhdyspinnoille.

Sitran osarahoittaman hankkeen myötä kehitimme asukasosallisuutta hyödyntämällä Voxit-osallisuusalustaa kuntalaisten kuulemiseen. Tätä alustaa hyödynnettiin hyvinvointisuunnitelmatyön valmisteluissa erityisesti haavoittuvien ihmisryhmien kuulemiseen.

Vuoden 2025 budjetti oli 759 000 euroa, josta 350 910 euroa oli henkilöstökuluja ja 250 000 euroa avustuksia. Tiimin käyttötalous oli 158 000 euroa. Tämän lisäksi kaupunginjohtajan kustannuspaikalta osoitettiin 250 000 euroa lisää järjestöavustuksiin.

Seuraavaksi vuorossa järjestöjen yhteistyölinjausten valmistelu, hyvinvointiedolla johtamisen kehittäminen kaupunkitasoisesti, vuosittaisen hyvinvointityön seuranta, osallisuusmallin kehittäminen sekä ehkäisevän päihdetyön laajentaminen siihen varatuin resurssein. Jaamme järjestöavustuksia sekä valmistemme tilojen kuntalaiskäytön periaatteita eri järjestöjen tarpeisiin.

1.1.5.4 Työllisyyspalveluissa palvelujen varmistamisen ja rakentamisen vuosi

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirto valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen oli laaja kansallinen rakenneuudistus, jonka puitteissa Espoon ja Kauniaisten työllisyysalue valmistautui uuteen järjestämisvastuuseen. Tavoitteena vuodelle 2025 oli palvelujen hallittu siirto, missä onnistuttiin hyvin.

Vuoden alussa asiakassiirrot valtiolta Espoon kaupungille tehtiin sujuvasti ja nopeasti eikä palvelujen siirto aiheuttanut suurempia katkoksia asiakkaiden palveluihin. Työllisyyspalvelujen asiakastyö pääsi käynnistymään aikataulussa, ja uudet toimintamallit saatiin jalkautettua organisaatioon. Henkilöstä siirtyi valtiolta n. 250 ja heidät saatiin sijoitettua uusiin työtehtäviinsä kevään aikana. Uusia rekrytointeja tehtiin pitkin vuotta niin työnhakijoiden palveluihin kuin uuteen työnantajille suunnattuun myyntitiimiinkin.

Tukipalvelujen osalta maksatustehtävät otettiin vastaan uutena toimintona. Maksatuksessa Espoolle siirtyi isot jonot työnhakijoiden kulukorvausten maksuun liittyen, joita saatiin purettua kevään aikana. Koulutusten ja valmennusten hankinnassa sekä koordinoinnissa ja työntajien neuvonnassa lähdettiin tekemään käytännön pks- yhteistyötä ja luotiin toimivat rakenteet yhteistyölle. Kotoutumiskoulutukset saatiin toteutettua vuoden aikana tarpeen mukaan, mutta muita valmennuspalveluja ja työllistäviä koulutuksia pystyttiin toteuttamaan vain vähäisesti tarpeeseen nähden.

Työnantajien palveluja kehitettiin muodostamalla uusi tiimi, joka lähti aktiivisesti kontaktoimaan työnantaja ja kartoittamaan heidän rekryointitarpeitaan. Työnantajien taloudellisten tukien osalta Espoo-lisän maksu keskeytettiin keväällä ja määrärahoja kohdennettiin palkkatukeen. Loppuvuodesta valmisteltiin uusia tukimuotoja työnantajalle työttömän palkkaamiseksi (valtion nuorten seteli ja Espoon rekryointituki). Vuoden 2025 aikana kehitettiin ja otettiin käyttöön uudenlainen monialainen palvelumalli yhteistyössä hyvinvointialueen ja kelan kanssa sekä kehitettiin myös oppilaitosyhteistyötä, edistettiin nuorten työllistymistä ohjelman avulla ja luotiin rakenteet monialaiselle yhteistyölle hyvinvointialueen ja kelan kanssa.

Työllisyyspalveluissa kehitettiin tiedolla johtamista ja analytiikkaa sekä luotiin erilaisia PowerBi näkymiä ja toimintaympäristön analyysseja johtamisen ja asiakastyön. TE-uudistuksen käyttöönotto Espoon ja Kauniaisten työllisyysalueella sujui vuoden 2025 aikana kokonaisuutena hyvin, ja hallitun siirtymän myötä alueelle luotiin edellytykset tarjota laadukkaita työllisyyspalveluja uudessa toimintaympäristössä.

1.1.6 Henkilöstö

Henkilöstömäärä kasvoi työllisyysasioiden siirron myötä

Kaupungin henkilöstömäärä oli vuoden 2025 lopussa 11 362 ja se kasvoi vuoden aikana noin 250 henkilöllä. Kasvu johtui valtion työllisyyspalveluiden henkilöstön siirtymisestä kaupungin palvelukseen vuoden 2025 alussa. Muissa palveluissa henkilöstömäärä pysyi ennallaan tai laski hieman. Erityisesti määräaikaisen henkilöstön määrä väheni vuoden aikana. Vakinaisessa palvelussuhteessa oli henkilöstöstä 79 prosenttia ja määräaikaisessa 21 prosenttia. Henkilöstöstä noin 76 prosenttia työskenteli kasvun ja oppimisen toimialalla.

Kaupungin vuoden aikana tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli joulukuun 2025 lopussa KT:n suosituslaskentatavan mukaisesti 10 517 (10 181 vuonna 2024).

Henkilöstön sukupuolijakauma pysyi lähes ennallaan, ja naisten osuus oli 79,3 prosenttia. Kaupungin henkilöstön keski-ikä laski hieman ja se oli 45 vuotta. Vieraskielisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä laski jonkin verran vuoden aikana. Vuoden 2025 lopussa osuus oli 10,8 prosenttia (11,4 prosenttia vuonna 2024). Äidinkielenään suomea puhui 80,1 ja ruotsia 7,9 prosenttia henkilöstöstä.

Työvoiman saatavuus parani

Työvoiman saatavuus kaupungin tehtäviin parani vuoden 2025 aikana. Tähän vaikutti paitsi yleinen talous- ja työllisyystilanne myös se, että kaupungin vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus laski (9,4 prosentista kahdeksaan prosenttiin) sekä se, että kaupungin tarjoamien avointen työpaikkojen, erityisesti määräaikaisten työpaikkojen määrä väheni edellisvuosista selvästi. Sekä yleinen hakijamäärä että tehtävien kelpoisuusehdot täyttävien hakijoiden määrä kasvoi edellisvuodesta. Tästä huolimatta oli tehtävälajeita, joissa pula osaavista työntekijöistä jatkui; erityisesti ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen, suomenkieliseen erityisopetukseen sekä varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin oli haasteellista löytää tekijöitä.

Määräaikaisten tehtävien vähenemisestä huolimatta kaupunki tarjosi kesällä 2025 hieman edelliskesää useammalle nuorelle kesätyöpaikan. Yhteensä 419 nuorta sai kesätöitä kaupungin organisaatiosta. Eniten kesätyöpaikkoja tarjottiin liikunnan ja urheilun tulosyksikössä, kaupunkitekniikan keskuksessa ja suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa. Lisäksi kaupunki jakoi nuorille 1685 kesäseteliä tukemaan kesätyön saamista. Harjoittelupaikkoja kaupunki tarjosi vuoden kuluessa noin 1150, mikä sekkin on jonkin verran edellisvuotta enemmän.

Keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä nousi edelleen

Kaupungin palveluksesta jäi vuoden aikana eläkkeelle 152 henkilöä, mikä oli noin 40 vähemmän kuin edellisvuonna. Iän perusteella eläkkeelle jääneiden osuus nousi ja työkyvyn perusteella eläköityneiden osuus laski. Iän perusteella eläkkeelle jäi 87,5 prosenttia kaikista eläkkeelle jääneistä. Työkyvyn perusteella jäi 12,5 prosenttia. Samalla henkilöstön keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä jatkoi nousuaan. Keskimäärin eläkkeelle jäettiin kaupungin palveluksesta 65,3-vuotiaana (64,8 vuotta vuonna 2024).

Terveysperusteiset poissaolot vähenivät hieman

Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot laskivat kolmatta vuotta peräkkäin, tosin lasku oli edellisvuotta vähäisempää. Keskimäärin poissaoloja oli työntekijää

kohden 14,2 päivää (vuonna 2024 keskimäärin 14,4 päivää). Terveysperusteisten sairauspoissaolojen laskuun vaikutti laskeva trendi tuki- ja liikuntaelinsairauksien sekä mielenterveyden häiriöiden vuoksi kirjoitettujen sairauspoissaolopäivien määrässä.

Vuonna 2024 tehdyn Kunta10-tutkimuksen tulosten perusteella suunniteltuja toimenpiteitä toteutettiin vuoden kuluessa. Erityisesti töistä palautumista tukevia toimenpiteitä ja niistä infoamista vietiin vuoden aikana eteenpäin. Henkilöstön työntekijäkokeemusta seurattiin aiempien vuosien tapaan säännöllisesti toteutetulla Työfiiliskyselyllä. Sen osalta seurattiin erityisesti työnantajan suosittelulukua eli sitä, kuinka suuri osa vastaajista suosittelisi työyksikköään työpaikkana ystävilleen ja tuttavilleen. Vuoden viimeisessä kyselyssä suosittelijoiden osuus oli 79 prosenttia, mikä ylitti 70 prosentin tavoitetason.

Henkilöstölle sattuneiden työ- ja työmatkatapaturmien yhteismäärä laski hieman edellisvuodesta. Tapaturmia henkilöstölle sattui vuoden aikana 1252 (1320 vuonna 2024). Niistä aiheutuneiden poissaolopäivien määrä (3313) pysyi lähes ennallaan. Noin puolet tapaturmista, korvauspäivistä ja kustannuksista tapahtui varhaiskasvatuksen henkilöstölle.

Osaamisen kehittämistä digitalisoitiin

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä jatkettiin erityisesti suorituksen ja osaamisen käytäntöjä tukevan tietojärjestelmän (Digisuuntaamo) rakentamista. Samalla panostettiin suorituksen ja osaamisen johtamisen taitojen valmentamiseen esihenkilöille sekä järjestelmän käyttöönottopojen käsittelyyn johdon kanssa. Henkilöstön koulutuksissa hyödynnettiin enenevässä määrin Eduhouse-verkkokoulua. Stipendikukkarosta tuettiin aiempien vuosien tavoin henkilöstön kokonaan omalla ajalla tapahtuvaa opiskelua. Keväällä järjestettiin kaupungin esihenkilöille perinteiseen tapaan esihenkilöareena, jossa käsiteltiin erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä uuden Espoo-tarinan mukaisesti.

Tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja moninaisuusnäkökulmaa henkilöstöön liittyen edistettiin muun muassa teettämällä henkilöstölle kyselytutkimus niiden nykytilasta. Kyselyn tulokset huomioidaan, kun laaditaan kaupungin uutta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa vuosille 2026–2029.

Henkilöstön palkitsemiseen kertapalkkiolla käytettiin 1,8 miljoonaa euroa ja sen sai 44 prosenttia henkilöstöstä.

Henkilöstökustannuksissa nousua

Henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat vuoden 2025 aikana yhteensä noin 6,3 prosenttia. Henkilöstökustannukset nousivat 7,2 prosenttia, ja vuokratyökustannukset laskivat noin 16 prosenttia. Henkilöstökustannuksissa palkat ja palkkiot kasvoivat 6,4 prosenttia ja henkilösivukulut 10,9 prosenttia.

Vuoden 2025 henkilöstökustannuksia nostivat työllisyydenhoidon henkilöstön siirtyminen valtiolta kaupungin palvelukseen. Myös työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä vuoden 2025 aikana kunta-alalla tapahtunut valtakunnallinen siirtyminen tasopalkkamalliin kasvattivat kustannuksia. Palvelutarpeen kasvu myös edellytti osassa kaupungin palveluja, etenkin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, uusien tehtävien perustamista.

Vuokratyövoiman käyttöä pystyttiin vähentämään työvoiman yleisen saatavuuden parannuttua. Vuokratyövoima hankittiin lähes yksinomaan Seure Henkilöstöpalveluista, jonka osuus kaikesta vuokratyövoiman käytöstä oli 96 prosenttia.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Espoon kaupungissa riskillä tarkoitetaan epävarmuuden vaikutusta tavoitteisiin. Vaikutus on poikkeama odotetusta ja se voi olla sekä myönteinen että kielteinen, mutta kaupungin riskienhallinnassa riskit nähdään ensisijaisesti kielteisinä, uhkina. Myös myönteisistä vaikutuksista, mahdollisuuksista, keskustellaan riskienhallintaprosessissa; myös menetetyt mahdollisuudet ovat riskejä.

Espoon kaupungin riskialueet jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä.

Vuoden 2025 arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä perustuu ryhmätyönä kaupungin strategia- ja talousryhmässä tehtyyn tavoitteita uhkaavien riskien kaupunkitasoiseen kartoitukseen. Lisäksi riskikartoituksia tehdään säännöllisesti mm. erilaisissa hankkeissa. Myös tilanne- ja tapauskohtaisia riskejä on käyty läpi useissa kokouksissa ja työpajoissa.

Vuonna 2025 kaupunkitason merkittävimmiksi todetut riskit liittyivät erityisesti seuraaviin aihealueisiin.

Strategiset riskit uhkaavat strategian, Espoo-tarinan, toteuttamista ja etenkin pitkän tähtäimen tavoitteita. Ne voivat vaarantaa onnistuneen toiminnan edellytykset ja kaupungin menestystekijät.

Kaupungin nykyhetken ja lähitulevaisuuden keskeisimmät strategiset riskit liittyvät edelleen toimintaympäristön muutoksiin, jotka tuovat mukanaan muuttuneita hallinnon rakenteita ja uutta lainsäädäntöä.

Vaikka valtiosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelua on jatkettu ja voimaantuloa on siirretty, nähdään kaupungille erittäin suurena riskinä valtiosuusjärjestelmän epäedulliset muutokset tavalla, joka ei huomioi pääkaupunkiseudun erityispiirteitä ja Espoon erityistarpeita. Espoon ennätyksellisen suuri väestön kasvu, sekä vieraskielisten osuus tästä kasvusta, haastaa kaupungin palvelujen järjestämisen ja rahoittamisen kestävästi. Samalla TE-

uudistus toi kaupungille uusia tehtäviä ja rahoitusvastuita.

Valtionvallan säästötoimien vaikuttaessa valtionosuuksiin, kaupungin riippuvuus valtionosuuksista ja uusi valtionosuusjärjestelmä heikentävät voimakkaasti kaupungin tulopohjaa. Vaikutukset ulottuvat Espoossa erityisesti kasvun ja oppimisen toimialan palveluihin, sekä investointeihin.

Taloudelliset riskit liittyvät ulkoisiin tai sisäisiin taloudellisiin tekijöihin (kuten korot, verot, rahoitus, lainat, investoinnit, tuottavuus) ja kykyyn hallita kaupungin yhteisten toimintojen kustannuksia.

Kaupungin taloudellisen toimintaympäristön haastavimmat riskit liittyvät yhä vahvemmin kasvavien palvelu- ja investointitarpeiden hallintaan. Väestön palvelutarpeen nopea kasvu aiheuttaa ennakoimattomasti nousevia kustannuksia kaupungin monissa toiminnoissa. Keskeinen riski on, että toimintamenot kasvavat paljon tulojen kasvua enemmän, eikä kehityssuunta käänny. Samalla riskinä on, ettei tuottavuuden kasvua pystytä toteuttamaan.

Kaupunkitasoisesti erityistä huomiota kiinnitetään taloudellisten riskien ennakointiin tarkalla kokonaistalouden, kehityksen ja määrärahojen suunnittelulla ja seurannalla. Rahoituspohjaa analysoidaan. Äärimmäisen tärkeänä taloudellisten riskien hallinnan kokonaiskeinona on edelleen vuonna 2025 toiminut valtuuston päättämä Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelma, jolla on suunnitelmallisesti pyritty parantamaan Espoon tuottavuutta ja talouden tasapainoa.

Toiminnalliset riskit liittyvät henkilöstön toimintaan ja osaamiseen, organisaation riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin ja resursseihin, järjestelmiin, sopimuksiin, sekä myös väärinkäyttöksiin ja muuhun lain vastaiseen toimintaan.

Kaupungin suurimpana toiminnallisena riskikokonaisuutena näyttäytyy edelleen henkilöstön veto- ja pitovoimaan liittyvät haasteet. Työntekijöitä, kelpoista henkilöstöä puuttuu useista kaupungin toiminnoista. Espoossa on kaupunkitasoisesti ollut käynnissä erillinen ohjelma työvoimapula-alojen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi. Samalla yksiköissä tehdään erityisesti omaan toiminta-alueeseen liittyvää työtä työvoiman houkuttelemiseksi ja pitämiseksi.

Tietojärjestelmien toimivuus ja erilaiset ICT-riskit kuuluvat olennaisesti kaupungin riskiympäristöön. Tietoturva- ja tietosuojariskit ovat edelleen kasvaneet sekä kaupungilla että maailmalla yleensäkin. Espoon kaupungin tietoturvaan ja tietosuojaan kohdistuvia riskejä ovat mm. tietojenkalastelu, haittaohjelmien jakelu ja tietomurrot. Palvelunestohyökkäykset ovat yhä tavallisempia. Kaupungin järjestelmien tietoturva- ja tietosuoja-asioita on päivitetty ja täsmennetty vuoden aikana. Oikeista toimintatavoista tiedottamista ja kouluttamista on tehty ja työ jatkuu tulevina vuosina laajassa kaupunkioorganisaatiossa.

Erilaisten digitaalisten järjestelmien ja etenkin tekoälyn yhä laaja-alaisempi käyttö ja kehittyminen laajentavat kaupungin tieto- ja kyberturvallisuuteen liittyvää uhkaympäristöä. Varsinkin tekoälyn hyödyntämiseen liittyvät tietosuojakysymykset haastavat kaupunkioorganisaatiota uudella tavalla. Kaupungin toiminnan ja palveluiden tuottavuuden ja tehokkuuden parantamiseksi on tärkeää, että uusien teknologioiden käyttöönoton hyötyjen ja riskien skenaariot saadaan asetettua hyväksytylle tasolle.

Kaupunki investoi ja rakennuttaa kasvavien palvelutarpeiden myötä. Toimitiloja ja yhdyskuntarakennetta on ylläpidettävä. Energiahinnan ja rakennuskustannusten sekä toimitilojen ja yhdyskuntarakenteen ylläpitokustannusten nousu asettivat haasteita myös kuluneena vuonna. Rakentamiseen, urakoihin ja hankintoihin liittyy aina aikataulu-, kustannus- ja laaturiskejä; lisäksi kaupungin rakennushankkeiden ja -projektien riskejä on kasvattanut suhdannetilanteen haastavuus rakennusalan yrityksille. Alalla on nähty suuri määrä konkurssseja. Riskejä hallitaan tarkalla johtamisella ja seurannalla, sekä ohjeilla, valvonnalla ja tarkastuksilla.

Lisäksi rakennusalan suhdannetilanne vaikutti myös kaupungin tontinmyyntituloihin, ja riskeinä näkyivät myös kaupungin toimitilojen myynnin hidastuminen, vuokratulojen lasku sekä ulkoisten vuokramenojen kasvu.

Vahinkoriskit ovat tyypillisesti seurausta odottamattomista ja äkillisistä, usein vakuuttamiskelpoisista tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoutuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Espoossa vahinkoriskit kohdistuvat usein rikkoutumisen sekä ilkivallan ja murtojen kautta kiinteistöihin tai kaupunkirakenteeseen, mutta nämä muodostuvat harvoin merkittäviksi kaupungin budjetin näkökulmasta.

Toteutuessaan vahinkoriskit voivat kuitenkin aiheuttaa vaaratilanteita ja erittäin ikäviä henkilövahinkoja, kuten taannoinen Tapiolan siltaturma osoitti. Sen myötä on kehitetty rakentamisen väliaikaisten järjestelyjen prosesseja ja riskienhallintaa. Turmaan liittyviä oikeudenkäyntejä käytiin vuonna 2025. Kaupunki ei saanut syytetä.

Kaupunki hallitsee jatkossakin vahinkoriskejään ensisijaisesti omin keinoin eli toimimalla huolellisesti, suojeluohjeita ja määräyksiä noudattamalla sekä valmiussuunnittelun avulla, mutta myös vakuuttamalla ja käyttämällä omaa vahinkorahastoaan toteutuneiden riskien kuluihin.

1.1.8 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptio on vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi. Väärinkäyttö voi olla lainvastaista tai

muuten epäeettistä toimintaa. Lahjonnalla tarkoitetaan perusteettoman edun lupaamista, tarjoamista, antamista tai palkitsemista, sillä tarkoituksella, että lahjottava suosisi lahjuksen antajaa tai jotakuta muuta henkilöä.

Kaupunki on jo vuonna 2015 laatinut kaikkien työntekijöidensä noudatettavaksi kaupungin eettiset periaatteet (nk. Code of Conduct). Ne on koottu Espoo-tarinasta, kaupunkikonsernin ohjeista sekä laeista ja asetuksista. Eettisissä periaatteissa todetaan, että kaupunki ei salli toiminnassaan minkäänlaisia väärinkäytöksiä kuten epärehellistä, epäeettistä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovaa tai lainvastaista toimintaa. Jokainen työntekijä vastaa kaupungin omaisuuden suojelemisesta ja varojen asianmukaisesta käyttämisestä, eikä kaupunkikonsernin omaisuutta saa käyttää omiin tarkoituksiin. Edelleen todetaan, että kaupunki vastustaa korruptiota kokonaisuudessaan. Kaikenlainen lahjonta on kiellettyä: emme maksa emmekä vastaanota lahjuksia tai muita laittomia maksuja. Emme hyväksy rahanpesuun osallistumista tai siinä avustamista. Siten emme vaadi, ota vastaan, hyväksy emmekä tarjoa vieraanvaraisuutta, lahjoja tai muita etuja, joilla pyritään vaikuttamaan tai voidaan olettaa vaikutettavan toimintaan tai päätöksentekoon omassa työssämme ja verkostoissamme. Pidämme huolta siitä, että kaikki toimintamme on puolueetonta ja että se myös näyttää siltä. Epäselvissä tilanteissa selvitämme asian etukäteen esimieheltämme tai toimialamme lakimieheltä.

Kaupungin eettisiä periaatteita, nk. Code of Conduct -asiakirjaa on päivitetty vuoden 2025 lopussa.

Ihmisoikeusasiat ja sosiaalinen vastuu taustoittavat kaupungin kaikkea toimintaa. Espoo-tarinan arvojen mukaisesti kaupunki toimii monella tapaa vastuullisesti. Kaikilla ihmisillä on lakiin perustuva oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun Espoon kaupungin työntekijöinä, kunnan palvelujen asiakkaina tai kuntalaisina.

Kaupungilla on henkilöstön sekä palvelujen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toimenpidesuunnitelmat vuosille 2023–2025. Kaupungin eri toimialat ovat tuottaneet omat toimenpiteensä eri teemojen alle. Kaupungin tavoitteena on edistää toiminnassaan palvelujen tuottajana ihmisten keskinäistä yhdenvertaista kohtelua ja sukupuolten tasa-arvoa. Inklusiivisen ja moninaisuuden huomioivan kulttuurin kehittäminen tuodaan vahvasti esiin Espoon arvoissa ja eettisissä periaatteissa. Nollatoleranssi rasismille, kiusaamiselle, syrjinnälle ja väkivallalle kertoo vahvasta arvokannanotosta kaupungin toiminnassa. Arvokannanotot haastavat tietoisuuden kasvattamiseen niin asukkaiden kaupungissa ja palveluissa kuin työnantajatoiminnassa. Kaupungilla on kaupunginjohtajan hyväksymä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, jonka myötä kaupunki edistää arvojensa mukaisia toimia.

Espoon kaupungin jokaisella työntekijällä on oikeus ja velvollisuus ilmoittaa epäilyistä ja havaituista väärinkäytöksistä. Tätä varten kaupunki on perustanut

eettisen kanavan, jonka kautta voidaan ilmoittaa omalla nimellä tai nimettömästi tapauksista, joissa on mahdollisesti toimittu väärin, vastoin lakia, tai yleensäkin vastoin kaupungin eettisiä periaatteita. Menettely on salattu, kaikki tapaukset käsitellään luottamuksellisesti ja turvallisesti. Eettisen kanavan myötä noudatetaan samalla EU:n whistleblower-direktiivin mukaista ilmoittajansuojelulakia.

1.1.9 Yhteistyötä kestävän kehityksen haasteiden ratkaisemiseksi

Espoon kaupunki edistää toiminnallaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) toteutumista, tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä ja etenee kohti luonnon kokonaisuikentymättömyyttä. Ilmastonmuutos ja luontokato ovat vakavimpia ihmiskunnan kohtaamia ympäristöongelmia, jotka vaikuttavat kaikkien muiden kestävyystavoitteiden saavuttamiseen. Yhdessä Espoo-yhteisön kanssa edistämme kiertotaloutta ja kestäviä elämäntapoja, kehitämme viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä ja vähennämme ilmastopäästöjä erityisesti energiassa, liikenteessä ja rakentamisessa. Tavoitteena on turvata nykyisten ja tulevien asukkaiden mahdollisuudet hyvään elämään.

Espoo kasvaa joukkoliikennekaupunkina raiteiden varteen. Kaupungin kasvua ohjataan kaavoituksella valtaosin keskuksiin ja hyvien joukkoliikennedyhteyksien ääreen. Espoon kehittyvät kaupunginosat ovat alustoja uusille kiertotalouden mukaisille ja vähähiilisyttä edistäville liikenteen, energian ja rakentamisen ratkaisuille.

Espoo toimii EU:n ilmastokaupunkien missiossa ilmastonmuutoksen torjunnan kehittämissympäristönä. Eurooppalainen yhteistyö vahvistavaa espoolaisten toimijoiden ja yhteisön asemaa kansainvälisesti kiinnostavana kokeilu- ja innovaatiokeskuksena kestäville ratkaisuille, antaa uusia työkaluja ja avaa rahoitusmahdollisuuksia. Vihreä ja digitaalinen siirtymä tarjoaa Espoon innovaatioyhteisön yrityksille ja toimijoille mahdollisuuksia luoda työtä, vientiä, talouskasvua ja hyvinvointia. Kaupunki on yhteistyön kumppani ja alusta.

1.1.10 Ympäristö ja kestävä kehitys

Tilinpäätöksessä muualla esitettävien ympäristötietojen lisäksi toimintakertomukseen on koottu olennaiset ympäristö- ja ilmastotekijät. Espoo-tarinan mukainen valtuustokauden tavoite on, että Espoo tavoittelee hiilineutraalia Espoota 2030 mennessä Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan mukaisesti ja tekee päätökset tarvittavista lisätoimista. Kaupungin talousarviossa esitetään vuosittain ilmastotoimien talouskooste sekä toimialojen ja tulosyksiköiden oma työ ja toimenpiteet ilmastotavoitteen saavuttamiseksi. Tilinpäätöksessä raportoidaan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen. Toimintakertomuksessa on lisäksi esitetty muut oleelliset ympäristövastuut. Ympäristöerät

on kirjattu tilinpäätöksen liitetiedoissa kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ympäristöasioiden kirjaamisesta koskevien yleishjeiden mukaisesti.

1.1.10.1 Hiilineutraali Espoo 2030 tavoitteen toteutuminen

Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.5.2024 Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan, joka kuvaa kaupungin oman sekä kumppaneiden ja asukkaiden kanssa tehtävän yhteistyön hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Tiekartan etenemisestä raportoitiin kaupunginhallitukselle 1.9.2025. Talousarviossa 2026 linjattiin, että lisätoimia koskeva päätös tuodaan valtuuston päätettäväksi Hiilineutraali Espoo 2030 - puolivälitarkastelun yhteydessä sen jälkeen, kun vielä puuttuva arvio Espoon hiilinieluista on valmistunut alkuvuodesta 2026. Tiekartan puolivälitarkastelua aikaistettiin vuoteen 2026, jotta lisätoimilla on aikaa vaikuttaa.

Espoon ilmastopäästöt ovat viime vuosina laskeneet voimakkaasti. Vuonna 2024 Espoon alueella syntyvät päästöt olivat vähentyneet 33 prosenttia vuodesta 1990 päästöt laskivat etenkin kaukolämmössä ja

kulutussähkössä ja nousivat hieman liikenteen sektorilla. Asukasta kohti päästöt olivat edelleen pääkaupunkiseudun pienimmät.

Espoossa päästöjä vähentää sähköntuotannon puhdistuminen ja liikenteen nopea sähköistyminen. Kivihiilen käyttö kaukolämmön tuotannossa päättyi kokonaan huhtikuussa 2024. Microsoftin Hepokorpeen tuleva datakeskuksen hukkalämpö kattaa tulevaisuudessa noin 40 prosenttia Espoon kaukolämmön tarpeesta.

Vuodesta 2024 talousarvioon sisällytetty ilmastotyön talouskooste erittelee kaupungin talousarviosta ilmastotoimien osuuden eli kaupunkiorganisaation ja valikoitujen tytäryhteisöjen ilmastotyötä edistävät investoinnit ja toimintamenot. Ilmastotyön talouskooste tekee Espoon ilmastotyöhön suunnatut taloudelliset resurssit näkyviksi päätöksentekijöille, kumppaneille ja asukkaille.

Tilinpäätöksessä ilmastotyön toteumassa on huomioitu talousarviossa esiteltujen tietojen lisäksi ne toimet, jotka toteutuivat vuoden 2025 aikana, mutta joita ei ollut mahdollista ennakoita talousarviossa.

Kaupunkiorganisaatio - toimintamenot	TP 2025 1000 €	TA 2025 1000 €	Ero Poikkeama
Ilmastonmuutoksen hillintä - energia	1 738	1 376	362 aikavälillä. Kaupunki on pystynyt hankkimaan vihreän sähkön alkuperätakuuta talousarviota arvioitua edullisemmin. Ylitystä talousarvioon tapahtui etenkin panostuksessa katu-, ulko- ja sisävalaistuksen energiatehokkuuden parantamiseen. Tämä tuottaa säästöjä pitkällä aikavälillä.
Ilmastonmuutoksen hillintä - liikenne	216 612	235 804	-19 192 toteutuivat talousarviossa arvioitua pienempänä. HSL:n kuntaosuus ja Länsimetron vastikekulut
Ilmastonmuutoksen hillintä - muut	10 036	10 204	-168 toteumalla. Sisältää rakentamisen, kiertotalouden ja kestäväen elämäntavan sekä viestinnän. Alitus talousarvioon selittyä hallinnollisen ja kehittämistyön pienemmällä
Ilmastonmuutoksen sopeutuminen	543	543	0
Yhteensä ilmastotyö	228 929	247 927	-18 998

Kaupunkiorganisaatio - investoinnit	TP 2025 1000 €	TA 2025 1000 €	Ero Poikkeama
Ilmastonmuutoksen hillintä - energia	3 819	2 645	1 174 aikavälillä. Ylitystä talousarvioon tapahtui etenkin panostuksessa katu-, ulko- ja sisävalaistuksen energiatehokkuuden parantamiseen. Tämä tuottaa säästöjä pitkällä aikavälillä.

Ilmastonmuutoksen hillintä - liikenne	167 690	167 489	Ylitys talousarvioon selittyy pääosin panostuksilla aluekeskusten infrastruktuuri-investointeihin. 201 Rantaradanbaanan urakka siirtyi vuodelle 2026.
Ilmastonmuutoksen hillintä - muut	8 354	9 830	-1 476 arvioitua pienempinä. Sisältää rakentamisen ja kiertotalouden. Kaupungin peruskorjaus- ja laajennushankkeet toteutuneet
Ilmastonmuutoksen sopeutuminen	41 474	36 500	4 974 ylittyneet talousarviossa arvioidusta. Sopeutumista edistävät pihojen kunnostukset
Yhteensä ilmastotyö	221 337	216 464	4 873

Taulukko: Espoon kaupungin ilmastotyön talouskoosteen toteuma.

Toimintamenojen osalta kaupunkiorganisaation (sis. liikelaitokset) ilmastotyön talouskooste alittui noin 19 milj. eurolla, toteuman ollessa hieman alle 229 milj. euroa. Alitusta tapahtui etenkin kaupungin HSL:n ja Länsimetron osuuksissa sekä sopeutumisen toimenpiteissä. Ylitystä talousarvioon tapahtui etenkin panostuksessa valaistuksen energiatehokkuuden parantamiseen kaupungin toiminnoissa, mikä tuottaa säästöjä pitkällä aikavälillä.

Kaupunkiorganisaation toteutuneet ilmastoinvestoinnit olivat noin 221 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 4,9 milj. eurolla. Ylitys selittyy pääosin ilmastonmuutoksen sopeutumista edistävien pihojen kunnostusten ylityksenä talousarviossa arvioidusta. Sen sijaan kaupungin peruskorjaus- ja laajennushankkeiden toteumat alittivat talousarvion.

Konserniyhteisöjen toteutuneet ilmastoinvestoinnit olivat noin 25 milj. euroa, joka alitti talousarvion noin 6,7 milj. eurolla. Merkittävimmät investoinnit liittyvät rakentamisen, kiertotalouden ja vesihuollon energiatehokkuuden toimiin. Konserniyhteisöjen toteutuneet käyttötalousmenot olivat puolestaan noin 3 milj. euroa. Eroa talousarvioon tuli 86 000 euroa. Suurin osa käyttötalousmenoista kohdentui päästöttömän sähkön ja kaukolämmön edistämiseen sekä kestävän ja kiertotalouden mukaisten hankkeiden toteutukseen.

Ilmastotyön talouskoosteeseen koottiin ilmastotyön kannalta keskeisimpien tytäryhteisöjen investoinnit. Yhteisöt ovat Espoon Asunnot Oy, Länsimetro Oy, HSY ja Omnia. HSL:n toimet näkyvät osana kaupungin toimintamenoja kuntaosuuden myötä.

Konserniyhteisöt - investoinnit	TP 2025 1000 €	TA 2025 1000 €	Ero Poikkeama
Ilmastonmuutoksen hillintä - energia	4 479	4 705	Alitus talousarvioon selittyy pääosin Länsimetron pienemmillä investoinneilla -226 energiatehokkuushankkeisiin.
Ilmastonmuutoksen hillintä - liikenne	2 233	5 949	Metron kapasiteetin ja luotettavuuden parantamiseen kohdistuneet investoinnit toteutuneet arvioitua pienempinä. -3 716 Yhteisöjen rakentamisen toimenpiteet alittivat talousarviossa arvioidut investoinnit. Vähähiilisen rakentamisen investoinnit ja HSY:n jätteiden käsittelyn päästöjen vähentäminen toteutuneet arvioiduna pienempinä.
Ilmastonmuutoksen hillintä - muut	12 829	15 688	-2 859
Ilmastonmuutoksen sopeutuminen	5 310	5 100	HSY:n jätevesiylivuotoja vähentävien investointien 210 hankkeet siirtyivät eteenpäin.

Yhteensä ilmastotyö	24 851	31 442	-6 591
---------------------	--------	--------	--------

Konserniyhteisöt - käyttötalousmenot	TP 2025 1000 €	TA 2025 1000 €	Ero Poikkeama
Ilmastomuutoksen hillintä - energia	1 452	1 381	Ylitys talousarvioon selittyy yhteisöjen hieman talousarviossa arvioituja suurempiin kuluihin vihreän 71 sähkön ja kaukolämmön alkuperätakuissa.
Ilmastomuutoksen hillintä - liikenne	91	90	1
Ilmastomuutoksen hillintä - muut	1 444	1 602	Alitus talousarvioon selittyy pääosin Espoon Asuntojen pienemmällä kustannuksilla vedensäästön optimointiin -158 liittyen.
Ilmastomuutoksen sopeutuminen	0	0	0
Yhteensä ilmastotyö	2 987	3 073	-86

Taulukko: Konserniyhteisöjen ilmastotyön talouskoosteen toteuma

Ympäristötilinpidon kulut sisältyvät pääosin ilmastotyön talouskoosteeseen. Lisäksi kaupunki on kohdistanut toimintamenoja 2,1 milj. euroa ympäristönsuojelutehtäviin ja

investoinut 0,4 milj. euroa ympäristön erikoiskohteisiin.

1.1.10.2 Muu ympäristöraportointi

Kaupungin ympäristövastuisiin on tilinpäätöksessä 2025 kirjattu pakollisiin varauksiin yhteensä 2,9 milj. euroa. Vastuu kasvoi edelliseen vuoteen nähden 0,6 milj. euroa. Pakollinen varaus koostuu maa- ja vesialueiden puhdistusvastuista sekä maisemointivastuista Kulmakorven Takapellon alueella ja Tapiolassa sekä

HSY. Finnoon jätevedenpuhdistamon purun ja ennallistamisen kustannusvastuusta.

1.2 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Valvontaympäristö

Kuntalain mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuuston hyväksymä ”Espoon kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan perusteet” määrittää kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksen ja tavoitteet, tehtävät ja vastuut sekä miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät Espoon kaupunkikonsernin johtamis- ja ohjausjärjestelmään.

Kaupunginhallituksen vastuulla on kuntalain mukaan huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestämisestä

sekä päättää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevista ohjeista.

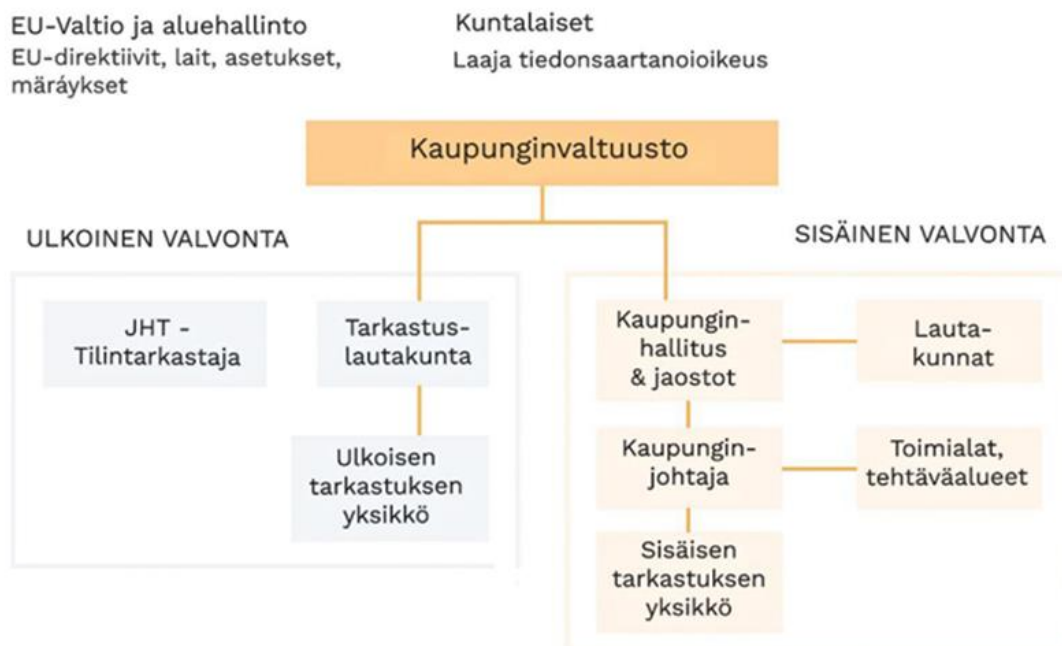
Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja rahoitusjohtaja. Konsernijohto vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta sekä riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja vastaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä asianmukaisella tavalla.

Toimialajohtajat vastaavat hallintosäännön mukaan johtamansa toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä asianmukaisella tavalla. Tulosyksiköiden johtajien vastuut sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on kirjattu toimintaohjeisiin.

Sisäinen valvonta perustuu kuntalain ja hallintosäännön lisäksi niitä täydentäviin ohjeisiin ja määräyksiin sekä niissä määriteltyihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon.

Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan toiminnot on järjestettävä ja toimintaa on johdettava siten, että kaikilla organisaation tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta. Kaupunginhallituksen alaiset toimielimet ja johtavat viranhaltijat vastaavat toiminnan sisäisestä valvonnasta kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan yleisohjeessa kuvataan tarkentavasti mm. kaupungin valvontajärjestelmä sekä sisäisen valvonnan kohteet ja menettelytavat.

Kuva. Kaupungin ulkoinen ja sisäinen valvonta.

Linjaorganisaatio vastaa sisäisen valvonnan toimenpiteistä ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Kaupungilla on myös yksikköjä (kuten esimerkiksi lakiasiainyksikkö), jotka tukevat linjajohtoa ja esihenkilöitä sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa. Sisäisen tarkastuksen yksikkö tarkastaa ja arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä. Se on riippumaton tarkastettavista toiminnoista ja on puhtaasti varmistusta tuottava toiminto.

Tytäryhtiöiden osalta Espoon kaupungin sisäisen valvonnan tavoitteet ja johdon vastuut on kirjattu hyvä hallinto- ja johtamistapa Espoon kaupungin tytäryhtiöissä ohjeeseen sekä konserniohjeeseen.

Sisäisen valvonnan selonteon valmistelu

Tarkastuslautakunta päätti kokouksessaan 25.2.2026 esittää valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä hyväksyttäväksi tilivelvollisten määrittelyn sekä varaa kaupunginhallitukselle mahdollisuuden antaa lausuntonsa tilivelvollisten määrittelystä. Valtuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille hyväksyessään tilinpäätöksen.

Kaupunginhallituksen vastuulla oleva tilinpäätöksen sisäisen valvonnan selonteko pohjautuu kaikille tilivelvollisiksi määritellyille viranhaltijoille (n=32) ja kaupungin tietohallinnon johdolle ja asiantuntijoille (n=3) lähetettyyn sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearvioinnin kyselyyn. Tilivelvollisten kyselyn vastausprosentti oli 93,75 % (30/32) ja tietohallinnon (tietohallinnon johto, tietoturva ja tietosuojat) vastausprosentti oli 100 % (3/3). Tilivelvollisten vastausprosentti parani hieman edellisvuodesta (2024; 93,3 %).

Tilivelvollisten vastausten perusteella sisäinen valvonta on kaupungissa hoidettu melko hyvin tai hyvin. (Luokittelu: heikosti, kohtuullisesti, melko hyvin tai hyvin -hoidettu asiakokonaisuus). Tietohallinnon vastaukset painottuivat arvioihin, että sisäinen valvonta on kaupungissa hoidettu kohtuullisesti tai melko hyvin. Tilivelvollisille lähetetyn kyselyn mukaan riskienhallinta on kaupungissa hoidettu pääsääntöisesti melko hyvin (Luokittelu: heikosti, kohtuullisesti, melko hyvin tai hyvin -hoidettu asiakokonaisuus). Tietohallinnon vastaukset painottuivat arvioihin, että riskienhallinta on kaupungissa hoidettu kohtuullisesti tai melko hyvin.

Kyselyssä pyydettiin myös vastausta, onko sisäinen valvonta kehittynyt, pysynyt samana vai heikentynyt toimialalla tai tulosyksikössä tilivuoden aikana verrattuna edelliseen vuoteen. Kuusitoista (16) vastaajaa arvioi sisäisen valvonnan kehittyneen myönteisesti johtamassaan yksikössä kuluneen vuoden aikana. Neljätoista (14) vastaajaa arvioi sisäisen valvonnan pysyneen samalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen. Kukaan vastaajista ei ilmoittanut arviossaan sisäisen valvonnan heikentyneen johtamassaan yksikössä tilivuoden aikana. Tietohallinnon osalta kaikki kolme vastaajaa ilmoittivat tietohallinnon sisäisen valvonnan kehittyneen vuonna 2025 verrattuna edellisvuoteen.

Sisäisen valvonnan itsearvioon oli sisällytetty myös kysymyksiä koskien väärinkäytösriskejä. Merkittäviä väärinkäytösriskejä ei tilivelvollisten vastauksissa noussut esille. Henkilöstön ilmoitettiin saaneen koulusta asiaan liittyen ja tietoa, miten tulisi toimia, mikäli työntekijälle syntyy mahdollinen epäily väärinkäytöksestä.

Tilivelvollisten viranhaltijoiden vastausten perusteella kaupungin toiminta on tilivuotena 2025 perustunut pääosin voimassa oleviin säännöksiin sekä määräyksiin ja tehtyjä päätöksiä on noudatettu.

Sisäisen valvonnan selonteon laadinnassa hyödynnettiin sisäisen tarkastuksen toimintavuoden aikana tekemiä tarkastuksia ja arviointeja. Lisäksi erilliset

selvityspyynnöt pyydettiin muun muassa rahoituksen, henkilöstön, hankinnan, riskienhallinnan ja lakiasian johdolta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö arvioi sisäisen valvonnan toimivuutta käymällä läpi vuoden 2025 kokouspöytäkirjat kaupunginhallituksen, kaupunginhallituksen alaisten jaostojen sekä lautakuntien osalta.

Riskienarviointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla kaupunkikonsernin toimialat, yksiköt ja muut vastuutahot pyrkivät varmistamaan tavoitteidensa saavuttamisen ja siten Espoo-tarinan toteuttamisen. Sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on hyvän johtamis- ja hallintotavat edellytys Espoo-konsernissa.

Valtuusto on päättänyt Espoon kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (Voimaan 1.1.2014). Kaupunginhallitus hyväksyi joulukuussa 2024 Espoon kaupunkikonsernin riskienhallintapolitiikan. Kaupunginhallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka kuvaa riskienhallinnan periaatteet, vastuut ja käytännön toteuttamisen. Riskienhallintapolitiikkaan on lisätty kohta, joka koskee suurten muutos- ja kumppanuushankkeiden riskikäsittelyä. Kaupunginhallitus hyväksyi elokuussa 2025 kaupungin vakuutuspolitiikan päivityksen.

Tilinpäätöksen toimintakertomuksessa on erillinen osio riskienhallinnasta.

Tunnistettuja kaupungin riskejä

Tunnistettuja Espoon kaupungin talouteen liittyviä riskejä on valtionosuuksien vähentyminen siten, että jatkossa tuloutuva verorahoitus ei riitä kasvavan kaupungin palvelutarpeisiin. Sote-uudistus muutti kuntien tulopohjaa pysyvästi ja heikensi kasvukaupunkien taloudellista asemaa. Espoon kaupungin taloudellisia riskejä on arvioitu olevan kaupungin käyttötalouden menojen kasvu pysyvästi tulojen kasvua suuremmaksi, investointiohjelman hallitsematon kasvu, yksittäisten suurten investointien hinnan karkaaminen sekä tilakustannukset. Tilivuoden aikana aloitettiin valmistelu talouden tasapainotustyön käynnistämiseksi.

Vuoden 2025 alusta lukien käynnistynyt työvoimapalvelu-uudistus on muokannut keskeisesti kuntien ja valtion välistä työnjakoa. Työnhakijan työttömyysjakson venyessä yli sadan päivän mittaiseksi osa työmarkkinatuesta siirtyy kaupungin maksettavaksi. Työttömien määrän pysyessä korkeana ja työttömyysjaksojen pidentyessä seurauksena on Espoon maksuosuuksien kasvaminen. Työllisyyspalveluiden osalta TE-uudistuksen muutosvaiheen riskien ennakoinnissa onnistuttiin hyvin.

Vuoden 2026 alussa hankintalakiesitystä valmistellaan. Kuntaliitto on vastustanut lakiesitystä.

Hankintalakiesityksessä sidosyksikön omistajan tulisi omistaa vähintään 10 prosentin omistusosuus sidosyksiköstä ja omistajalla tulee olla määräysvalta sidosyksiköksi katsomassaan yhtiössä. Kuntaliiton mukaan riskinä uudistuksessa suurille kaupungeille on mm. uudistuksen aiheuttama suuri työmäärä, seudullisen yhteistyön väheneminen palveluiden järjestämisessä ja varautumisen heikentyminen.

Kuntien oli yhtiötettävä sote-kiinteistönsä viimeistään vuoden 2025 loppuun mennessä, koska hyvinvointialueille vuokraamisen siirtymäaika päättyy silloin. Tämä velvoite perustuu kuntalain kilpailuneutraliteettisääntöihin, joiden mukaan markkinoilla tapahtuva toiminta on harjoitettava yhtiömuodossa. Riskinä kunnille on arvioitu olevan mm. käyttäjien löytäminen kiinteistöille sekä riittävä vuokratason varmistaminen kattamaan kulut.

Kaupungin tietojärjestelmät ovat keskeisessä asemassa tuottaessa palveluja kuntalaisille. Järjestelmien tulee olla toimivia ja niiden tulee tukea päätöksentekoa ja toimintaa. Tunnistettu riski on kaupungin ICT-ratkaisuille vuosien varrella kertynyt korjausvelka. Kuluvalla valtuustokaudella ICT-investointiraameja on korjattu siten, että vanhoja ja haasteellisia perusjärjestelmiä on kyetty uusimaan.

Valvontatoimenpiteet

Kaupunginhallituksen hyväksymän sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaan sisäisen valvonnan tavoitteena on saada toimivalle johdolle kohtuullinen varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Toteutettaessa huomioon otetaan toimintayksikön talouden ja toiminnan laajuus ja sisältö sekä niihin liittyvät riskit. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että toiminnalliset tavoitteet saavutetaan, taloudellinen raportointi on toimivaa ja että toiminta on lakien ja sääntöjen mukaista.

Valvontatoiminnot auttavat varmistamaan tavoitteiden saavuttamista, määräysten noudattamista, resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä, omaisuuden turvaamista ja tiedon luotettavuutta. Valvontatoimenpiteet muodostuvat johdon päivittäisen valvonnan tehtävistä. Päivittäiseen valvontaan liittyvät mm. johdolle tehtävät selonteot, toimintaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamisen valvonta, poikkeamien seuranta, täsmätykset, vaarallisten työhdistelmien poistaminen ja henkilöstön suoriutumisen arviointi.

Valvontatoimenpiteillä pyritään varmistamaan, että lainsäädäntöä ja ohjeita sekä Espoon kaupungin arvoja ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaikilla organisaation tasoilla.

Tilivuoden aikana toteutettuja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistoimenpiteitä

Kaupungin ohjeistusta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on uudistettu tai päivitetty viime vuosina määrätietoisesti. Espoon kaupungin omistajapolitiikka ja Espoon kaupungin konserniohje hyväksyttiin valtuuston kokouksessa tammikuussa 2023. Kaupunginhallituksen valtuuttamana kaupunginjohtaja

hyväksyi uuden sisäisen valvonnan yleisohjeen siten, että se astui voimaan vuoden 2023 alusta lukien. Espoon kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikka käsiteltiin kaupungin johtoryhmässä 2025.

Kaupungin teknistä tietoturvaa on kehitetty systemaattisesta ja vuonna 2025 toteutettiin mm. identiteetti- ja käyttövaltuushallinnan (IIDA) laajentaminen uusiin palveluihin, palomuuriratkaisujen uusintoja, parannetun pääsynhallinnan käyttöönotto verkkoon kytkettyjen älylaitteiden osalta, integraatioiden valvonnan tehostaminen, opetuspalveluiden salasanauudistus sekä Google Edu-ympäristön tietoturvakontrollien tiukentaminen. ICT-investointiluokittelua ja hyötyperustemallia uudistettiin, jotta ICT-hankkeiden tavoiteasetanta ja läpiviemi edelleen kehittyisi. Varautumisen ja tietoriskien arviointeja on suoritettu vastuualueittain ja erillisiä varautumissuunnitelmia on laadittu. HR-järjestelmähankkeet jatkoivat vuonna 2025 käyttöönottoa eli työvuorosuunnittelujärjestelmä ja Digi-Suuntaamo. Kaupungin työturvallisuusriskien hallintaan tarjoaa järjestelmätukea uudistettu Hesse-järjestelmä.

Espoo otti käyttöön vuoden 2023 alusta lukien uuden johtamisen ja talousohjauksen tietojärjestelmäkokonaisuuden (JOTO) ensimmäisen vaiheen. Vuoden 2025 aikana JOTO-työ on jatkunut ja kehittynyt edelleen. Taloudellisesti kestävä Espoo (Take) - ja tavoitehallintajärjestelmää (Taavi) koskevaa seuranta kehitettiin. Kaupunkitasoisen ja valtuustokauden tavoitteisiin kohdistuvan riskityön ohjaaminen jatkuu strategia ja talous -ryhmässä. Tuloksiköt kirjaavat tavoitteitaan uhkaavat riskit tavoitejärjestelmään.

JOTO:n ja hankintojen hallinta järjestelmän (Hansa) välistä integraatiota saatiin loppuvuonna 2025 kehitettyä niin, että aiempaa luotettavampaa kaupunkitasoista sopimuskohtaista ostodataa ja ohioistoihin liittyvää eurodataa on saatavilla. Ohioistojen osalta Hansa pystyy huomioimaan vain ne sopimukset, jotka ovat viety Hansaan. Datan on ilmoitettu antavan kuitenkin jo tuntuva lisähyötyä kaupunkitasoiselle seurannalle verrattuna aiempaan.

Tilivelvolliset kertoivat kyselyn vastuksissaan tilivuoden aikana toteutetuista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehitystoimenpiteistä ja parannuksista. Näitä ovat olleet mm. koulutukset ja perehdytykset sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta, tietoturvasta ja tietosuojasta. Kaupungin työntekijöiden edellytetään suorittavan organisaatioturvallisuuden koulutus, joka sisältää mm. tieto- ja tilaturvallisuuteen liittyviä kokonaisuuksia. Koulutuksen järjestää Eduhouse ja koulutuksessa hyödynnetään digitaalista oppimisalustaa. Luottamushenkilöille järjestettiin koulutuskokonaisuus korruptiointorjunnasta, sisäisestä valvonnasta ja eettisistä ohjeista alkuvuonna 2026.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä varautumisen ohjeita on päivitetty. Erilaisia valmiusharjoituksia on toteutettu. Espoon kaupunki osallistuu vuosittain Digi- ja väestöviraston järjestämään TAISTO-harjoitukseen. TAISTO on julkishallinnolle suunnattu tietosuoja- ja tietoturvaloukkausten hallinnan

harjoitus, jossa häiriötilanteissa toimimista harjoitellaan kuvitteellisten tilanteiden kautta. Osassa kaupungin yksiköistä on toteutettu turvallisuuskävelyitä mm. tilaturvallisuuden ja tietoturvallisuuden osalta. Toimintojen prosessikuvauksia on toteutettu tilivuonna. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan dokumentointia ja raportointia on kehitetty osana talouden ja toiminnan seurantajärjestelmien kehittämistä. Tilivelvollisten vastauksissa kuvattiin, että vaarallisten työyhteisöjen muodostumisen estämiseen ja tietojärjestelmien käyttövaltuushallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota.

Useassa vastauksessa korostettiin, että sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa käsitellään säännöllisesti toimialan/tulosyksikön johtoryhmissä ja yksikkökokouksissa. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa pyritään entistä järjestelmällisemmin saamaan osaksi jokapäiväistä toiminnan ohjausta ja raportointia. Useassa yksikössä riskienhallinta ja sen toimenpiteet on kirjattu yksikön vuosikelloon. Espoon eettiset periaatteet (Code of Conduct) ovat koko kaupunkiorganisaatiota koskeva ohjeistus, joka perustuu Espoo-tarinaa ja kaupungin konserniohjeisiin. Ohjeistus on tarkoitettu luottamushenkilöille, viranhaltijoille, johdolle ja työntekijöille. Espoon kaupungilla on käytössä eettinen ilmoituskanava. Kaupungin eettisten periaatteiden mukaisesti jokaisella työntekijällä on oikeus ja myös velvollisuus ilmoittaa työyhteisönsä epäilyistä tai havaituista väärinkäytöksistä. Ilmoituksen voi tehdä luottamuksellisesti ja nimettömänä.

Tilivuoden aikana kaupungille on ilmoitettu joitakin väärinkäytösepäilyksiä. Tapaukset on tutkittu. Tapaukset eivät toistaiseksi ole antaneet aihetta jatkotoimenpiteille.

Tunnistettuja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksen haasteita

Tilivelvollisten vastauksissa löytyi myös valvontaympäristöön liittyviä kehityskohteita. Tavoitteille ei aina kyetty asettamaan selkeitä ja konkreettisia mittareita. Toiminnan luonteen takia mittareiden asettaminen koettiin haasteelliseksi joidenkin yksiköiden osalta.

Tilivelvollisten vastauksissa löytyi kehityskohteita myös liittyen riskienhallintaan. Riskienhallinnan systematisoinnissa, koordinoinnissa ja dokumentoinnissa nähtiin kaupungissa edelleen parannettavaa. Osa vastaajista ilmoitti, että kaupungin ohjeistus riskienhallinnan osalta ei ole riittävän keskitettyä Espoon intranetissä, Essissä.

Tilivelvollisten vastauksissa löytyi kehityskohteita liittyen seurantaan ja tiedon välitykseen. Erityisesti laadun ja vaikuttavuuden seurannan systematiikkaa ja läpinäkyvyyttä tulisi vastausten mukaan kehittää. Myös toimittaja- ja sopimuseurannassa oli vastausten perusteella vielä kehittämisen varaa. Haasteina osassa vastauksista mainittiin myös riittävän tiedon saannin vaikeus seurantajärjestelmistä koskien toiminnan laatua. Joissakin tulosyksiköissä henkilöstön suuri vaihtuvuus on asettanut koulutuksellisia haasteita, jotta henkilöstö

kykenee oppimaan ja sisäistämään kaupungin ohjeistuksen mm. sisäisen valvonnan osalta. Tietotekniikkaan ja erityisesti tietoturvaan ja -suojaan liittyvien riskien priorisointi ja työstäminen vaatii vastausten perusteella vielä kehittämistä. Riskinä ja haasteena tiedonhallinnan osalta koettiin tiedonhallintalain ja tietosuojaan liittyvän regulaation huomiointi kaupungin tiedonhallinnan ohjeistuksessa ja teknisen tietoturvan parantamisessa. Tiedonhallinnan ja tietoturvan osalta mainittiin, että jatkossakin tulee turvata riittävät resurssit ICT-ratkaisujen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Kaupungin ICT-toimijoiden yhteistyössä ja tiedon vaihdossa tunnistettiin myös kehitettävää.

Tietohallinnossa on tunnistettu, että geopoliittisiin riskeihin varautuminen on haastavaa keskeisten ja kriittisten ICT-teknologiatoimittajien osalta niin Eurooppa kuin kansallisellakin tasolla. Kaupungin uusissa ICT- ja digisopimuksissa ja -kilpailutuksissa varautuminen huomioidaan. Substanssiryhmien on omassa toiminnassaan pystyttävä varautumaan ICT- ja digipalveluiden häiriötilanteisiin. Espoon rakennusvalvontaan on kohdistunut runsaasti kritiikkiä. Kehittämiskohteet ovat myös Espoon kaupungin ja rakennusvalvonnan tiedossa ja niiden korjaamiseksi tehdään tehostetusti töitä. Kaupunki teettää helmikuusta 2026 alkaen rakennusvalvonnan toimintatapoja koskevan erityistarkastuksen, jonka toteuttaa ulkoisen tarkastuksen yksikkö. Ulkoisen tarkastuksen yksikkö käyttää tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita tukena.

Tilivuoden keskeisiä riitatapauksia, oikeudellisia vaateita ja vastuita, sekä oikeuskanslerin ja oikeusasiamiehen kannanottoja

Espoon kaupunki teki tammikuussa 2026 valituksen sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle. Valitus kohdistui Kansaneläkelaitoksen joulukuussa 2025 antamaan päätökseen koskien hakemusta työnantajan järjestämän työterveyshuollon kustannusten korvaamisesta tilikaudelta 1.1.2024-31.12.2024. Kansaneläkelaitoksen hylkävään päätöksen perustelut olivat, että koska palvelut tuottanutta Espoon kaupungin terveystuottajaa ei ole rekisteröity Valviran ylläpitämään valtakunnalliseen palvelutuottajan rekisteriin (Soteri) palvelujen tuottajaksi, ei Espoon kaupungin työterveydellä ole ollut oikeutta tuottaa työterveyshuoltolain mukaisia palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain perusteella.

Tietosuojavaalutetun toimisto oli antanut 30.12.2021 ratkaisun, joka koski Espoon koulujen oppilaiden tietojen käsittelyä käytössä olleella opetusluterilla. Tietosuojavaalutettu oli katsonut, että kaupungin esittämä tietojen käsittelyperuste ei tullut tapauksessa sovellettavaksi. Hallinto-oikeus hylkäsi Espoon valituksen. Korkein hallinto-oikeus antoi asiassa ratkaisun 8.4.2025 kumoten tietosuojavaalutetun ja HaO:n päätökset. Asia palautettiin tietosuojavaalutetulle uudelleen käsiteltäväksi. Ympäristö- ja rakennuslautakunta antoi kokouksessaan 16.01.2025 päätöksen vastaanottokeskustoiminnan keskeyttämisestä. Toiminnanharjoittaja valitti päätöksestä hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valituksen.

Toiminnanharjoittaja valitti korkeimpaan hallinto-oikeuteen. KHO on marraskuussa 2025 antanut välipäätöksen, jolla se on kieltänyt hallinto-oikeuden päätöksen täytäntöönpanon. Lautakunta on kokouksessaan 29.1.2026 antanut lausunnon korkeimmalle hallinto-oikeudelle pyytäen valituksen hylkäämistä ja oikeudenkäymiskulujen jäämistä osapuolten itse vastattaviksi.

Tilapalvelut- liikelaitoksessa havaittu väärinkäytöstapaus käsiteltiin Helsingin hovioikeudessa. Hovioikeus antoi ratkaisunsa maaliskuussa 2025. Hovioikeus kovensi kaupungin palveluksessa olleen LVI-asiantuntijan sekä LVI-yrittäjän käräjäoikeudessa saamia tuomioita. Vastajat ovat hakeneet valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Espoon Tapiolassa 11.5.2023 tapahtuneen siltaonnettomuuden rikosasioiden käsittely eteni Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen. Käräjäoikeus tuomitsi siltatoimittajan projektipäällikön rikoksesta. Espoon viranhaltijoiden kohdalla syyttäjää oli tehnyt syyttämättäjäyttämispäätökset.

Kahdesta keskusvaalilautakunnan päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen. Keskusvaalilautakunnan päätöstä 16.4.2025 koskevan valitusasian käsittely hallinto-oikeudessa raukesi, koska lautakunta oli korjannut valituksenalaista päätöstä valittajan esittämää vaatimusta vastaavalla tavalla ja antanut asiassa uuden päätöksen. Keskusvaalilautakunnan päätöstä 13.5.2025 koskevan valituksen hallinto-oikeus hylkäsi siltä osin, kun valitus koski väitettä vaalien toimittamisesta virheellisessä järjestyksessä. Muilta osin valitusta ei tutkittu. Hallinto-oikeuden ratkaisu jää pysyväksi, sillä KHO ei myöntänyt valittajalle valituslupaa.

Markkinaoikeus kumosi lainvoimaisella ratkaisullaan 697/2025 Espoon kaupungin veneväylien viittojen digitalisointia, huoltoa ja kunnossapitoa koskevan hankintapäätöksen. MAO katsoi, että Espoo oli menettelyt vastoin tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vaatimusta salliessaan voittaneen tarjoajan parantaa tarjousta tarjousajan päättymisen jälkeen.

Kadonneita tietokoneita koskeva siviiliriita-asia on lainvoimaisesti ratkaisu hovioikeudessa 3.10.2025. Toisin kuin käräjäoikeus, hovioikeus arvioi, että laitteiden katoamisen ja Espoon ICT-palveluntuottajan toiminnan välillä oli syy-yhteys ja palveluntuottaja oli velvollinen korvaamaan Espoolle 400 000 euroa viivästyskorkeineen. Espoon korvausvaade oli merkittävästi suurempi, mutta hovioikeus alensi korvausta, koska vahingon muodostumiseen olivat myötävaikuttaneet muutkin tekijät kuin palveluntuottajan toiminta, ja Espoo oli laiminlyönyt rajoittaa vahinkoa.

Helsingin hallinto-oikeus on antanut vuonna 2025 ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätöksistä tehtyjen valitusten johdosta yhteensä 19 rakennusvalvontaa koskevaa päätöstä. Hallinto-oikeudelle tehdyistä valituksista 10 hylättiin, yksi jätettiin tutkimatta ja kahdeksassa päätös kumottiin tai sitä muutettiin. Näistä kahdeksasta kuudessa on kyse samantyyppisistä

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain mukaisista sijoittamisoikeuspäätöksistä. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on tehty kaksi valitusta, joille ei myönnetty valituslupaa.

Apulaisoikeuskanslerin ratkaisun mukaan rakennusvalvonnan tulee kiinnittää huomiota siihen, että valvonta-asia tulee käsitellä lautakunnassa, mikäli tekijä vaatii valvontatoimenpiteitä ja tähän on asianmukaiset perustelut. Eduskunnan oikeusasiamies kiinnitti kaupungin huomiota hallintolain palveluperiaatteen noudattamiseen tiedusteluasian käsittelyssä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto huomautti valvonnassaan saamansa selvityksen perusteella Espoon kaupunkia siitä, että varhaiskasvatuksen opettajina työskentelevien on täytettävä lain kelpoisuusvaatimukset.

Tieto ja tiedonvälitys

Espoon kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan kaupunginhallituksen alaiset toimielimet vastaavat omalla tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Tilivuonna 2025 kaupunginhallituksen ja sen jaostojen sekä lautakuntien asialistoilla riskienhallinta ei pääsääntöisesti näy omana asiakohtanaan. Kuitenkin taloudellisen ja toiminnallisen tiedon raportointi luottamushenkilöille sisältää riskienhallinnan raportoinnin keskeisiä elementtejä. Tällaisia tietoja ovat mm. päätösehdotusten perustelut, päätösvaihtoehdot, toimintaympäristöanalyysit sekä erilaiset vertailut ja laskelmat.

Toimiala-, tulosalue- ja tulosityksikkötasolla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asioita käsitellään läpi linjaorganisaation aina johtoryhmätasolle saakka. Myös kaupungin suurten hankkeiden ja projektien osalta riskienhallinta on ohjeistettu olevan osa prosessia ja riskienhallinta on huomioitu raportoinnissa.

Seuranta

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimintakertomuksen muissa kohdissa. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden takia mahdollisesti suoritettujen toimenpiteiden on esitetty kunkin toimintayksikön kohdalla. Tilikauden aikana omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa toteutuneet mahdolliset menetykset on ilmoitettu toimintakertomuksessa kunkin toimintayksikön kohdalla.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa heidän

valvontatehtävässään. Yksikön päämääränä on edistää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä tukea kaupunkikonsernia sen tavoitteiden saavuttamisessa. Yksikkö toimii suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa. Sisäinen tarkastus on riippumatonta tarkastettavista toiminnoista eikä sillä ole toimivaltaa eikä vastuuta tarkastettavien toimintojen suhteen. Tarkastuksen kohteena ovat kaikki kaupungin yksiköt ja toiminnot lukuun ottamatta valtuustoa, kaupunginhallitusta ja sen jaostoja, lautakuntia sekä kaupunginjohtajaa.

Kaupunginjohtajan hyväksymä sisäisen tarkastuksen yksikön toimintasuunnitelma yksilöi vuosittaiset tarkastuskohteet. Tarkastuskohteet valitaan riskiperusteisesti. Tarkastuskohteet pyritään sovittamaan yhteen tilintarkastajan ja ulkoisen tarkastuksen yksikön suunnitelmassa olevien tarkastuskohteiden kanssa mahdollisten päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Toimintasuunnitelman mukaisesti tarkastuksia toteutettiin vuonna 2025 konsernihallinnon, elinvoiman tulosalueen, toimialojen sekä konserniyhteisöjen osalta.

1.3 KOKONAISTALouden TARKASTELU

1.3.1 Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2025 aikana verotulojen kertymiin liittyi epävarmuuksia, sillä talouden kasvu viivästyi ja työttömyysluvut olivat kasvussa. Verotulojen ennakoitiin jo keväällä jäävän reilusti talousarviosta, sillä alkuvuoden tilitykset toteutuivat alhaisina. Valitettavasti suunta ei kääntynyt loppuvuodenkaan aikana ja verotulot jäivät lopulta yli 30 milj. euroa talousarviosta. Rakenteelliset uudistukset tekevät verotulojen kehityksen vertailun vaikeaksi, sillä viime vuosina verotuloissa ja valtionosuuksissa on ollut useita poikkeuseriä tai muutoksia jaksotuksissa. Näin oli myös vuoden 2025 osalta, sillä valtio oikaisi loppukeväästä kunnille vuonna 2024 liikaa maksettua verotuloa.

Verotulojen lisäksi talouden suhdanteesta riippuvaisia tuloja ovat maanmyyntitulot, joiden arvioitiin kevästä lähtien jäävän talousarviosta. Tilanne ei myöskään niiden osalta muuttunut olennaisesti. Kaikkiaan ulkoiset tulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Yhtenä tekijänä ovat maankäyttösopimustuotot, jotka ylittyivät. Ne edellyttävät kuitenkin vastaavat määrärahanlisäykset investointeihin, joten kokonaisuutena niillä ei ole taloutta tasapainottava vaikutus. Tulot ylittyivät myös mm. kotoutumisen laskennallisessa kuntakorvauksessa sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotoissa.

Verotulojen ja maanmyyntitulojen negatiivista poikkeamaa lievensi toimintakulujen alittuminen. Kokonaisuutena toimintakulut alittuivat 37,5 milj. euroa. Huolimatta toimintakulujen alittumisesta, toimintakulut kasvoivat ennätyselliset 5,6 prosenttia eli 76 milj. euroa. Samaan aikaan verotulot kasvoivat

Tarkastusten perusteella sisäinen valvonta on ollut kaupungissa pääsääntöisesti toimivaa. Merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita ei tarkastuksissa löydetty. Vuoden 2025 tarkastuksissa on ollut keskeistä hyvän hallintotavan periaatteiden toteutuminen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arviointi.

Tehdyistä tarkastuksista annettiin suositukset. Toimenpideselvitysten ja jälkiseurannan avulla varmistetaan, että annetut suositukset johtavat korjaaviin toimenpiteisiin. Tarkastuksista on raportoitu kaupunginjohtajalle, rahoitusjohtajalle, lakiasiainjohtajalle, toimialajohdolle, tarkastettavalle kohteelle sekä kaupunginreviisorille ja JHT-tilintarkastajalle.

Toimintasuunnitelmassa määriteltyjen tarkastusten ja erillisselvitysten lisäksi sisäisen tarkastuksen yksikkö voi antaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia neuvontapalveluita.

edellisvuodesta vain 0,4 prosenttia eli 3 milj. euroa. Tämä kuvastaa talouden rakenteellista epätasapainoa.

Toimintakulujen alittumiseen liittyi monia syitä ja niitä tuotiin esille erityisesti loppuvuodesta. On kuitenkin tärkeää, että ennustamisen tarkkuutta kehitetään oikean tilannekuvan saamiseksi. Tämä sama edellytys koskee konsernia, jota kaupunki vahvasti rahoittaa. Huomioitavaa myös on, että syksyn ennusteet ovat toimineet vuoden 2026 talousarvion pohjana. Josta syystä kuluvan vuoden talousarvion lähtökohdat ovat runsaammat, mitä vielä talousarviota laadittaessa arvioitiin.

Kaupungin tulokseksi muodostui n. 111 milj. euroa, mikä on lähes 57 milj. euroa talousarviota parempi. Kaupungin tulosta kasvattivat rahoitustuotot, jotka toteutuivat yli 40 milj. euroa talousarviota paremmin. Rahoitustuotot olivat n. 60 prosenttia kaupungin tuloksesta. Vuosikate ja tulos eivät olleet riittäviä toiminnan ja investointien rahoittamiseen. Kaupungin ei kuitenkaan tarvinnut käyttää lainanottovaltuuttaan hyvän kassatilanteen takia.

Kaupungin nettoinvestoinnit olivat yhteensä 342 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta n. 4 milj. eurolla. Uudisrakentamisen määräraha oli 69,3 milj. euroa ja toteuma 53,8 milj. euroa. Hankekohtaisia jaksotuksista johtuvia alituksia oli yhteensä 17,6 milj. euroa.

Infrarakentamisen määrärahat olivat yhteensä 167 milj. euroa ja toteuma 147 milj. euroa. Infrarakentamisen peruskaupungin hankkeista kaupunkiradan investointimenot Rantaradanbaana ja Leppävaara projekti alittivat talousarvion. Hankkeen omatoimirakentamisen pientaloalueet investointimenot alittivat talousarvion, johtuen rakentamistöiden viivästyisestä.

1.3.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen

kattamiseen. Laskelmissa ovat mukana kaupungin, liikelaitosten ja taseyksiköiden ulkoiset tuotot ja kulut. Liikelaitosten ja erillisten taseyksiköiden ulkoiset tuotot ja kulut on yhdistetty laskelmiin riveittäin.

TULOSLASKELMA (1000 €)	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toimintatuotot	370 147	354 873
Valmistus omaan käyttöön	10 087	8 976
Toimintakulut	-1 417 999	-1 342 116
Toimintakate	-1 037 764	-978 268
Verotulot	832 060	829 073
Valtionosuudet	455 257	396 679
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 900	15 828
Muut rahoitustuotot	61 417	57 394
Korkokulut	-7 561	-9 798
Muut rahoituskulut	-2 375	-4 007
Vuosikate	315 934	306 902
Suunnitelman mukaiset poistot	-203 365	-195 683
Arvonalentumiset	-1 751	-6 262
Satunnaiset tuotot	0	0
Tilikauden tulos	110 818	104 958
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	15 768	15 768
Rahastojen lisäys (-)/vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	126 586	120 726
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	26,3	26,6
Vuosikate/Poistot, %	154,0	152,0
Vuosikate, euroa/asukas	968	956
Asukasmäärä (ennakkotieto)	326 280	320 931

Vertailukelpoisuus vuoteen 2024 nähden

TE-uudistuksen yhteydessä julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. Siirtyvien palvelujen ja työttömyysetuuksien kustannukset kasvattivat kaupungin toimintakuluja sekä valtionosuusrahoitusta. Kulut sisältyvät toimintakatteeseen, valtionosuusrahoitus vuosikatteeseen.

Verotuloihin sisältyy verotuksen jaksottumiseen liittyviä oikaisuja. Vuonna 2024 kaupungille tilitettyjä verotuloja oikaistiin vuoden 2025 aikana vastaamaan valmistunutta verotusta. Vuoden 2025 oikaisut olivat Espoolle negatiivisia ja pienensivät vuoden 2025 tilitystä.

Toimintakate

Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 15,3 milj. eurolla ja 4,3 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottoja kertyi yhteensä 370,1 milj. euroa.

Myyntituotot kasvoivat edellisvuodesta 3,4 milj. euroa. Rakentamispalvelujen myynti oli 1,9 milj. euroa edellisvuotta suurempi ja laskennallisia korvauksia maahanmuuttajien kotouttamiseen saatiin 5 milj. euroa enemmän. Maksutuotot kasvoivat 4,8 milj. euroa. Maankäyttömaksuja kirjattiin 1,2 milj. euroa enemmän. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ja opetuksen leirikoulumaksut kasvoivat. Tuet ja avustuksen pieneni 14,7 milj. euroa. Tähän vaikutti työllisyyspalvelujen muutokset sekä ulkopuolisen hankerahoituksen pieneneminen. Vuokratulot kasvoivat 2,2 milj. euroa. Yleinen taloustilanne ja rakennusalan suhdanne vaikutti edelleen maanmyyntituottoihin, joita toteutui 22,4 milj. euroa. Tuotot kasvoivat edellisvuodesta 15 milj. euroa mutta jäivät 22 milj. euroa talousarvion tavoitteesta.

Ulkoiset toimintamenot olivat 1 418 milj. euroa ja kasvoivat edellisvuodesta 75,9 milj. euroa, 5,7 prosenttia. Osa kasvusta syntyi valtiolta siirtyneistä työllisyyspalvelujen kuluista. Henkilöstökulujen osuus oli 607,7 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 40,9 milj. euroa, 7,2 prosenttia ja vuokratyökustannukset laskivat 16 prosenttia. Henkilöstömäärä kasvoi vuoden aikana noin 250 henkilöllä. Kasvu johtui valtion työllisyshoidon henkilöstön siirtymisestä kaupungin palvelukseen vuoden 2025 alussa. Palvelujen ostot olivat 497,1 milj. euroa ja kasvoivat edellisvuodesta 17 milj. euroa, 3,5 prosenttia. Palvelujen ostoja kasvatti mm. työllisyyspalvelujen palveluostot sekä ict-ylläpitopalvelut. Joukkoliikenteen maksuosuus pieneni edellisvuodesta. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot pienivät 1,2 milj. euroa, 2,1 prosenttia. Avustusten määrä kasvoi 24,2 milj. euroa. Määrää kasvatti työllisyyspalvelujen työttömyysmaksujen siirtyminen valtiolta sekä maksujen voimakas kasvu työttömyyden lisääntyessä. Vuokra- ja vastikekulut laskivat edellisvuodesta 7 milj. euroa. Rakennusten vuokrat nousivat mutta kaupungin yhtiöille maksettavat vastikkeet pienivät.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla. Toimintakatteen alijäämäksi muodostui –1 037,8 milj. euroa. Toimintakatteen alijämä kasvoi edellisvuodesta 59,5 milj. euroa, 6,1 prosenttia. Kasvuun vaikutti erityisesti valtiolta siirtyneet työllisyyspalvelujen kulut.

Verorahoituksen kertymä ja rakenne

Verorahoitus koostuu verotuloista (kunnallisvero, yhteisövero ja kiinteistövero) sekä valtionosuuksista.

Kaupunki sai verorahoitusta eli vero- ja valtionosuustuottoja yhteensä 1287,3 milj. euroa, 5,0 prosenttia enemmän kuin 2024. Tuloja kasvatti siirtyneisiin työllisyyspalveluihin saatu valtionosuusrahoitus. Valtionosuuksia tilitettiin kaupungille yhteensä 455,3 milj. euroa. Verotuloja tilitettiin yhteensä 832,1 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen ainoastaan 3 milj. euroa ja 0,4 prosenttia. Verotulojen kehitykseen vaikutti verotuksen jaksottuminen vuosien välillä ja verovuoden 2024

kunnallisveron oikaisut, jotka olivat yhteensä noin 20,1 milj. euroa negatiivinen. Vuoden 2025 verotulojen kehitykseen vaikutti heikko työllisyyskehitys sekä palkkatulojen arvioita alhaisempi kehitys.

Kunnallisveroja tilitettiin 524,5 milj. euroa, 0,3 prosenttia vähemmän kuin 2024 (ilman verovuoden 2024 negatiivisia oikaisuja vuoden 2025 verotulojen kasvu n. 3,5 prosenttia) Kunnallisveroa kertyi 31 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Palkka- ja eläkesumman kasvu Espoossa oli joulukuun lopussa 2,9 prosenttia (edellisvuonna 3,5 prosenttia) Kunnallisveron toukokuun verontilityksissä huomioitiin vuoden 2024 ansio- ja pääomatuloverojen veronsaajien ryhmäsuuksien oikaisu, joka oli kunnille negatiivinen. Lisäksi verovuoden 2024 kunnallisveron oikaisu marraskuun tilityksessä oli Espoolle 11,5 milj. euroa negatiivinen. Verovuoden 2024 verotuksen valmistuttua oikaistiin marraskuussa veronsaajien tilitykset vastaamaan oikeita maksuunpanomääriä.

Yhteisöveroja tilitettiin kaikkiaan 139,7 milj. euroa, 0,7 prosenttia vähemmän kuin 2024. Yhteisövero toteutui talousarviossa ennakoitun mukaisesti.

Kiinteistöveroja tilitettiin 167,8 milj. euroa, 3,5 prosenttia enemmän kuin 2024. Osa vuoden 2025 kiinteistöveroista eräänänty maksettavaksi vuoden 2026 puolella.

Valtionosuudet olivat yhteensä 455,3 milj. euroa, josta sote-erien osuus oli noin 156 milj. euroa. Veroperustemuutosten kompensaaion osuus oli 23 milj. euroa, verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus eli määrä, jonka Espoo maksaa verotulojen tasausta muualle Suomeen oli 24 milj. euroa sekä opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus 8 milj. euroa. Valtionosuudet ylittivät alkuperäisen talousarvion 6 milj. eurolla.

Vuosikate

Sijoitusvuosi 2025 oli hyvä ja kaupungin rahastojen markkina-arvot kasvoivat. Rahastojen kirjanpidollinen tulos oli 49,8 milj. euroa, kun talousarvioon oli budjetoitu 16,5 milj. euroa. Kesäkuussa kirjattiin noin 18,0 milj. euroa myyntivoittoja, kun yhdessä varainhoitosalkussa tehtiin laajempia tuotemuutoksia eri osuussarjoihin ja strategioihin. Myös kaupungin kassasijoitukset tuottivat hyvin vuonna 2025 ja kasvattivat tilinpäätöksen rahoitustuottoja.

Uusia talousarviolainoja ei nostettu 2025 ja lainojen korkotaso pysyi edelleen matalana. Korkokulut olivat 7,6 milj. euroa, 2,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Rahastojen tuottojen ja korkokulujen kehityksestä on raportoitu kaupunginhallitukselle ja valtuustolle kuukausi- ja osavuositarkastusten yhteydessä, eikä näihin ole tehty määrärahamuutoksia vuoden aikana. Rahastojen tulosten muodostuminen on esitetty liitetiedoissa.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä investointien kattamiseen. Espoossa voimakkaana jatkuvan väestön- ja palvelutarpeen kasvun sekä kaupunkirakenteen muutoksen vuoksi kaupungin investointitaso on huomattavasti poistotasoa korkeampi. Espoon vuosikatteen on oltava selvästi poistoja suurempi, jotta kaupunki selviää korvaus- ja kasvuinvestoinneista sekä lainanlyhennyksistä.

Vuoden 2025 vuosikate oli 315,9 milj. euroa. Vuosikate kasvoi edellisvuodesta 9 milj. euroa, 2,9 prosenttia. Vuosikatetta paransivat erityisesti rahoitustuotot, jotka toteutuivat yli 40 milj. euroa talousarviota parempana. Rahoitustuottojen osuus kaupungin tuloksesta on n. 60 prosenttia. Lisäksi toimintakulut alittivat talousarvion ja paikkasivat verotulojen heikkoa kehitystä ja jäämistä 31 milj. eurolla talousarviosta. Vuosikate ylitti poistot ja arvonalennukset 111 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 205,1 milj. euroa.

Tulos ja ylijäämä

Tilikauden tulokseksi muodostui 110,8 milj. euroa, joka oli 5,9 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poisto-ero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Tilikauden yli-/alijäämä on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

Tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 126,6 milj. euroa. Poistoeron muutos oli 15,8 milj. euroa.

1.3.3 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirta osoittaa, miten alijäämäinen nettorahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta ja rahoituksen nettorahavirta yhdessä osoittavat kunnan rahavarojen muutoksen.

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	315 934	306 902
Tulorahoituksen korjauserät	-21 379	-7 584
	<u>294 555</u>	<u>299 319</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-341 774	-337 028
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 441	6 441
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 824	8 894
	<u>-306 510</u>	<u>-321 693</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 954	-22 375
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 900	-244
Antolainasaamisten vähennykset	15 672	17 008
	<u>13 772</u>	<u>16 764</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-52 906	-47 347
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-697	11 342
	<u>-53 603</u>	<u>-36 005</u>

Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-460	-125
Saamisten muutos	6 241	16 859
Korottomien velkojen muutos	10 059	-42 147
	15 840	-25 413
Rahoituksen rahavirta	-23 990	-44 655
Rahavarojen muutos	-35 945	-67 030
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 209 938	1 245 882
Rahavarat 1.1.	1 245 882	1 312 912
	-35 945	-67 030

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	504 000 417,59	480 346 880,27
Investointien tulorahoitus, %	95,4	92,8
Laskennallinen lainanhoitokate	2,8	2,6
Lainanhoitokate	5,3	5,5
Kassan riittävyys, pv	243	263
Asukasmäärä (ennakkotieto)	326 280	320 931

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoitusosuudet huomioiden kaupungin nettoinvestoinnit olivat yhteensä 331,3 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 12 milj. euroa negatiivinen. Viiden vuoden toiminnan ja investointien rahavirta oli 504 milj. euroa positiivinen. Kaupungin tulorahoitusta vuonna 2025 paransi rahastojen tuotot, jotka kuitenkin pääosin ohjataan rahastoihin ja eivät suoraan lisää palvelutuotannon rahavirtaa. Ilman rahastojen tuottoja kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta olisi huomattavasti enemmän negatiivinen.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 95 ja parani hieman edellisvuodesta. Valtuusto lisäsi investointimäärärahoja vuoden aikana. Toimitilahankkeiden aloituksia siirtyi aikataulumuutosten sekä uudelleen suunnittelun vuoksi ja joihinkin infrahankkeisiin tuli siirtymiä ja investoinnit alittivat talousarvion määräraharauksen.

Rahoituksen rahavirta ja rahavarojen muutos

Rahoituksen rahavirta oli 24 milj. euroa negatiivinen ja rahavarojen muutos 36 milj. euroa negatiivinen. Vuoden 2025 aikana ei nostettu uutta talousarviolainaa. Vuoden aikana lainoja lyhennettiin 52,9 milj. eurolla ja pitkäaikainen lainakanta vuoden lopussa oli 737,3 milj. euroa. Tilinpäätöshetkellä kaupungin lyhytaikainen lainamäärän muutos oli vain 0,7 milj. euroa. Saldo on riippuvainen kaupungin kassanhallinnan positioista ja lyhytaikaisten velkojen ja saamisten saldosta vuoden lopun tilanteessa.

Talousarvioon merkittyä 15,0 milj. euron rahastojen purkua ei toteutettu hyvän kassatilanteen vuoksi.

Antolainoja annettiin yhteensä 1,9 milj. euroa Kiinteistö Oy Matinkylän lukiolle.

1.3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE 31.12. 1000 €		2025	2024
VASTAAVA		4 945 877	4 877 801
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	3 652 581	3 543 028
I	Aineettomat hyödykkeet	54 365	61 122
	1. Aineettomat oikeudet	0	0
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	54 365	61 122
II	Aineelliset hyödykkeet	2 212 679	2 168 366
	1. Maa- ja vesialueet	443 724	418 936
	2. Rakennukset	608 307	619 195
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 034 295	1 018 013
	4. Koneet ja kalusto	22 041	20 823
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	1 225	1 225
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	103 086	90 173
III	Sijoitukset	1 385 538	1 313 540
	1. Osakkeet ja osuudet	974 184	888 334
	3. Muut lainasaamiset	410 433	424 197
	4. Muut saamiset	921	1 009
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 788	3 907
	1. Valtion toimeksiannot	2 788	3 874
	2. Lahjoitusrahastojen varat	0	33
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 290 507	1 330 866
II	Saamiset	80 570	84 983
	Pitkäaikaiset saamiset	33 933	35 016
	2. Lainasaamiset	1	9
	4. Siirtosaamiset	33 933	35 008
	Lyhytaikaiset saamiset	46 636	49 967
	1. Myyntisaamiset	10 255	12 796
	2. Lainasaamiset	125	2 750
	3. Muut saamiset	11 266	9 755
	4. Siirtosaamiset	24 990	24 666
III	Rahoitusarvopaperit	1 128 249	1 119 867
	1. Osakkeet ja osuudet	152	119
	4. Muut arvopaperit	1 128 098	1 119 747
IV	Rahat ja pankkisaamiset	81 688	126 016

VASTATTAVAA		4 945 877	4 877 801
A	OMA PÄÄOMA	3 631 314	3 504 728
I	Peruspääoma	1 396 023	1 396 023
III	Muut omat rahastot	668 840	667 494
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä	1 439 865	1 320 485
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	126 586	120 726
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	126 539	142 306
1.	Poistoero	126 539	142 306
C	PAKOLLISET VARAUKSET	2 875	2 322
2.	Muut pakolliset varaukset	2 875	2 322
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 901	9 480
1.	Valtion toimeksiannot	2 788	3 874
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	66	33
3.	Muut toimeksiantojen pääomat	5 046	5 572
E	VIERAS PÄÄOMA	1 177 248	1 218 965
I	Pitkäaikainen	694 753	747 734
1.	Joukkovelkakirjalainat	30 000	30 000
2.	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	653 604	706 401
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	773	880
5.	Saadut ennakot	5 765	5 842
7.	Muut velat	4 611	4 611
II	Lyhytaikainen	482 495	471 231
2.	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	52 797	52 797
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	107	110
4.	Lainat muilta luotonantajilta	120 882	121 578
5.	Saadut ennakot	138 567	129 890
6.	Ostovelat	74 008	78 427
7.	Muut velat	10 627	9 526
8.	Siirtovelat	85 507	78 904
TASEEN TUNNUSLUVUT			
	Omavaraisuusaste, %	78,3	76,9
	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,3	68,5
	Kertynyt yli-/alijäämä	1 566 450 748	1 441 211 123
	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 801	4 491
	Lainakanta 31.12., €	858 162 676	911 765 678

Lainakanta 31.12., €/asukas	2 630	2 841
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	1 517 234 081	1 607 477 506
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 650	5 009
Lainasaamiset, €	410 432 627	424 196 665
Asukasmäärä (ennakkotieto)	326 280	320 931

Espoon taseen loppusumma kasvoi 68 milj. euroa vuonna 2025. Taseen vastaavaa puolella omaisuus lisääntyi aineellisissa hyödykkeissä 44 milj. euroa ja pitkäaikaisissa sijoituksissa 72 milj. euroa. Rahoitusarvopaperit kasvoivat 8 milj. euroa. Rahat ja pankkisaamiset vähenivät 44 milj. euroa. Vastattavaa puolella oma pääoma kasvoi 127 milj. euroa ja vieras pääoma väheni 42 milj. euroa. Omavaraisuusaste oli 78,3 prosentin tasolla ja parani edellisvuodesta 1,4 prosenttiyksikköä. Suhteellinen velkaantuneisuus laski edellisvuodesta 6,2 prosenttiyksikköä. Espoon kaupungin taseen tunnusluvut ovat kohtuullisia ja keskiarvoa parempia verrattuna Suomen kuntakenttään.

Tilinpäätöksen tunnusluvuissa kaupungin lainakanta vuoden 2025 lopussa oli 858 milj. euroa ja asukasta kohden 2 630 euroa. Asukaskohtainen velkaosuus pieneni 211 euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2025. Tilinpäätöksen lainakanta sisältää kaupungin pitkäaikaisen lainamäärän lisäksi muun muassa konsernitilin saldon sekä muut lyhytaikaiset velkapositiot tilinpäätöshetkellä. Konsernitilin saldo vaihtelee vuoden mittaan tytäryhtiöiden nostamien lainojen ja investointien toteutumisen tahdissa. Lainakanta rahoituslaitoksilta ilman konsernitilin saldoa ja muita lyhytaikaisia velkaeria oli 737 milj. euroa ja se pieneni 53 milj. euroa vuodesta 2024.

Kaupungin lainakantaa on suojattu korkoriskiltä johdannaisilla, joiden erittely on esitetty liitetiedoissa. Tehtyjen johdannaisten tavoite on suojata kaupungin olemassa olevien lainojen korkomenoja korkotason nousulta. Johdannaisilla ei ole tavoiteltu eikä niillä nähdä olevan spekulatiivista arvoa tai riskiä. Espoon kaupungin lainasalkusta kiinteäkorkoista lainaa oli 73,6 prosenttia.

Espoon kokonaislainamäärää ei voida tarkastella ilman konsernilainoja, sillä kaupunki on investoinut kaupungin toimintoihin ja infrarakentamiseen merkittävästi yhtiömuodossa. Kaupunki on antolainannut tytäryhtiöille tai taannut tytäryhtiöiden lainat ja vastaa pääosin yhtiöiden liikevaihdosta sekä lainojen takaisinmaksuista (pl. Espoon asunnot Oy ja HSY) maksamalla vuokraa, hoito- ja rahoitusvastikkeita. Konsernilainat ovat

huomattavasti korkeammat kuin kaupungin lainakanta. Vuoden 2025 lopussa konsernin lainakanta oli 3 663 milj. euroa. Konserniyhteisöjen osuus lainakannasta oli 2 924 milj. euroa. Merkittävin osuus tästä on Länsimetron Oy:n lainakanta, joka oli 1 465 milj. euroa.

Konserniyhteisöille myönnettyjen takausten jäljellä oleva pääoma vuoden 2025 lopussa oli 1 506 milj. euroa. Tämän lisäksi oli 350 milj. euroa myönnettyjä takauksia, joista lainasitoumus on tekemättä. Konserniyhteisöjen takaukset sisältyvät pääosin myös konsernin lainakantaan. Näin ollen takausvastuut ja lainat menevät osin päällekkäin. Muiden kuin konserniyhteisöjen puolesta annettujen takauksien jäljellä oleva pääoma oli 112 milj. euroa. Tämän lisäksi oli 11 milj. euroa myönnettyjä takauksia, joista lainasitoumus tekemättä.

Kaupungilla (sisältää liikelaitokset) on vuokra- ja leasingvastuita yhteensä 659 milj. euroa. Vastuut kohdistuvat pääosin pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla hankittuihin palvelutiloihin. Kaupunki on sitoutunut PPP-mallilla (public-private partnership) toteutettujen koulu- ja päiväkotihankkeiden sopimukseen vuoden 2025 vastuuarvoltaan 280 milj. euroa.

Maankäyttösopimuksista (sopimuksilla sidottuja) aiheutuvia velvoitteita oli 114 milj. euroa ja arvonalisäveron palautusvastuita 78 milj. euroa. Euromääräisesti suurin yksittäinen vastuusitoumus Espoolla on kaupungin osuus kuntien takauskeskuksen takausvastuusta, jonka määrä nousi 2 981 milj. euroon vuoden 2025 lopussa. Kasvua edellisvuodesta 267 milj. euroa.

1.3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot -laskelmassa on koottu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta yhteen kaikki kunnan vuoden 2025 menot ja tulot. Laskelma kuvaa kokonaisuudessa rahanlähteitä ja -käyttöä. Kokonaistulojen ja -menojen erotus on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että se on muiden maksuvalmiuden muutosten ja rahavarojen muutosten itseisarvojen erotus.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT 2025

TULOT	1000 euroa	MENOT	1000 euroa
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	370 147	Toimintakulut	1 417 999
Verotulot	832 060	- Valmistus omaan käyttöön	-10 087
Valtionosuudet	455 257	Korkokulut	7 561
Korkotuotot	14 900	Muut rahoituskulut	2 375
Muut rahoitustuotot	61 417	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutokset	
- Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	-22 813	- Pakollisten varausten lis. (-), väh. (+)	-553
Investoinnit		- Pysyvien vastaavien luovutustappiot	-881
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 441	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 824	Investointimenot	341 774
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	15 672	Antolainasaamisten lisäykset	1 900
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	52 906
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	697
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	1 761 906	Kokonaismenot yhteensä	1 813 691
		Kokonaistulot - kokonaismenot	-51 785

1.3.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talouden tasapainotyö käynnistyi alkuvuodesta

Valtuusto päätti vuoden 2026 talousarvion yhteydessä, että kaupunginhallitus käynnistää tammikuussa valmistelun tulevan vuoden kehys-, vero- ja talousarviopäätöksentekoa varten Espoo-tarinassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti 9.2.2026 käynnistää talouden tasapainotustyön osana vuoden 2027 talousarvion ja 2028–2029 taloussuunnitelman laadintaa. Talouden tasapainotuksella varmistetaan Espoo-tarinassa määriteltyjen taloustavoitteiden saavuttaminen. Talouden tasapainotuksen linjaukset toimivat vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman kehyspäätöksen perusteena ja tasapainotuksen linjaukset hyväksytään valtuustossa kehyspäätöksen yhteydessä.

Kaupunginhallitus päätti ohjeellisena, että talouden tasapaino saavutetaan vuoden 2029 loppuun mennessä siten, että tasapainotuksella pyritään keskimäärin n. 70 milj. euron vuosivaikutukseen

taloussuunnitelmakaudella 2027–2029. Tasapainotustyö painottuu taloussuunnitelmakauden ensimmäisille vuosille 2027–2028, joilla varmistetaan tasapainotuksen kumulatiivinen vaikutus koko taloussuunnitelmakauden ajalle. Tasapainotustasoa tarkastellaan vuosittain suhteessa Espoo-tarinan tavoitteiden toteutumiseen.

Valtuuston neuvottelukunta neuvottelee talouden tasapainotuksen linjauksista keväällä. Neuvotteluihin valmistellaan vaihtoehtoja siten, että tasapainotuksen linjauksiin on mahdollista sisällyttää valittavin painotuksin tuloja lisääviä, menoja ja investointeja vähentäviä sekä omaisuuden tuottoihin ja myyntiin perustuvia ratkaisuja siten, että Espoo-tarinan tavoitteet asukaskohtaisen velan ja investointien tulorahoituksen suhteen täyttyvät. Pääpaino valmistelussa on tulojen ja menojen tasapainoa pysyvästi parantavissa toimenpiteissä, joilla varmistetaan pysyvät vaikutukset talouteen. Valmistelussa huomioidaan keinot, joilla tasapainotuksen hyötyjä voi kohdentua jo vuodelle 2026.

1.4 KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.4.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Espoo-konserni

Espoon kaupunki	Tytäryhteisöt (24)	Osakkuusyhteisöt (24)
<p>Kuntayhtymät (5)</p> <ul style="list-style-type: none"> Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola Uudenmaan liitto 	<ul style="list-style-type: none"> Enter Espoo Oy Espoon Asunnot Oy Espoo Catering Oy Espoon Elä ja Asu Oy Finnoon Pysäköinti II Oy KOy Espoon Kaupinkallio KOy Espoon Keskuksen Pysäköintitalo KOy Espoon keskuskeittiö KOy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat KOy Espoon Sotekiinteistöt KOy Espoon Suviniityn Pysäköinti II KOy Finnook Pysäköinti I KOy Jousenpuiston Pysäköinti KOy Matinkylän lukio KOy Matinkylän uimahalli KOy Opinmäen Kampus KOy Otaniemen tiedeasunnot KOy Sokinsuonkuja 4 KOy Tapiolan Kulttuurialue KOy Tapiolan Louhi KOy Tapiolan Stadion KOy Tapiolan Urheilupuiston pysäköinti Länsimetro Oy Weegee Oy 	<ul style="list-style-type: none"> As.Oy Rajalax KOy Espoon Asematori KOy Espoon Kulttuuriparkki KOy Espoon Niittykummun Metropysäköinti KOy Espoon Terminaali KOy Finnooksillan Parkki KOy Merenpahu KOy Merenselkä KOy Soukan Liiketalo KOy Soukan Pienteollisuustalo KOy Suviniityn Pysäköinti I Kvanttinova Oy Laurea-ammattikorkeakoulu Oy Leppävaaran Pysäköinti Oy Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy Nuukiokeskus Oy Otahalli Oy Papinniityn Paikotus Oy Suurpellon jätehuolto Oy Tapiolan Harjoitusareena Oy Tapiolan Keskuspysäköinti Oy Tapiolan Keskustalvalvomo Oy Tapiolan Teollisuustalo Oy Valurinkujan Paikotus Oy
<p>Säätiöt (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> EMMA-taidemuseosäätiö Espoon kaupunginteatterisäätiö Helinä Rautavaaran etnograafisen museon säätiö 		

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty emoyhteisö Espoon kaupunki sekä tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt ja kuntayhtymät, joissa Espoon kaupunki on jäsenenä. Kuntayhtymät on yhdistelty omistussuuden mukaan. Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen yksityiskohtaisemmat tiedot on esitetty konsernin liitetiedoissa.

1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginjohtaja johtaa konsernihallintoa, jonka tehtävänä on johtaa, ohjata, valvoa ja kehittää koko kaupunkikonsernia sekä vastata kaupungin tukipalveluista ja niiden kehittämisestä.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto hoitaa valtuuston ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti konserniohjaukseen liittyvät tehtävät sikäli, kun niitä ei ole delegoitu kaupunginjohtajalle tai toimialajohtajille. Konserni- ja tilajaosto tai muu konsernijohto määrää kaupunginedustajan yhtymä- tai yhtiökokoukseen, joka

valitsee toimielinten jäsenet ja tilintarkastajat. Yhteisöjen toimivan johdon, toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten asiantuntemus korostuu nimettäessä johtoa sekä valittaessa hallituksen jäseniä erityisesti konsernin ja sen yhteisöjen voimakkaissa kehitystilanteissa.

Kaupunginjohtajaa avustaa konsernihallinnossa toimiva konserniohjauksen vastuualue. Konserniohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Konserniohjauksen vastuualue huolehtii siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohjauksen tavoitteena on ennakoivuus sekä laadukas ja yhtenäinen päätöksenteko ja valmistelu.

Kaupunginjohtajaa ja muuta konsernijohtoa avustaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä hyvän johtamis- ja hallintotavan asianmukaisuuden varmentamisessa ja arvioinnissa sisäinen tarkastus. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuksen yhteensovittamisesta huolehtii tarkastuslautakunta.

Konserniohjeen periaatteet velvoittavat yhteisöjä hankkimaan merkittävässä asioissa omistajan ennakkokannan jo päätöksen valmisteluvaiheessa. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokanta on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan hallituksen kokouksessa merkittävästä asiasta päätettäessä.

1.1.3 Omistajastrategiset tavoitteet, niiden toteutuminen ja arviointi

Emokaupungin ohella konsernia, ja sitä kautta omistuksia, ohjataan aktiivisesti ja vastuullisesti. Konserniyhteisöillä on omat tavoitteensa tai tarkoituksensa, joiden toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan säännöllisesti. Merkittävimmille yhteisöille asetetaan vuosittaiset tai valtuustokauden mittaiset tavoitteet, joiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaostolle ja tarvittaessa myös valtuustolle.

Merkittävimmistä konserniyhteisöistä laaditaan konserniraportti vuosineljänneksittäin maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun tilanteista. Lisäksi kaikkia konserniyhteisöjä pyydetään raportoimaan kesäkuun lopun tilanteestaan (puolivuosiraportointi). Yhteisöt raportoivat tiedot konsernisalkkuun, jonne tallennetaan keskitetysti perustiedot kaikista konserniyhteisöistä. Konsernisalkun tavoitteena on myös yhdenmukaistaa konsernin riskienhallinnan menettelyjä ja raportointia.

Espoon merkittävimpien konserniyhteisöjen tavoitteet vuodelle 2025 asetettiin vuoden 2025 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Valtuusto asetti yhteisöille yhteensä 29 tulostavoitetta, joista 16 toteutui täysin ja 1 jäi toteutumatta. 12 tavoitetta saavutettiin osittain. Yhteisökohtaiset tulostavoitteiden toteumat on esitetty kohdassa 1.4.12.

1.4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Espoo Catering Oy

Yhtiön liikevaihto oli 40,3 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 3 % edellisvuoteen verrattuna, mikä johtui Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ateriapalveluiden poistumisesta yhtiön liiketoiminnasta syksyllä 2024. Yhtiön liiketoiminnan kulut laskivat liikevaihdon suhteessa.

Yhtiön vertailukelpoinen liikevaihto ilman hyvinvointialueen ateriapalveluita kasvoi 4 % edellisestä vuodesta. Jäljelle jääneen liiketoiminnan kustannukset kasvoivat, mutta kustannusten kasvu oli liikevaihdon kasvua maltillisempaa. Yhtiön taloudellinen asema ja kannattavuus vahvistuivat, ja tilikauden tulokseksi muodostui 0,3 miljoonaa euroa rahoituserien jälkeen.

Espoon Asunnot Oy

Vuoden aikana tehtiin investointipäätökset kolmesta asuintalokohteesta. Asuntoaloituksia oli 204 kpl, mikä jäi tuotantotavoitteesta yhteiskortteleiden hallinnollisten sopimusten ja markkinatilanteesta johtuvan rakentamisen vaiheistuksen viivästettyä yhden kohteen rakentamisen aloitusta. Vuoden aikana valmistui kaikkiaan 262 asuntoa. Vuoden lopussa rakenteilla olevia uudiskohteita oli kuusi, yhteensä 447 asuntoa. Yhtiön liikevaihto kasvoi 4,9 % vuoteen 2024 verrattuna. Keskimääräisten vuokrakorotusten (4,75 %) lisäksi liikevaihdon kasvuun vaikuttivat vuoden 2024 lopulla ja vuoden 2025 aikana valmistuneet uudiskohteet. Liikevaihdon kehitystä heikensi kuitenkin aikaisempaa alempi asuntojen käyttöaste (97,8 %).

Uudistuotantotavoitteen saavuttamiselle aiheutui yhtiön mukaan haasteita osoitettujen rakentamiskelpoisten tonttien niukkuuden vuoksi.

Espoon seudun koulutus kuntayhtymä Omnia

Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitukseen vuonna 2025 kohdistunut 120 miljoonan euron lisäleikkaus yhdessä lähihoitajakoulutuksen määräaikaisen rahoituksen päättymisen kanssa merkitsivät yhteensä noin 4,6 miljoonan euron vähennystä Omnian kokonaisrahoitukseen.

Vuoden 2025 talousarvio vahvistettiin 4,5 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Omnia saavutti tilikauden toiminnalliset ja suoritettavat tavoitteet lähes täysimääräisesti. Taloudelliset tavoitteet Omnia saavutti kaikilta osin. Toimintakate toteutui suotuisasti ja rahoitustuottoja realisoitui ennakoitua enemmän ja tämän vuoksi tilinpäätös tilikaudelta 2025 on ylijäämäinen.

Omnia pystyi vuoden 2025 aikana sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin ja varmisti perustehtäviensä toteuttamisen.

Länsimetro Oy

Metron kapasiteetin kehittämishankkeen junakulunvalvontajärjestelmän ja radioverkkohankinnan päivitetty hankesuunnitelma hyväksyttiin Espoon ja Helsingin valtuustoissa marraskuussa. Hankintapäätöksistä valitettiin markkinaoikeuteen. Vuoden 2025 merkittävimpiä käyttövaiheen investointeja olivat viranomaisverkon päivitysinvestointi (Virve 2.0) ja WLAN-tukiasemien päivitysinvestointi. Vuoden 2025 vastikekertymä suhteessa ennustettuihin kuluihin oli alijäämäinen johtuen vuoden 2024 ylijäämistä.

1.4.5 Keskeiset muutokset konsernirakenteessa

Alkuvuodesta 2025 Espoon kaupunki liittyi osakkaaksi Kvanttinova Oy:n. Kvanttinova muodostaa VTT:n, Aalto-yliopiston, Espoon kaupungin ja yritysten yhteisen tutkimus- ja kehitysverkoston, joka keskittyy mikroelektroniikan ja kvanttiteknioiden kehittämiseen.

Kaupunki on myös lunastanut takaisin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle aiemmin myymänsä osakkeen ja omistaa jälleen kaikki Espoo Catering Oy:n osakkeet 100-prosenttisesti.

Kaupunki päätti myydä Asunto Oy Laturinportti -nimisen yhtiön osakkeet, sillä yhtiön huoneisto on toiminut ryhmäperhepäiväkotina, mutta sen toiminta on lakkautettu, eikä kaupungilla ole huoneistolle enää tarvetta.

Lisäksi päätettiin myydä osa Kiinteistö Oy Sokinsuonkuja 4 -nimisen yhtiön osakkeista. Nyt myytävät osakkeet oikeuttavat kahden kokoontumistilan ja väestönsuojatilan hallintaan ja ovat toimineet aikaisemmin työväenopiston tiloina eikä kaupungilla ole huoneistoille omaa tarvetta.

Kaupungin tavoitteena on luopua sellaisista tiloista ja kiinteistöistä, joita ei tarvita kaupungin omassa toiminnassa ja joiden kaavallinen kehittämispotentiaali on tarvittaviin panostuksiin nähden vähäinen. Nämä kaupat ovat siten kaupungin tavoitteiden mukaiset.

1.4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan kuntalain mukaan tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Espoon kaupungin konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että koko konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lakia, ohjeita ja toimielinpäätöksiä noudatetaan ja että omaisuuden arvo turvataan.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää kaupungin strategiasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konsernijohto puolestaan vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Espoon kaupungin konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja sen konserni- ja tilajaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja rahoitusjohtaja.

Valtuusto määrittelee ja raamittaa konserniyhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet Espoo-tarinan yhteydessä. Kaupunginhallitus vastaa konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä konserniohjauksen periaatteiden ja konsernille asetettävien tavoitteiden valmistelusta. Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto hoitaa valtuuston ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti konserni- ja yhteisöohjaukseen liittyvät tehtävät sikäli, kun ne eivät kuulu kaupunginjohtajalle tai toimialajohtajalle. Konserni- ja tilajaosto myös valmistelee kaupunginhallitukselle konserni- ja yhteisöohjausta koskevat asiat.

Strategisena konserniohjauksen ja konsernivalvonnan välineenä kaupunkiorganisaatiossa toimii konserniohjauksiryhmä, jonka tehtävänä on kaupunginjohtajan johdolla varmistaa Espoon tahtotilan toteutuminen etenkin keskeisissä konserniyhteisöissä kuten PKS-yhteisöissä sekä merkittävimmissä tytäryhteisöissä. Vuoden 2025 aikana konserniohjauksiryhmä on kokoontunut säännöllisesti.

Konsernihallinnon toimintaohjeessa määrätysti konserniohjaus-vastuualue vastaa omistajapolitiikan sekä konserniohjauksen valmistelusta ja kehittämisestä sekä toimeenpanon ohjauksesta ja seurannasta, konserniohjauksen ohjausryhmän valmistelusta, seudullisesta konserniohjauksen yhteistyöstä ja valmistelusta, kaupunkikonsernin riskienhallinnan kehittämisestä ja ohjauksesta sekä vakuusturvan kaupunkitasoisesta koordinoinnista. Konserniohjausta ja -valvontaa toteutetaan myös toimialoilla: vastuu on jakautunut sen mukaisesti, miten toimivalta on määritelty.

Yleisesti kaupunkien konserniohjauksen keskeisiä välineitä käytännössä ovat kuntayhtiön yhtiöjärjestys, osakkeenomistajien välinen osakassopimus, henkilövalinnat ja valtuuston hyväksymä konserniohje.

Espoon kaupungin konserniohje ja omistajapolitiikka hyväksyttiin valtuustossa 31.1.2023. Kaikki kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja säätiöt noudattavat toiminnassaan edellä mainittuja ohjeita. Ohjeiden avulla kaupunki ohjaa omistuksiaan ja niiden tarkoituksena on osaltaan varmistaa, että kaupungin omaisuutta hoidetaan tuottavasti ja luotettavasti kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti.

Yhteisöjen edustajien ohjeistaminen

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto määrää kaupungin edustajan yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja

vuosikokouksiin sekä antaa toimiohjeet edustajille. Konserni- ja tilajaosto voi siirtää toimivaltaansa kaupunginjohtajalle tai toimialajohtajalle.

Voimassa on konsernijaoston päätös 6.3.2007, joka määrittelee kaupungin edustajien nimeämistä ja toimiohjeiden antoa koskevaa toimivaltuuden jakoa kaupunginjohtajan ja toimialajohtajien kesken. Sujuvuuden vuoksi suurin osa yhteisöistä on delegoitu kaupunginjohtajalle tai toimialajohtajalle. Edellä mainittu päätös on täydentynyt yhtiöitä perustettaessa tehdyillä erillispäätöksillä. Lisäksi konsernijaosto on 11.10.2021 päättänyt toimivallan siirrosta eräiden yhteisöjen osalta kaupungin elokuussa 2021 voimaanastunutta toimialarakennetta vastaavasti.

Toimivaltuuden jakamisen tavoitteena on ollut säilyttää toimivaltuus konserni- ja tilajaostolla kaupunkikonsernin strategisten yhteisöjen osalta. Osa konserni- ja tilajaoston suorassa toimivallassa olevien yhteisöjen hallituspaikoista jaetaan puolueiden kesken paikkajakotoimikunnassa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konserniyhteisöillä on soveltuvin osin mahdollisuus käyttää konsernihallinnon asiantuntemusta esimerkiksi hankintoja, pääoman käyttöä, rahoitusta, riskienhallintaa ja vakuuttamista koskevissa erityiskysymyksissä.

Konsernihallinnon rahoitus-vastuualue vastaa konsernitiilijärjestelmästä, johon ovat liittyneet lähes kaikki tytäryhtiöt. Lisäksi rahoitus-vastuualue valmistelee lainojen takauspäätökset ja kilpailuttaa tytäryhteisöjen pitkäaikaisen varainhankinnan sekä avustaa tytäryhteisöjä sijoitustoiminnassa.

Tytäryhtiöiden ulkoistetuista taloushallinto- ja tilintarkastuspalveluista on merkittävin osa keskitetty kaupungin kilpailuttamille kumppaneille. Toimintojen keskittämisellä varmistetaan kokonaistaloudellisuus, yhteiset toimintatavat sekä raportoinnin sujuvuus kaupungille.

Kaupungilla on käytössään Thinking Portfolio -konsernisalkkujärjestelmä, jonka tavoitteena on koota samaan järjestelmään kaikki oleellinen hallinnollinen sekä suunnittelu- ja seurantatieto Espoo-konsernin tytär- ja osakkuusyhteisöistä. Järjestelmä on ollut koko konsernin laajuisesti käytössä vuoden 2019 alusta lähtien.

Lisäksi kaupungilla on, kuten useilla sekä yksityisen että julkisen puolen konserneilla, keskitetysti voimassa oleva hallinnon vastuuvakuutus, joka kattaa kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen hallitusten ja johdon lainmukaisen korvausvelvollisuuden aiheutetusta taloudellisesta vahingosta.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Espoo-konsernin konserniohjeen mukaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä tulee noudattaa kulloinkin

voimassa olevaa kaupungin riskienhallintapolitiikkaa sekä sisäisen valvonnan yleisohjetta. Riskienhallinnan toteutuminen ja valvonta toteutuu myös yhteisöjen ja kuntayhtymien hallinnossa toimivien kaupungin edustajien kautta.

Valtuusto on päättänyt kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Niiden mukaan tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat yhdessä toimitusjohtajan kanssa riskienhallinnan järjestämisestä. Tytäryhteisöjen tulee kartoittaa toimintansa riskit säännöllisesti sekä raportoida merkittävistä riskeistään sekä riskienhallintansa toimivuudesta kaupungille kaupungin raportointiohjeiden mukaisesti. Kuntalaki velvoittaa kuntayhtymiä toimimaan riskienhallintansa osalta vastaavalla tavalla.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan raportointi konserniyhteisöiltä kaupungille tapahtuu edellä jo mainitun konsernisalkkujärjestelmän kautta tai yksittäistapauksissa erikseen sovituin menettelyin. Konsernisalkkujärjestelmään kuvataan yhtiön riskit, arvioidaan niiden tärkeysjärjestys sekä kirjataan keskeisimmille riskeille hallintatoimenpiteitä. Lisäksi selostetaan, miten riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa seurataan, sekä miten asiaa käsitellään yhtiön sisäisesti esim. johtoryhmissä ja hallituksessa. Järjestelmään annetaan myös arvio yhtiö sisäisen valvonnan toimivuudesta.

Kaupungin keskeisimmät tytäryhteisöt ovat kertoneet riskiensä kartoittamisesta ja omasta riskienhallinnastaan tarkemmin omissa toimintakertomuksissaan. Osa tytäryhteisöistä hyödyntää myös omia riskienhallintasovelluksia apuvälineenä sekä riskien tunnistamisessa ja hallinnassa että niistä raportoinnissa.

1.4.7 Konsernin talous 2025 tiivistetysti

Kaupungin tytäryhtiöt yhdistellään konsernitiilinpäätökseen täysimääräisesti riippumatta omistussuuden suuruudesta. Kuntayhtymät yhdistellään omistussuuden mukaan. Osakkuusyhtiöistä yhdistellään vain tulos ja oman pääoman muutos, molemmat omistussuuden mukaan.

Konsernin tulos vuonna 2024 oli 26 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosikate kasvoi edellisvuodesta 2,3 milj. euroa verotuloista ja valtionosuuksista johtuen.

Kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli 31,4 milj. euroa eli 27,6 milj. euroa edellisvuotta suurempi johtuen hieman laskeneista investointimenoista ja kasvaneista pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloista.

Konsernin kokonaisvastuut sisältäen konsernilainat, vuokra- ja leasingopimukset sekä takaukset ulkopuolisille yhteisöille olivat vuonna 2025 4,8 miljardia euroa. Taseen loppusumma oli 7,5 miljardia euroa.

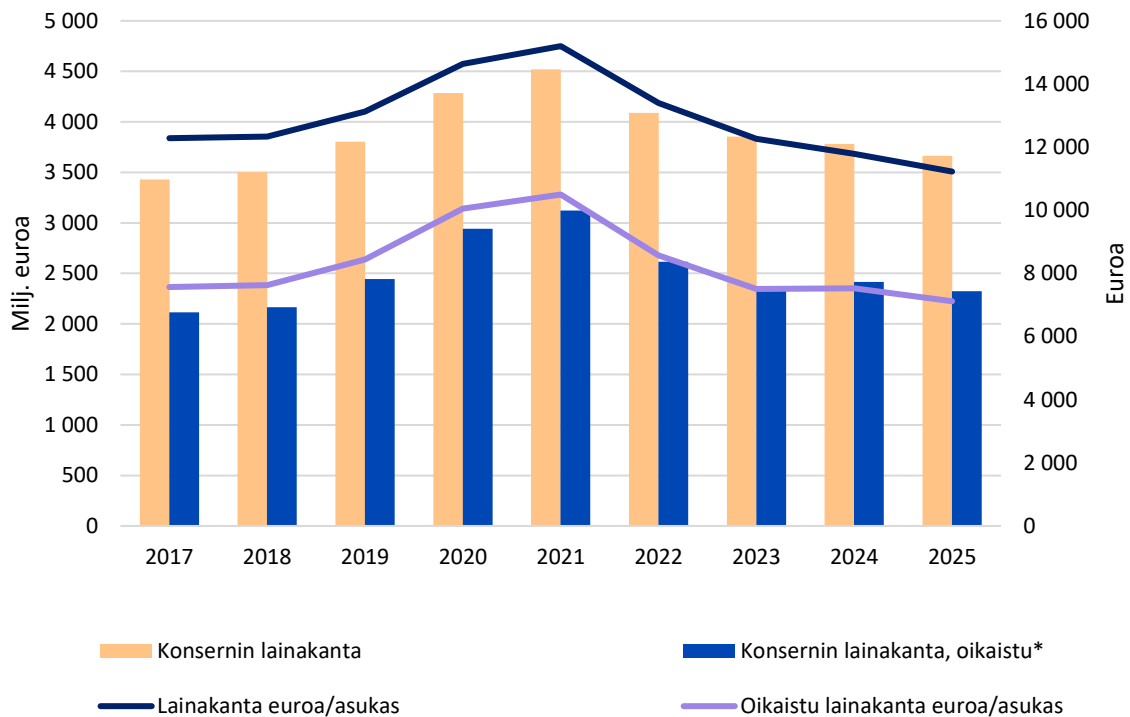
1.4.8 Konsernilainat

Kaupunki on järjestänyt investointeja tytäryhtiöiden kautta, minkä vuoksi Espoo-konsernin lainakanta on kaupungin lainakantaa huomattavasti korkeampi.

Konsernin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 3 663 milj. euroa ja se pieneni vuodessa 119 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohden oli 11 227, joka on 555

euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Suurin osa konsernin lainakannasta koostui kaupungin lainojen lisäksi Länsimetro Oy:n, Espoon Asunnot Oy:n ja Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) vieraasta pääomasta.

Lainakanta

Oikaistu lainakanta (Espoon Asunnot Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän lainat sekä Länsimetro Oy:n lainoista Helsingin osuus vähennettynä) oli 2 322 milj. euroa eli 94 milj. euroa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Oikaistu lainakanta asukasta kohden oli 7 118, kun se vuotta aikaisemmin oli 7 527 euroa.

Espoon Asunnot Oy rahoittaa usinvestointinsa pääasiassa lainoilla sekä pitkällä aikavälillä omalla tulorahoituksellaan. HSY rahoittaa investointinsa omalla tulorahoituksella sekä vieraalla pääomalla rahoitusstrategiansa mukaisesti. Näiden yhteisöjen lainat eivät ainakaan suoraan vaikuta Espoon kaupungin kassavirtaan.

Laskennallisella oikaistulla lainakannalla kuvataan pääosin verorahoituksella maksettavien lainojen määrää ja eriytetään yhteisöjen lainat, jotka hoidetaan pääosin yhteisöjen omalla tulorahoituksella.

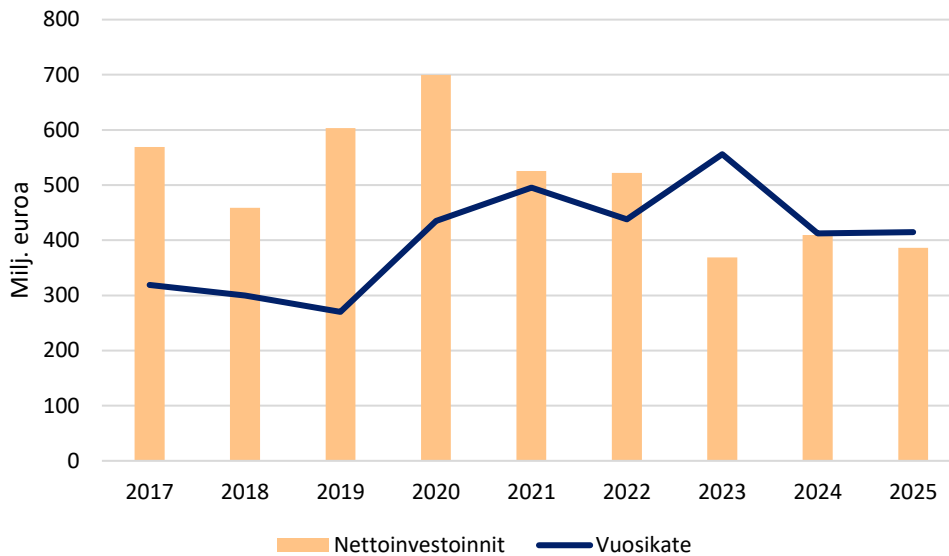
1.4.9 Investoinnit

Konsernin investointiohjelma jatkui edellisvuosien tapaan laajamittaisena. Koko Espoo-konserni investoi vuonna 2025 398 milj. eurolla. Kaupungin osuus konsernitilinpäätökseen yhdisteltävistä bruttoinvestoinneista oli 258 milj. euroa ja konserniyhteisöjen 140 milj. euroa. Rahoitusosuudet investointimenoihin olivat 12 milj. euroa. Investointiohjelma perustuu Espoo-tarinan linjauksiin ja tavoitteisiin, jotka suuntaavat investointien painopisteitä alueiden kehittämiseen, liikenneyhteyksien parantamiseen, uusien toimitilojen rakentamiseen sekä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjaukseen.

Konsernin nettoinvestoinnit olivat 386 milj. euroa eli 23 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Investointien tulorahoitus oli 107,4 prosenttia. Konserniyhteisöistä eniten konsernitilinpäätökseen yhdisteltäviä

investointeja toteuttivat Espoon Asunnot Oy (76 milj. euroa), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY (Espoon osuus 47 milj. euroa) ja Länsimetro Oy (6 milj. euroa).

Nettoinvestoinnit ja vuosikate

1.4.10 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin tytäryhtiöt tavoittelevat muun muassa verotuksellisista syistä pääosin enintään nollatulosta. Tytäryhtiöiden lopulliseen tulokseen vaikuttaa myös tilinpäätösjärjestelyt ja lainanlyhennysten rahastoinnit, joista päätetään vuosikohtaisesti tilinpäätöksen yhteydessä. Konsernin tulos muodostuu kaupungin tulosta heikommaksi johtuen konsernieliminoineista ja muun muassa poisto-oikaisuksista, jossa tytäryhtiöiden poistoajat oikaistaan kaupungin poistoaikojen mukaiseksi sekä tiettyjen konserniyhtiöiden sekä kuntayhtymien alijäämäisistä budjeteista.

Emokaupunki valmistelelee keväällä 2026 talouden tasapainotusohjelmaa. Tasapaino-ohjelman tavoitteena on parantaa kaupungin toiminnan ja investointien rahavirtaa vuosina 2026–2029 yhteensä noin 220 milj. euroa. Tasapainotoimenpiteiden kohdentuminen käyttötalouteen ja investointeihin on vielä avoimena, joten konsernin tulevaa kehitystä on arvioitu ilman tasapainotusohjelman vaikutuksia.

Vuonna 2026 konsernin tuottojen arvioidaan hieman pienenevän vuoden 2025 tasosta. Syynä tähän on emokaupungin tulojen pieneneminen, joka johtuu pääosin kaupungin maanmyyntituotoista sekä sopimusrakentamisesta, jossa hankkeiden ajoittumisen takia vuonna 2025 syntyneet tuotot olivat normaalia suuremmat. Toisaalta maksullisen pysäköinnin

laajentaminen ja julkisoikeudellisen hulevesimaksun käyttöönotto hieman lisäävät tuloja. Vuonna 2027 konsernin tuottojen arvioidaan kasvavan noin 70 miljoonaa, kun rakentamisen suhdanteen ennakoidaan pikkuhiljaa kääntyvän paremmaksi ja kaupungin maanmyyntituottojen hieman kasvavan. Vuodesta 2028 alkaen konsernin tulojen ennustetaan kasvavan suhteellisen vakaasti 2–3 prosentin vuosikasvulla. Konsernin toimintatuotot koostuvat pääosin kaupungin saamista Länsimetron infrakorvauksista, Espoon Asuntojen vuokratuloista, HSL:n lipputuloista sekä HSY:n myyntituotoista. Uusien vuokra-asuntojen valmistuminen ja joukkoliikenteen matkustajamäärien lisääntyminen kasvattavat tuottoja.

Konsernin toimintakulut kasvavat vuosina 2026–2035 lisääntyvän palvelutarpeen seurauksena. Joukkoliikenteen kulujen kasvu ja kaupungin vuokrakulujen lisääntyminen vauhdittavat konsernin toimintamenojen kasvua. Konsernin toimintakulujen kasvun odotetaan olevan kuitenkin melko tasaista noin 3–4 prosentin vuosikasvua. Konsernin toimintakulut koostuvat pääosin emokaupungin toimintakuluista.

Verotulojen ennustetaan kasvavan vuodelle 2026 vajaa 60 milj. euroa vuoden 2025 toteumasta. Vuosina 2027 ja 2028 verotulojen ennustetaan kasvavan lähes 50 milj. euroa vuosittain. Valtionosuudet kasvavat vuonna 2026 reilu 20 milj. euroa. Vuosina 2027 ja 2028 niiden odotetaan kasvavan 20 ja 13 milj. euroa.

Konsernin vuosikatteen arvioidaan olevan 311 milj. euroa vuonna 2026. Talousarviovuosina 2027–2028 vuosikatteen ennustetaan hieman parantuvan ensin 359 milj. euroon ja sitten 384 milj. euroon verotulojen ja valtionosuuksien kasvaessa nopeammin kuin toimintakatteen alijäämän. Vuodesta 2029 lähtien vuosikatteen ennustetaan kääntyvän laskuun toimintakatteen alijäämän kasvaessa voimakkaammin.

Poistot ovat vuonna 2026 noin 384 milj. euroa ja niiden ennustetaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä 429 milj. euroon kaupungin kasvaneen ja etupainotteisen investointiohjelman myötä. Kaupungin investointitason laskiessa konsernin poistojen kasvu pysähtyy ja kääntyy loivaan laskuun.

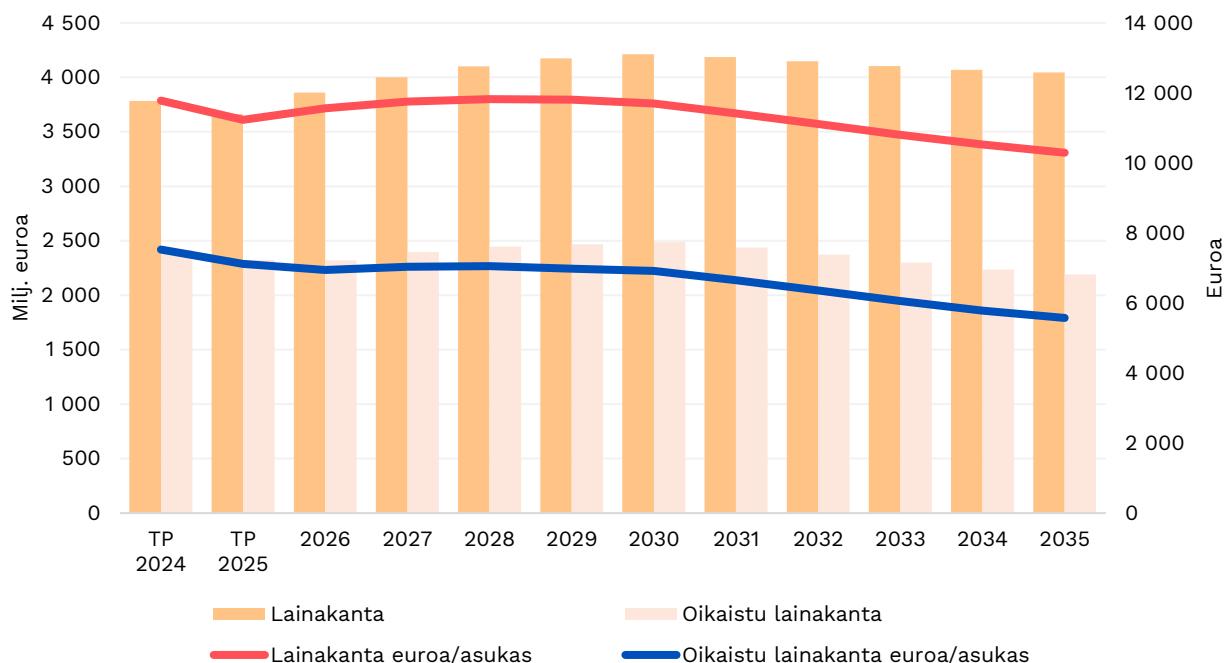
Espoo-konsernin tuloksen arvioidaan olevan vuonna 2026 noin -73 milj. euroa tappiollinen. Negatiiviseen tulokseen vaikuttaa emokaupungin toimintatuottojen merkittävä tippuminen maanmyyntien ja sopimusrakentamisen myötä. Vuosina 2027 ja 2028 tuloksen ennustetaan olevan edelleen selvästi tappiollinen.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta on vuonna 2026 noin -322 milj. euroa alijäämäinen.

Investointeja rahoitetaan ottamalla noin 373 milj. euroa lainaa. Lyhennysten jälkeen lainakanta kasvaa noin 184 milj. eurolla. Toiminnan ja investointien rahavirta on vahvasti alijäämäinen myös vuosina 2027–2030 vaikkakin alijäämä vuosittain hieman laskee. Alijäämää rahoitetaan pääosin lainanotolla, joka kasvattaa konsernin lainamäärää. Konsernin investointitason hieman laskiessa vuoden 2030 jälkeen, toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy parempaan päin, ollen kuitenkin edelleen alijäämäinen. Tällöin myös konsernin lainakannan kasvu tyrehtyy lainan lyhennysten ollessa hieman lisälainanottoa suurempaa.

Konsernin investointiohjelma jatkuu edelleen laajamittaisena, painottuen strategisesti tärkeisiin kehityshankkeisiin. Koko Espoo-konserni investoi vuonna 2026 noin 638 milj. eurolla ja kauden 2026–2035 aikana yhteensä noin 5,0 mrd. eurolla, keskimäärin lähes 500 milj. euroa vuodessa. Kaupungin investointitaso on vahvasti etupainotteinen. Kuntayhtymien investointitaso pysyy kautta linjan hyvin tasaisena koko ennustekauden ajan.

Konsernin lainakannan kehitysskenaario

Konsernin lainakanta on vuonna 2026 noin 3 859 milj. euroa, joka on 11 559 euroa asukasta kohden. Lainakanta kasvaa vuodesta 2025 noin 177 milj. euroa. Lainakannan arvioidaan kohoavan vuoteen 2030 asti, jolloin se on ennusteen mukaan 4 213 milj. euroa, joka on 11 700 euroa asukasta kohden. Sen jälkeen lainakannan

arvellaan kääntyvän hitaaseen laskuun ollen vuonna 2035 noin 4,0 mrd. euroa, joka on 10 292 euroa asukasta kohden. Merkittävin tekijä konsernin lainakannan kasvuun on emokaupungin lainanottotarve. Verorahoitus ei riitä kattamaan heikentyvää toimintakatetta, ja

investointitason samalla noustessa tulorahoitus ei riitä investointien kattamiseen. Lainakannan pitkän aikavälin kehitysskenaario perustuu esitettyyn kaupungin investointiohjelmaan. Mikäli esitetty investointiohjelma muuttuu ja kaupungin tulorahoitus ei riitä kattamaan

investointeja, rahoitetaan uudet investoinnit todennäköisimmin lisälainalla. Emokaupungin talouden tasapainotusohjelman vaikutukset tulevat todennäköisesti muuttamaan myös konsernin lainakannan kehityksen näkymiä suotuisemmaksi.

1.4.11 Konsernitilinpäätös ja analyysi

Konsernin tuloslaskelma ja analyysi

KONSERNITULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintatuotot	800 129 440,39	762 431 876,22
Toimintakulut	-1 743 018 749,78	-1 644 165 748,68
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-758 035,82	2 269 909,28
Toimintakate	-943 647 345,22	-879 463 963,18
Verotulot	832 060 431,49	829 073 452,52
Valtionosuudet	522 521 943,08	466 234 362,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 898 874,04	14 817 625,41
Muut rahoitustuotot	66 983 632,44	71 320 371,30
Korkokulut	-71 820 989,89	-84 190 602,60
Muut rahoituskulut	-4 211 368,88	-5 343 248,10
Vuosikate	414 785 177,07	412 447 997,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-386 990 885,28	-369 708 353,54
Omistuksen eliminointierot	10 605,84	-1 139 869,13
Arvonalentumiset	-1 751 326,78	-6 261 789,61
Tilikauden tulos	26 053 570,84	35 337 985,53
Tilinpäätössiirrot	0,00	24 094,80
Tilikauden verot	48 773,05	731 780,79
Laskennalliset verot	1 697 851,76	-32 440,00
Vähemmistöosuudet	8 726 397,85	8 910 412,34
Tilikauden ylijäämä	36 526 593,50	44 971 833,46

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	45,9	46,4
Vuosikate/Poistot, %	106,7	109,4
Vuosikate, euroa/asukas	1 271	1 285
Kaupungin asukasmäärä 31.12. (ennakkotieto)	326 280	320 931

Kaupungin tytäryhtiöt tavoittelevat mm. verotuksellisista syistä pääosin enintään nollatulosta. Tytäryhtiöiden yli-/alijäämään vaikuttaa myös tilinpäätösjärjestelyt ja lainanlyhennysten rahastoinnit, joista päätetään vuosikohtaisesti tilinpäätöksen yhteydessä. Konsernin tulos muodostuu kaupungin tulosta heikommaksi johtuen konsernieliminoineista ja mm. poisto-oikaisuista, jossa tyttärien poistoajat oikaistaan kaupungin poistoaikojen mukaiseksi.

Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin tuloksen, kun siitä on vähennetty konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet ja vähemmistöosuudet. Tuloslaskelman tunnuslukujen selitteet ja laskentakaaavat on esitetty liitetiedoissa.

Toimintakate oli -944 milj. euroa alijäämäinen. Alijäämä kasvoi 64 milj. euroa eli 7 prosenttia edellisvuodesta. Toimintatuotot kasvoivat 38 milj. euroa eli 5 prosenttia. Toimintakulut kasvoivat 99 milj. euroa eli 6 prosenttia edellisvuodesta. Toimintatuotot kattoivat 46 prosenttia

toimintakuluista, joka on saman verran kuin edellisvuonna.

Vuosikate oli 415 milj. euroa eli 2 milj. euroa parempi kuin vuotta aikaisemmin. Asukaskohtainen vuosikate oli 1 271 euroa, kun se edellisvuonna oli 1 285 euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen erotus oli 3,9 milj. euroa ylijäämäinen, kun se edellisvuonna oli -3,4 milj. euroa alijäämäinen. Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 12 milj. euroa edellisestä vuodesta. Vuosikatteen ja poistojen suhde laski 107 prosenttiin sen ollessa edellisenä vuonna 110 prosenttia.

Tilikauden tulos oli 26 milj. euroa eli 9 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Tilikauden ylijäämä oli 37 milj. euroa eli 8 milj. euroa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Konsernin rahoituslaskelma ja analyysi

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	414 785 177,07		412 447 997,81	
Tilikauden verot	48 773,05		731 780,79	
Tulorahoituksen korjaukset	-22 167 946,63	392 666 003,49	-11 078 782,38	402 100 996,22
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-397 950 477,46		-418 462 266,86	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 819 710,00		9 262 542,62	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 823 418,33	-361 307 349,12	10 856 246,87	-398 343 477,37
Toiminnan ja investointien rahavirta		31 358 654,37		3 757 518,85
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00		-244 437,22	
Antolainasaamisten vähennykset	5 700 074,57	5 700 074,57	5 776 019,82	5 531 582,60
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	82 659 886,00		137 397 940,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-201 633 473,81		-194 960 474,06	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-413 456,36	-119 387 044,17	-13 880 963,88	-71 443 497,94
Oman pääoman muutokset		11 755 066,35		9 814 957,77
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-455 088,08		-119 509,91	
Vaihto-omaisuuden muutos	-111 688,08		-298 994,82	
Saamisten muutos	13 838 766,69		24 726 035,64	
Korottomien velkojen muutos	5 347 361,22	18 619 351,76	-40 497 189,61	-16 189 658,70
Rahoituksen rahavirta		-83 312 551,50		-72 286 616,28
Rahavarojen muutos		-51 953 897,13		-68 529 097,43
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 279 782 044,22		1 331 735 941,35	
Rahavarat 1.1.	1 331 735 941,35	-51 953 897,13	1 400 265 038,78	-68 529 097,43

**RAHOITUSLASKELMAN
TUNNUSLUVUT**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	257 864 926,47	-26 931 628,91
Investointien tulorahoitus, %	107,4	100,8

Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,9
Lainanhoitokate	1,8	1,8
Kassan riittävyys, pv	193	207

Kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli 31 milj. euroa ja se kasvoi vuositasolla 28 milj. euroa. Espoo-konsernin vuosikate oli 415 milj. euroa eli 2 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Investointimenot olivat 398 milj. euroa eli 20 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Investointien rahoitusosuudet kasvoivat 3 milj. eurolla yhteensä 12 milj. euroon. Konsernin nettoinvestoinnit olivat 388 milj. euroa. Investointien tulo-rahoitusosuus kasvoi 106,7 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna oli 100,8 prosenttia.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on vuoden 2025 lopussa 258 milj. euroa ylijäämäinen. Kertymä kasvoi edellisestä vuodesta 285 milj. euroa.

Konsernin lainakanta pieneni vuodessa 119 milj. eurolla ollen vuoden 2025 lopussa 3 663 milj. euroa. Antolainasaamisten vähennykset olivat 5,7 milj. euroa ja muut maksuvalmiuden muutokset -19 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta oli -83 milj. euroa.

Konsernin lainanhoitokate pysyi edellisvuoden tasolla ollen 1,8. Laskennallinen lainanhoitokate oli 0,9. Kassan riittävyys oli 193 päivää.

Toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirroista muodostuva kokonaisrahavarojen muutos oli -52 milj. euroa. Kaupunkikonsernilla oli vuoden lopussa rahavaroja 1 280 milj. euroa.

Konsernitase ja analyysi

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	18 775 851,84	18 029 302,23
Muut pitkävaikutteiset menot	79 635 774,74	86 931 988,96
Ennakkomaksut	640 119,23	1 486 782,67
	<u>99 051 745,81</u>	<u>106 448 073,86</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	621 969 038,44	597 170 005,13
Rakennukset	3 161 036 995,31	3 094 822 022,26
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 539 113 302,61	1 517 796 646,19
Koneet ja kalusto	133 140 585,78	137 943 364,27
Muut aineelliset hyödykkeet	29 014 155,97	33 716 908,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	187 080 613,10	290 455 447,84
hankinnat	<u>5 671 354 691,21</u>	<u>5 671 904 393,72</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	107 590 829,13	103 049 365,43
Muut osakkeet ja osuudet	38 680 404,55	41 331 588,45
Muut lainasaamiset	183 509 298,07	189 201 012,01
Muut saamiset	921 043,04	1 009 473,21
	<u>330 701 574,78</u>	<u>334 591 439,10</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	3 173 010,41	4 530 098,71
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	33 118,55
Muut toimeksiantojen varat	2 246 451,67	2 193 418,63
	<u>5 419 462,08</u>	<u>6 756 635,89</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	5 308 053,52	4 998 986,79
Muu vaihto-omaisuus	677 847,06	749 023,45
Ennakkomaksut	0,00	126 202,26
	<u>5 985 900,58</u>	<u>5 874 212,50</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	5 262 154,36	5 936 660,78
Laskennalliset verosaamiset	211 603,99	211 603,99
Muut saamiset	137 053,00	4 023 295,63
Siirtosaamiset	27 885 735,62	27 885 735,62
	<u>33 496 546,97</u>	<u>38 057 296,02</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	19 959 096,90	24 914 441,90
Lainasaamiset	263 154,62	302 207,35
Laskennalliset verosaamiset	0,00	103,40

Muut saamiset	20 030 169,48	22 542 655,61
Siirtosaamiset	28 396 531,73	28 339 709,15
	<u>68 648 952,73</u>	<u>76 099 117,41</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	3 701 900,30	130 379,95
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	42 154 072,10	40 525 060,70
Muut arvopaperit	1 139 276 136,00	1 138 348 758,55
	<u>1 185 132 108,39</u>	<u>1 179 004 199,20</u>
Rahat ja pankkisaamiset	94 649 935,82	152 731 742,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>7 494 440 918,37</u>	<u>7 571 467 109,85</u>
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	420 469,83	420 469,83
Arvonkorotusrahassto	187 450,32	187 450,32
Muut omat rahastot	672 558 122,80	671 188 084,59
Edellisten tilikausien ylijäämä	1 249 414 156,18	1 205 671 752,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	36 526 593,50	44 971 833,46
	<u>3 355 129 963,80</u>	<u>3 318 462 761,57</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	12 580 758,81	9 692 699,03
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	9 268 173,96	10 147 683,79
	<u>9 268 173,96</u>	<u>10 147 683,79</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	3 173 010,40	4 530 098,70
Lahjoitusrahastojen pääomat	66 258,86	33 118,55
Muut toimeksiantojen pääomat	7 349 214,67	7 817 528,57
	<u>10 588 483,93</u>	<u>12 380 745,82</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 204 832 620,26	3 307 597 419,66
Lainat julkisyhteisöiltä	229 860 860,15	247 643 751,72
Saadut ennakot	5 764 809,45	5 841 503,14
Liittymismaksut ja muut velat	24 332 496,20	24 332 395,98
Laskennalliset verovelat	180 425,66	69 160,35
	<u>3 494 971 211,73</u>	<u>3 615 484 230,85</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	191 163 450,10	189 045 361,64
Lainat julkisyhteisöiltä	5 720 025,63	5 722 291,62
Lainat muilta luotonantajilta	1 599 051,31	2 554 226,99
Saadut ennakot	149 916 913,76	142 408 419,02

Ostovelat	120 452 870,31	121 846 204,93
Muut velat	20 569 292,13	25 616 135,80
Siirtovelat	119 858 999,54	115 890 751,78
Laskennalliset verovelat	2 621 723,35	2 215 597,00
	<u>611 902 326,15</u>	<u>605 298 988,79</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>7 494 440 918,37</u>	<u>7 571 467 109,85</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	45,9	44,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	183,4	197,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 285 941	1 250 644
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 941	3 897
Konsernin lainat, euroa/asukas	11 227	11 786
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	3 663 176	3 782 563
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	4 634 051 183	4 740 696 023
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	14 203	14 772
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	183 509	189 201
Kaupungin asukasmäärä 31.12. (ennakkotieto)	326 280	320 931
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	12 995	12 820

Taseen loppusumma vuoden lopussa oli 7 494 milj. euroa, joka on 77 milj. euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Taseen vastaavaa-puolen merkittävin erä on aineelliset hyödykkeet, joka muodostuu pääasiassa rakennuksista sekä kiinteistä rakenteista ja laitteista. Aineelliset hyödykkeet olivat 5 671 milj. euroa eli ne pienivät 1 milj. euroa vuodessa.

Konsernin omavaraisuusaste oli 45,9 prosenttia, eli se kasvoi 1,1 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona on pidetty kuntataloudessa keskimäärin 70 prosenttia. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Konsernin oma pääoma oli vuoden lopussa 3 355 milj. euroa, mikä on 37 milj. euroa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tilikauden 2025 ylijäämä oli 37 milj. euroa eli 8 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Vieraan pääoman määrä sisältäen sekä korollisen että korottoman vieraan pääoman oli 4 106 milj. euroa. Summa pieneni vuodessa 114 milj. euroa, mikä selittyy

rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta otettujen lainojen lyhentämisellä.

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 183,4 prosenttia pienentyen 14,5 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kaupunkikonsernin lainakanta oli vuoden lopussa 3 663 milj. euroa eli se pieneni 119 milj. euroa edellisvuodesta. Konsernin lainakanta asukasta kohden oli 11 227 euroa, joka on 559 euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

Konsernin kertynyt ylijäämä on 1 285 milj. euroa eli 3 941 euroa asukasta kohden. Kokonaisylijäämän kertymä kasvoi 35 milj. euroa edellisvuodesta.

Taseen tunnuslukujen selitteet ja laskentakaavat on esitetty liitetiedoissa.

1.4.12 Konserniyhteisöille asetetut tulostavoitteet

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
Espoon Asunnot Oy	Asiakaskokemus on hyvällä tasolla	NPS-kyselyn suositteluhallukkuus on +40	NPS-kyselyn suositteluhallukkuus (viim. 12 kk:n arvo) +43 Tavoite toteutui.
Espoon Asunnot Oy	Keskimääräinen asuntotuotannon aloitus ”Asumisen ja maankäytön periaatteiden” mukaisesti	Neljän edellisen vuoden alkaneiden asuntojen liukuva keskiarvo (Asumisen ja maankäytön periaatteissa asetettu tavoite 300 asuntoa)	Asuntoaloituksia toteutui 1–12/2025: 204 kpl. Liukuva ka. 252 kpl/v. Tavoite ei toteutunut.
Espoon Asunnot Oy	Yhtiö toteuttaa toimenpiteitä kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi	Aloitettujen asuntokohteiden kokonaishiilijalanjälki 16 kgCO ₂ e/m ² /a (laskettuna 50 vuoden käyttöajalta)	Aloitettuja asuntokohteita 1–12/2025 3 kpl 1. Kalasääksentie (82 asuntoa): rakennuksen 1 B hiilijalanjälki 13,1 kgCO ₂ e/m ² ja 1 C:n hiilijalanjälki 13,4 kgCO ₂ e/m ² 2. Nipperintie (85 asuntoa): hiilijalanjälki 16,0 kgCO ₂ e/m ² 3. Savikuja (37 asuntoa): Rivitalojen (7 kpl) hiilijalanjäljet ovat väliltä 15–18,5 kgCO ₂ e/a/m ² , ainoastaan yksi 15 kgCO ₂ e/a/m ² :n kohde alittaa raja-arvon. Paritalon hiilijalanjälki on 20,7 kgCO ₂ e/a/m ² . Painotettu keskiarvo lämmitetyn nettoalan suhteen on 15,41 kgCO ₂ e/a/m ² . Tavoite toteutui.
Espoon Asunnot Oy	Yhtiö osallistuu aktiivisesti asunnottomuuden vähentämiseen	250 tarjousta/vuosi	Asunnottomille tarjottujen asuntojen määrä 1–12/2025: 496 kpl (448 kpl 1–12/2024). Tavoite toteutui.

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
Espoo Catering Oy	Tuottavuus nousee vähintään 3 % /vuosi	Henkilöstökustannukset / tuotetut annokset Kilon keittiössä.	Kilon keittiön henkilöstökustannukset tuotettua annosta kohden 0,20 € / kpl, mikä on edellisen vuoden tasolla. Kilon tuotantoa on automatisoitu tuottavuuden lisäämiseksi. Tuotantomäärä per toimintapäivä on kasvanut 2 % ja kustannustaso per kappale on pysynyt vakaana. Tavoite toteutui osittain.
Espoo Catering Oy	Yhtiön toiminta on sidosyksikkönä kilpailukykyistä liiketaloudellista niin, että yhtiö tuottaa pääsääntöisesti hyvin maltillista voittoa	Tulos	Liiketoiminnan tulos on tavoitteen mukainen. Tavoite toteutui.
Espoo Catering Oy	Tilaja-asiakkaiden antama yleisarvosana nousee vuodesta 2023 ja päivittäinen asiakaspalautetulos kehittyi	Asiakastyytyväisyyskysely (tehdään tilaajille loppuvuodesta) Asiakaspalautteen lukumäärä ja sisältö (yhtiön oman kuukausittaisen seurannan mukaan)	Tilaja-asiakastyytyväisyyden tulos parani merkittävästi. Yleisarvosana nousi edellisvuodesta 4,15:een (3,92), ja kaikki vertailtavat osa-alueet paranivat. Asiakaspalautteita saatiin vuoden aikana 191 513 kpl. Asiakaspalautteita kerättiin monikanavaisesti ja palautteiden pohjalta kehitettiin tuotteita, ruokalistoja ja palveluprosesseja, mikä on parantanut asiakaskokemusta. Ruoan maun arvosana nousi koulukohteissa 3,54 (3,47) ja varhaiskasvatuksen kohteissa 4,01 (3,99). Tavoite toteutui.
Espoo Catering Oy	Vastuullisuus toteutuu mitattuna kaikilla kestäväen kehityksen ulottuvuuksilla. Ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen vastuu otetaan huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.	Sosiaalinen vastuu todennetaan henkilöstön tyytyväisyysmittauksessa. Henkilöstöstä >50 % on tyytyväisiä työhönsä tai työnantajansa. Ruoan hävikki-% vähintään -3 prosenttiyksikköä alle edellisen vuoden toteuman.	Fiilismittari toteutettiin neljä kertaa vuoden 2025 aikana. Joulukuun fiilismittariin vastasi 74 (63) % henkilöstöstä. Henkilöstöstä 64 (58) % oli tyytyväisiä omaan työhönsä ja työnantajaan. Ruoan hävikki 12,3 (13,1) % ja laski edellisestä vuodesta. Hävikin suhteellinen vähenemä 6,1 %.

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
		Kasvisruoan menekki kasvaa. Tällä hetkellä osuus tilatusta kg-määrästä on 25 %. Jatkossa uuden toiminnanohjausjärjestelmän kautta voidaan syötyä määrää seurata tarkemmin.	Kasvisruoan osuus tilatusta kg-määrästä 28 (26) %. Tavoite toteutui.
Enter Espoo Oy	Rakentaa kestäväää kasvua houkuttelemalla kansainvälisiä yrityksiä Espooseen	Yhtiön avulla 12 onnistunutta ja merkittävää kansainvälistä yritysprojektia, jotka muodostuvat a) asettuneiden yritysten määrästä, b) investointien kpl-määrästä kasvuyritykseen, tai c) yhteistyöprojektien määrästä toimijoiden ja yrityksen välillä	Tammi-joulukuun aikana yhtiön avulla on toteutunut yhteensä 35 yritysprojektia, jotka muodostuvat: a) Asettuneet yritykset: 15 b) Investointien kpl-määrä kasvuyritykseen: 6 c) Yhteistyöprojektien määrä: 14 Tavoite toteutui.
Enter Espoo Oy	Houkutellessa vierailijoita, kokouksia ja kongresseja Espooseen	Haettujen ja voitettujen kongressien määrä: 6 haettua, 3 voitettua Kongressi- ja matkanjärjestäjäkohtaamisten määrä 750	Haettujen kongressien määrä: 6 kongressia haussa. Voitettujen kongressien määrä: 2 voitettua kongressia. Kongressi- ja matkanjärjestäjäkohtaamisten määrä: 1457 (kotimaiset: 1066, kansainväliset: 391). Tavoite toteutui osittain.
Enter Espoo Oy	Tunnistaa ja lähestyy yritysasiakkaita, jotka voisivat asettua Espooseen	Potentiaalisten asettuvien yritysten määrä 70	Potentiaalisten asettuvien yritysten määrä: 101. Tavoite toteutui.
Länsimetro Oy	Kiinteistöomaisuuden tehokas hallinta Metron kapasiteetin ja luotettavuuden lisääminen	Kiinteistöomaisuuden suunnitelmallinen ja ennakoiva hallinta Uuden kulunvalvontajärjestelmän ja muiden metron kapasiteettia ja luotettavuutta lisäävien toimenpiteiden sujuva ja kustannustehokas läpivienti	Länsimetron kiinteistöomaisuuden ennakoivaa kunnossapitoa, huoltoa ja kehittämistä tehdään jatkuvasti tiiviissä yhteistyössä Kaupunkiliikenteen kanssa. Hankintojen prosessia on kehitetty tehostamaan ylläpidon ja investointien vaatimien hankintojen oikea-aikaista läpimenoa. Radioverkon ja junakulunvalvontajärjestelmän hankintapäätöksistä on vireillä valitukset markkinaoikeuteen. Täytäntöönpanolupa on saatu,

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
			<p>mutta siitä on tehty valituslupahakemus KHO:lle. Käsittely voi viivästyttää hanketta.</p> <p>Tavoite toteutui osittain.</p>
Länsimetro Oy	Pysäköintiyhtiöiden taloudellisen kannattavuuden ja matkaketjujen sujuvuuden tehokas yhteensovittaminen	Raportointi ja käsittely omistajan kanssa	<p>Liityntäpysäköinnin asiakaskokemusta pyritään kehittämään ja saatua palautetta käydään läpi. Tavoitteena on nostaa liityntäpysäköinnin käyttöastetta. Uusi pysäköintioperaattori aloitti Tapiolassa 1.1.</p> <p>Tavoite toteutui.</p>
Länsimetro Oy	Riskienhallinnan kehittäminen	Raportointi ja käsittely omistajan kanssa	<p>Riskienhallinnan prosesseja ja jaotteluita kehitetään jatkuvasti. Käytössä olevan metron osalta riskienhallintaa on yhdistelty Kaupunkiliikenteen kanssa.</p> <p>Tavoite toteutui.</p>
EMMA - Espoon modernin taiteen museo	Kulttuurisen ja sosiaalisen vaikuttavuuden lisääminen	<p>Museon käyntimäärät ovat vähintään 200 000 vuodessa.</p> <p>Ensimmäistä kertaa museon asiakkaana osuus lipunmyynnistä vähintään 15 %.</p> <p>Asiakastytyväisyys vähintään 4 pistettä (asteikolla 1–5).</p>	<p>Ajalla 1–12/2025 kävijämäärä 159 997. Käyttäjätavoitetta ei saavutettu.</p> <p>Ajalla 1–12/2025 ensimmäistä kertaa museon asiakkaana osuus lipunmyynnistä 26 %. Tieto perustuu WeeGeen infon kysymiseen yksittäisiltä kävijöiltä. Ensikertalaisuutta ei kysytä ryhmiltä, koululaisilta eikä alle 18-vuotiailta.</p> <p>Asiakastytyväisyys 4.</p> <p>Tavoite toteutui osittain.</p>
EMMA - Espoon modernin taiteen museo	Toiminnan omarahoitusosuuden kasvattaminen	Toiminnan omarahoitusosuus on suurempi kuin vuonna 2024 (Omarahoituspohjaan lasketaan lipputulot, muut tuotot, avustukset pl. kaupungin tuet ja valtionosuus).	<p>1–12/2025 omarahoitusosuus 1 213 192 € (1–12/2024: 1 059 589 €)</p> <p>Tavoite toteutui.</p>

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
EMMA - Espoon modernin taiteen museo	EMMAN tunnettuuden kasvattaminen	Lehdistömainintojen määrä 200 kpl vuosittain.	Ajalla 1–12/2025 lehdistömainintoja 853 kpl.
		Verkkosivuston kävijämäärä ylittää vuoden 2024 kävijämäärän.	Ajalla 1–12/2025 verkkosivulla aktiivisia käyttäjiä yhteensä 192 000 (vuonna 2024 kävijöitä yhteensä 162 000). Tavoite toteutui.
Espoon teatteri	Kulttuurisen ja sosiaalisen vaikuttavuuden lisääminen	Esitysten täyttöaste vähintään: 75 %	Ajalla 1–12/2025 esitysten täyttöaste 85,40 %.
		Ensimmäistä kertaa teatterin asiakkaana osuus lipunmyynnistä vähintään 25 %	Ajalla 1–12/2025 ensikertalaisten osuus lipunmyynnistä 47 %.
		Asiakastyytyväisyys vähintään 4 pistettä (asteikolla 1–5)	Ajalla 1–12/2025 asiakastyytyväisyys 4,4. Tavoite toteutui.
Espoon teatteri	Toiminnan omarahoitusosuuden kasvattaminen	Toiminnan omarahoitusosuus vähintään 27 %	Ajalla 1–12/2025 toiminnan omarahoitusosuus 26 %. Tavoite toteutui osittain.
Espoon teatteri	Espoon kaupunginteatterin tunnettuuden lisääminen	Espoon teatterin mediaosumien tavoitettavuus 175 miljoonaa.	Ajalla 1–12/2025 mediaosumien laskennallinen tavoitettavuus on 172 miljoonaa. Mediaosumien tavoitettavuutta seurataan LianaMonitor -mediaseurantatyökalun avulla. Seurannassa on mukana suomalaiset verkkomediat, mutta ei blogeja.
		Uutiskirjeen tilauksien avausprosentti 30 %	Ajalla 1–12/2025 uutiskirjeitä lähetettiin yhteensä 23 kpl. Avausprosentti 53,04 %. Tavoite toteutui osittain.

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
Espeen seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Talous- ja toimintasuunnitelman rahoituksellinen tasapaino	Talousarviossa ja -suunnitelmassa investointimenot katetaan ensisijaisesti tulorahoituksella ja luopumisella jo kertyneestä rahoitusomaisuudesta Ammatillisen koulutuksen toteutuneet opiskelijavuodet on vähintään rahoituspäätöksen mukaiset opiskelijavuodet	Liiketulos -2 164 t€ Investoinnit 902 t€ Rahoitusarvopaperit 46 102 t€. 2025 tot. 7 389 OV rahoituspäätös 6 602 OV Tavoite toteutui.
Espeen seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Omnian toiminnan vaikuttavuus kasvaa	Ammatillisen perustutkinnon ja lukiotutkinnon Omniassa suorittaneista työelämään tai jatko-opintoihin sijoittuneiden osuus vähintään 67 % ja 8 %. Tuvaan hakevan oppivelvollisen opinnot alkavat 3 viikon sisällä jatkuvassa haussa lähetetyn hakemuksen jättämisestä tai 3 viikon sisällä opiskelupaikan osoittamispäätöksestä. Kehittyvällä kielitaidolla olevien asiakkaiden palveluiden vaikuttavuuden mittaamiseksi määritellään indikaattori. Määritellään nykytila ja lähtötaso sille kuinka paljon asiakkaista siirtyy koulutukseen tai työelämään tutkintoa edeltävistä palveluista. Omnia luo hyvät edellytykset henkilöstön työhyvinvointiin. Henkilöstökyselyn vastauksista yhteensä 70 % on täysin tai jokseenkin samaa mieltä. (Henkilöstökyselyn tulokset raportoidaan kvartaalilla Q4).	Työelämä 63,9 %, jatko-opinnot 11,2 %. Positiivinen jatkosijoittuminen yhteensä 75,1 % (ylitti tavoitteen 75 %). Tavoite toteutui: Tuvaan hakevan oppivelvollisen opinnot alkavat 3 viikon sisällä jatkuvassa haussa lähetetyn hakemuksen jättämisestä tai 3 viikon sisällä opiskelupaikan osoittamispäätöksestä. Kehittämistyö on käynnistetty ja indikaattorit on määritelty. Osana kotoutumislain uudistusta on yhteistyössä Espoon kaupungin toimijoiden kanssa määritelty kehittyvällä kielitaidolla olevien asiakkaiden indikaattoreita palveluiden vaikuttavuuden mittaamiseksi. Tavoitetta ei saavutettu: henkilöstökyselyn tulos 66 %. Tavoite toteutui osittain.
Espeen seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Omnian veto- ja pitovoimaisuus koulutusten ja osaamispalvelujen tarjoajana paranee	Espeen, Kirkkonummen ja Kauniaisten järjestämästä suomenkielisestä perusopetuksesta ammatilliseen koulutukseen ensisijaisesti hakeutuvien osuus kaikista perusopetuksen päättäneistä 28 % (tot. Q2 2024 22,9 %).	24,2 %

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
		<p>Ammatillisen perustutkinnon ja aikuislukion tutkintokoulutuksen eronneiden osuus, jotka eivät jatkaneet toisen asteen opintoja kaikki <13 % alle 20 v <9 %</p> <p>Valtakunnallisessa opiskelijapalautekyselyssä opintonsa aloittaneet ja päättävät antavat Omnialle arvosanan 4,3 (tot. TP 2023 4,24).</p>	<p>Kaikki 9,54 %, alle 20-vuotiaat 5,07 %</p> <p>Ammatillisen opiskelijapalautteiden keskiarvo 4,51.</p> <p>Tavoite toteutui osittain.</p>
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä (HSL)	Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %	<p>Tuottavuusohjelman toimeenpano sisältäen tuottavuusmittarien päivittämisen ja taloudellisten vaikutusten tarkentamisen sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi jäsenkuntien taloustilanteet huomioon ottaen</p> <p>Matkustajakilometrikustannus (infrakulujen kanssa ja ilman), tavoitetasot 2025: 0,38 €/km ja 0,29 €/km</p> <p>Kustannukset per nousu (infrakulujen kanssa ja ilman), tavoitetasot 2025: 2,33 €/nousu ja 1,77 €/nousu</p>	<p>Talouden tasapainottamistoimia toteutettiin strategiakaudella suunnitellusti. Tuottavuusmittareilla mitattuna tuottavuuden kehitys ei ole aivan tavoitteen mukaista, mutta sekä matkustajakilometrin että nousun hinnalla mitattuna kehitys on talousarviossa arvioidulla tasolla.</p> <p>Ilman infrakuluja matkustajakm-kustannus on tavoitteen mukainen 0,29 €/matk.km. Infrakulut huomioiden matkustajakm-kustannus on tavoitteessa 0,38 €/matk.km.</p> <p>Kustannukset per nousu ilman infrakustannuksia ovat 1,87 €/nousu ja infrakustannukset huomioiden 2,50 €/nousu. Molemmat tavoitetasot jäävät tavoitteesta.</p> <p>Tavoite toteutui osittain.</p>
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä (HSL)	Kuntakohtaiset subventio-osuudet tarkastelukauden loppuun mennessä enintään 50 % kuntakohtaisista kokonaiskustannuksista	<p>Tuottavuusohjelman ja muiden suunnitelmien toteuttaminen ja muokkaaminen siten, että kuntakohtainen subventiotavoite voidaan saavuttaa.</p> <p>Kuntaosuuksien tarkastelu kuntakohtaisesti vuosittain ja keskipitkän aikavälin (5–7 vuotta) ennusteilla.</p>	<p>Vuoden 2025 keskimääräinen subventio on 58,3 %. Espoon subventio-osuus 66,5 %.</p> <p>HSL on sisällyttänyt päivitettyt kunnittaiset kuntaosuuksiarviot poikkileikkausvuosille 2030, 2035 alustavaan toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2026–2028.</p>

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
		Joukkoliikenteen infra- ja operointikustannusten kumulatiivisen kehityksen tarkastelu kuntakohtaisesti ja koko HSL-alueen osalta vähintään suurten infrahankkeiden suunnitteluvaiheessa päivitettävillä pitkän aikavälin ennusteilla, jotka tukevat jäsenkuntien hankekohtaista päätöksentekoa.	Päivitetään vuosittain 3 vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmajaksolle. Tavoite toteutui osittain.
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä (HSL)	Joukkoliikenteen toimivuuden parantaminen ja vastuullisuus sekä asiakkaiden tyytyväisyys	Alueittainen asiakas- ja asukastyytyväisyys vuosittain, tavoitetaso 2025: Helsingin osalta vähintään vuoden 2023 tasolla, Espoon ja Vantaan osalta lähestytään HSL-alueen keskiarvoa	Asukastyytyväisyyskyselyitä toteutetaan kaksi kertaa vuodessa ja NPS-kyselyitä neljä kertaa vuodessa. Lisäksi HSL on mukana kansainvälisessä BEST-tutkimuksessa. Syyskuun 2025 NPS-luku oli 35, mikä vastaa hyvää arviota. Suosittelijoiden osuus kaikista vastaajista 49 % ja kriittisten osuus 14 %. Syyskuussa suositteluindeksi laski kaikissa kunnissa, vyöhykkeillä ja markkina-alueilla, mutta muutokset olivat pääosin maltillisia. Pudotus oli suurinta Helsinki B:llä (-11), mutta alueen vastaajat ovat edelleen Espoon ja Kauniaisten B:n vastaajien ohella halukkaimpia suosittelemaan HSL:n palveluita. Vuoden 2025 painotettu keskiarvo: Helsinki 34 (2023: 19), Espoo 32 (2023: 16), Vantaa 34 (2023: 22), kaikki 37 (2023:23).
		Joukkoliikenteen co2-päästöt vuoteen 2025 mennessä vähintään -90 % verrattuna vuoden 2010 tasoon	Päästöjen vähenemä vuonna 2025 on -83 % verrattuna vuoden 2010 tasoon. Päästötavoitteen saavuttaminen edellytti rahallista panostusta ympäristöbonuksiin, mikä oli ristiriidassa tasapainoisen talouden tavoitteiden kanssa. HSL päätti vuonna 2025 priorisoida talouden tasapainoa. Tavoite toteutui osittain.

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä (HSY)	Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %	Tuottavuusohjelman toimeenpano sekä taloudellisten vaikutusten yksilöinti, toiminnan selkeä suuntaaminen perustehtävään ja investointiohjelman optimointi ja investointien kohdistaminen siten, että korjausvelan kasvua voidaan taittaa. Lisäksi muut tarvittavat toimenpiteet, kuten taksojen korotukset, talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisen hillitsemiseksi.	HSY:n strategisena päämääränä on kestävä talous, eli nettovelanoton nollaaminen strategiakauden aikana sekä tehokas ja taloudellinen toiminta. Tuottavuuden kehitys on ollut strategian tavoitetason mukaista.
		Toimintamenot euroa/asukas, tavoitetaso 2025: enintään 145,2 euroa/asukas	Toteuma on 145 euroa/asukas.
		Omavaraisuusaste, tavoitetaso 2025: vähintään 25,2 %	Toteuma vuodelle 2025 on 27,6 %. Velkaantuminen kehittynyt 2025 aikana talousarviota suotuisammin. Omavaraisuusaste vahvistunut vertailuvuodesta (TP 2024: 26,8 %).
			Tavoite toteutui.
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä (HSY)	Hiilineutraalisuus 2030 ja vastuullisuuden lisääminen	Kotitalousjätteen kierrätysaste sekä sekajätteen määrä vuosittain, tavoitetaso 2025: kierrätysaste vähintään 55 % ja sekajätteen määrä enintään 100 kg/asukas/vuosi	Toteuma sekajättemäärälle on 118,5 kg/as ja kierrätysaste on 45 %. Kierrätysaste vuonna 2024 oli 45 %.
		Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa, tavoitetaso 2025: enintään 89 000 tCO ₂ -ekv.	Ennako-arvio kasvihuonepäästöjen toteumasta 2025: 80 000 tCO ₂ -ekv. Keskeisin päästölähde on nykyisin jätevedenpuhdistuksessa muodostuva typpioksiduuli, jonka hallinta ja vähentämistoimet ovat onnistuneet hyvin.
		Hiilineutraaliusohjelman toteuttaminen sekä ohjelmakauden lopun toimenpiteiden aikatauluttaminen ja tarkentaminen.	HSY:n hiilineutraaliusohjelman kärkihankkeet v. 2025 ovat keskittyneet uuden mädätelaitoksen käyttöönottoon ja jätevedenpuhdistuksen prosessipäästöjen vähentämiseen sekä ilmastonmuutoksen sopeutumisen neuvontapalvelun

Konserniyhteisö	Tulostavoite	Mittari	Seuranta 31.12.
			kehittämiseen. Näillä toimenpiteillä on jo nähtävissä tavoitetta edistäviä vaikutuksia.
			Tavoite toteutui osittain.
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen	Asiakasryhmä- ja toimintokohtainen asiakastytyväisyys vuosittain, tavoitetaso 2025: vähintään 4,1/5	Asiakastytyväisyyden toteuma vuonna 2025 on 4,3/5.
		Kuntayhtymän talousarviovalmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 1,5 %:n korvaus	Toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelussa on huomioitu peruspääomalle maksettava 1,5 % korvaus.
			Tavoite toteutui.

1.5 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle vuoden 2025 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Peruskaupunki vähentää poistoeroa 10 752 842,27 euroa.

Tilapalvelut-liikelaitos vähentää poistoeroa 5 014 750,03 euroa.

Vahinkorahasto: ylijäämä 1 400 413,90 euroa lisätään rahaston edellisten tilikausien ylijäämään.

Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto: ylijäämä 1 031 110,86 euroa lisätään rahaston edellisten

tilikausien ylijäämään. Rahaston edellisten tilikausien ylijäämä 297 102,43 euroa siirretään rahastopääomaan.

Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto: ylijäämä 46 729 590,91 euroa lisätään rahaston edellisten tilikausien ylijäämään. Rahaston pääomaan tehdään sääntöjen mukainen inflaatiokorjaus vuoden 2025 kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Edellisten tilikausien ylijäämästä siirretään 1 049 065,16 euroa rahastopääomaan.

Kaupungin tilikauden ylijäämä 126 585 792,48 euroa lisätään oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

Esitykset sisältyvät laadittuun tilinpäätökseen.

2.1 ESPOO-TARINAN VUODEN 2025 TAVOITTEIDEN, OHJELMIEN JA LINJAUSTEN TOTEUTUMINEN

Espoo-tarina on Espoon strategia, jota toteutetaan toimialojen ja yksiköiden omilla tarinoilla, tulosityksikkötasoisilla tuloskorteilla ja poikkihallinnollisilla kehitysohjelmilla. Espoo-tarina ohjaa tulostavoitteiden asettamista. Tulostavoitteet hyväksytään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

2.1.1 Yhteenvedo Espoon kaupungin tulostavoitteiden toteutumisesta

Espoo-tarinassa on vuosille 2021–2025 määritelty kaupungille seitsemän valtuustokauden tavoitetta. Vuodelle 2025 on asetettu yhteensä 26 kaupunkitasoista tulostavoitetta, joiden tarkoituksena oli edistää valtuustokauden tavoitteiden toteutumista. Tulostavoitteista 12 arvioidaan toteutuneen ja kahdeksan arvioidaan toteutuneen osittain. Kuuden tulostavoitteen osalta havaitaan poikkeamia. Kokonaisuudessaan tulostavoitteista arvioidaan toteutuneen vähintään osittain 77 %.

Poikkeamat painottuvat lasten ja nuorten hyvinvointiin, talouden tavoitteisiin sekä suhdannetilanteen heijastumiin elinvoimassa ja työllisyydessä. Koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan liittyvät mittarit ovat heikentyneet: aikuisten puuttumista kiusaamiseen ”lähes aina” kokeneiden osuus on laskenut 41,1 prosenttiin (47,1 %). Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa ”Voin koulussa hyvin” -mittari on laskenut 46,3 prosenttiin (48,7 %). Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman (Take) tuottavuustavoitteet jäivät saavuttamatta, vaikka kaupungin toimintamenot kokonaisuutena pysyivät talousarviossa. Elinvoiman osalta yritystyöpaikkojen määrä on laskenut, ja nuorisotyöttömyys on noussut 13,1 prosenttiin, mikä on selvästi tavoitetasoa korkeampi. Kotouttamisen tuloksellisuudessa keskeiset erot (mm. oppimistuloksissa ja työttömyydessä) eivät ole kaventuneet tavoitellusti.

Samanaikaisesti Espoo on saavuttanut monia merkittäviä onnistumisia. Varhaiskasvatukseen ja opetuksen työvoiman saatavuus on parantunut: kelpoisten varhaiskasvatukseen opettajien, erityisopettajien ja lastenhoitajien osuudet ovat nousseet ja perusopetuksessa kelpoisten hakijoiden määrä työpaikkaa kohden on selvästi lähtöarvoa korkeampi. Palvelutuotannon kustannusvaikuttavuutta

on edistetty laajalla digitalisaatio- ja ICT-toimeksiantojen kokonaisuudella, ja kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksessa palvelutytytyväisyyden indeksit ovat parantuneet. Kestävien kulkutapojen osuus on 59 prosenttia (53 %) ja turvallisuuden häiriöindeksi on laskenut. Ilmastopäästöt ovat laskeneet ja asukaskohtaiset päästöt ovat pienentyneet, ollen edelleen pääkaupunkiseudun pienimmät (2,2 t). Lisäksi startup-yritysten rahoitus on kasvanut merkittävästi ja kansainvälisille osaajille suunnattujen palvelujen osallistujamäärät ovat ylittäneet tavoitetasoa.

Espoo on oppimisen ja sivistyksen kärkikaupunki

Tavoitekokonaisuus on edennyt monelta osin, mutta lasten ja nuorten hyvinvointi sekä turvallisuus edellyttävät edelleen vahvoja toimenpiteitä. Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on 84,2 prosenttia, mutta se on hieman laskenut edellisvuodesta. Huoltajien ja henkilöstön tyytyväisyys varhaiskasvatukseen on pysynyt lähtöarvon tasolla ja johtajien arviot ovat lievästi heikentyneet. Oppimistuloksissa Espoo on edelleen vahva: yo-kirjoitusten arvosanakeskiarvo ylittää valtakunnallisen tason ja ammatilliseen koulutukseen ensisijaisesti hakeneiden määrä on kasvanut. Valitettavasti oppimistulosten erot suomen- ja vieraskielisten välillä eivät ole kaventuneet tavoitellusti ja valtakunnallista keskiarvoa parempien ylioppilaiden osuus jää tavoitetasosta hieman. Harrastaminen on kehittynyt myönteisesti, mutta kiusaamisen ja hyvinvoinnin mittarit ovat heikentyneet: aikuisten puuttumista kiusaamiseen ”lähes aina” kokee 41,1 % ja koulussa hyvin voivien osuus on 46,3 %.

Henkilöstötilanne on kokonaisuutena myönteinen: kelpoisten varhaiskasvatukseen opettajien osuus on 54,7 %, erityisopettajien 74,3 % ja lastenhoitajien 73,4 %. Perusopetuksessa kelpoisten hakijoiden määrä työpaikkaa kohden on 9,3 ja henkilöstön jaksamista kuvaavat mittarit ovat tavoitteen suuntaisia.

Espoo toteuttaa palveluja koko espoolaisen yhteisön voimin

Palvelutuotannon kustannusvaikuttavuuden parantamiseksi kaupunki on vienyt tuotantoon laajan joukon ICT- ja digihankkeita ja toteuttanut myös useita tietoturva- ja tiedonhallintaa vahvistavia toimeksiantoja. Kokonaisuutta täydentää useita käynnissä olevia käyttöönottoprojekteja, joiden hyödyt realisoituvat pääosin vuonna 2026. Palvelujen järjestämistapojen kehittämisessä monituottajamallia hyödynnetään laajasti erityisesti varhaiskasvatuksessa, perusopetuksen iltapäivätoiminnassa, tilapalveluissa sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluissa. Samalla palvelutytytyväisyyttä kuvaava laaja indeksi on parantunut hieman.

Rakentamisen lupakäsittelyssä tavoite arvioidaan toteutuvaksi, mutta mittarointi on ollut häiriötilassa järjestelmä- ja lainsäädäntömuutoksen vuoksi. Uudisrakentamisen pientaloluissa ja korjaus- ja muutostöissä käsittelyajat ovat olleet tavoitteen näkökulmasta erittäin hyviä. Länsi-Uudenmaan

hyvinvointialueen kanssa yhteistyö on monelta osin edennyt, mutta kokonaisuus on edelleen muotoutumassa ja vaatii vahvistamista erityisesti palveluketjuissa, neuvolayhteistyössä, opiskeluhuollon kokonaisresursoinnissa ja käytännön rajapinnoissa.

Espoo on taloudellisesti kestävä ja verotukseltaan kilpailukykyinen

Kaupungin toimintamenot pysyivät kokonaisuutena talousarviossa, vaikka osalla tulosyksiköistä oli määrärahojen ylityksiä tai tulot jäivät alle talousarvion. Take-ohjelman vuosittainen ja kumulatiivinen tuottavuustavoite jäi kuitenkin saavuttamatta ja ohjelman loppuraportti tuodaan valtuuston käsittelyyn keväällä. Investointien rahoituksessa tavoite arvioidaan toteutuvaksi: rahoitustuotot ja toimintamenojen alittuminen kompensoivat verotulojen ja maanmyyntitulojen jäämistä talousarviosta, investoinnit jäivät hieman talousarviota pienemmiksi ja lainanottovaltuutta ei käytetty.

Espoo on kansainvälisesti vetovoimainen yrittäjyys- ja innovaatiopääkaupunki

Korkean osaamisen työpakoissa on nähtävissä sekä onnistumisia että suhdannesidonnaisia haasteita. Tieto- ja osaamisintensiivisten yritysten määrä on kasvanut ja näiden työpaikkojen määrä on noussut lievästi. Yritysten halukkuus suositella Espoota on kuitenkin NPS-mittauksessa samalla tasolla, vaikka onkin pääkaupunkiseudun korkein. Yritystyöpaikkojen kokonaismäärä on laskenut. Kestävien kaupunki- ja palveluratkaisujen kehittämisessä ulkoisesti rahoitettuja hankkeita oli käynnissä 58 ja ulkoista rahoitusta kertyi 5,2 miljoonaa euroa. Startup-ekosysteemissä rahoituksen määrä espoolaisiin yrityksiin on ollut poikkeuksellisen korkea (579,36 milj. euroa). Kansainvälisten osaajien palveluissa useat mittarit ovat vahvoja (kv-osaajien NPS 68 ja osallistujamäärä 11 490), mutta työnantajien osallistujamäärä (400) jää hieman tavoitetasosta. Nuorisotyöttömyys on noussut 13,1 prosenttiin ja poikkeama tavoitetasoon on merkittävä, vaikka nuorten aktivointiaste on vahvistunut loppuvuonna.

Espoo on viihtyisä, turvallinen ja luonnonläheinen kotikaupunki

Kestävän kasvun näkökulmasta suhdannetilanne näkyy erityisesti asumisen kaavoituksessa: asemakaavan uusi asumisen kerrosala on jäänyt 35 900 k-m²:iin. Samalla kaupunkirakenteen kehittämistä ja saavutettavuutta on edistetty: kestävien kulkutapojen osuus on 59 % ja infrainvestoinneista 69 % kohdistuu saavutettavuusvyöhykkeille I–II. Kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksen indeksit yhdyskuntarakenteessa, yhdyskuntateknisissä palveluissa ja ympäristöpalveluissa ovat parantuneet. Turvallisuudessa Espoon häiriöindeksi on laskenut ja asukkaiden kokemus turvallisuus on pysynyt hyvänä. Luonnon monimuotoisuuden vahvistamisessa Luontoviisas Espoo -tiekartan toimeenpano on käynnistynyt ja uusia suojelualueita on edistetty yhteensä 69,3 hehtaarin kokonaisuudella.

Espoo saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä

Ilmastopäästöt ovat laskussa ja asukaskohtaiset päästöt ovat pääkaupunkiseudun pienimmät. Päivitetty päästöskenaariot osoittavat kuitenkin, että nykyisillä toimilla Espoo olisi pääsemässä vuoteen 2030 mennessä noin 60 prosentin kokonaispäästövähennykseen tavoitellun 80 prosentin sijaan. Talousarviossa 2026 on linjattu tiekartan puolivälitarkastelun aikaistaminen vuoteen 2026 ja lisätoimenpiteiden tuominen valtuuston päätettäväksi, tavoitteena päivitetyn tiekartan käsittely kesällä 2026. Hiilineutraaliuden edistämiseksi maankäytön ja kaavoituksen ilmastovaikutusten arviointia on vahvistettu vähähiilisyuden arviointityökalun käyttöönotolla ja useissa kaupunkikeskusalueiden kaavahankkeissa on edetty suunnitelmallisesti.

Espoo on Suomen paras kotouttaja

Kotouttamisen tuloksellisuudessa on edetty osin, mutta keskeiset erot (työllisyys ja oppimistulokset) eivät ole kaventuneet tavoitellusti. Ulkomaalaisten työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta on suhteessa yleiseen työttömyyteen 2,18-kertainen. Vieraskielisten suhteellinen osuus ylioppilastutkinnon suorittaneista ei ole kasvanut suhteessa väestöpohjaan. Ukrainasta saapuneiden tukemisessa kaupunki on onnistunut hyvin. Hello Espoo -infossa oli 1 097 asiointikäyntiä ja varhaiskasvatukseen on tullut 205 hakemusta, joista paikka on osoitettu 199 lapselle. Valmistavassa opetuksessa oppilasmäärä on vaihdellut ja ukrainan oman äidinkielen opetuksen osallistujamäärä on kasvanut.

Tulostavoitteiden toteutumista kuvataan mittaritasolla tarkemmin kappaleessa 2.1.5

2.1.2 Poikkihallinnollisten kehitysohjelmien päättymisen ja uusien käynnistyminen

Poikkihallinnolliset kehitysohjelmat ovat yksi keskeinen keino Espoo-tarinan toteuttamisessa. Ohjelmat ovat kehittämisen, kokeilemisen ja oppimisen alustoja, joiden avulla haetaan ratkaisuja valtuustokauden keskeisiin haasteisiin ja kehittämiskokonaisuuksiin. Ohjelmatyötä tehdään yhdessä kaupungin toimijoiden, asukkaiden, asiakkaiden, kumppanien ja sidosryhmien kanssa.

Valtuustokaudella 2021–2025 oli käynnissä neljä poikkihallinnollista kehitysohjelmaa: Hyvinvoiva Espoo, Elinvoimainen Espoo, Kestävä Espoo ja Tapahtumien yhteisöllinen Espoo. Ohjelmia toteutettiin projekteina ja toimenpiteinä verkostomaisessa yhteistyössä. Valtuusto teki kauden 2021–2025 kehitysohjelmien lopetuspäätöksen helmikuussa. Ohjelmakauden saavutuksista raportoitiin vuoden 2024 tilinpäätöksen toimintakertomuksessa ja tarkemmin ohjelmakohtaisissa loppuraporteissa.

Valtuusto päätti huhtikuussa uuden valtuustokauden 2025–2029 poikkihallinnollisten kehitysohjelmien teemoiksi Kestävä ja luonnonläheinen Espoo, Tapahtumien Espoo, Yhteisöllinen Espoo sekä Yritysten ja yrittäjyyden Espoo. Valtuusto nimesi kehitysohjelmien ohjausryhmien luottamushenkilöjäsenet ja kaupunginjohtaja viranhaltijajäsenet. Ohjelmia valmisteltiin syksyn aikana ohjausryhmien johdolla. Ohjelmien hyötytavoitteista päätettiin valtuustossa helmikuussa 2026. Ohjelmasuunnitelmat laaditaan ja toteutustyö käynnistyy keväällä 2026. Seuraavassa kuvataan lyhyesti valtuustokauden 2025–2029 poikkihallinnollisten kehitysohjelmien aihepiirit ja tavoitteet.

Kestävä ja luonnonläheinen Espoo

Kestävä ja luonnonläheinen Espoo -ohjelma tukee kaupunkiorganisaatiota kumppaneineen saavuttamaan Espoo-tarinan ekologisen kestävyys tavoitteet. Aktiivisella kehittämistyöllä vähennetään kaupungin ja koko Espoo-yhteisön haitallisia vaikutuksia ympäristöön, hillitään luonnonvarojen ylikulutusta, tuetaan luonnon monimuotoisuutta ja vahvistetaan espoolaisten luontosuhdetta. Kumppanuudet ja yhteistyö vauhdittavat kestävämpien ratkaisujen käyttöönottoa. Espoossa koko kaupunki toimii kokeilualustana, jossa mahdollistetaan uudet, kestävyysmurrosta edistävät kokeilut, selvitykset ja yritystoiminta.

Tapahtumien Espoo

Tapahtumien Espoo -ohjelman tavoitteena on kehittää Espoon kaupunkikulttuuria, viihtyisyyttä ja omaleimaisuutta kaupunkikeskuksissa. Ohjelma edistää paikallisten toimijoiden mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa kaupunkikulttuurin kehittämiseen, tehostaa tyhjien ja vajaakäyttöisten tilojen käyttöönottoa ja pilotoi joustavia tilaratkaisuja yhdessä kaupungin ja yksityisten toimijoiden kanssa sekä edistää kestävästä liikkumisesta espoolaisiin tapahtumiin parantaen Espoon vetovoimaa tapahtumakaupunkina.

Yhteisöllinen Espoo

Ohjelma vahvistaa sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä edistämällä osallisuutta, ehkäisemällä segregatiota ja lisäämällä turvallisuutta. Ohjelma rakentaa yhdenvertaista, monimuotoista ja yhteisöllistä kaupunkia, jossa asukkaat kokevat kuuluvansa omaan alueeseensa ja Espooseen. Yhdessä asukkaiden ja kumppanien kanssa vahvistetaan espoolaisten mahdollisuuksia kokea osallisuutta ja vaikuttaa sekä lisätään kohtaamisia ja yhteisöllisyyttä asuinalueilla. Ohjelmassa etsitään vaikuttavia keinoja lähikoulujen vetovoiman kasvattamiseksi ja koulusegregaation vähentämiseksi.

Yritysten ja yrittäjyyden Espoo

Ohjelma vahvistaa kaupungin taloudellista kestävyyttä tukemalla yritysten kasvua ja uusien työpaikkojen syntymistä. Ohjelma painottaa pienten ja keskiurten yritysten, startupien ja nopeasti kasvavien

kasvuyritysten kehitystä, yrittäjyysosaamisen vahvistamista sekä kansainvälisesti houkuttelevan innovaatioympäristön rakentamista yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Ohjelma edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja sujuvia palvelupolkuja koko kaupunkikonsernin voimin sekä laajassa kumppaniyhteistyössä.

2.1.3 Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus- ja sopeutusohjelma

Vuonna 2025 TakE ohjelma tuki Espoo tarinan taloudellisen kestävyys tavoitteita hidastamalla käyttötalouden kasvua ja vahvistamalla tuottavuutta keskeisillä osa alueilla, vaikka vuoden kokonaistavoite ei täysimääräisesti toteutunut. TakE ohjelman viimeisen vuoden tuottavuustavoite oli 46,9 milj. euroa, josta toteutui 15,1 milj. euroa. Vuoden 2025 tuottavuustavoite allittui 31,8 milj. euroa.

Suurimmat euromääräiset onnistumiset TakE-toimenpiteillä saatiin tulopohjan vahvistamisessa, toimitilojen käytön tehostamisessa sekä henkilöstösäästöissä, vaikkakin henkilöstösäästöt jäivätkin huomattavasti tavoitteestaan. Suurimmat poikkeamat liittyivät kertaluonteisiin myyntituottoihin ja markkinaehtoisiin tuloihin, jotka eivät heijasta toiminnan tuottavuuden kehittymistä.

Kokonaisuutena TakE ohjelma ohjasi toimintaa taloudellisesti vastuulliseen suuntaan ja loi perustaa Espoo tarinan mukaiselle kestäväälle, hallitulle kasvulle. Ilman TakE-ohjelmaa kaupungin taloudellinen asema olisi selvästi nykyistä heikompi.

Toimintaympäristön haasteet muun muassa maailmanpolitiikan ja -talouden tilanteet vaikuttivat osaltaan tuottavuustavoitteiden toteutumista haastavasti.

2.1.4 Projektoitu toiminnan ja palvelujen kehittäminen

Kehittämisprojektit ovat keskeinen keino Espoo-tarinan toteuttamisessa. Niiden avulla kehitetään Espoon palveluja ja toimintaa. Kehittämisprojektit ja kehitysohjelmat toteutetaan ja johdetaan Espoossa projekti- ja ohjelmajohtamisen EsPro-mallilla. Projektien tiedot on koottu yhteiseen projektisalkkujärjestelmään.

Vuoden 2025 lopussa projektisalkussa oli 80 käynnissä olevaa projektia, joista noin kolmannes liittyi ensisijaisesti kaupungin palvelujen kehittämiseen ja kaksi kolmasosaa toiminnan kehittämiseen. Projektien kokonaismäärä oli samalla tasolla edellisen vuoden kanssa. Projekteista kolmannes sisälsi IT-ratkaisujen kehittämistä.

Kehittämisprojekteilla edistettiin vuoden aikana kaikkia valtuustokauden 2021–2025 tavoitteita. Useita

kehittämisprojekteja kytkeytyi mm. Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteutukseen, oppimisen ja sivistyksen tukemiseen, kestävä kehityksen ja ilmastotyön edistämiseen sekä Espoon kehittämiseen kansainvälisesti vetovoimaisena yrittäjyys- ja innovaatiopääkaupunkina. Kaikista kehittämisprojekteista reilu puolet sai kaupungin ulkopuolista rahoitusta. Ulkoisesti rahoitettujen projektien osuus kasvoi edellisestä vuodesta.

2.1.5 Espoo-tarinan 2021–2025 kaupunkitasoisten tulostavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

1.1. Espoolaiset osallistuvat laadukkaaseen varhaiskasvatukseen		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Huoltajien tyytyväisyys lapsen varhaiskasvatuspaikkaan ja hänen saamaansa varhaiskasvatukseen Lähtöarvo: 5,6 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 5,60</p> <p>Henkilöstön tyytyväisyys onnistumisestaan pedagogisessa työssä ja toiminnassa Lähtöarvo: 4,7 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 4,70</p> <p>Johtajien arvio pedagogisen toiminnan onnistumisesta Lähtöarvo: 4,7 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 4,60</p> <p>Osallistumisaste Lähtöarvo: 82,1 Tavoitearvo: kasvaa</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Osallistumisaste on vuoden 2025 lopun väestön ennakkotiedon mukaan laskettuna 84,2 %. Verrattuna vuoteen 2024 laskua on -0,4 prosenttiyksikköä. Virallinen väestötieto ja kielitiedot julkaistaan alkuvuoden aikana, jonka jälkeen osallistumisasteet voidaan tarkistaa ja analysoida kieliryhmittäin.</p> <p>Osallistumisaste koko Espoo ikäryhmittäin (suluissa v. 2024): 1-2v 63,7 % (64,9 %), 3-4v 94,5 % (93,9 %), 5v 95,4 (95,6 %), 6v 93 % (93,3 %)</p> <p>Syksyn arviointikysely toteutettiin huoltajille, henkilöstölle ja johtajille marraskuussa. Huoltajien tyytyväisyys oli tuoreimmassa mittauksessa pysynyt lähtöarvon tasalla (ka. 5,6, asteikolla 1-6). Henkilöstön arvio pedagogisen työn onnistumisesta on samoin pysynyt lähtöarvon luvuissa (ka. 4,7, asteikolla 1-6). Johtajien arvio pedagogisen työn onnistumisesta on laskenut kymmenyksen lähtötasoon verrattuna ja oli marraskuussa 4,6 (asteikolla 1-6). Johtajien kyselyssä vastaajamäärä on merkittävästi pienempi muihin vastaajaryhmiin verrattuna vastaajamäärien vaihdella noin 20-50 välillä. Arviointikyselyssä sekä henkilöstön että johtajien vastaajamääriä on saatu nostettua marraskuun kyselyssä.</p>	Arvioidaan toteutuvan osittain

1.2. Espoon oppimistulokset ja koulutustaso ovat Suomen kärkitasoa

Mittaritiedot	Selite	
<p>Yo-tutkinnon suorittaneiden kirjoitusten tulokset. Yo-kirjoitusten kaikkien kokeiden arvosanojen (paras arvosana) keskiarvo on Espoossa korkeampi kuin valtakunnallinen keskiarvo (kevät/syysy). Lähtöarvo: 4,2/4,0 (S24) Tavoitearvo: korkeampi kuin valtakunnalliset</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 4,20</p> <p>6. luokan lukuvuositodistusten arvosanojen keskiarvo Lähtöarvo: suomenkielisten ka 8,56, monikielisten ka 7,86 -> erotus 0,70 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 0,78</p> <p>9. luokan lukuvuositodistusten arvosanojen keskiarvo Lähtöarvo: suomenkielisten ka 8,43, muunkielisten ka 7,64 -> erotus 0,79 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 0,67</p> <p>Espoossa valmistuneista ylioppilaista yli 60 %:lla on valtakunnallista keskiarvoa korkeampi kaikkien kokeiden keskiarvo. Lähtöarvo: 58,8 % (S24) Tavoitearvo: 60</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Keskiarvojen osalta</p> <p>6.lk 2025: suomenkielisten ka 8,46; vieraskielisten ka 7,68 -> erotus 0,78</p> <p>9.lk 2025: suomenkielisten ka 8,38; vieraskielisten ka 7,71 -> erotus 0,67</p> <p>Oppimistulokset kantaväestön ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden välillä joko kasvavat tai pysyvät samana.</p> <p>6. luokkalaisten kesken ero on kasvanut, koska vieraskielisten oppimistulokset ovat heikentyneet samalla kun kantaväestön oppimistulokset ovat pysyneet samana.</p> <p>9. luokkalaisten kesken oppimistulosten ero on pysynyt samana, koska sekä kantaväestön että maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistulokset ovat heikentyneet samassa suhteessa.</p> <p>Tilastollisesta näkökulmasta (t-testi ja efektikoko)</p> <p>6. luokalta voidaan todeta, että suomenkielisten tulos ei ole muuttunut vuodesta 2024. Vieraskielisten tulos on hieman heikentynyt. Suomen- ja vieraskielisten välinen ero on merkittävä.</p> <p>9. luokalta voidaan todeta, että kummankaan kieliryhmän tulos ei ole muuttunut vuodesta 2024. Näin ollen myöskään ryhmien välinen ero ei ole muuttunut. Suomen- ja vieraskielisten välinen ero on merkittävä.</p> <p>Tavoitteet eivät toteudu alkuperäisen mittarin mukaisesti, jolloin erotus suomenkielisten ja vieraskielisten keskiarvojen välillä olisi 0,2.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan osittain</p>

<p>Seurantatieto 31.12.: 49,50 %</p> <p>Yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen perusasteen jälkeen ensisijaisesti hakeneiden määrä Lähtöarvo: 1413 Tavoitearvo: kasvaa</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 1692</p> <p>Omnian arvostus (Luottamus & maine –tutkimus) Lähtöarvo: 3,41 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 3,47</p> <p>Espoon perusopetuksen oppimistulokset ovat kansallisia tuloksia paremmat Karvin arvioinnissa. Lähtöarvo: Tavoitearvo: kansallisia tuloksia paremmat</p>	<p>Karvin vuosittain saatavilla olevat arvioinnin tulokset raportoidaan seuraavan kerran 30.4.2026.</p> <p>Karvin 6. vuosiluokan pitkittäisarviointi 2024</p> <p>Matematiikka:</p> <p>S1: Espoo 540, otos 505</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espoo on matematiikan osaamisessa keskimääräistä hieman parempi muihin kuntiin verrattuna. <p>S2: Espoo 465, otos 450</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espoo on matematiikan osaamisessa samantasoinen muiden kuntien kanssa. <p>Äidinkieli ja kirjallisuus:</p> <p>S1: Espoo 521, otos 507</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espoo on äidinkielen ja kirjallisuuden osaamisessa samantasoinen muiden kuntien kanssa. <p>S2: Espoo 462, otos 423</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espoo on äidinkielen ja kirjallisuuden osaamisessa keskimääräistä hieman parempi muihin kuntiin verrattuna. <p>Espoossa valmistuneista ylioppilaista yli 49,5 %:lla on valtakunnallista keskiarvoa korkeampi kaikkien kokeiden keskiarvo. Yo-kirjoitusten kaikkien kokeiden arvosanojen keskiarvo on Espoossa on 4,2 ja on korkeampi kuin valtakunnallinen keskiarvo, joka oli 4,0.</p> <p>Omniaan hakeneiden määrä on kasvanut viime kerran hakutuloksiin nähden. Omnian arvostus luottamus & maine -tutkimuksessa on parantunut hieman.</p>	
---	--	--

1.3. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on mieluisa harrastus.		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Oppilaskysely: Harrastatko jotain säännöllisesti muiden kanssa? Lähtöarvo: 70 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 74,00 %</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Viimeisin oppilaskysely toteutettiin Espoonlahden sekä Keski- ja Pohjois-Espoon alueilla, ja siihen osallistui 7477 vastaajaa. Kysymykseen ”Harrastatko jotain säännöllisesti muiden kanssa?” vastasi myöntävästi 70 %, kielteisesti 16 % ja ”en osaa sanoa” 14 %.</p> <p>Kevään kysely tehtiin puolestaan Leppävaaran, Tapiolan ja Matinkylä-Olarin koulujen alueella ja siihen osallistui 8559 vastaajaa. Heistä 75 % ilmoitti harrastavansa jotain yhdessä muiden kanssa, 13 % ei harrasta ja 12 % ei osannut sanoa kantaansa.</p> <p>Yhdistämällä näiden kahden eri alueilla tehdyn kyselyn tulokset voidaan todeta, että keskimäärin 74 % oppilaista vastasi harrastavansa säännöllisesti muiden kanssa.</p> <p>Harrastuspolulle osallistuneiden palautekyselyssä saatiin vastauksia 662 kappaletta. Yleisarvosana harrastukselle oli 8,8 (keskiarvo). Valtaosa koki harrastuksen vaikuttaneen myönteisesti heidän kokemukseensa ryhmään kuulumisesta ja oppimisesta. Harrastuspolun maksuttomia harrastuksia on tarjolla 96 % kaikista espoolaisista perusopetusta antavista kouluista.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

1.4. Nollatoleranssi koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan.		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Oppilaskysely: Koulussamme aikuiset puuttuvat kiusaamiseen Lähtöarvo: 47,1 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 41,10 %</p> <p>Oppilaskysely: Minua ei kiusata Lähtöarvo: 81,4 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 78,40 %</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Oppilaskysely: <i>”Koulumme aikuiset puuttuvat kiusaamiseen”</i> ”Lähes aina” -vaihtoehdon valinneiden osuus on 41,1 % (tilanne 31.12.2025). Osuus on laskenut verrattuna lukuvuoden 2023–2024 kyselyyn, jossa vastaava tulos oli 47,1 %.</p> <p>Oppilaskysely: <i>”Minua ei kiusata”</i> Tulosta ei voida enää vertailla aiempiin vuosiin, koska vastausasteikko on muuttunut. Edellisen lukuvuoden (2023–2024) tulos oli 78,4 %, mikä oli jo heikennys lähtöarvoon nähden.</p> <p>Mitä kiusaamisen ehkäisemiseksi tehdään:</p> <p>Suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä perusopetuksen kouluissa kiusaamisen, häirinnän sekä väkivallan ehkäisemiseen liittyvää työtä tehdään vahvasti yhteisöllisen opiskeluhoollon saralla. Kouluissa on selkeät rakenteet ja kirjatut työnkuvat yhteisölliselle opiskeluhoollotyölle. Kaikki koulun aikuiset osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhoollotyöhön osana omaa tehtäväänsä.</p> <p>Jokaisessa koulussa on käytössä Yhdessä vahvaksi yhteisöksi -toimenpideohjelma sekä koulujen omat kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään puuttumisen mallit ja rakenteet. Osa kouluista toteuttaa jotakin lisenssimaksullista vuorovaikutusohjelmaa, kuten esimerkiksi Friends- (Friends-toiminta - Aseman Lapset ry), KiVa-koulu- (KiVa Koulu@ kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma peruskouluihin) ohjelmia sekä Haru-ohjelmaa (Haru kouluverkoston ohjelma, ruotsinkieliset koulut). Osa opetushenkilöstöstämme suomenkielisissä perusopetuksessa on kouluttautunut vertaissovitteluohjaajiksi ja tai restoratiivisiksi sovittelijoiksi (VERSO-ohjelma) osana työnantajan tarjoamaa osaamisen kehittämistä. Verso-</p>	<p>Poikkeamia</p>

	<p>koulutusta on mahdollista järjestää myös oppilaille, jotka koulutuksen saatuaan voivat toimia sovittelijoina osassa kiusaamistapauksia.</p> <p>Rehtori johtaa koulunsa yhteisöllistä opiskeluhoitoryhmää, joka kokoontuu kaikissa peruskouluissamme vähintään kerran kuukaudessa. Ryhmän tehtävät ja kokoonpano on määritelty ja ohjeistettu Espoon kaupungin opiskeluhoitosuunnitelmassa (Opiskeluhoillon palvelut Espoon kaupunki). Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tehtävät painottuvat ennaltaehkäisevään ja yhteisölliseen työhön. Ryhmän toimintaan kutsutaan mukaan sekä oppilaat että huoltajat ja tarvittavat verkostot. Ryhmän tehtävä on myös johtaa tiedolla yhteisöllistä opiskeluhoiltoa hyödyntämällä mm. koulujen itsearviointi-, kouluterveys- ja ilmapiirikyselyistä saatavaa tietoa sekä suunnitella, kehittää ja arvioida tarvittavia toimenpiteitä. Koulut kuvaavat vuosittain lukuvuosisuunnitelmaan kiusaamisen, häirintään ja väkivaltaan puuttumisen mallinsa sekä arvioivat niiden toteutumista viimeistään lukuvuoden arvioinnin yhteydessä.</p> <p>Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastaista työtä tehdään yhdessä osallistaen oppilaat ja koulun henkilöstö. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen opiskeluhoillon ammattihenkilöt osallistuvat ennalta ehkäisevään kiusaamisen vastaiseen työhön yhdessä koulun muun henkilöstön kanssa.</p> <p>Osassa suomenkielisen perusopetuksen kouluja, ja kaikissa ruotsinkielisissä yläkouluissa (Mattlidens skola, Lagstads skola ja Storängens skola), työskentelee yhteisöohjaajia, jotka tekevät yhteisöllistä työtä, mahdollistavat osaltaan osallisuutta, oppilaiden kuulemista ja kohtaamista sekä omalta osaltaan vaikuttavat koulun hyvinvointityöhön. Kaupungin ruotsinkieliset nuoriso-ohjaajat vierailevat myös säännöllisesti ruotsinkielisissä yläkouluissa välitunneilla. Suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa on myös kaksi Keinumäen koulun alaisuudessa toimivaa yhteisöohjaajaa, jotka tukevat koko kaupungin kouluja pyynnöstä ja tarvittaessa erilaisissa ryhmien haasteellisissa tilanteissa.</p> <p>Kouluissa osallistetaan oppilaskunnat kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastaiseen työhön kuulemalla sekä koko oppilaskuntaa monin eri tavoin, että kouluttamalla tukioppilastoiminnasta kiinnostuneet oppilaat Mannerheimin lastensuojeluliiton luoman mallin mukaisiksi tukioppilaisiksi (Tukioppilastoiminta - Mannerheimin Lastensuojeluliitto). Koulujen järjestyssäännöt laaditaan yhdessä oppilaiden ja henkilökunnan kanssa. Järjestyssäännöt hyväksytään</p>	
--	--	--

	<p>koulujen johtokunnissa. Kaikilla suomenkielisillä yläkouluilla on yhteinen ryhmäytymisen malli, jota tulee noudattaa jokaisessa yläkoulussa. Lisäksi useissa kouluissa on erilaisia kummitoimintamalleja oppilaiden osallisuutta vahvistamaan ja mm. vähentämään yksinäisyyden kokemuksia.</p> <p>Monipuolinen välituntitoiminta kouluissa vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä onnistuessaan estää kiusaamista. Kaikki seitsemäsluokkalaiset osallistuvat syksyisin Helsingin poliisisoittokunnan valistuskonserttiin. Konserteissa kuullaan musiikin ohessa valistusta mm. seksuaaliseen häirintään, erilaisiin rikoksiin, päihteisiin ja kiusaamiseen sekä väkivaltaan liittyen. Länsi-Uudenmaan poliisin kanssa tehdään hyvää yhteistyötä sekä ennaltaehkäisevästi että akuuteissa huoli- ja ongelmatilanteissa. Nuoremmille oppilaille järjestetään mm. Kutsu poliisi 112 –konsertteja sekä yksittäisiin suomenkielisiin kouluihin Nallekoplan konsertteja.</p> <p>Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastainen työ on osa jokaisen opettajan työtä sekä yhteisten oppilaiden kasvatus- ja opetustyötä. Luokanopettajien ja luokanohjaajien osaamista kehitetään jokaisessa koulussa tarpeen mukaan. Opettajat saavat tarvittaessa esimerkiksi MAPA-koulutusta, jota tarjoaa mm. MAPA® koulutukset - Laurea-ammattikorkeakoulu sekä Kilon koulusta HOPE-opettajat (www.kilohyvinvointia.fi). Myös neuropsykiatrisiin häiriöihin liittyvää koulutusta on tarjolla ja tullaan tarjoamaan suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen tulosityksiköiden koulutustarjottimella.</p> <p>Kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteissa koulun opettajat sekä tarvittaessa rehtori arvioivat kasvatuskeskustelun ja/ tai jälki-istunnon sekä mahdollisen kirjallisen varoituksen tai koulusta erottamisen tarpeellisuuden (Kurinpitokeinot ja turvaamistoimenpiteet perusopetuksessa Opetushallitus) sekä muiden viranomaisten kanssa tarvittavan yhteistyön. Koulupäivän epäämistä käytetään turvaamistoimena, ei rangaistuksena. Viranhaltijoilla ja koulun työntekijöillä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus ja tai rikosilmoitus vakavissa kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteissa. Koulun aikuisten työtä ohjaavat myös tulosityksikkötasoiset toimintaohjeet sekä Espoon kaupungin opiskeluhoitosuunnitelma liitteineen. Lisäksi koululta konsultoidaan lastensuojelua ja poliisia matalalla kynnyksellä huolen herätessä. Pitkittyneissä ja vakavissa kiusaamistilanteissa kouluilla on myös mahdollisuus pyytää konsultaatiota ja tai interventiota Aseman lasten K0+-palvelusta. Vakavissa akuuteissa tilanteissa soitetään aina ensin hätänumeroon.</p>	
--	---	--

1.5. Työpaikkojen houkuttelevuus ja henkilöstön jaksaminen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa paranee.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Tehtäviinsä kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien osuus % Lähtöarvo: 49,4 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 54,70 %</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Varhaiskasvatus:</p> <p>Kelpoisen henkilökunnan osuudet raportoidaan kaksi kertaa vuodessa, helmikuun ja syyskuun tilanteista. Kelpoisen henkilöstön osuuksissa ei ole uutta raportoitavaa OVK3 jälkeen, jossa nähtiin kelpoisten osuuden kasvua kaikissa henkilöstöryhmissä. Henkilökunnan koulutustasoa pyritään jatkuvasti nostamaan monin eri toimin, esim. allianssitoimenpiteet korkeakoulutettujen saatavuuden parantamiseen. Lisäksi veto- ja pitovoimaan panostetaan mm. johtamisen, työhyvinvoinnin ja toimintakulttuurin kehittämällä.</p>	
<p>Tehtäviinsä kelpoisten varhaiskasvatuksen erityisopettajien osuus % Lähtöarvo: 66 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 74,30 %</p>	<p>Työfiilismittarin työssä jaksaminen on joulukuun mittauksessa 6,6 (lähtöarvo vuoden 2024 lopussa 6,7).</p>	
<p>Tehtäviinsä kelpoisten varhaiskasvatuksen lastenhoitajien osuus % Lähtöarvo: 61 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 73,40 %</p>	<p>Vieraskielisen henkilökunnan osuus on joulukuun lopussa 17,1 %. Osuus on laskenut verrattuna vuoden 2024 lähtöarvoon (18,6 %). Vieraskielisiä työntekijöitä on erityisesti määräaikaisissa lastenhoitajan tehtävissä. Projektihenkilöstön ja työllistettyjen määrän väheneminen sekä kelpoisten lastenhoitajien hakijamäärien kasvu heijastuvat vieraskielisten henkilökunnan määrään laskevasti.</p>	
<p>Varhaiskasvatuksessa vieraskielistaustaisten henkilökunnan määrä Lähtöarvo: 18,6 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 17,10</p>	<p>Perusopetus:</p> <p>Kelpoisten hakijoiden määrä työpaikkaa kohden on palautunut kesän 2025 tilanteeseen kun lokakuussa arvo oli vielä korkeampi (11). Kelpoisten hakijoiden määrä on joka tapauksessa korkea. Tähän vaikuttavia tekijöitä ovat työmarkkinatilanne Suomessa, jolloin kelpoisia hakijoita on enemmän saatavilla. Luokanopettajien ja koulunkäynninohjaajien saatavuus on erittäin hyvä, kun taas erityisluokanopettajien saatavuudessa on haasteita.</p>	Arvioidaan toteutuvan

<p>Kelpoisten hakijoiden määrä työpaikkaa kohden perusopetuksessa Lähtöarvo: 4,7 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 9,30</p> <p>Työhyvinvoinnin tulokset: Miten olet jaksanut töissä viime aikoina? (Varhaiskasvatus) Lähtöarvo: 6,3 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 6,60</p> <p>Henkilöstökysely: Koen jaksavani työssä hyvin (Perusopetus) Lähtöarvo: 81,2 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 83,90 %</p>	<p>Henkilöstökysely: "Koen jaksavani työssä hyvin" arvioidaan seuraavan kerran 30.4.2026. Edelliset tulokset ovat ajanjaksolta 30.4.2025. Silloin tulokset olivat seuraavat: Tulos 83,9 % on parantunut 2,7 % lähtöarvoon verrattuna.</p>	
--	--	--

1.6 Lapset ja nuoret voivat hyvin		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Oppilaskysely: Voin koulussa hyvin Lähtöarvo: 48,7 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 46,30 %</p> <p>MOVE: Heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien osuus 5. luokkalaisissa Lähtöarvo: 30 Tavoitearvo: laskee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 29,30 %</p> <p>MOVE: Heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien osuus 8. luokkalaisissa Lähtöarvo: 34 Tavoitearvo: laskee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 34,10 %</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Oppilaskysely 2025–26, ”Voin koulussa hyvin” (”lähes aina” -vaihtoehdon valinneiden %-osuus)</p> <p>Tulos 2024–2025 kyselyssä: 48,7 % ja nyt vuoden 2025 kyselyssä 46,3 %</p> <p>Heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien osuus laskee 5. ja 8. luokkalaisissa (MOVE!-mittaukset) lähtöarvoihin (30 % 5. luokkalaisista ja 34 % 8. luokkalaisista) verrattuna → 29,3 % 5. luokkalaisista ja 34,1 % 8. luokkalaisista. → 5. luokkalaisten tulos parantunut jonkin verran, mutta 8. luokkalaisten tulos hieman heikentynyt.</p>	Poikkeamia

2.1. Palvelutuotannon kustannusvaikuttavuus paranee		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Palvelutuotteiden käyttö parantaa tiedolla johtamista ja kustannusvaikuttavuutta Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p> <p>Käyttöön otetut digitalisaatiohankkeet parantavat tuottavuutta ja uusien hankkeiden suunnittelussa varmistetaan elinkaarihyödyt kaupungille Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: ICT- ja digihankkeet hyötyraportointi tilinpäätös 2025</p> <p>Tuotantoon siirtyneet hankkeet ja toimeksiannot, joiden keskeiset hyötytavoitteet ovat toteutuneet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elinvoiman tulosalue: TE-transition viimeistelytyöt, Työllisyyspalveluiden ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto • HR: kolme käyttöönottoa uudesta työvuorosuunnittelujärjestelmästä, tasopalkkamallin tekniset muutokset Sarastia-palkkahallinnon järjestelmään • HALA: Asiointipalveluiden pääjärjestelmän ja uuden digiasiointikanavan käyttöönotto (OmaEspoo) • KYT: Karttakyselytyökalun käyttöönotto, Kuntatietojärjestelmän versiopäivitys, Tilapalveluiden toiminnanohjausjärjestelmän jatkokehitystä (omien työntekijöiden mobiilisovellus, johdon raportoinnin kehittäminen), Eläinlääkäriin potilastietojärjestelmän käyttöönotto. • KOTO: varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän (eVakan) jatkokehitys (asiakasviestinnän tehostaminen), oppilashallinnon arkistoprojekti, palvelusetelin uusinta • TALOUS: Joton siirto EU Sovereign Cloudiin (tietosuojan parannus), organisaatiotiehallinnan parannukset, patu-tuotteiden sovelluskehitys, sähkösalkkuintegraatio, starttirahatoteutus (siirto Sarastiasta JoToon), ja 37 kpl muita pienempiä kehitystoimeksiantoja. 	Arvioidaan toteutuvan

Muita keskeisiä toimeksiantoja

- Tietoturvatestaukset (käyttöönottoprojekteja ja muiden merkittävien järjestelmien testauksia)
- IIDA-käyttövaltuushallinnan laajentaminen uusiin palveluihin
- Palomuuriratkaisujen uusinnat ja tietoliikennelaitteiden päivitykset 144 toimipisteessä
- Parannetun pääsynhallinnan käyttöönotto IoT-laitteiden osalta
- Loput Windows 11 -käyttöjärjestelmäpäivitykset hallinnon ja opetuksen verkossa
- Integraatioiden valvonnan tehostaminen AI-pohjaisella ratkaisulla
- Opetuspalveluiden salasanauudistus
- MS Power platformin pääkäyttäjäpalvelun määrittely ja käyttöönotto
- MS Fabric -alustan tekninen evaluaatio ja päivitys
- Perustietotekniikan transitioprojekti
- Kaupunkitekniikan keskuksen Copilot-käyttöönotto (rajattu käyttäjämäärä)
- Google Edu-ympäristön tietoturvakontrollien tiukentaminen (esimerkiksi oppilaiden ja opettajien salasanakovennukset)
- Vuosikellomaiset dataskannaukset ja tulosityksikkökohtainen raportointi tietosuojan vahvistamiseksi

Keskeneräiset hankkeet ja toimeksiannot, joiden keskeisten hyötytavoitteiden arvioidaan toteutuvan tulevissa käyttöönotoissa

	<ul style="list-style-type: none">• HRD-työkalun (DigiSuuntaamo) käyttöönottoprojekti on käynnissä (valmistuu 2026)• Työvuorosuunnittelun käyttöönoton seuraavien vaiheiden määrittely ja toteutukset, mm. kirjasto ja varhaiskasvatukset seuraavat erät (kokonaisuudessaan käyttöönotot valmistuvat v. 2026)• Tiedolla johtamisen mahdollistaminen KEHA-tietoaineistoihin pohjautuen• RYHTI-sääntelyn täyttävien dokumentinhallintajärjestelmän kilpailutusprosessi käynnissä• RYHTI-sääntelyn kaavoitusvälineiden kilpailutuksien valmistelu käynnissä• Pohjatutkimusjärjestelmän hankinta valmistunut ja käyttöönottoprojekti käynnistynyt <p>Muut keskeneräiset toimeksiannot:</p> <ul style="list-style-type: none">• Avoimien verkkojen käyttäjähallinnan kehittäminen• Copilot-kokeilujen tuki (Hankintakeskus). Copilotin agenttiratkaisun kokeilun pilotti päättynyt, KOTO:ssa johtopäätöksen teko kesken.• Tietoliikenteen älykäs analysointi ja integrointi keskitettyyn Soc-valvontapalveluun teknisen tietoturvan parantamiseksi <p>Poikkeamat hyötytavoitteissa</p> <p>Aski-digiasiointiprojektissa poikkeama tietopyyntöjen osalta (n. 15 % kokonaishyödyistä), muutoin hyödyt toteutuneet. Tietopyynnöt jätettiin pois, kun uudelleen tarkasteltiin asiointiportaalin soveltuvuutta hyvin heterogeenisten tietopyyntöjen käsittelyyn huomioiden asiakkaan tunnistautumisen- ja suostumuksellisuuskysymykset.</p>	
--	--	--

2.2. Palvelutuotanto kehittyy asukas- ja asiakaslähtöisesti ja kustannusvaikuttavasti monituottajamallia hyödyntäen.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Espolaisten tyytyväisyys palveluihin viimeisen kolmen vuoden keskimääräinen taso (Kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksen laaja indeksi) Lähtöarvo: 3,71 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 3,76</p> <p>Laadullinen arvio monituottajamallin mahdollisuuksien hyödyntämisestä kattavasti Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Kasvatus ja opetus</p> <p>Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan monituottajamallissa on useita palveluntuottajia. Palveluja kehitetään huomioiden palvelutuotannon asukaslähtöisyys, asiakaslähtöisyys ja kustannusvaikuttavuus. Mahdolliset muutokset tuotantomuodossa arvioidaan aina sopimuskausien katkojen ja toiminnan rakenteen muutosten yhteydessä.</p> <p>Espoossa toimii kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi yksityisiä päiväkoteja yksityisen hoidon tuella, palvelusetelitoimintana sekä ostopalveluna, joista osa on kilpailutettuja ja osa ns. nettobudjetoituja. Yksityisen hoidon tuki on osa varhaiskasvatuksen lainsäädännön edellyttämää toimintaa, jonka perhe voi halutessaan valita ja joka on kunnalle kunnan omaa toimintaa jonkin verran edullisempaa mutta asiakkaalle yleensä kunnallista varhaiskasvatusta kalliimpaa. Palveluseteli on kunnalle vapaaehtoinen tapa toteuttaa palvelua, jonka myös perhe voi halutessaan valita. Tällä hetkellä se on jonkin verran kunnan itse tuottamaa palvelua edullisempaa kunnalle, mutta asiakkaalle usein jonkin verran kalliimpaa palveluntuottajan asettaman omavastuuosuuden hintakaton takia. Espoossa sitoudutaan kehittämään sekä palveluseteliä että yksityisen hoidon tuen kuntalisiä. Espooseen pyritään saamaan lisää yksityisiä varhaiskasvatuspalveluja niin, että yksityisen osuus palveluista nousee vähitellen noin 25 prosentista 35 prosenttiin.</p> <p>Palveluntuottajien kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä sekä uusien varhaiskasvatuspaikkojen luomiseksi että tasalaatuisen palvelun varmistamiseksi kaikissa palvelun tuottamismuodoissa. Uusien yksityisten toimipaikkojen valmistelussa palveluntuottajat ja varhaiskasvatuksen tulosityksiköt yhdessä varmistavat, että suunnitellulla alueella on riittävästi varhaiskasvatuksen kysyntää. Joitakin kaupungin Y-tontteja on luovutettu hakumenettelyn kautta yksityisille palveluntuottajille päiväkotirakentamiseen ja näin toimitaan jatkossakin. Tällä hetkellä palveluntuottajat ovat</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

suhdannetilanteen ja palvelujen järjestämiskustannusten nousun takia varovaisia laajentamaan toimintaansa. Monituottajamallissa kustannusvaikuttavuutta seurataan ja ohjataan sekä tuotantomallien välillä että kunkin tuotantomallin sisällä. Mallin kehittämisessä on huomioitava, että varhaiskasvatuslain mukaan huoltajilla on oikeus saada lapselleen kunnallinen varhaiskasvatuspaikka, mutta he voivat valita myös yksityisen varhaiskasvatuspaikan.

Perusopetuksen iltapäivätoimintaa tuotetaan kaupungin omana toimintana, ostopalveluna ja avustettavana toimintana käyttäen kulloinkin tarkoituksenmukaisinta toimintatapaa. Iltapäivätoiminnan palveluntuottajia ostopalvelu- ja avustetussa toiminnassa on yhteensä yhdeksän. Eri tuotantomuotojen välisessä arvioinnissa otetaan huomioon myös välilliset kustannukset ja riskit mm. henkilöstöön ja jatkuvuuteen liittyen.

Lukuvuonna 2025–2026 suomenkielisellä perusopetuksella on toistaiseksi voimassa olevat ostopalvelusopimukset kahdeksan iltapäivätoiminnan palveluntuottajan kanssa, jotka järjestävät iltapäivätoimintaa 47 koululla ja lisäksi yhden palveluntuottajan kanssa kaupungilla on sopimus avustettavasta iltapäivätoiminnasta yhdellä yksityiskoululla. Ostopalvelu- ja avustettavat iltapäivätoiminnan palveluntuottajat toteuttavat valtaosan espoolaisesta iltapäivätoiminnasta: noin 80 % iltapäivätoiminnan lapsista osallistuu palveluntuottajien järjestämään toimintaan. Kaupungin omaa iltapäivätoimintaa järjestetään 12 koululla.

Svenska bildningstjänsterin iltapäivätoiminnan lapsista noin 73 % osallistuu kaupungin järjestämään toimintaan, ja 27 % palveluntuottajien järjestämään. Svebin kouluista kuudella on omaa toimintaa, ja neljällä toimintaa järjestää palveluntuottaja. Palveluntuottajia on yhteensä kolme. Sopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia.

Perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten huoltajille iltapäivätoiminta on saman hintaista järjestämismuodosta riippumatta. Asiakasmaksu määräytyy huoltajan valitseman toiminta-ajan mukaan. Perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään pääsääntöisesti lapsen omalla koululla, joten huoltajat eivät voi valikoida toiminnan järjestäjätahoa

Kaupunkiympäristön toimiala

KYT on käyttänyt monituottajamallia pitkään ja jatkuvaa arviointia tehdään palvelutuotteiden avulla. Tilapalvelujen palvelutuotantoa on kehitetty edelleen

	<p>asukas- ja asiakaslähtöisesti monituottajamallilla. Teemme jatkuvaa seurantaan oman ja ostopalvelun toiminnasta ja siirrymme joustavasti toimintojen välillä. Toimitilojen suunnittelupalveluissa ja rakennuttamisessa palveluiden ostot ovat noin 98 % toiminnasta. Hankkeissa ja kunnossapidon korjauksissa tehtävää rakentamisen valvontaa on lisätty oman ja ostopalvelun osalta.</p> <p>Siivouksessa, kiinteistönhoidossa ja aula- ja turvallisuuspalveluissa oman tuotannon ohella toimii alueilla kilpailutetut ostopalvelut useamman tuottajan toimesta.</p> <p>Siivouksen ostopalvelujen osuus on noin 65 %, kiinteistönhoidon noin 30 % ja aula- ja turvallisuuspalveluissa yli 30 %. Koulujen vahtimestaripalvelut tuotetaan omana työnä.</p> <p>Kiinteistöjen ylläpidossa sekä oman että ostopalvelujen laadunseuranta on myös kehitetty ja yhteistyötä lisätty kohteiden käyttäjien kanssa.</p> <p>Elinvoiman tulosalue</p> <p>Elinvoiman tulosalueella tulosityksiköt toteuttavat palveluntuotantoa laajasti monituottajamallilla ja kumppanuuksien kautta.</p> <p>Liikunnan ja urheilun tulosityksikkö tekee laajaa yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kanssa. Erilaisia kumppanuuksia tehdään muun muassa palveluiden ostojen, infrahankkeiden ja tapahtumien järjestämisen osalta. Monipuoliset verkostot tarjoavat mahdollisuuksia yhteistyöhön erilaisten toimijoiden kanssa, mikä mahdollistaa tietojen jakamisen ja parhaiden käytäntöjen levittämisen. Liikunnan ja urheilun toiminnoissa tämä parantaa palveluiden vaikuttavuutta ja monipuolistaa kaupungin liikuntatarjontaa.</p> <p>Kulttuurin tulosityksikössä palveluja tuotetaan yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Keskeisiä kumppaneita ovat muun muassa taide- ja kulttuuriyhteisöt, järjestöt, yhdistykset, oppilaitokset ja yritykset. Esimerkiksi kulttuurikasvatuksen ja ikäihmisille suunnattujen taide- ja kulttuuripalvelujen sekä Espoon harrastuspolun palveluntuottajat valitaan hankintamenettelyn kautta dynaamiseen toimittajarekisteriin. Kulttuurilautakunta myöntää vuosivastuuksia taide- ja kulttuuriyhteisöille, taide- ja kulttuuriyhdistyksille sekä kotiseutuyhdistyksille, jotka tuottavat pitkäjänteisesti kulttuuri- ja taidepalveluita Espoossa.</p>	
--	---	--

2.3. Rakentamisen lupien käsittelyaika paranee niin, että 85% lupapäätöksistä käsitellään korkeintaan 75 vuorokaudessa

Mittaritiedot	Selite	
<p>Kaikki uudisrakentamisen luvat Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Yksiasuntoisten pientalojen uudisrakentamisluvat Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Pari- ja rivitalojen uudisrakentamisluvat Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Kerrostalojen uudisrakentamisluvat Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Prosentuaalinen osuus kaikista uudisrakentamisen luvista, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta. Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Prosentuaalinen osuus yksiasuntoisten pientalojen uudisrakentamisluvista, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta. Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 90,00 %</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Rakennuslupien käsittelyajan mittari on edelleen häiriötilassa. Rakentamislain 1.1.2025 voimaantulon aiheuttaman tietojärjestelmämuutoksen takia kaikki Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti käsiteltävät lupahakemukset siirrettiin joulukuun 2024 aikana asiakkaan hakemusjärjestelmästä lupakäsittelyjärjestelmään. Mukana oli huomattava määrä hakemuksia, jotka eivät olleet vielä valmiita käsiteltäväksi. Käsittelyaika on siis alkanut juosta, vaikka hakemuksessa ei ole ollut lupapäätöksen mahdollistavia liitteitä mukana. Lupakäsittelyajat eivät ole siten vertailukelpoisia aiempiin mittarin mukaisiin aikoihin verrattuna.</p> <p>Rakentamislain aikaisten pientalojen uudisrakennuslupien (90%), pari- ja rivitalojen (88%) sekä korjaus- ja muutostöiden (94%) lupien osalta tilanne on valtuuston asettaman tavoitteen suhteen erinomainen. Lisäksi voidaan todeta, että lähes kaikki lupapäätökset on tehty lain vaatimassa 3kk tai 6kk tavoiteajassa. (1.1.2025 jälkeen jätetyt Rakentamislain mukaan käsiteltävät lupahakemukset)</p> <p>Rakentamisen lupakäsittelyn uudistamista asiakaskokemuksen kokonaisvaltaiseksi parantamiseksi on jatkettu suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti.</p> <p>Erityistä huomiota on kohdennettu ennakkomenettelyjen kehittämiseen ja rakentamislain käsittelyaikavaatimuksen toteutumiseen uudistamalla ohjeita ja toimintatapoja.</p> <p>Valmius päästä rakentamislain 1.1.2026 vaatimuksen mukaisiin lupahakemusten käsittelyaikoihin on nykyisillä hakemusmäärillä varsin hyvä.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan osittain</p>

<p>Prosentuaalinen osuus pari- ja rivitalojen uudisrakentamisluvista, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta. Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 88,00 %</p> <p>Prosentuaalinen osuus kerrostalojen uudisrakentamisluvista, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta. Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 33,00 %</p> <p>Kaikki rakennusvalvonnan luvat Lähtöarvo: 1294 Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 987,00</p> <p>Käyttötarkoituksen muutosten sekä korjaus - ja muutostöiden rakennusluvut Lähtöarvo: 325 Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 251,00</p> <p>Muut kuin rakennusluvut Lähtöarvo: 586 Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 397,00</p> <p>Myönnetyt asunnot yhteensä Lähtöarvo: 3066 Tavoitearvo:</p>		
--	--	--

<p>Seurantatieto 31.12.: 1995,00</p> <p>Myönnetyt kerrostaloasunnot Lähtöarvo: 2640 Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 1497,00</p> <p>Myönnetyt pientaloasunnot Lähtöarvo: 426 Tavoitearvo:</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 498,00</p> <p>Prosentuaalinen osuus kaikista luvista, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta. Lähtöarvo: 78 Tavoitearvo: 85</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 66,00 %</p> <p>Prosentuaalinen osuus käyttötarkoituksen muutosten sekä korjaus- ja muutostöiden rakennusluvista, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta. Lähtöarvo: 82 Tavoitearvo: 85</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 94,00 %</p> <p>Prosentuaalinen osuus muista kuin rakennusluvista, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta. Lähtöarvo: 77 Tavoitearvo: 85</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 74,00 %</p>		
---	--	--

2.4 Espoon kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rajapinnat ja palveluketjut toimivat hyvin

Mittaritiedot	Selite	
<p>Arviointi kaupungin toiminnan ja talouden näkökulmista sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Arviointia tarkennetaan yhteistyön ja rajapintojen muotouduttua.</p> <p>Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Kasvun ja oppimisen toimiala</p> <p>Kasvun ja oppimisen toimialalla yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa on tehty laajasti, mutta kokonaisuus on edelleen muotoutumassa ja vaatii monelta osin vahvistamista. Espoo kuitenkin kokee, että säännölliset kuukausittaisen tapaamiset hyvinvointialueen sekä Kasvun ja oppimisen toimialan kanssa ovat olleet hyviä ja yhteistyössä on tapahtunut selkeää eteenpäin menoa.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa yhteistyön ydinkysymyksiä ovat olleet kuntoutuspalvelut, vammaispalvelut, opiskeluhuolto sekä perheneuvolan ja lääkehoidon järjestelyt. Palvelujen saatavuus ja jatkuvuus eivät ole aina olleet sujuvia. Espoon väestörakenne ja kasvavat asiakasmäärät tuovat lisähaastetta, sillä palvelujen tarve on suurempi kuin monissa muissa kunnissa, erityisesti vieraskielisten lasten ja nuorten osalta. Espoossa he ovat yllidustettuina tukea tarvitsevilla oppilailla.</p> <p>Opiskeluhuollon osalta on menty selvästi eteenpäin ja resurssointi on parantunut, vaikka huolta herättää edelleen henkilöstön saatavuus ruotsinkielisissä palveluissa sekä ikäkausittaisten terveystarkastusten osittainen toteutumattomuus. Edelleen tarvittaisiin selkeämpää resurssointia yhteisölliseen hyvinvointityöhön varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja lukioissa. Yhteydenpito hyvinvointialueen palveluihin on edelleen paikoin pirstaleista.</p> <p>Apuvälineiden osalta HUSin apuvälinelainaamon sopimuksen päättymisen toi epäselvyyksiä vastuunjakoon. Tämä vaikeutti arjen sujuvuutta varhaiskasvatuksen ja opetuksen yksiköissä. 23.1.2026 päivätyn delegointipäätöksen mukaan varhaiskasvatuksen aluepäällikkö voi päättää apuvälineiden myöntämisestä esiopetuksessa.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan osittain</p>

	<p>Svebin näkökulmasta korostuvat erityisesti monikulttuurisen väestön tarpeet ja ruotsinkielisten palvelujen turvaaminen. Kuraattoripalvelut toimivat hyvin ja psykologeja on saatu palkattua paremmin, vaikka puutteita edelleen on. Espoossa opiskeluhuollon paineet ovat ruotsinkielisen väestöpohjan vuoksi suurempia kuin muualla, mutta tätä ei ole vielä käytännössä huomioitu riittävästi. Useissa kehittämishankkeissa ruotsinkielinen näkökulma on jäänyt toissijaiseksi tai rajattu ulos. Tämä haastaa hyvinvointialuetta toteuttamaan sille kuuluvan erityistehtävänsä alueen ruotsinkielisten palvelujen turvaajana.</p> <p>Elinvoiman tulosalue</p> <p>Maahanmuuttopalveluiden yhteistyössä keskeinen haaste on se, ettei hyvinvointialueella ole selkeästi nimettyä henkilöä, joka vastaisi maahanmuuttajiin liittyvistä kysymyksistä sektorirajat ylittävästi. Tämä on johtanut siihen, että keskustelu on joko olematonta tai pirstaloituu eri toimijoiden kesken. Hello Espoo -infossa työskentelevät kaksi sosiaaliohjaajaa ovat tärkeitä yhteistyön jatkuvuuden kannalta, mutta terveystalouden edustajan puuttuminen on koettu ongelmalliseksi. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa yhteistyö on toiminut pääosin hyvin ja uudet hyvinvointialueen verkkosivut tukevat kokonaisvaltaista neuvontaa maahanmuuttajille.</p> <p>Työllisyyspalveluiden osalta yhteistyö on monella tavalla sujuvaa ja rakentavaa. Aktivointipäiviä on järjestetty yhteistyössä, ja asiakkaiden osallistumisprosentti on ollut kohtuullinen. Verkostotyö on toiminut hyvin ja tiedonkulku asiakkaista on ollut hyvää. Yleisesti ottaen koetaan, että yhteistyö työllisyysalueen ja LUVN:n välillä toimii ja haasteita ratkotaan yhdessä. Myös työttömien terveystarkastuksia on pystytty lisäämään ja ne toimivat paremmin kuin aiemmin, mutta jatkopolkujen puutteet herättävät huolta -> tarkastusten jälkeen ei aina seuraa toimenpiteitä, vaikka työ- ja toimintakyvyn ongelmia havaittaisiin. LUVN:ssa työkykytiimin toimintamallia kehitetty ja tavoitteena on terveystarkastusten vaikuttavuus. Työkykytiimin resurssia on vahvistettu ja toivotaan, että asiakkaita ohjataan aktiivisesti palveluun.</p> <p>Lisäksi lakiin perustuvan monialaisen työllistymistä edistävän yhteistyön (TYM) käynnistyminen vaativat jatkossa selkeää resursointia, dialogia ja näkyvyyttä yhteisiin asiakkuuksiin. Pitkittyneessä työttömyydessä matalan kynnyksen palvelut ovat avainasemassa ja erityisesti nuorten ja vieraskielisten tarpeisiin tulisi kiinnittää huomiota. Kuntouttavan työtoiminnan lainsäädäntömuutos on edelleen käsittelyssä.</p>	
--	--	--

	<p>Kulttuuripalveluiden suhde hyvinvointialueeseen on toistaiseksi ollut varsin yksipuolista. Hyvinvointialue hyödyntää mielellään esimerkiksi kulttuuriketjupalveluita, mutta laajentaminen yksityisiin ja ostopalveluyksiköihin ei ole onnistunut, sillä se olisi edellyttänyt LUVN:lta lisäresursointia. Myös Senioripakussa LUVN:n panos on jäänyt vajaaksi, vaikka yhteistyön tarve on tunnustettu. Positiivista on, että LUVN järjestää HYTE-verkostotapaamisia ja on käynnistänyt kulttuurihyvinvointiin liittyvää selvitystyötä opiskelijayhteistyönä. Ikääntyneiden osalta Espoo ja hyvinvointialue pitävät säännöllisiä tapaamisia, joissa kulttuuripalveluiden ja liikuntapalveluiden edustajat ovat myös mukana.</p> <p>Liikunnan osalta yhteistyön tarve on kytkeytynyt erityisesti ennaltaehkäisevään hyvinvointiin ja strategiaan linjauksiin. Espoon erityispiirteet, kuten suuri vieraskielisten määrä ja väestön nopea kasvu, asettavat tarpeen räätälöidylle yhteistyölle liikunnan ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Joustava ja asiakkaiden eteen tehtävä yhteistyö on molempien organisaatioiden etu, ja sen merkitys tulisi näkyä hyvinvointialueen strategiassa. Terveyspalveluiden erkaantuttua kaupungilta, on liikuntapalveluihin ohjaus heikentynyt merkittävästi. Liikuntaohjaajilla ei ole nykyään pääsyä potilastietojärjestelmiin, joka heikentää asiakaslähtöistä palvelua. Liikuntaneuvonnan kumppanuussopimusta ollaan laatimassa hyvinvointialueiden ja alueen kuntien kanssa. Uusi sopimus korvaa aiemman Espoon Liikuntapalvelujen ja hyvinvointialueen välisen sopimuksen. Tavoitteena on, että sopimus pohja valmistuu kevään aikana. LUVN:ssa käynnistymässä elintapaohjauksen kehittämisen hanke, jossa alueen kunnat kumppaneina. Hankkeessa kehitetään elintapaohjausta erityisesti työttömien ja vieraskielisen väestön näkökulmasta ja mukana myös järjestöjä.</p> <p>Liikunnalla vammaispalveluiden kanssa yhteistyö sujuu päivätoimintakeskusten ja työtoimintakeskusten kanssa. Ikääntyneiden osalta yhteistyö palvelukeskusten on jatkunut tiiviinä, mutta palvelukeskusten organisaatio ja esihenkilöt ovat vaihtuneet. Vielä ei ole järjestetty yhteistyöpalaveria uuden johdon kanssa yhteisestä työtavoista. Osa palvelukeskusten tilojen jatkosta on edelleen epävarmaa (tiedonsaanti meidän suuntaan tästä vähäistä). Yhteys kotihoitoon on kadonnut (esihenkilöt ovat vaihtuneet).</p> <p>Kaupunkiympäristön toimiala</p> <p>Kaupunkiympäristön osalta keskeisin yhteinen projekti on ollut Espoonlahden terveysaseman peruskorjaus vuosina 2023–2025. Yhteistyö on toiminut, mutta päätöksenteko LUVN:n puolella on ollut hidasta ja sen prosesseja on ollut</p>	
--	--	--

	<p>vaikea tunnistaa. Vuokrasopimuksen neuvottelut peruskorjauksen jälkeen ovat olleet pitkiä ja haastavia, mutta etenevät kohti ratkaisua.</p> <p>Palveluverkkolinjaukset vuoden 2026 jälkeiselle ajalle ovat vielä avoimia, mikä hankaloittaa kaupungin valmistautumista tuleviin tarpeisiin. Yhteistyömme liittyy pääasiassa erityisryhmäasumisen ja paloasemien hankkeisiin ja niiden tonttitarpeisiin. Ensimmäinen hanke on vireillä suunnitteluvarauksena LUVN:lle ja tästä saadut kokemukset toimivat pilottina jatkossa. Haasteena on, että kaupungilla ei ole riittävää näkyvyyttä LUVN:n pidemmän aikavälin suunnitelmiin ja sitoutumiseen, mikä vaikeuttaa tonttiresurssien ja maankäytön suunnittelua. Joissakin tilanteissa viestintä on ollut ristiriitaista ja ymmärrys kaupungin mahdollisuuksista luovuttaa maata on jäänyt puutteelliseksi.</p> <p>Yleisesti asuntoteemassa yhteistyötä on tehty sekä strategisella että käytännön tasolla. Yhteinen asunnottomuustyöryhmä kokoaa yhteen kaupungin, hyvinvointialueen ja vuokratyöryhmien toimijat ja sen kautta on pystytty edistämään pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen tähtäviä toimenpiteitä. Oikea-aikaisen vaikuttavuuden myötä on käynnistetty yhteinen hanke ja erityisryhmien asumishankkeissa yhteistyö on tiivistynyt. Tämä on mahdollistanut ratkaisujen kehittämisen, joissa asumisen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden tarpeet yhdistyvät.</p> <p>Asiointi</p> <p>Asiointipalveluissa yhteistyö on kokonaisuutena toiminut hyvin. LUVN-asiakkaiden määrä Espoon asiointissa on tasaantunut noin 200 asiakkaaseen kuukaudessa. Aiemmin voimassa ollut yhteispuhelinpalvelusopimus toi selkeyttä kustannusten korvaamiseen, mutta vuoden 2025 alusta sopimusta ei enää ole ja kaikki LUVN:n asiakkaat pyritään ohjaamaan suoraan heille. Joitain käytännön haasteita on ollut, esimerkiksi LUVN:n puhelinnumeroiden päivittämättömyys on johtanut siihen, että asiakkaat ja työntekijät ovat ajoittain ohjautuneet virheellisesti Espoon vaihteeseen.</p> <p>Palvelutoreilla yhteistyö sujuu, mutta Ison Omenan terveysaseman kanssa se on jäänyt vähäiseksi. Neuvolan ja muiden terveyspalveluiden kanssa yhteistyö toimii paremmin, vaikka viestintä on hajautunut useisiin Teams-ryhmiin. Asiointipisteillä haasteena ovat LUVN:n maksusitoumusten käytännöt: niitä myöntää moni eri ammattilainen, minkä seurauksena tiedoissa on puutteita.</p> <p>Positiivista on, että digituki-yhteistyö toimii hyvin ja roolit ovat selkeät. Liikkuvien palvelujen osalta yhteistyö palvelukeskusten kanssa on toiminut</p>	
--	---	--

	<p>erinomaisesti ja esimerkiksi Kivenkolo mainostaa aktiivisesti kaupungin palveluita asiakkailleen.</p> <p>Järjestöyhteistyö</p> <p>Yhteistyö ja keskusteluyhteys järjestöavustusten osalta on avointa sekä toisia tukevaa. Kuntalaiskäyttöön tarjottavien tilojen osalta asia on nostettu esityslistalle kuntajohdon tapaamisessa keväällä 2026.</p>	
--	---	--

3.1. Toimintamenojen kasvua hillitään		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman vuosittainen ja kumulatiivinen tuottavuustavoite saavutetaan Lähtöarvo: Tavoitearvo: TakE-ohjelman mukainen</p> <p>Toimialojen talous toteutuu talousarvion mukaisesti Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Osalla tulosityksiköistä oli määrärahojen ylityksiä tai tulot jäivät alle talousarvion. Koko kaupungin tasolla toimintamenot pysyivät talousarviossa ja toimintatulot jäivät hieman tavoitteesta. Toimintatuottojen kertymään vaikutti myös maankäyttösopimustuottojen ylittyminen, joka vastaavasti kasvatti saman suuruisesti investointien määrärahaa.</p> <p>TakE päättyi vuoden lopussa ja loppuraportti tuotiin valtuuston käsittelyyn maaliskuussa. Ohjelman vuosittainen ja kumulatiivinen tuottavuustavoite jäivät saavuttamatta.</p>	Poikkeamia

3.2. Investointien tulorahoitusaste nousee yli 100 % valtuustokauden aikana ja konsernin lainakanta kääntyy laskuun.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Investointien tulorahoitusaste vähintään talousarvion mukainen Lähtöarvo: Tavoitearvo: talousarvion mukainen</p> <p>Toiminnan ja investointien rahavirta on vähintään talousarvion mukainen Lähtöarvo: Tavoitearvo: talousarvion mukainen</p> <p>Konsernin lainakanta enintään talousarvion mukainen Lähtöarvo: Tavoitearvo: talousarvion mukainen</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Rahoitustuotot ja toimintamenojen alittuminen kompensoivat ennakoitua heikompaa verotulokehitystä sekä maanmyyntitulojen jäämistä talousarviosta. Myös investoinnit toteutuivat hieman pienempänä kuin talousarviossa oli varauduttu. Investointien tulorahoitusastetavoite toteutui näistä johtuen.</p> <p>Toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen, mutta edellä mainituista syistä johtuen toteutui talousarvion mukaisesti. Lainanottovaltuutta ei käytetty, investointien rahoittamiseen käytettiin kassavaroja. Näin ollen kaupungin lainan kokonaismäärä ja sitä kautta myös konsernin lainakanta, toteutuvat talousarvion tavoitteiden mukaisesti.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

3.3. Espoolaiset viranhaltijat sekä poliittiset päättäjät vaikuttavat hallitusohjelman valmisteluun ja valtakunnalliseen päätöksentekoon siten, että Espoon mahdollisuudet kestäväan kasvuun ja investointeihin turvataan.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Arviointi valmistelussa tai päätöksenteossa olevista muutoksista. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arviointi</p> <p>Hallitusohjelmassa ja valtakunnanpolitiikassa toteutettavan politiikan ja lainsäädännön vaikutus Espoon kuntatalouteen. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arviointi</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Espoon talouden kannalta merkittävimmät vaikutukset olisivat olleet VOS-uudistuksella, joka ei tällä hallituskaudella lopulta etene. Työ senkin osalta jatkuu kuitenkin valtion käynnistämässä parlamentaarissa kuntien tulevaisuustyössä. Espoon kannalta tärkeää on, että kuntien rahoituksen osalta pidetään kiinni periaatteesta, että suurempi osa verotuloista jää siihen kuntaan missä ne syntyy, jonka lisäksi olennaista on, että lasten ja nuorten palveluiden rahoitus turvataan sekä huomioidaan erityisesti rahoitus kotouttamistehtävään.</p> <p>Työllisyyspalvelut ovat siirtyneet kaupungin tehtäväksi vuoden vaihteessa. Tämän lainsäädännön osalta on vielä monia kehitettäviä asioita, joista käymme keskustelua valtion suuntaan. Positiivista kehityssuuntaa näyttäisi oleva tulorekisteritietojen saantioikeuksissa työllisyysalueilla. Tämän lisäksi edelleen sääntöperustaista palveluohjausta tulisi keventää sekä laajentaa myös muita tiedonsaantioikeuksia kuten koulutustiedot.</p> <p>Kevään aikana olemme antaneet lausuntoja myös EU:n talouteen ja suunnitelmiin liittyen niin, että niissä huomioitaisiin entistä paremmin kasvua ja innovaatioita tuottavat kaupungit, jotta voisimme vahvistaa Suomen ja EU:n kestävä kasvua. Erityisen tärkeää on, että kansallisissa kirjekuorissa korvamerkittäisiin, joko EU-tasolla tai Suomessa suurten kaupunkien kehittämiseen, erityisesti kasvun näkökulmasta oma rahoituspotti. Tähän vaikuttaminen on erityisen olennaista kevään 2026 aikana.</p> <p>Kuuden suurimman ja valtion välisessä allianssi on käyty keskustelua työllisyyteen ja segregaaion ehkäisyyn liittyen. Espoolle tärkeänä asiana on nostettu koulutuksen järjestäjän mahdollisuus vaikuttaa siihen, että opiskeleeko oppilas S2 vai S1-oppimäärää. Espoo on nostanut myös muita kotimaistenkielten vahvistamiseksi tehtyjä aloitteita. Espoossa olemme nostaneet erityisesti nuorten työllisyyteen liittyvien toimenpiteiden tärkeyden esiin, missä työllisyysseteli on hyvä alku.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

	<p>Marraskuussa kaupunginhallitus hyväksyi myös lausunnon hallinnollisten seuraamusmaksujen ulottamiseksi julkiseen sektoriin tietosuojalainsäädännön rikkomuksista. Saman aikaisesti käynnissä on myös tietosuojalainuudistus, jossa uhkana on entisestään tiukentuvat tulkinnat eri palveluissa syntyvien tietojen yhdistämiseen. Espoo on pyrkinyt viestimään, että tiukennusten sijaan tarvitaan lisää joustavuutta tiedolla ja datalla johtamisen sääntelyyn. Tällä hetkellä kehitys uhkaa etenevän siihen suuntaan, että kunnat eivät voi yhdistää tiedolla johtamisen näkökulmasta tietoja esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä tai vaikka työllisyystoimien ja 2. asteen opetuksen välillä.</p> <p>PKS- ja C6-kaupungit ovat käynnistäneet omien seuraavan kauden hallitusohjelmavoitteiden valmistelun.</p>	
--	--	--

4.1. Espoo houkuttelee tieto- ja osaamisintensiivisiä yrityksiä sijoittumaan ja pysymään Espoossa.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Tieto- ja osaamisintensiivisten yritysten määrä Lähtöarvo: 9651 Tavoitearvo: kasvaa</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 10394,00</p> <p>Tieto- ja osaamisintensiivisten työpaikkojen määrä Lähtöarvo: 39634 Tavoitearvo: kasvaa</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 39263,00</p> <p>Yritysten halukkuus suositella Espoota Lähtöarvo: 1 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: -3,00</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Yritysten halukkuus suositella Espoota NPS-tuloksena on hieman laskenut sen ollessa -3. Helsingissä vastaava luku on -5 ja Vantaalla -22.</p> <p>Yritysmäärän kehityksen tiedon raportointi on muuttunut, joten se ei ole vertailtavissa aikaisempaan.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan osittain</p>

4.2. Yritystyöpaikkojen määrä Espoossa ja kasvukäytävillä kasvaa.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Yritystyöpaikat yhteensä Lähtöarvo: 119162 Tavoitearvo: kasvaa</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Yritystyöpaikkojen määrän kehitys on ollut negatiivista.</p>	<p>Poikkeamia</p>
<p>Seurantatieto 31.12.: 117664,00</p>		
<p>Yritystyöpaikat (kaupunkirata) Lähtöarvo: 35909 Tavoitearvo: kasvaa</p>		
<p>Seurantatieto 31.12.: 35616,00</p>		
<p>Yritystyöpaikat (Länsimetro) Lähtöarvo: 61967 Tavoitearvo: kasvaa</p>		
<p>Seurantatieto 31.12.: 61478,00</p>		

4.3. Espoo on haluttu kumppani kestävien kaupunki- ja palveluratkaisujen kehittämisessä.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Ulkoisen kehittämisrahoituksen määrä Espoo-tarinan toimeenpanoa tukevissa yhteiskehittämisen hankkeissa Lähtöarvo: 7,4 miljoonaa euroa Tavoitearvo: kasvaa</p> <p>Laadullinen arvio yhteistyön kehityksestä Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Ulkoisesti rahoitettuja kehittämisprojekteja oli vuonna 2025 käynnissä 58 kpl, joista 16 kpl käynnistyi vuonna 2025. Vuonna 2025 ulkoisen kehittämisrahoituksen projekteihin saatiin ulkoista rahoitusta 5,2 M€, josta EU-rahoitusta oli 2,0 M€. Kaikkiaan ulkoisesti rahoitettujen kehittämisprojektien kokonaisbudjetit (koko projektin ajalta ml. omarahoitus) olivat vuonna 2025 käynnissä olleiden projektien osalta 25 M€, joista EU-rahoitteisten projektien osuus oli 8,2 M€.</p> <p>Projekteilla vahvistetaan kaupungin data- ja analytiikkaosaamista, tuetaan kansainvälisten osaajien rekrytointia ja yritysten kansainvälistymistä, edistetään kestäväää kehitystä ja vähennetään ilmastopäästöjä ja ehkäistään pitkäaikaisasunnottomuutta. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään useammassa projektissa mm. lukutaitoa, tulevaisuustaitoja ja harrastusmahdollisuuksia kehittämällä.</p> <p>Kumppanuuksia rakennetaan erityisesti ulkoisen rahoituksen projekteissa. Vuonna 2025 käynnistyneissä projekteissa yhteistyötä rakennetaan erityisesti yritysten, muiden kaupunkien, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden julkisten toimijoiden kanssa. Ulkoisella rahoituksella käynnistyvien projektien määrä on laskussa, minkä arvioidaan johtuvan tiukkenevasta kilpailusta EU-rahoituksesta, EU:n monivuotisen rahoituskehysten (MFF) loppupuolelle siirtymisestä, kansallisen rahoituksen vähentymisestä ja Espoon niukoista resursseista kehittämiseen.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan osittain</p>

4.4. Espoo profiloituu Pohjoismaiden parhaana startup-yrittäjyyden ja kasvuyritysten sijaintikaupunkina, jota tukemaan kehitämme kasvuyrityskampuksen yhdessä kumppaneiden kanssa.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Rahoituksen määrä espoolaisiin yrityksiin (NewCo) Lähtöarvo: 158 miljoonaa euroa Tavoitearvo: kasvaa</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 579,36 miljoonaa euroa</p> <p>Startup-yritysten määrä Espoossa (NewCo) Lähtöarvo: 432 Tavoitearvo: kasvaa</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Vuoden aikana espoolaiset yritykset olivat keränneet rahoitusta 579,36 milj. euroa. Määrä on suurempi kuin kahtena edellisenä vuotena yhteensä. Kokonaismäärää nostaa erityisesti ICEYE- ja IQM-yritysten keräämät rahoituskierrokset.</p> <p>Startup-yritysten määrästä ei ole saatavilla vertailukelpoista tietoa.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

4.5. Espoo on Pohjoismaiden paras paikka kansainvälisille osaajille

Mittaritiedot	Selite	
<p>Kv-osaajien tyytyväisyys tapahtumiin ja palveluihin kasvaa ja on vähintään erinomaisella tasolla (NPS vähintään 40) valtuustokauden päättyessä Lähtöarvo: 44 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 68,00</p> <p>Työnantajien tyytyväisyys tapahtumiin ja palveluihin kasvaa ja on vähintään erinomaisella tasolla (NPS vähintään 40) Lähtöarvo: 41,4 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 40,00</p> <p>Tapahtumiin ja palveluihin osallistuneiden kv-osaajien määrä kasvaa ja on valtuustokauden päättyessä 6000 Lähtöarvo: 3935 Tavoitearvo: 6000</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 11490,00</p> <p>Tapahtumiin ja palveluihin osallistuneiden työnantajien määrä kasvaa ja on valtuustokauden päättyessä 500 Lähtöarvo: 215 Tavoitearvo: 500</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 400,00</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Yleinen taloustilanne on vaikuttanut työnantajien osallistumiseen tapahtumiin ja palveluihin. Muiden mittareiden osalta tavoite on toteutunut.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan osittain</p>

4.6 Nuorisotyöttömyys alenee v. 2019 tasolle		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Alle 25 v. työttömien osuus saman ikäisestä työvoimasta Lähtöarvo: 9,4 Tavoitearvo: 6,9</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 13,10 %</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Nuorten (alle 30-vuotiaiden) aktivointiasteen keskiarvo työllisyysalueen lakisääteisten palvelujen osalta on ollut Q4 (loka-joulukuu) 2025 keskimäärin 28,4 %. Tämä on parempi kuin koko vuoden 2025 keskiarvo.</p> <p>Vuoden 2025 neljännellä kvartaalilla nuorten alle 30-vuotiaiden työnhaku on päätynyt työpaikan saamiseen, osa-aikatyöhön siirtymiseen tai siirtymiseen toiseen EU/ETA valtioon työhön tai työnhakuun 441 työllisyysalueen nuoren osalta. Työllistyneiden nuorten määrän odotetaan jatkossa kasvavan, mikäli yleinen työllisyystilanne paranee. Absoluuttiseen työllistyneiden nuorten määrään työllisyysalueella vaikuttaa myös väestörakenteen kehitys, sillä nuorten alle 30-vuotiaiden määrä on kasvanut Espoossa vuosittain. Tietopohja vaihtunut vuoden 2025 alussa, mikä myös vaikuttaa tietojen vertailukelpoisuuteen.</p>	Poikkeamia

5.1. Espoo kasvaa kestävästi		
Mittaritiedot	Selite	
<p>Asemakaavan uusi asunto-km2 Lähtöarvo: 0 Tavoitearvo: 300 000</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 35900,00 km2</p> <p>Kulkutapaosuus (kestävät liikkumistavat yhteenlaskien) Lähtöarvo: Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 59,00 %</p> <p>Pääosa infrainvestoinneista kohdistuu kaupunkikeskuksiin, hyvien joukkoliikenneyhteyksien varten ja niiden saavutettavuuteen Lähtöarvo: 66 Tavoitearvo: 50</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 69,00 %</p> <p>Kaupunki- ja kuntapalvelututkimus: Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva -indeksin kolmen vuoden keskimääräinen taso Lähtöarvo: 3,4 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 3,51</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Vuoden 2025 infrainvestoinneista 69 % on suuntautunut saavutettavuusvyöhykkeille I-II.</p> <p>Kunnassa hyväksytyt asemakaavat ovat sisältäneet uutta asumisen kerrosalaa yhteensä 35 900 k-m². Suhdannetilanteen vuoksi tavoite ei ole toteutunut.</p> <p>Tavoitteet Kutojan alueen asemakaavoitukselle on hyväksytty. Mäkkylänkujan OAS ja valmisteluaineisto on ollut nähtävillä ja Linjaloistonkadun kaava Saunalahdessa on edennyt ehdotuksena kh:lle. Mattliden kaava Matinkylässä on saanut lainvoiman.</p> <p>Pientalokaavoista Bergönrannan ja Piiankujan OAS ja valmisteluaineistot sekä Henttaanmyllyn kaavaehdotus ovat olleet nähtävillä. Järvenperässä Puutarhurintien ja Miilukorvessa Metsälammentien kaavat on hyväksytty.</p> <p>Hepokorven datakeskuksen vaatima kunnallistekniikka on edennyt hankkeen vaatiman aikataulun mukaisesti.</p> <p>HSL:n liikkumistutkimuksen 2023 mukaan tavoitteen saavuttaminen on edennyt hyvin. Henkilöautoilun kulkutapaosuus on pudonnut 6 prosenttiyksikköä (40 %:iin) sekä vuoden 2018 että vuoden 2012 mittaukseen nähden. Kestävien kulkutapojen osuus noussut 59 %:iin, mikä on 6% enemmän kuin vuonna 2018 ja 7 % enemmän kuin vuonna 2012.</p> <p>Espoon pyöräliikenteen edistämishankkeen päivitys 2025 on valmistunut.</p> <p>Kumppanuushankkeiden kehittämisen osalta tilapalvelut on tilannut hankemallien vertailun, joka valmistuu vuoden 2026 alussa.</p>	Arvioidaan toteutuvan

<p>Kaupunki- ja kuntapalvelututkimus: Yhdyskuntatekniset palvelut -indeksin kolmen vuoden keskimääräinen taso Lähtöarvo: 3,9 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 3,91</p> <p>Kaupunki- ja kuntapalvelututkimus: Ympäristöpalvelut-indeksin kolmen vuoden keskimääräinen taso Lähtöarvo: 3,7 Tavoitearvo: paranee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 3,87</p> <p>Kehitetään määrällinen ja laadullinen arviointi kumppanuuksien ja yhteistyömallien hyödyntämisestä osana investointien ja kehittämishankkeiden toteuttamista. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>		
--	--	--

5.2. Turvallisuus Espoossa ja kuntalaisten kokema turvallisuus.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Häiriöindeksi Lähtöarvo: 213,3 Tavoitearvo: laskee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 161,60</p> <p>Kaupunki- ja kuntapalvelututkimus: Asukkaiden kokema turvallisuus Lähtöarvo: 4,06 Tavoitearvo: 4</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 3,98</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Häiriöindeksi / Espoo: 161,6 (01-11/2025, tuoreempaa tietoa ei vielä ole saatavilla)</p> <p>Häiriöindeksi muodostuu painotetuista rikos- ja tehtävämääristä suhteutettuna asukaslukuun. Indeksien vertailuvuosi on 2014. Eli koko maan indeksiarvo vuonna 2014 on 100. Mitä korkeampi indeksin arvo on, sitä enemmän on häiriötä (negatiivinen ilmiö).</p> <p>Asukkaiden kokema turvallisuus (Kaupunki- ja kuntapalvelututkimus)</p> <p>Kaupunkilaisten kokema turvallisuus yleisen järjestyksen ja turvallisuuden osalta Kuntapalvelut-tutkimuksen mukaan on hieman laskussa mutta on edelleen varsin korkea ollen 3,98</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

5.3. Luonnon monimuotoisuus vahvistuu.		
Mittaritiedot	Selite	
<p>2) Suojelualueiden pinta-ala kasvaa siten, että kohteita perustetaan luonnonsuojelun toimenpiteet -ohjelman aikataulun mukaisesti vuosille 2021-2025 ajoitettu määrä ja vähintään kohteiden mukainen pinta-ala. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p> <p>3) Luonnon kokonaisheikentymättömyys -tiekartan valmistuminen Lähtöarvo: Tavoitearvo: tiekartan valmistuminen</p> <p>Laadullinen arvio luontohaittojen lieventämishierarkian toteutumisesta uusissa maankäytön hankkeissa. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Luontoviisas Espoo -tiekartta hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 10.2.2025 ohjeellisena noudatettavaksi. Luontoviisas Espoo -tiekartan toteutus on myös käynnistynyt. ARVO-hanke eteni suunnitellusti.</p> <p>Huhtikuussa on esitelty yhteistyössä Boost-hankkeen kanssa laadittu rakennetun ympäristön luontotyypiluokitus sekä luokkien ekologisen tilan mittarit.</p> <p>Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen kaupunkien maankäytön suunnittelussa -hankkeen (ARVO) myötä edistettiin tietämystä ja kykyä varautua ja sopeutua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.</p> <p>Neljän uuden luonnonsuojelualueen, Masskärrin, Kuusikodin, Ruukinrannan Linholminluotojen alueille (yhtensä 69,3 ha) on käsitelty lautakunnassa kaupunginhallituksessa hyväksyttäväksi.</p> <p>Ilmastonmuutoksen toimenpidesuunnitelman 2026-2029 kauden valmistelu on alkanut.</p>	Arvioidaan toteutuvan

6.1. Hiilidioksidipäästöt (ekv) vähenevät tavoitteen mukaisesti.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Kokonaispäästöjen väheneminen suhteessa Hiilineutraali Espoo 2030 -tavoitteen päästövähennysskenaarioon Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan valmistuminen ja toimenpiteiden toteutus Lähtöarvo: Tavoitearvo:</p> <p>Hiilidioksidipäästöt (Kokonaispäästöt) Lähtöarvo: 742 Tavoitearvo: laskee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 709,00 kt</p> <p>Hiilidioksidipäästöt asukasta kohden Lähtöarvo: 2,4 Tavoitearvo: laskee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 2,20 t</p> <p>Ilmastonmuutoksen sopeutumisen toimenpidesuunnitelman valmistuminen ja toteutumisen seuranta. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Espoon ilmastopäästöt ovat laskussa, vaikka väkiluku kasvaa. Asukaskohtaiset päästöt ovat jo kahdeksatta vuotta peräkkäin pääkaupunkiseudun pienimmät. Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan päivitettyt päästöskenaariot osoittavat, että nykyisillä toimilla Espoo on pääsemässä vuoteen 2030 mennessä noin 75 prosentin kokonaispäästöjen vähennykseen tavoitellun 80 prosentin vähennyksen sijaan. Talousarviossa 2026 päätettiin, että Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan puolivälitarkastelun aikataulua aikaistetaan vuoteen 2026 ja sen yhteydessä valtuuston päätettäväksi tuodaan päätös päästöjä vähentävistä lisätoimenpiteistä. Päivitetty tiekartta on tavoitteena viedä valtuuston päätettäväksi 8.6.2026.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan osittain</p>

6.2. Hiilineutraaliuden edistäminen Espoo-tarinan strategiassa priorisoiduissa kohteissa raideliikenteen varren kaupunkikeskusalueilla ja POKE-pientaloalueilla.

Mittaritiedot	Selite	
<p>Selvitys POKE-pientaloalueella tehdyistä toimenpiteistä ja arvio niiden vaikuttavuudesta. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p> <p>Selvitys metroradan alueella tehdyistä toimenpiteistä ja arvio niiden vaikuttavuudesta. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p> <p>Selvitys kaupunkiradan alueelle tehdyistä toimenpiteistä ja arvio niiden vaikuttavuudesta. Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Planect-kaavojen vähähiilisyden arviointityökalu on hankittu käyttöön vuodelle 2025 ja laajennettiin kaavojen vähähiilisyden arviointityökalun käyttöä kaavahankkeiden ilmastovaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Otaniemessä Biologin ja Kivikairan kaavaehdotukset ja Kiviruukissa Tiilismäenrinteen kaavaehdotus on hyväksytty nähtäville. Karamalminrinteen kaava ja Otaniemessä Teknologföreningenin kaava on hyväksytty ehdotuksena kh:lle.</p> <p>Leppävaaransillan OAS ja valmisteluaineisto on ollut nähtävillä, Nygrannaksen ja Otaniemessä Kivikairan kaavat on hyväksytty ehdotuksena kh:lle.</p> <p>KH on hyväksynyt tammikuussa 2026 Komeetanristi-nimisen asemakaavan muutoksen.</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

7.1. Espoon kotouttaminen on tuloksellista.

Mittaritiedot	Selite	
<p>18-19-vuotiaiden vieraskielisten opiskelijoiden ylioppilastutkinnon suorittaneiden suhdeluku vieraskielisten ikäryhmään suurenee ja lähenee näin ollen suomenkielisten vastaavaa tilannetta. Lähtöarvo: 0,495 Tavoitearvo: kasvaa</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 0,50 Lukuarvo / %</p> <p>Vieraskielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen Lähtöarvo: 74 Tavoitearvo: kasvaa</p> <p>Oppimistulosten kaupunkitasoiset erot vieraskielisten ja suomen- sekä ruotsinkielisten välillä perusopetuksen loppuvaiheessa (6. luokkalaiset) Lähtöarvo: 0,66 Tavoitearvo: pienenee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 0,78</p> <p>Oppimistulosten kaupunkitasoiset erot vieraskielisten ja suomen- sekä ruotsinkielisten välillä perusopetuksen loppuvaiheessa (9. luokkalaiset) Lähtöarvo: 0,7 Tavoitearvo: pienenee</p>	<p>Seurantajakso 31.12.: Ulkomaalaisten työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta on ollut Espoossa ja Kauniaisissa Q4 (vajaa kvartaali ka.) keskimäärin noin 20,5 %. Marraskuussa ulkomaalaisten työttömien osuus ulkomalaisesta työvoimasta on ollut Espoossa 18,6 % ja Kauniaisissa 22,4 %.</p> <p>Yleinen työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (%) on vuoden 2025 vajaalla 4. kvartaalilla Espoo-Kauniaisten työllisyysalueella keskimäärin 9,4 %. Marraskuussa yleinen työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 10,8 % ja Kauniaisissa 8,0 %.</p> <p>Ulkomaalaisten työnhakijoiden osuus ulkomaisesta työvoimasta on vuoden 4. kvartaalilla (vajaa ka.) 2,18 kertainen suhteessa yleiseen työttömien osuuteen työvoimasta. Ulkomaalaisten työttömyysasteen kehitykseen vaikuttaa yleinen työllisyyden ja väestökehitys työllisyysalueella.</p> <p>Oppimistulosten erot:</p> <p>6.lk 2025: suomenkielisten ka 8,46; vieraskielisten ka 7,68 -> erotus 0,78</p> <p>9.lk 2025: suomenkielisten ka 8,38; vieraskielisten ka 7,71 -> erotus 0,67</p> <p>Oppimistulokset kantaväestön ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden välillä joko kasvavat tai pysyvät samana.</p> <p>6. luokkalaisten kesken ero on kasvanut, koska vieraskielisten oppimistulokset ovat heikentyneet samalla kun kantaväestön oppimistulokset ovat pysyneet samana.</p>	<p>Poikkeamia</p>

<p>Seurantatieto 31.12.: 0,67</p> <p>Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaisesta työvoimasta suhteessa työttömien työnhakijoiden osuuteen työvoimasta</p> <p>Lähtöarvo: 2,0 Tavoitearvo: pienenee</p> <p>Seurantatieto 31.12.: 2,18</p>	<p>9. luokkalaisten kesken oppimistulosten ero on pysynyt samana, koska sekä kantaväestön että maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistulokset ovat heikentyneet samassa suhteessa.</p> <p>Tilastollisesta näkökulmasta (t-testi ja efektikoko)</p> <p>6. luokalta voidaan todeta, että suomenkielisten tulos ei ole muuttunut vuodesta 2024. Vieraskielisten tulos on hieman heikentynyt. Suomen- ja vieraskielisten välinen ero on merkittävä.</p> <p>9. luokalta voidaan todeta, että kummankaan kieliryhmän tulos ei ole muuttunut vuodesta 2024. Näin ollen myöskään ryhmien välinen ero ei ole muuttunut. Suomen- ja vieraskielisten välinen ero on merkittävä.</p> <p>Ylioppilastutkinnon suorittaneet</p> <p>Espoossa oli 31.12.2024 yhteensä 18-19-vuotiaita oli 8 081 henkeä. Suomen-, saamen- ja ruotsinkielisiä oli 6 144 ja vieraskielisiä 1 937.</p> <p>Syksyllä lukioista valmistuu vähemmän kuin keväisin.</p> <p>Syksyllä 25 valmistui Espoon suomenkielisistä lukioista 36 vieraskielistä (äidinkieli muu kuin suomi, ruotsi, saame, viittomakieli). (Syksy 24=46).</p> <p>Äidinkieli suomi, ruotsi, saame tai viittomakieli valmistui suomenkielisissä lukioissa 265. Yhteensä 301. Valmistuneista vieraskielisiä 12,0 % ja muita 88,0 %.</p> <p>Ikäryhmästä valmistui kokonaisuudessaan 3,7 %. Vieraskielisistä ikäryhmässä 1,86 %. Suhdeluku on 0,5, joka on suurempi kuin lähtöarvo. On kuitenkin huomioitava, että kevään suhdeluku on $9,8\% / 24\% = 41\%$, joka on taas merkittävästi huonompi kuin lähtöarvo.</p> <p>Varhaiskasvatus</p> <p>Vieraskielisten lasten osallistumisastetta pystytään raportoimaan alkuvuodesta 2026, jolloin kielikohtaiset väestötiedot ovat käytettävissä. Tammikuussa näitä tietoja ei ole vielä saatavilla. Osallistumisasteen nousuun on pyritty vaikuttamaan saavutettavalla ja monikielisellä ulkoisella viestinnällä. Viestintää on kohdennettu esimerkiksi neuvolapalveluihin. Palveluohjauksessa</p>	
--	---	--

	korostetaan vieraskielisten lasten huoltajille varhaiskasvatuksen merkitystä lapsen kielenkehityksen näkökulmasta.	
--	--	--

7.2. Espoo tukee vastuidensa mukaisesti Ukrainasta saapuvia pakolaisia onnistuneesti

Mittaritiedot	Selite	
<p>Toimenpiteistä ja Espoon kasvatuspalveluiden piirissä olevien määristä raportointi ja arvio Espoon kaupungin toimintojen tuloksellisuudesta</p> <p>Lähtöarvo: Tavoitearvo: laadullinen arvio</p>	<p>Seurantajakso 31.12.:</p> <p>Vuonna 2025 työllisyyspalveluissa oli asiakkaana keskimäärin hieman yli 800 Ukrainan kansalaista/kvartaali. Heistä noin vajaalla puolella oli voimassa oleva kotoutumissuunnitelma.</p> <p>Työvoiman ulkopuolella oleville kotoutujille palveluita tarjoavassa Koto-Espoossa oli vuonna 2025 asiakkaana 38 ukrainalaista kotivanhempaa. Koto-Espoon kielikursseille osallistui 16 kotivanhempaa ja 30 senioria.</p> <p>Hello Espoo -infossa oli vuonna 2025 1097 Ukrainan sotaa paenneen henkilön asiointikäyntiä.</p> <p>Suomenkieliseen varhaiskasvatukseen (sisältäen esiopetuksen) on tullut joulukuun 2025 loppuun mennessä 205 ukrainalaisten lasten hakemusta. Esiopetus- tai varhaiskasvatuspaikka on osoitettu 199 lapselle vuoden 2025 joulukuun lopun tilanteessa. Hakemusten määrä on kasvanut heinäkuun 2025 loppuun verrattuna, jolloin saapuneita hakemuksia oli 195.</p> <p>Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa opiskeli joulukuussa 18 oppilasta (alakoulu 13 ja yläkoulu 5). Keväällä valmistavassa opetuksessa opiskeli vastaavasti 31 ukrainalaista.</p> <p>Ukrainan oman äidinkielen opetuksessa opiskelee 7.8.2025 tilanteen mukaan 114 (keväällä 78 opp.) ukrainalaista oppilasta.</p> <p>Vähemmistöuskonnoista ortodoksisen uskonnon opetuksessa opiskelee 7.8.2025 tilanteen mukaan 123 (keväällä 122), katolisessa uskonnossa 7 (k8), islamissa 2 ja buddhalaisessa uskonnossa 1(k1) ukrainalaista oppilasta. Yhteensä 133 oppilasta.</p> <p>Perheet voivat saada ohjausta ja neuvontaa varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen liittyvissä asioissa Hello Espoo -infossa Iso-Omenan</p>	<p>Arvioidaan toteutuvan</p>

	<p>palvelutorilla. Palvelua on tarjottu ukrainalaisille perheille ukrainaksi. Hello Espoo -infossa ja Koto-Espoon toimintapisteissä tulee myös jatkossa olemaan varhaiskasvatuksen palveluasiantuntija perheiden tukena. Tarvittaessa palvelua on mahdollista saada ukrainaksi tai puhelintulkkauksella.</p> <p>Suomenkielisissä lukioissa opiskelee alle 20 nuorta. Svebin puolella opiskelee yksittäisiä nuoria. Loput nuoret on ohjattu Omniaan, jossa 0-kielitaitoiset, oppivelvolliset ohjataan aikuisten perusopetukseen ja Tuvassa on oppivelvolliset, joiden kielitaito on parempi (A.2.2.). Kuitenkin kaikki oppivelvolliset ovat saaneet opiskelupaikan. Toisen asteen opiskelijoiden on haastavaa jatkaa opintojaan Suomessa, koska riittävää opiskelukielen osaamista ei ole.</p>	
--	---	--

2.2 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

Talousarvion toteutumisvertailu suoritetaan valtuustoon nähden sitovalla määrärahasolla. Yksiköitä, joiden toimintakate on sitova, tarkastellaan erikseen. Taulukoiden poikkeamasarakkeissa tuloylitykset ja menoalitukset näkyvät positiivisina ja tuloalitukset ja menoilykset negatiivisina.

	1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Valtuusto	Toimintatuotot	3 535	7 060	10 595	11 533	938
	Valmistus omaan käyttö	-	-	-	-	-
	Toimintakulut	-32 208	1 482	-30 726	-25 502	5 224
	Toimintakate	-28 673	8 542	-20 131	-13 969	6 162
Konsernihallinto	Toimintatuotot	75 636	-	75 636	69 373	-6 263
	Valmistus omaan käyttö	-	-	-	-	-
	Toimintakulut	-106 273	-341	-106 615	-94 397	12 218
	Toimintakate	-30 637	-341	-30 979	-25 024	5 955
Elinvoiman tulosalue	Toimintatuotot	12 203	-	12 203	13 297	1 094
	Valmistus omaan käyttö	-	-	-	-	-
	Toimintakulut	-233 926	-8 186	-242 112	-236 422	5 690
	Toimintakate	-221 723	-8 186	-229 909	-223 125	6 784
Kasvun ja oppimisen toimiala	Toimintatuotot	44 881	0	44 881	48 499	3 618
	Valmistus omaan käyttö	-	-	-	149	149
	Toimintakulut	-880 154	-5 334	-885 488	-884 136	1 352
	Toimintakate	-835 273	-5 334	-840 607	-835 488	5 120
Kaupunkiympäristön toimiala	Toimintatuotot	249 518	-20 600	228 918	235 598	6 680
	Valmistus omaan käyttö	10 800	-	10 800	9 829	-971
	Toimintakulut	-361 705	-8	-361 713	-341 392	20 321
	Toimintakate	-101 388	-20 608	-121 996	-95 966	26 030
Käyttötalousoisa	Toimintatulot	385 773	-13 540	372 233	378 300	6 067
	Valmistus omaan käyttö	10 800	-	10 800	9 978	-822
	Toimintakulut	-1 614 267	-12 387	-1 626 654	-1 581 848	44 806
	Toimintakate	-1 217 694	-25 927	-1 243 621	-1 193 570	50 051

2.2.1 Valtuusto

Valtuusto (ei sitovia eriä)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	3 535	7 060	10 595	11 533	938
Toimintakulut	-32 208	1 482	-30 726	-25 502	5 224
Toimintakate	-28 673	8 542	-20 131	-13 969	6 162

2.2.1.1 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	0	-	0	2	2
Toimintakulut	-975	-	-975	-757	219
Toimintakate	-975	-	-975	-755	220

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen menot alittuivat henkilöstökuluissa ja ulkoisten palvelujen ostoissa. Ulkoisten palvelujen ostoissa on varauduttu

ennakoimattomiin tarkastuspalveluihin, jotka eivät toteutuneet.

Valtuusto ja konsernihallinto, toimintakate sitova (pl. tarkastusltk ja tilintarkastus)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	79 171	7 060	86 231	80 904	-5 327
Toimintakulut	-137 506	1 141	-136 365	-119 142	17 223
Toimintakate	-58 335	8 201	-50 134	-38 237	11 897

Talousarvion toteutuminen

Muutettuun talousarvioon nähden tulojen alitus johtuu konsernihallinnon sisäiset tulojen alittumisesta 5,1 milj. euroa menojen alittuessa.

Laskennalliset korvaukset maahanmuuttajien kotouttamiseen olivat 10,1 milj. euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion 7,1 milj. eurolla. Kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 5 milj. euroa. Vuoden alusta korvausten perusteet ovat muuttuneet ja kuntapaikan saaneiden ukrainalaisten määrä on kasvanut.

Espoolle maksettiin vahingonkorvausta 07 milj. euroa viivästyskorkeineen Fujitsu-sopimuskiistassa.

Menot alittuivat 17,2 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden. Menojen alitukset syntyivät henkilöstökuluissa, joissa alitusta oli 5,9 milj. euroa. Keskitetty palkkavaraukset alittui 2,5 milj. euroa ja alue- ja kuntavaalien järjestämisen kustannukset 1,4 milj. euroa. Konsernihallinnossa henkilöstökulut alittuivat 2,0 milj. euroa. Konsernihallinnossa on ollut henkilöstön vaihtuvuutta, eikä kaikki vakanssit ole ollut täytettynä vuoden aikana.

Merkittävät palvelujen ostojen alitukset liittyivät tietohallinnossa ICT-infran lisenssirationalisointeihin, palvelutransitioon ja palveluportfolion optimointiin. Muita alituksia syntyi DigiOnen keskeyttämisen vuoksi, ja Fujitsu-laitehankinnan ratkettua kuluvarauksia on purettu. Useiden tietohallinnon järjestelmäprojektien aikataulut ovat tarkentuneet ja siirtyneet seuraavalle vuodelle (mm. HRD, työvuorosuunnittelu ja asiointi).

Jäsenmaksuissa, verotuskustannuksissa, kaupungin tapahtumajärjestelyissä ja eläkemenoissa (tasausmaksu) menot alittuivat. Työsuhdepolkupyöräedun käyttöönotto ei toteutunut. Konsernihallinnon yksiköissä asiantuntija- ja koulutusvaraukset alittuivat. Sisäiset erät alittuivat 1,4 milj. euroa. Menot laskivat edellisvuodesta 4,9 prosenttia tietohallintokuluissa.

Sitova toimintakate alitti muutetun talousarvion 11,9 milj. euroa ja alkuperäisen talousarvion 20,1 milj. euroa.

Investointien toteutuminen

Tietohallinnon aineettomien investointien alitus 2,4 milj. euroa johtui oppilashallinnon järjestelmä uudistuksessa, TE-uudistuksen järjestelmien jatkokehityksessä sekä resurssivarausjärjestelmässä.

Talousarviomuutokset

Vuoden aikana kaupunginhallituksen tehtäväalueen tuloja korotettiin 7 060 000 euroa. Laskennallisen korvauksen perusteet ja maksatus ovat uuden kotoutumislain myötä muuttuneet.

Vuoden aikana tehtiin määrärahasiirtoja toimialoille. Kesätyöntekijöiden palkkaamiseen 145 936 euroa ja

kasvun ja oppimisen toimialalle 968 286 euroa henkilökohtaisia lisiä koskeneen paikallisneuvottelun lopputulokseen liittyviin tarpeisiin.

Kaupunginhallituksen tehtäväalueelta siirrettiin 45 000 euroa ja elinvoiman tulosalueelta 292 203 euroa konsernihallintoon 1.5.2026 perustettuun vaikuttaminen ja tavoitteet vastuuyksikköön. Lisäksi kaupunginhallituksen tehtäväalueelta siirrettiin 321 830 euroa elinvoiman tulosalueen elinkeino startup -hautomon FR8:n toiminnan mahdollistamiseksi sekä 1 000 euroa Tilapalveluihin Teko -yhdenvertaisuus ja tasa-arvopalkinto Tassu vuoden 2025 voitosta.

Investoinnit

Osakkeet ja osuuksien määrärahaa lisättiin 60 000 euroa Kvanttinova Oy:n osakkeiden merkintään.

Hiilineutraali Espoo 2030 -tavoitteen toteutuminen

Kestävän kehityksen osaamiskeskus osallistui vuonna 2025 uuden Espoo tarinan valmisteluun ilmastoteemojen osalta. Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan toimeenpanoa koordinoitiin poikkihallinnollisesti, ja tiekartan etenemisestä raportointiin kaupunginhallitukselle 1.9.2025. Loppuvuodesta valmisteltiin talousarvion 2026 käynnistämänä tiekartan puolivälitarkastelun projektisuunnitelma keväälle 2026.

Vuoden 2024 tilinpäätöskirjaan valmisteltiin ensimmäistä kertaa ilmastotyön talouskoosteen toteuman osuus. Syksyllä osallistuttiin kaupungin CSRD-kestävyysraportoinnin valmisteluun ilmastoteemojen osalta.

Kestävä Espoo -ohjelman tavoitteita edistettiin kumppaneiden ja toimialojen kanssa 12 ulkoisesti rahoitetussa kehittämissuunnitelmassa. Projektit liittyivät ilmastokumppanuuskehittämiseen, päästösektoreita yhdistävään ilmastotyöhön, pyöräilyn edistämiseen, älykkäisiin energijärjestelmiin ja energiaposiivisiin alueisiin, kestäviin kaupunginosiin sekä ehjänä purkamiseen kiertotalouden teemassa.

Logistiikka-vastuuyksikössä edistettiin uusiutuvien polttoaineiden, erityisesti sähkön ja uusiutuvan dieselin käyttöä kaupungin ajoneuvoissa.

Kaupungin työntekijöiden työsuhdematkalippuedulla kannustetaan julkisen liikenteen käyttämiseen. Työmatkaedun käyttö oli edellisvuoden tasolla 1,1 milj. euroa.

Henkilökuljetusten nykyisessä sopimuksessa uusiutuvan energian käyttö ei vaikuta sopimushintoihin. Sopimus kuitenkin kannustaa päästöttömän kaluston käyttöön mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi ryhmä- ja yksilökuljetuksista muodostuvia päästöjä seurataan raportointityökalulla.

2.2.2 Konsernihallinto

Toiminnan toteutuminen

Espoo-tarina on päivitetty valtuustokaudelle 2025–2029. Espoon strategiaprosessi rakennettiin vahvistamaan strategian toimeenpanon edellytyksiä jo valmistelun aikana. Henkilöstöä osallistettiin laajasti ja strategista vuoropuhelua käytiin myös kumppaneiden ja asukkaiden kanssa.

Valtuustokauden 2025–2029 poikkihallinnolliset kehitysohjelmat (Kestävä ja luonnonläheinen Espoo, Tapahtumien Espoo, Yhteisöllinen Espoo ja Yritysten ja yrittäjyyden Espoo) käynnistyivät ja ohjausryhmien valmistelemista hyötytavoitteista päätetään valtuustossa helmikuussa 2026.

Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan toimenpiteiden vuosittainen seuranta, päivitetty päästövähennysskenaariot ja lista lisätoimenpiteistä tavoitteen saavuttamiseksi koottiin yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kaupungin asiakirjahallinto keskitettiin 1.1.2025 lukien (pl. rakennusvalvonta). Konsernihallintoon perustettiin 1.5.2025 alkaen Vaikuttaminen ja tavoitteet – vastuuyksikkö.

Palvelujen ja järjestelmien kehittäminen

Kaupungin palvelutuotteiden kehittämistyö toteutettiin vuoden 2025 aikana. Palvelutuotteita käytetään koko kaupunkiorganisaatiossa aktiivisesti talouden ja toiminnan johtamisen sekä kehittämisen tukena. Palvelutuotteiden analyysi ja raportointi rakennettiin Johtamisen- ja talousohjausjärjestelmään uuden toiminnon alle, mikä mahdollistaa paremman raportoinnin ja seurannan kaupunkitasolla.

Kaupungin laskentatunnisteiden ja organisaatiohierarkioiden ylläpidon hallintaa parannettiin Oraclen Enterprise Data Management (EDM) toiminnon kehittämisen kautta. Toiminto mahdollistaa organisaatitiedon ylläpidon talouden master-järjestelmässä yhtäaikaista ja ajantasaisesti. Muutoksen myötä myös organisaatitiedon ylläpito sujuvoitui kaupunkitasoisesti, kun uudistettu organisaatitiedon ylläpidon prosessi otettiin käyttöön.

Kehittämistoiminnan vaikuttavuuden vahvistamiseksi pilotoitiin kaupunkitasoista, kokeneille projektipäälliköille ja kehittäjille suunnattua projektijohtamisen ja kehittämisen valmennusohjelmaa.

Laadittiin datan hallintamallin ja datapelikirjan yhteisten datojen käyttämiselle ja Datahuonekonseptin kehittämiselle.

Valmisteltiin kaupungin ICT-investointien luokittelu- ja hyötyperustemallin uudistaminen, Fast track-mallin luominen kevyempien ja suoraviivaisempien ICT- ja digihankintojen valmistelutöihin työmäärien supistamiseksi sekä aikataulujen optimoimiseksi.

Henkilöstökehittäminen hankki S2-opiskelua tukevan kieliverkkokoulun ja on valmistellut uutta johtamiskoulutusten mallia.

HR-järjestelmien digitalisaatio eteni kaupungilla. HR-digitalisaatiomuutoksen kokonaisuuteen kuuluvan DigiSuuntaamon eli suorituksen ja osaamisen johtamisen järjestelmän määrittelyvaihe saatiin valmiiksi lokakuussa 2025 suunnitellussa aikataulussa. Työvuorosuunnittelujärjestelmän käyttöönotto myös eteni. Toimintaympäristössä tapahtuvan Inhouse-lakiin liittyvään muutokseen valmistautuminen jatkui. HRM- ja palkkajärjestelmän kilpailutuksen aloittamisesta sekä ICT-teknologiaratkaisun tulevaisuudesta tehtiin päätös.

Joto-järjestelmäkokonaisuus siirrettiin EU-alueelle rekisteröityyn Oraclen tuottama pilviympäristöön Sovereign Cloudiin. Siirtymä parantaa palveluiden tietosuojaa ja mahdollistaa muun muassa tekoälytoiminnallisuuden hyödyntämisen tietoturvallisesti.

Espoon kaupunki voitti Oraclen EMEA alueen Customer Excellence palkinnon sarjassa Finance Innovation Award. Palkinto myönnetään organisaatioille, joka käyttää Jotossa rohkeasti uutta teknologiaa kehittääkseen talouden ammattilaisten työtä. Palkinto on tunnustus talouden tiimille järjestelmän visionäärisestä kehittämisestä, tehokkaasta ja sujuvasta käytöstä ja erityisesti luovasta uudesta lähestymistavasta keskeisiin tehtäviin, prosesseihin sekä organisaation tavoitteisiin.

ASKI-projektissa otettiin käyttöön uusi asiointijärjestelmä, joka tuo kuntalaisten käyttöön entistä paremmat ja tietoturvalliset mahdollisuudet etäasiointiin ja lisää itsepalvelun mahdollisuuksia. Järjestelmä sujuvoittaa Espoon palveluneuvojien työtä sekä helpottaa ja tehostaa sisäisiä prosesseja. Se tarjoaa myös kattavan ja reaaliaikaisen raportoinnin, parantaen merkittävästi tiedolla johtamista.

Espoo on ottanut käyttöön kunta-alalla käyttöön otettavan uuden tasopalkkajärjestelmän. Uusi järjestelmä korvasi nykyisen työn vaatavuuden arviointiin (TVA) perustuvan paikallisen järjestelmän 30.9.2025 mennessä. Kaupungilla uudistettiin etätyökäytäntöjä ja uusi hybridityöohje otettiin käyttöön 10.11.2025.

Talousarvion toteutuminen

Konsernihallinto, ei sitova taso

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	75 636	-	75 636	69 373	-6 263
Toimintakulut	-106 273	-341	-106 615	-94 397	12 218
Toimintakate	-30 637	-341	-30 979	-25 024	5 955

Konsernihallinnossa työterveyshuollon Kela -korvausta ei tuloutettu edellisvuoden kielteisen päätöksen vuoksi. Tukipalvelujen sisäiset tuotot alittuivat menojen alittuessa.

Menot alittuivat 11,9 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon, joista ulkoisten erien osuus oli 10,3 milj. euroa.

Merkittävimmät ostopalveluvalitukset olivat tietohallinnossa, jotka johtuvat ICT-infran lisenssirationalisoinneista, palvelutransitiosta ja palveluiden optimoinnista. DigíOnen keskeyttämisen vuoksi ja Fujitsu-laiteriidan ratkettua kuluvarauksia on purettu. Myös järjestelmä uudistusten käyttöönottoaikataulut ja vaiheittain realisoituvat ylläpitokustannukset tarkentuivat (HRD, työvuorosuunnittelu ja asiointipalvelut). TE uudistukseen liittyvät järjestelmäpalveluiden ylläpito, analytiikka ja integraatiokustannukset alittuivat ja KEHA-keskukselta tulevat muutokset olivat odotettua vähäisempiä

Henkilöstömenot alittuivat 1,9 milj. euroa. Konsernihallinnossa on ollut henkilöstön vaihtuvuutta ja kaikki vakanssit eivät ole olleet täytettynä vuoden aikana. Täyttämättä jättämiseen on vaikuttanut sote-uudistuksen jälkeiseen hallinnon ja tukipalvelujen tarkasteluun varautuminen. Osa työterveyden lääkäriresursseista on korvattu ostopalveluna.

Lisäksi ulkoisia menoja säästy useissa konsernihallinnon yksiköissä muun muassa asiantuntija-koulutus ja logistiikan kaluston huoltokustannuksissa.

Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämiseen vuodelta 2024 alaskirjattiin kielteisen päätöksen takia.

Toimintamenot laskivat edellisvuodesta 3,7 prosenttia, joka johtui pääosin siitä, että Joton poistoja ei laskutettu enää sisäisenä kuluna.

Poistot alittivat talousarvion 1,3 milj. eurolla.

Talousarviomuutokset

Konsernihallinnon yksiköihin siirrettiin kesätyöntekijöiden palkkaamiseen 3 944 euroa. Elinvoiman tulosalueelta ja kaupunginhallituksen tehtävälta siirrettiin konsernihallintoon vaikuttaminen ja tavoitteet vastuuyksikön perustamisen yhteydessä 337 203 euroa.

Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelman (TakE) toteuttaminen

Konsernihallinto jatkoi Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus ja sopeutusohjelman toimeenpanoa ja ohjausta sekä konsernihallinnon omien TakE-toimenpiteiden toteuttamista.

Konsernihallinnon (hallinto ja lakiasiat, henkilöstö, rahoitus ja talous, strateginen kehittäminen ja tietojohtaminen) tuottavuustavoite vuodelle 2025 oli 27,3 milj. euroa ja toteuma oli 2,0 milj. euroa.

Konsernihallinnon tuottavuustavoite alittui 25,3 milj. eurolla. Konserniyhteisöjen omaisuuden realisoinnin kaupunkitasoinen myyntitavoite 25 milj. euroa alittui merkittävästi markkina- ja suhdannetilanteen vuoksi. Ohjelmakaudella ei ollut järkevää toteuttaa suuria omaisuusmyyntejä, sillä ulkoiset olosuhteet eivät tukeneet realisoitajia ilman kohtuutonta arvonmenetystä. Tavoite oli poliittisesti asetettu koko kaupungin yhteiseksi, eikä rahoitus- ja talousyksiköllä ollut operatiivista päätösvaltaa myyntien toteuttamiseen. TakE-toimenpide kirjattiin yksikölle raportointiteknisesti, jotta konserniohjauksen kokonaisuutta voitiin seurata. Myöskään konserniyhteisöjen taloudellisen riippuvuuden pienentäminen kaupungista ei vuoden aikana toteutunut.

Konsernihallinnon tulosityksiköistä vain hallinto ja lakiyksikkö ylitti hienoisesti tavoitteensa.

Vuonna 2025 konsernihallinnossa oli käynnissä 32 tuottavuustoimenpidettä. Suurin osa toiminnan tuottavuutta parantavista muutoksista eteni suunnitellusti (20 toimenpidettä). Muissa toimenpiteissä liputettiin poikkeamia.

Palvelutuotteet

2.2.2.1 Talouspalvelut

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Taloushallinnon järjestelmäpalvelu	1 666 602	1 527 062	1 767 986	1 818 949	1 986 440	1 851 926	0,92	0,77	0,95	24,2 %
Taloushallinnon konsultointipalvelu	2 126 798	2 438 673	1 440 849	15 890	29 640	16 197	134	82	89	8,1 %
Älykäs prosessioptimointi	170 018	282 991	146 590	2 770	3 500	1 742	61	81	84	4,1 %
Raportointi- ja datapalvelu	235 175	458 828	535 066	3 960	5 930	6 201	59	77	86	11,5 %

Talouspalvelujen kokonaiskustannukset ovat laskeneet edellisvuodesta 7 prosenttia. Vuoden 2025 aikana talouspalvelujen työ painottui ennakoitua enemmän järjestelmien pääkäyttäjätehtäviin, jonka takia järjestelmäpalvelun toteutunut yksikköhinta oli talousarviota korkeampi. Työaikaä käytettiin lakisäätelien muutosten toteuttamiseen muun muassa alv-prosentin muutokseen sekä Joto - järjestelmän tietosuoja-/tietoturvan varmistamiseksi pilvipalvelun siirto etä-alueelle.

Konsultointipalveluun käytettyjen tuntien määrä lähes puolittui talousarviosta. Tämä johtuu osaltaan siitä, että TE-uudistus aiheutti ennakoitua pienemmän konsultoinnin tarpeen sekä aiemmin toteutetut koulutukset ovat parantaneet toimialojen osaamistasoa ja itsenäistä

toimintakykyä. Suoritemäärät olivat samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna.

Digiprosessien kehittämisen suoritemäärä jäi talousarviota ja edellisvuotta alhaisemmaksi. Isot vuonna 2025 alkaneet digiprojektit muun muassa hankintatietovaranto ja sähköisten asiakirjojen välitys (Peppol) jatkuvat vuonna 2026, joten osa suunnitellusta suoritemäärästä siirtyy seuraavalle vuodelle.

Raportointi- ja datapalvelussa tilinpäätökseen on käytetty suoritunteja talousarviota ja edellisvuotta enemmän, koska prosesseja on kehitetty ja yhtenäistetty. Kehitystyö lisää työmäärää, mutta parantaa jatkossa tehokkuutta ja laatua.

2.2.2.2 Henkilöstö

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Yhteydenottomäärät	602 182	631 543	572 926	12 690	14 000	13 260	47	45	43	-4,2 %
Palkanlaskennan kaupunkitasoiset palvelut	2 310 370	2 494 678	2 237 255	178 533	192 000	187 934	13	13	12	-8,4 %
Rekrytointi ilmoitukset	692 757	766 823	695 352	2 553	3 800	2 162	271	202	322	59,4 %

Yhteydenoton yksikkökustannus on toteutunut sekä edellisvuotta että talousarviota pienempänä.

Yhteydenottojen määrä on hieman lisääntynyt edellisvuodesta, mutta kustannukset on samaan aikaan saatu pidettyä arvioitua alhaisempina.

Palkanlaskennan yksikkökustannus on laskenut edellisvuoteen ja talousarvioon nähden. Palkkalaskelmien määrä on kasvanut edellisestä vuodesta, mutta

kustannukset on saatu pidettyä matalammalla tasolla prosessien ja toiminnan kehittämisen ansiosta.

Rekrytointi-ilmoitusten yksikkökustannus on noussut edellisvuoteen ja talousarvioon nähden. Tämä johtuu suorittemäärien laskusta, kun rekrytointimäärät ovat vähentyneet erityisesti määräaikaisten tehtävien osalta. Samanaikaisesti työpaikkahakemusten määrä on kaksinkertaistunut

2.2.2.3 Hallinto- ja lakiasiat

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Vuokrauspalvelu	4 961 186	5 405 542	4 740 058	531	530	541	9 343	10 199	8 762	-14,1 %
Toimipisteasiointi	1 840 501	2 015 052	1 511 619	78 431	71 800	75 210	23	28	20	-28,4 %
Kilpailutus	2 481 104	2 454 446	2 194 365	85	110	98	29 189	22 313	22 391	0,4 %
Päätelaitepalvelu	7 991 740	8 587 730	6 946 345	46 178	49 387	43 250	173	174	161	-7,6 %
Tietotyöympäristöpalvelu	4 773 701	4 886 706	4 202 285	46 178	49 387	43 250	103	99	97	-1,8 %
Koha järjestelmät ja digiratkaisut	9 335 900	10 469 413	9 952 686	11 130	11 480	11 480	839	912	867	-4,9 %

Vuokrauspalvelussa kalustomäärä kasvoi suunniteltua enemmän talvikunnossapidon lisätarpeiden vuoksi. Korjaus- ja huoltokustannukset alenivat onnistuneen kilpailutuksen seurauksena. Lisäksi kaluston sähköistyminen pienensi polttoainekustannuksia, mikä näkyi suoraan palvelutuotteen kustannusrakenteen kevenemisenä. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksena palvelutuotteen yksikköhinnat laskivat, mikä paransi toiminnan kustannustehokkuutta.

Toimipisteasioinnin kustannus per asiakas oli keskimäärin 20 euroa, mikä jäi selvästi ennakoitua alhaisemmaksi. Vuonna 2025 asiakasmäärät ylittivät odotukset selvästi. Tämä johtui pääosin HSL:n järjestelmämuutoksista ja niiden viivästymisistä, jotka lisäsivät asiakkaiden asiointitarvetta. Kokonaisuutena toimipisteasioinnin kustannukset jäivät ennakoitua pienemmiksi tiukan taloudenpidon ansiosta. Säästöjä syntyi erityisesti palvelujen ostoista, mutta myös henkilöstö- ja muista toimintakuluista.

Kilpailutuksen yksikkökustannus toteutui lähellä talousarviota. Valmisteluun otettujen kilpailutusten arvio perustuu hankintoja tarvitsevien yksiköiden ennusteeseen tulevan vuoden kilpailutustarpeista. Vuoden 2025 aikana tarpeet ovat tarkentuneet alaspäin, minkä vuoksi käynnistyneitä hankintoja on ollut arvioitua vähemmän. Vertailua vuoteen 2025 ei voida tehdä muuttuneen laskentaperiaatteen vuoksi.

Tietohallinnon päätelaitepalvelun yksikkökustannukset olivat talousarviota ja edellisvuotta alhaisempia, koska lisenssikorotukset toteutuivat odotettua maltillisemmin ja laitekierrätys tehokkaammin.

Tietoympäristöpalveluissa optimoitiin palveluportfoliota, minkä vuoksi yksikkökustannukset alenivat.

Koha järjestelmät ja digiratkaisupalvelutuotteen kustannukset alittivat talousarvion asiointipalveluiden ja HRD-ratkaisujen tarkentuneiden aikataulujen vuoksi. Ylläpitomaksut toteutuivat arvioitua alhaisempina vuoteen 2024 nähden.

2.2.3 Elinvoiman tulosalue

Elinvoiman tulosalue (ei sitovia eriä)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	12 203	-	12 203	13 297	1 094
Toimintakulut	-233 926	-8 186	-242 112	-236 422	5 690
Toimintakate	-221 723	-8 186	-229 909	-223 125	6 784

Toiminnan toteutuminen

Elinvoiman tulosalueen yksiköt toteuttivat vuoden 2025 aikana Espoo-tarinaa ja perustehtäviään palvelutuotannon kautta tiiviissä yhteistyössä laajojen kumppaniverkostojen kanssa. Vuoden 2025 aikana elinvoiman tulosalueen tulokset tuottivat laajasti palveluita elinvoiman eri vastuualueilla sekä järjestivät useita yhteistyötapahtumia sidosryhmien ja kaupungin muiden toimialojen kanssa. Elinvoiman tulosalueen toiminnot tavoittivat päivittäin kaikenikäisiä ja eri väestöryhmästä tulevia espoolaisia. Lisäksi tuotimme elinvoimaa edistäviä palveluita espoolaisille yrityksille, muille työnantajille ja espoolaiselle yhteisölle.

Elinvoiman esikunta

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen työn kehittäminen jatkuu vuonna 2025. Toiminnan painopisteinä on lakisääteisten velvoitteiden täyttämisen tuloksellisella ja suunnitelmallisella tavalla, järjestöyhteistyö, osallisuustyö ja ehkäisevä päihdetyö. Vuoden 2025 aikana valmisteltiin poikkihallinnollisesti ja laajasti osallistaen hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2026–2029 sekä osallistuttiin tiedolla johtamisen Hyte-Data 2.0 -hankkeeseen.

Elinkeino

Elinkeino-tulokset palvelujen tuottavuus ja asiakastytyväisyys pysyivät korkealla tasolla. Esimerkiksi vieraskielisille suunnatun Hello Espoo -infon asiakastytyväisyyden NPS oli 94 (erinomainen) ja yritysneuvontapalveluiden yli 70 (erittäin hyvä).

Kuuden suurimman kaupungin kanssa käynnistettiin yhteistyö kansainvälisen työvoiman rekrytoinnin edistämiseksi. Yhteistyön osana toteutettiin ensimmäinen Finland Talent Match -tapahtuma, joka pohjautuu Espoossa kehitettyyn ja sittemmin laajennettuun konseptiin.

EU:n osarahoittamissa projekteissa luotiin rahoituskausien aikana vuoden loppuun mennessä 85 uutta työpaikkaa ja 10 pelialan yritystä. Lisäksi palveltiin satoja yrityksiä ja autettiin 22 ulkomaista startupia asettumaan Espooseen. Yritys- ja innovaatioyhteisöä tuettiin myös laajalla kumppanuusyhteistyöllä.

Vuoden alussa otettiin käyttöön uudistettu yritysasiakashallintajärjestelmä. Samalla vahvistettiin tietopohjaa Espoon kasvutoimialoista ja startup-kentästä erilaisten selvitysten avulla. Tietoa hyödynnetään yritysneuvontapuhelussa, asiakkuuksien hallinnassa sekä innovaatioyhteisön kehittämisessä.

Työvoiman ulkopuolella oleville kotoutujille palveluja tarjoavan Koto-Espoon toiminta muuttui lakisääteiseksi. Samalla julkaistiin uusille vieraskielisille espoolaisille suunnattu laaja verkkosivusto helloespool.fi, jossa käynnistettiin syksyllä tekoälypohjainen käännöskokeilu. Keväällä aloitettiin uuden valtuustokauden laajan, poikkihallinnollisen maahanmuutto- ja kotoutumishankkeen valmistelu.

Kulttuuri

Kulttuurin tulokset vuonna 2025 kuvaa uusien yleisöjen tavoittaminen. Tapiola Sinfoniettan uusi Indie-konserttisarja herätti yleisön ja median mielenkiinnon, kaupungin museo aloitti tilojensa laajan uudistustyön ja järjesti yli 100 asukkaita osallistavaa tapahtumaa. Uusien yleisöjen tavoittamista vauhditettiin myös markkinoinnin kehittämisellä. Asiakasymmärryksen lisäämiseksi aloitettiin NPS-suosittelemisindeksin seuranta. Kulttuuripalveluiden monimuotoisuutta on kehitetty yhdessä asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa sekä tuottamalla monikielisiä ja selkokielisiä / selkeää suomea olevia palveluita. Monikulttuurisiin kulttuuritapahtumiin osallistui yli 20 000 kävijää. Näistä suurimmat tapahtumat olivat Folklore – Treasures of India ja Diwali. Turvallisemman tilan periaatteiden viestintää kehitettiin luomalla uusi tunnus, uudet visuaaliset materiaalit ja kouluttamalla henkilöstöä epäasialliseen toimintaan puuttumisesta.

Esi- ja perusopetuksen KULPS-toiminnan useat sisällöt olivat loppuunmyytyjä ja toisen asteen kulttuuripolulla rikottiin ennätys 1750 käynnillä. Espoon harrastuspolun osallistujamäärä nousi edellisvuodesta ja e-urheilun harrastuspolun edellytysten selvittäminen jatkui. Uutena avustusmuotona otettiin käyttöön kehittämisavustukset, joiden tavoitteena on lisätä elävää kaupunkikulttuuria Espoossa. Kaupunginkirjasto käynnisti lukutaitoverkoston, jonka tavoitteena on edistää kaikkien espoolaisten lukutaitoa ja tehdä lukutaitotyö näkyväksi. Kirjaston palkittu Lentävät laatikot -palvelu on otettu käyttöön jo lähes kaikissa espoolaisissa päiväkodeissa. Kirjaston lainojen määrät kasvoivat ja

lainauksista 56 prosenttia oli lasten lainoja.

Kokonaisuudessaan kulttuurin palvelualueet ylittivät kävijätavoitteet: käyntejä oli ennätykselliset 6,2 miljoonaa, joka oli 0,5 miljoonaa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Liikunta

Palveluissa päästiin asetettuihin käyttösunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. Merkittävimpiä tapahtumia olivat Kalevan Kisat ja SM-viikko sekä Team Gymin PM -kilpailut. Uimahalleissa oli 1,25 miljoonaa käyntikertaa. Hiihtokausi alkoi viikolla 46 säilölumetutulla Oittaaan ladulla ja tekojääradat aukesivat seuraavalla viikolla. Kaksivuotinen Liikettä peleistä -hanke päättyi onnistuneena.

Leiki ja liiku -toimintaa kehitettiin ja laajennettiin viidelle alueelle ja mukana oli kaikkiaan 124 ryhmää ja 3100 lasta. Yleisen toiminta-avustusten osalta jatkoimme onnistuneesti painotusta lasten ja nuorten harrasteryhmien synnyttämiseen. Vuokra-avustusta nostettiin yksityisten liikuntatilojen käytön kasvua vastaavasti. Seurojen harrastajamäärät ylittivät vuoden 2019 luvut. Lajiryhmistä jalkapallo ja voimistelu jatkoivat voimakasta kasvuaan.

Ulko-olosuhteiden kehittäminen jatkui investointiohjelmien mukaan. Leppävaaran urheilupuisto valmistui, vaikka tekojääradan aloitus siirtyikin ensi talveen.

Työllisyys

Työllisyyspalveluissa valmistauduttiin Espoon ja Kauniaisen työllisyysalueen käynnistämiseen 1.1.2025. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi kansallinen asiakastietojärjestelmä ja kehitettiin yhteistyötä Helsingin ja Vantaan kanssa työnantajapalvelujen tehostamiseksi.

Työllisyysalueella työnhakija-asiakkaita oli vuonna 2025 keskimäärin 30 481, joista työttöminä tai lomautettuina keskimäärin 18 571 henkilöä. Työttömyysaste on työllisyysalueella noussut vuoden 2025 aikana, ollen 18-64 -vuotiaiden osalta 13,2 % syyskuussa 2025 (C6 kaupungit 14,9 %). Asiakkaista 49,3 % oli vieraskielisiä ja 20,9 % nuoria alle 30-vuotiaita. Kaikkien työnhakijoiden aktivointiaste oli vuonna 2025 lakisääteisten palvelujen osalta keskimäärin 24,3 %, vieraskielisillä 33,7 % Vieraskielisiä työnhakijoita palvelevien osaamiskeskusten työllistymistulos laski 5% verrattuna vuoteen 2024, mutta pysyi kohtuullisella tasolla. Asiakkaiden tyytyväisyys oli kuitenkin erinomainen (NPS +60). Nuorten työllistymistä tuettiin erityisesti työnantajayhteistyötä kehittämällä.

Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteutuminen

Vuonna 2025 elinvoimassa oli käynnissä 23 tuottavuustoimenpidettä. Suurin osa Take-toimenpiteillä tehtävistä toiminnan muutoksista eteni

suunnitellusti. Elinvoima ylitti vuodelle 2025 asetetun tuottavuustavoitteensa 0,2 milj. eurolla, ja toteuma oli 2,2 milj. euroa.

Elinkeino

Elinkeinoon Take-tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Kulttuuri

Kulttuurin tulosyksikön Take-toimenpiteet toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Toimenpiteistä osa on toteutunut aikaisempina vuosina.

Liikunta

Take-toimenpiteet toteutettiin suunnitellusti. Maksutuottojen lisäämisen osalta ei päästy aivan tavoitteeseen, koska palvelujen kysynnän määrä laski. Menojen osalta toimia säästöjen saavuttamiseksi jatkettiin ja tavoitteet saavutettiin. Kokonaisuutena sopeutustavoite toteutui.

Työllisyys

Työllisyyspalveluissa asiakastietojärjestelmän käyttöönotto haastoi tavoitteita tehostaa asiakasohjausta ja ostopalvelujen hyödyntämistä. Haasteista huolimatta työllistämistä edistäviin palveluihin ohjauksen aktivointiaste pysyi hyvällä tasolla. Muilta osin Take-tavoitteet etenivät suunnitellusti.

Hiilineutraali Espoo 2030 –tavoitteen toteutuminen

Elinvoiman esikunta

Elinvoiman tulosalueen tulosyksiköt toimivat aktiivisesti Hiilineutraali Espoo 2030 –tavoitteen saavuttamiseksi. Tulosyksiköissä tehtävät toimet ovat yksiköstä riippuen joko tiedotuksellisia ja viestinnällisiä toimia tai konkreettisia, kuten energiansäästöön tai resurssitehokkuuteen tähtääviä tekoja.

Elinkeino

Business Espoo -yrityspalveluverkosto viesti aktiivisesti ilmastotiedosta, -käytänteistä ja Espoon ilmastotoimenpiteistä yrityksille. Yksikössä tuettiin vihreän siirtymän yritys- ja innovaatioekosysteemien kehitystä yhdessä kumppaneiden kanssa. Kaupungin mahdollisuuksia tukea pienten ja keskusuurten yritysten kestävä liiketoiminnan kehittämistä selkeytettiin yhteistyössä kestävä kehityksen osaamiskeskuksen kanssa ja toimenpiteitä tunnistettiin tuleville vuosille. Yksikön tapahtumat toteutettiin vastuullisuusohjeiden mukaisesti.

Kulttuuri

Hiilineutraaliutta edistettiin vähentämällä painotuotteita, lisäämällä digitaalisten materiaalien käyttöä ja hyödyntämällä kierrätettyjä kalusteita ja

tarvikkeita. Tapiola Sinfonietta siirtyi sähköisiin käsiohjelmiin ja nuotteihin, ja museolla kokoelmatilojen muutos pienensi energiankulutusta. Kulttuuritaloissa jatkettiin Ekokompassi-toimia, kuten kierrätystä, energiatehokkaita hankintoja ja kasvisruokavaihtoehtojen lisäämistä. Kirjastoissa e-kirjasto, kierrätyskalusteet ja tilojen omatoimikäyttö vähensivät päästöjä. Kumppaneita ohjattiin vastuullisiin toimintatapoihin ja henkilöstölle järjestettiin koulutuksia ekologisen kestävyuden vahvistamiseksi. Kaupunginmuseo aloitti kestävän kulttuuriperintökasvatuksen toimintamallin kehittämisen.

Liikunta

Liikuntakenttien ja ulkoilureittien vanhoja valaisimia uusittiin energiatehokkaisiin led-valaisimiin. Uusien tekonurmien täyteaineena käytettiin ekologisia täyteaineita. Luonnonjääkenttien määrää vähennettiin, jolloin kunnossapitokalustoa käytettiin vähemmän. Kunnossapitokalustossa siirryttiin yhä enemmän sähkökäyttöiseen kalustoon. Siirtymisissä suosittiin kimpakyytejä ja lyhyillä matkoilla polkupyörää.

Työllisyys

Yksikön tapahtumat toteutettiin vastuullisuusohjeiden mukaisesti ja TE25-uudistuksen valmistelussa keskitettiin asiakaspalvelutilat hyvien kulkuyhteyksien varrelle.

Investointien toteutuminen

Kulttuuri

Kulttuurin tulosityksikön investointimääräraha vuodelle 2025 oli 1,0 milj. euroa. Talousarvio alittui noin 0,6 milj. euroa, mikä johtui pääosin Tapiolasalin äänentoistojärjestelmän hankinnan viivästymisestä tulosityksiköstä riippumattomista syistä.

Liikunta

Investoinneissa perusparantaminen sekä koneet ja kalusto määräraha toteutui suunnitelmien mukaisesti. Investointimäärärahalla hankittiin uusia venesatamien laitureita, ulkokuntosalilaitteita, latukone sekä Leppävaaran tekojään kylmäenergialaitteisto.

Perusparannusmäärärahalla hankittiin mm. liikuntakenttien tekonurmia, uusittiin liikuntakenttien valaisimia ja aitoja, rakennettiin Ämmäsmäen frisbeegolfrataa sekä Hansakallion kuntoportaat.

2.2.3.1 Elinvoiman tulosalue (sis. Elinvoiman esikunta ja Elinkeinon tulosityksikkö)

Elinvoiman tulosalue (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	540	-	540	699	159
Toimintakulut	-9 896	-34	-9 929	-9 296	633
Toimintakate	-9 356	-34	-9 389	-8 597	792

2.2.3.2 Elinvoiman esikunta

Elinvoiman esikunta

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	-	-	-	22	22
Toimintakulut	-1 646	-	-1 646	-1 556	91
Toimintakate	-1 646	-	-1 646	-1 533	113

Talousarvion toteutuminen

Elinvoiman esikunnan ja hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden tiimin yhteinen menojen toteuma alitti talousarvion n. 90 000 euroa. Tuloja saatiin 22 000 euroa.

Syynä menojen alitukseen olivat sekä yhden kumppanuusyhteistyön siirtyminen että resurssointihaasteet, joiden takia kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei voitu toteuttaa.

2.2.3.3 Elinkeinon tulosityksikkö

Elinkeinon tulosityksikkö

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	540	-	540	677	137
Toimintakulut	-8 249	-34	-8 283	-7 741	542
Toimintakate	-7 709	-34	-7 743	-7 064	679

Talousarvion toteutuminen

Elinkeinon tulosityksikön toimintatulot toteutuvat 0,1 milj. euroa talousarviota paremmin. Merkittävin tekijä oli tilankäyttöoikeudesta saadut toimintatulot.

Tulosityksikön toimintamenot toteutuvat 0,5 milj. euroa talousarviota paremmin.

Henkilöstökulujen talousarvio alittui 0,3 milj. euroa. Kuukausipalkkojen määrärahavaraus alittui rekrytointiviiveiden takia. Yksikön lomapalkkajaksotus, sairauspäivärahojen sekä perhekorvauksen hyvitykset olivat yhteensä 0,15 milj. euroa.

Palveluiden ostoja säästy 0,3 milj. euroa. Suunniteltuja kehittämiseen ja kumppanuustyöhön liittyviä toimenpiteitä jäi toteutumatta.

Avustukset toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

Muut toimintakulut ylittivät talousarvion, merkittävin tekijä toimitilavuokrat. Toimitila oli vuokrattu startuphautomon käyttöön.

Talousarviomuutokset

Kaupunginjohtajan päätöksellä elinkeinon yksikköön siirrettiin 0,3 milj. euroa toimitilavuokriin.

2.2.3.4 Kulttuurilautakunta

Kulttuurilautakunta (ei sitovia eriä)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	2 241	-	2 241	4 030	1 789
Toimintakulut	-68 307	-20	-68 326	-69 688	-1 362
Toimintakate	-66 066	-20	-66 085	-65 659	427

2.2.3.5 Kulttuuri, brutto (pl. kulttuuri netto) tulot ja menot sitovia

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	1 065	-	1 065	1 306	241
Toimintakulut	-48 569	-13	-48 582	-48 245	338
Toimintakate	-47 504	-13	-47 517	-46 939	578

Talousarvion toteutuminen

Kulttuurin bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatulot toteutuivat talousarviota paremmin, yhteensä noin 0,2 milj. euroa. Ylitys johtui pääosin siitä, että alkuvuonna Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet - palvelualueelle siirtyi koulujen harrastus- ja kuntalaiskäytössä olevien tilojen hallinnointi sekä käyttöön liittyvä kehittämistoiminta. Lisäksi lisätuloja kertyi valtakunnallisten kulttuuripäivien lipputuloista, ulkoisen rahoituksen hankkeiden avustuksista sekä kaupunginkirjaston myöhästymis- ja aineistokorvauksista.

Toimintamenot alittivat talousarvion noin 0,3 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa kirjaston ulkoisten palveluiden ostojen säästymisestä Helmet-kirjastojärjestelmän määräraharauksessa sekä rakennusten kunnossapitotoimenpiteiden lykkäytymisestä kirjastosta riippumattomista syistä.

Kirjaston henkilöstökulut toteutuivat pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti, kun taas Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualueen henkilöstökuluissa oli ylitystä ulkoisen rahoituksen hankkeiden vaikutuksesta.

Palveluiden ostot alittivat kokonaisuudessaan talousarvion, mutta Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualueella ne ylittivät ulkoisen rahoituksen hankkeiden vaikutuksesta. Huolto- ja ylläpidon, rakentamispalveluiden sekä aula- ja turvallisuuspalveluiden toteuma oli palveluiden ostojen sisäisissä erissä, ja ulkoisissa palveluiden ostoissa oli vastaava kate.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa oli ylitystä noin 0,2 milj. euroa, ja se katettiin ulkoisten palveluiden ostoista. Ylitystä selitti pääosin kirjaston aineistomäärärahojen ylitys.

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta päätti avustuksista. Avustukset toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Talousarviomuutokset

Kaupunginjohtajan päätöksellä kaupunginkirjastolle siirrettiin noin 13 100 euroa kesätyöllistämiseen.

2.2.3.7 Kulttuuri netto

Kulttuuri netto (toimintakate sitova)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	1 176	-	1 176	2 724	1 548
Toimintakulut	-19 738	-7	-19 744	-21 444	-1 700
Toimintakate	-18 562	-7	-18 568	-18 720	-152

Talousarvion toteutuminen

Kulttuurin nettobudjetoitujen palvelualueiden toimintatulot toteutuivat noin 1,5 milj. euroa talousarviota parempana. Merkittävin osa palvelualueiden toimintatuloista kertyy pääsy- ja lippituloista.

Toimintamenot ylittivät talousarvion noin 1,7 milj. eurolla. Menoylitystä katettiin osittain toimintatulojen tulokertymällä. Ylitys kohdistui pääsääntöisesti kulttuuritalot ja -palvelut palvelualueella toimintaa tukevien asiantuntijapalveluiden ostoihin ja Tapiola Sinfoniettan kertaluonteisiin kalustohankintoihin.

Kaupunginmuseolla syntyi säästöjä museon näyttelyrakentamiseen varatuista määrärahoista. Sisäisten tukipalveluiden ostoissa oli ylitystä rakentamispalveluiden määrärahoissa.

Kulttuurin nettobudjetoitujen palvelualueiden toimintakate toteutui noin 0,2 milj. euroa talousarviota heikompana.

Talousarviomuutokset

Kaupunginjohtajan päätöksellä kaupunginmuseolle, lasten kulttuurikeskus Auroralle ja näyttelykeskus WeeGeelle siirrettiin yhteensä noin 6 500 euroa kesätyöllistämiseen.

Palvelutuotteet

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Kirjastopalvelut	24 551 888	25 926 711	25 086 304	70 496	70 714	69 616	348	367	360	-1,7 %
Kohdennetut kulttuuripalvelut, brutto	22 056 664	22 180 510	22 717 729	1 065 138	945 204	1 372 944	21	23	17	-29,5 %
Kulttuurin olo-/tilapalvelut	10 741 142	11 637 276	11 563 840	12 388	12 650	13 320	867	920	869	-5,5 %
Kohdennetut kulttuuripalvelut, netto	7 088 836	7 386 145	7 584 784	308 404	125 000	778 844	23	59	10	-83,5 %

Kirjastopalveluiden aukiolotunnit alittivat talousarvion. Aukiolotunnit toteutuivat noin 1 % edellisvuotta pienempinä, koska useissa omatoimikirjastoissa jouduttiin rajaamaan omatoimikäytön aikoja häiriökäyttäytymisen ja ilkeiden vuoksi. Kirjaston toimintamenot alittivat talousarvion, mikä johtui pääosin ulkoisten palveluiden ostojen säästymisestä Helmet-kirjastojärjestelmän varauksessa sekä rakennusten kunnossapitotoimenpiteiden lykkäytymisestä kirjastosta riippumattomista syistä. Yksikkökustannus toteutui talousarviota parempana, mutta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 3,5 %.

Kohdennettujen kulttuuripalveluiden asiakasmäärät toteutuivat yli talousarvion. Eri asiakasryhmille tuotetut palvelut saavuttivat asiakkaat yli tavoitteiden. Merkittävin tekijä kustannusten kasvuun oli palvelualueen ulkoisen rahoituksen hankemäärärahat.

Yksikkökustannus toteutui sekä talousarviota että edellisvuotta parempana.

Kulttuurin olo- ja tilapalveluiden aukiolotunnit toteutuivat talousarviota parempana. Kulttuurisisältöjä tarjoavat avoimet tilat ovat käytettävissä kaikille asiakkaille. Erityisvarustellut tilat mahdollistavat laadukkaiden ja monipuolisten taide- ja kulttuuripalveluiden toteuttamisen. Nettobudjetoituja palvelualueita sitoo toimintakate. Kokonaiskustannukset alittivat kaupunginmuseon määrärahojen säästymisen vuoksi. Yksikkökustannus toteutui talousarviota parempana, mutta oli lähes edellisvuoden tasolla.

Kohdennetut kulttuuripalvelut, netto. Kohdennettuja kulttuuripalveluja toteuttavat Tapiola Sinfonietta, Sellosali ja Kannusali. Palveluiden monipuolisen tarjonnan vaikutuksesta kävijätavoitteet saavutettiin. Nettobudjetoituja palvelualueita sitoo toimintakate.

Toimintatulot kasvoivat merkittävästi kertyneiden pääsy- ja lipputulojen vaikutuksesta. Toimintamenot kasvoivat budjetoidun tulostavoitteen ylityksen

seurauksena. Yksikkökustannus alittui sekä edelliseen vuoteen että talousarvioon verrattuna.

2.2.3.8 Liikuntalautakunta

Liikuntalautakunta (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	8 582	-	8 582	7 503	-1 079
Toimintakulut	-67 185	-158	-67 343	-64 602	2 741
Toimintakate	-58 603	-158	-58 761	-57 100	1 662

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottoja kertyi 1,1 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Uimahallikäyntien maksutuottojen kertymä ei toteutunut ennakkoidusti. Käyntimäärätavoite alittui 190 000 kävijällä ja maksutuottojen kertymä n. 0,8 milj. euroa. Venepaikkatulot alittuivat n. 0,3 milj. euroa, koska paikkojen varausaste vaihtelee vuosittain ja loppuvuoden talvipaikkojen kysyntä oli arvioitua pienempää.

Toimintamenot alittuivat 2,7 milj. euroa. Ulkoisten toimintamenojen osalta pysyttiin talousarviossa (92,1 %) ja sisäiset erät toteutuivat budjetoidusti (100,1 %).

Palkat ylittyivät 0,3 milj. euroa tuntipalkkojen ja erilliskorvausten takia.

Ulkoisista menoista alittuivat mm. painatukset ja ilmoitukset, tilavuokrat, PPP-palvelumaksut, sähkö- ja lämmityskustannukset sekä rakennusmateriaalit. Lisäksi tulosityksikkö on säästänyt jo useamman vuoden ajan suunnitelmallisesti mm. seminaareista, matkakuluista ja tarjoilusta.

Toimintamenot kasvoivat 3,1 milj. euroa (5,1 %) verrattuna vuoteen 2024. Kasvusta sisäisten toimitilavuokrien osuus oli n. 2 milj. euroa.

Toimintakate toteutui lähes talousarvion mukaisena (97,2 %). Menojen alitus 2,7 milj. eurolla kompensoi tulojen 1,1 milj. euron alitusta.

Talousarviomuutokset

Kaupunginjohtajan päätöksellä Liikunnalle siirrettiin vuoden aikana 58 000 euroa kesätyöntekijöiden palkkaamiseen.

Palvelutuotteet

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Uimahallit, oma tuotanto	13 171 251	15 777 341	15 503 799	1 107 591	1 300 000	1 146 000	12	12	14	11,5 %
Uimahallit, ostopalvelu	2 320 408	2 488 785	2 284 662	175 422	140 000	103 000	13	18	22	24,8 %
Tekojäät, oma tuotanto	618 351	908 812	685 487	1	1	1	618 351	908 812	685 487	-24,6 %
Jäähallit oma	1 141 161	737 601	815 861	4 739	5 030	3 900	241	147	209	42,7 %
Jäähallit osto	2 663 465	2 787 465	2 753 224	12 620	11 950	14 200	211	233	194	-16,9 %
Urheilupuistot ja -keskukset	7 323 952	8 157 332	7 802 203	35 000	35 000	35 000	209	233	223	-4,4 %
Pääsääntöisesti alle 20-vuotiaille espoolaisille kohdennetut avustukset	1 779 486	1 696 054	1 803 987	45 100	45 500	44 800	39	37	40	8,0 %
Peruskoulujen uinninopetus oma	219 577	210 271	219 930	2 880	2 880	2 880	76	73	76	4,6 %

Uimahalleissa jäätiin kävijämäärätavoitteesta n. 190 000 käyntiä. Tämä vaikutti korkeaan yksikköhintaa omien uimahallien ja ostopalvelu-uimahallin osalta. Keski-

Espoon ostopalvelu-uimahallin yksikköhinta nousi merkittävästi, koska halli oli peruskorjauksen vuoksi 6 kuukautta suljettuna.

Yleisen kustannustason nousu näkyy liikunnan tuottamissa palveluissa. Toisaalta halpana pysynyt sähkön ja energian hinta viime vuonna näkyi mm. tekojaiden ja omien jäähallien kustannuksissa.

Uimahalleissa ja nuorten harrasteliikunnassa suoritteena on käyntimäärä. Muissa tiloissa, kuten jäähalleissa, jalkapallohalleissa, urheilupuistoissa ja kuntosaleissa suoritteena on aukiolotunti. Uinninopetuksessa suoritteena on tunnit.

Tiloihin liittyvissä palvelutuotteissa korostuu toimitilavuokrat ja kiinteät kulut. Monissa palvelutuotteissa kustannuksiin ja volyymeihin vaikuttaa lisäksi sää. Tiettyjen palveluiden käyttö lisääntyy hyvällä säällä, kun taas osalla laskee.

2.2.3.9 Työllisyyden tulosityksikkö

Työllisyyden tulosityksikkö (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	840	-	840	1 066	226
Toimintakulut	-88 538	-7 975	-96 513	-92 835	3 678
Toimintakate	-87 698	-7 975	-95 673	-91 769	3 904

Talousarvion toteutuminen

Työllisyyden tulosityksikön toimintatulot toteutuvat 0,2 milj. euroa talousarviota paremmin. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat Espoon järjestämiin palveluihin osallistuneiden, eri työllisyysalueiden, asiakkaiden toteutuneiden kustannusten laskutukset muilta työllisyysalueilta.

Työllisyyden yksikön henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 2 milj. euroa. Merkittävimmät tekijät ovat rekrytointiviiveet ja tukityöllistämisen määrärahojen säästyminen. Henkilöstökulut oli budjetoitu täydellä kokemuslisällä, joka ei toteutunut jokaisen uuden rekrytinnin osalta.

Tuotteisiin ja palveluihin varatut määrärahat ylittivät talousarvion, josta merkittävin tekijä oli

kotoutumiskoulutukset. Palvelualueiden kehittämisen toimenpiteitä ei ehditty aloittamaan suunnitellusti ja muun muassa postituskuluihin varattuja määrärahoja säästy. Sisäisissä erissä ict-kulujen määrärahat alittuivat noin 0,6 milj. euroa.

Taloudellisten tukien määräraha alittui noin 2,4 milj. euroa. Merkittävimmät määrärahojen alitukset olivat palkkatuissa, 1,5 milj. euroa, sekä työllistymisen Espoo-lisässä, 0,9 milj. Euroa. Työttömyysetuudet ylittivät muutetun talousarvion 2,6 milj. Euroa.

Talousarviomuutokset

Kaupunginjohtajan päätöksellä määrärahaa lisättiin työttömyysetuuksiin noin 8 milj. euroa

2.2.4 Kasvun ja oppimisen toimiala

Toiminnan toteutuminen

Kaikissa tulosityksiköissään asetettiin valtuustokauden tavoitteiden mukaiset tulostavoitteet mittareineen ja niiden toteutumista seurattiin osavuositarkastusten yhteydessä.

Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä oli 20.09.2025 tilastopäivänä 31 051 oppilasta. Vastaava luku vuonna 2024 oli 31 050 oppilasta. Yläkoululaisten määrä on kasvanut 402 oppilaalla (2025: 10 680 ja 2024: 10 278 oppilasta) ja alakoululaisten määrä on kasvanut 20 oppilaalla (2025: 20 108 ja 2024: 20 089 oppilasta). Heistä muita kuin kotimaankielisiä oli noin 9 724 (2024: 9 254), eli 31,3 (2024: 29,8) prosenttia oppilasmäärästä, ja heidän osuutensa kasvaa edelleen nopeasti.

Oppimisen tuen uusi lainsäädäntö astui voimaan 1.8.2025. Uudet valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet julkaistiin helmikuussa 2025.

Tulosityksikössä on valmistauduttu muutokseen. Aiheesta on pidetty seminaareja ja siitä on keskusteltu rehtoreiden kanssa. Oppilaiden tuki järjestetään voimassa olevan lainsäädännön ja opetussuunnitelman mukaisesti.

Mankkaan koulun vuosikorjausohjelmaan kuuluvia perusparannuksia tehtiin tammi-maaliskuussa 2025. Sunan koulun peruskorjaus- ja laajennushanke on käynnistynyt elokuussa 2024 ja valmistusarvio on kesäkuussa 2026. Koulu on väistössä Kivimiehen koulussa ja Laajalahden koulussa.

Laurinlahden koulu on väistötiloissa Espoonlahdessa Rehtorintie 11 koulurakennuksessa. Kutojantien tiloja käytetään 08/2024 alkaen Kilonpuiston koulun lisätiloina ja niitä käytettiin alkuvuonna 2025 Mankkaan koulun väistötiloina.

Espoon suomenkielisissä lukioissa opiskeli vuoden 2025 syyskuussa 6 789 opiskelijaa (2024: 6 740). Lukuvuoden 2025–2026 opiskelijaksioton aloituspaikkamääräksi Kasvun ja oppimisen lautakunta on päättänyt 2 151, mikä on 66,3 prosenttia perusopetuksen päättävästä ikäluokasta (2024–2025: 2 123, 66,3 prosenttia). Lautakunnan päätöksen mukaisesti lukioon pääsyn edellytyksenä Espoossa oli lukuaineiden keskiarvo vähintään 7,0. Yhteishaussa toteutunut alin keskiarvo (kesäkuun tilanne) oli 7,75 (2024: 7,67). Kevään 2025 yhteishaussa Espoon suomenkielisiin lukioihin oli 1,21 ensisijaista hakijaa aloituspaikkoihin (2024: 1,23).

Ikäluokan kasvun takia aloituspaikkojen määrä kasvaa lähivuosina huomattavasti, mikäli jatkossakin lukioaikoja varataan 66,3 prosentille ikäluokasta. Lukuvuoden 2026–2027 aloituspaikkamääräksi on päätetty 2 413.

Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvien opiskelijoiden osuus kaikista suomenkielisten lukioiden opiskelijoista on 13,9 prosenttia (2024: 13,1 prosenttia).

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen uudistus käynnistyi lukioissa syksyllä 2025. Lukioissa tarjottava tuki jakautuu koko henkilöstön antamaan oppimisen tukeen ja erityisopettajan antamaan erityisopetukseen, josta jälkimmäisestä tehdään hallinnollinen päätös. Muutokset antavat opiskelijalle subjektiivisen oikeuden oppimisen tukeen tai, jos edellä mainittu tukimuoto ei riitä, erityisopetukseen laissa määritellyllä tavalla. Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta uudistus lisää merkittävästi erityisopettajien tarvetta lukioissa sekä kasvattaa muun henkilöstön – erityisesti aineenopettajien – tukitoimien toteuttamiseen kohdentuvaa työaikaa.

Yksi lukiolaisten tuen muoto on lukiopajatoiminta, jota toteutettiin hankerahoituksella vuosina 2023–2025. Lukiopajan avulla ehkäistään lukiokoulutuksen keskeyttämistä ja parannetaan koulutuksen läpäisyä. Toiminnan aikana ohjatuista nuorista 93 prosenttia on kyennyt jatkamaan opintojaan. Lukiopajaa jatketaan perintörahoituksella lukuvuoden 2026–2027 loppuun asti ja toiminnan vakinaistamista selvitetään.

Uudistetussa lukiolaissa säädettiin myös englanninkielisestä ylioppilastutkinnosta ja lukiokoulutuksesta. Ensimmäiset opiskelijat kansallisen opetussuunnitelman mukaiseen englanninkieliseen lukiokoulutukseen voidaan valita vuonna 2026. Espoon kaupungissa on arvioitu olevan kysyntää englanninkieliselle lukiokoulutukselle ja Kasvun ja oppimisen toimiala on hakenut järjestämislupaa opetus- ja kulttuuriministeriöltä kesällä 2025. Koulutus olisi tarkoitus käynnistää syksyllä 2027.

Nuorisopalveluissa alueellisessa nuorisotyössä nuorten kohtaamiskertoja oli yhteensä 184 392 eli 16,7 prosenttia enemmän ja Ohjaamotalossa yhteensä 39 998 eli 2,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Nuorisopalvelujen tavoitteena on saavuttaa nuorten kohtaamiskertojen määrässä vähintään edellisen vuoden taso, joten tavoite toteutui. Nuorisopalvelut järjesti omana toimintana 69 kesätoimintoa, leiri- ja kurssipaikkoja oli yhteensä 938, ja kesätoimintaa täydennettiin yhdistysten kumppanuusrahalla toteutetulla toiminnalla. Osallistuvan budjetoinnin ManiMiitti-prosessissa yläkouluikäiset nuoret pääsivät vaikuttamaan nuorisotilojen toimintaan.

Nuorisopalveluissa jatkui vuonna 2023 aloitettu koulunuorisotyöhanke, jossa neljä koulunuorisotyöntekijää toimii kahdeksalla yläkoululla yhteistyössä koulujen muiden toimijoiden kanssa. Hanke on saanut valtion erityisavustusta yhteensä 320 000 euroa, ja uusi rahoituskausi on voimassa vuoden 2026 loppuun. Koulunuorisotyötä tehtiin yläkouluikäisten parissa nuorisohjaajien toimiessa linkkinä oppilaiden

vapaa-aikaan. Tavoitteena on ollut yhteisöllisyyden ja osallisuuden sekä mielekkään vapaa-ajan lisääminen nuorisotyön menetelmin.

Nuorisoavustuksia, joita ovat alenuorisojärjestöavustus, yleisavustus, kohdeavustus sekä kumppanuusraha, on myönnetty yhteensä 743 000 euroa. Nuorisovaltuuston toimintaa tuettiin osoittamalla tehtävään kahden henkilön työpanos.

Nuorten kesätyöllistymistä tuettiin 350 euron arvoisilla kesä- ja yritysseteleillä, joihin ovat oikeutettuja vähintään 15 vuotta ja enintään 19 vuotta täyttävät espoolaiset. Kesäseteleitä myönnettiin 1 685 kappaletta ja yritysseteleitä 127 kappaletta. Espoolaisnuorten lyhytkestoisia keikkatyömahdollisuuksia edistettiin yhteistyössä Työllisyys Espoon ja WorkPilotsin kanssa, ja vuonna 2025 keikkatyötä tarjottiin 4 925 tuntia.

Etsivässä nuorisotyössä kohtaamiskertoja oli 23 296, joista suurin osa jalkautuvassa etsivässä nuorisotyössä. Nuorten väkivallan ehkäisy -hanke Helsingin kaupungin saamalla valtionavustuksella päättyi vuoden 2025 lopussa. Vuonna 2023 yläkouluilla alkanutta toimintaa vakavien ja pitkittyneiden kiusaamis- ja väkivaltatilanteiden ratkaisemiseksi on jatkettu yhdessä Suomenkielisen perusopetuksen ja Svenska Bildningstjänsterin kanssa. Toiminnan toteuttaa Aseman Lapset ry.

Ohjaamotalossa työskentelevien ammattilaisten keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että vieraskieliset nuoret löytävät palvelut ja saavat monialaista tukea tarpeidensa mukaan. Ohjaamotalon matalan kynnyksen starttipisteellä nuoria kohdattiin 2 596 kertaa, mikä on 7,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Vieraskielisten osuus asiointikerroista oli 57 prosenttia.

Nuorisopalveluilla on Omnian kanssa sopimus nuorten työpajatoiminnan järjestämisestä, ja vuonna 2025 toteutui 13 141 työpajapäivää sisältäen myös poissaolevien nuorten ohjauspäivät. Nuorten intensiivisestä yksilö- ja ryhmävalmennuksesta nuorisopalveluilla on sopimus Diakonissalaitoksen säätiön kanssa, ja vuonna 2025 valmennuksissa oli läsnäolokertoja yhteensä 2 321.

Espoon varhaiskasvatustien (1–6 v) suomen-, ruotsin- ja muun kielisten lasten määrä on kasvanut noin 186 lapsella vuodesta 2024. Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on tässä ikäryhmässä 84,2 prosenttia. Vuonna 2024 vastaava luku oli 84,6 prosenttia. Tarkempi, kieliryhmittäinen väestötieto saadaan keväällä 2026.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa oli vuoden aikana keskimäärin 16 439 lasta. Kunnallisissa päiväkodeissa toteuma ylittää talousarvion 113 lapsella ja lasten määrän kasvu kohdistui 3-vuotta täyttäneisiin. Yksityisen hoidon tuen keskimääräinen lapsimäärä sen sijaan jäi 350 lasta arvioitua alhaisemmaksi. Lasku näkyi erityisesti 3-vuotta täyttäneiden lasten määrässä. Useita yksityisen hoidon tuen yksiköitä on lopettanut tai siirtynyt palvelusetelille vuoden aikana.

Kevätkaudella lapsia oli poikkeusjärjestelyissä lähes 500, syyskaudella määrä oli runsaat 300. Syyskauden alussa pystyttiin luopumaan osasta kevään poikkeusjärjestelyistä. Useissa kunnallisissa päiväkodeissa on silti jouduttu jatkamaan päiväkodin yhteisiin tiloihin perustettuja lisäryhmiä, jotta uudet hakijat on saatu sijoitettua. Haasteena on lisäksi useiden päiväkotien samanaikainen väistötarve päiväkotitilojen kiireellisten ja suunniteltujen laajempien korjaustoimien ajalle.

Varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön saatavuus on edelleen haastavaa erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien osalta. Varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuustilanne on hieman parantunut, mutta tehtävissä edellytetty kelpoisuus on vain hieman yli puolella tehtäviä hoitavista. Kelpoisuustilanteessa on edelleen vaihtelua yksiköiden välillä. Kelpoisten hakijoiden määrän kasvu lastenhoitajien tehtäviin on jatkunut.

Henkilöstön saatavuusohjelmatyötä on jatkettu ja osallistuttu opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen kuuden suurimman kaupungin allianssityöhön, jossa etsitään toimenpiteitä korkeakouluetun varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi. Valtionavustuksella toteuttavan tilauskoulutusmallin valmistelut etenevät ja ensimmäiset koulutukset ovat käynnistyneet alkuvuonna 2026.

Palvelusetelipäiväkodeissa keskimääräinen lapsimäärä kasvoi vuoteen 2023 verrattuna 176 lapsella. Vuoden aikana kolme yksityisen hoidon tuella toiminutta päiväkotia siirtyi palvelusetelipäiväkodiksi. Palvelusetelipäiväkodeissa alle kolmevuotiaiden osuus oli edelleen korkea, keskimäärin 31 prosenttia kaikista lapsista, joten päiväkotien kapasiteetista merkittävä osa on varattu pienten lasten varhaiskasvatukseen. Vastaavasti yksityisen hoidon tuella keskimääräinen lapsimäärä aleni 248 lapsella. Useita yksityisen hoidon tuella toimivaa päiväkotia lopetti toiminnan ja kolme päiväkotia siirtyi palvelusetelille.

Ruotsinkielisissä sivistyspalveluissa varhaiskasvatuksen lapsimäärä kasvoi 65:llä edelliseen vuoteen verrattuna. Perusopetuksen oppilasmäärä väheni vuositason 50 oppilaalla. Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen opiskelijamäärä kasvoi 8 opiskelijalla.

Ruotsinkielisissä sivistyspalveluissa valmistauduttiin lainsäädännöllisiin muutoksiin koskien esiopetuslasten, oppilaiden ja opiskelijoiden saamaan tukeen alkaen 1.8.2025. Yhteiset tavoitteet koko tulosyksikölle syksystä alkaen on lisätä luetun ymmärrystä ja vahvistaa lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden osallistumista oppimisprosessiin.

Ruotsinkieliset sivistyspalvelut tarjosivat vuoden aikana yli sata avointa kulttuuritapahtumaa. Näiden lisäksi ruotsinkieliset sivistyspalvelut osallistuvat muun muassa KULPS:in ja Kulttuurikurkkauksen toteutukseen. Nuorisotoimintaan osallistuneiden määrä kasvoi edelleen vuonna 2025. Moni nuorista osallistui toimintaan verkossa, ja lähes puolet kohtaamisista

tapautui nuorisotilassa. Myös Esbo Arbiksen kursseihin osallistuneiden määrä kasvoi.

Ruotsinkielisen henkilöstön saatavuudessa oli edelleen suuria haasteita erityisesti varhaiskasvatuksessa, erityisluokanopettajissa, matematiikan opettajissa sekä tietyissä muissa aineissa. Varhaiskasvatuksessa uudistunut johtamisrakenne ja päiväkotiapulaiset ovat tuoneet päiväkotien työhön lisäarvoa sekä vaikuttanut oleellisesti opettajien kelpoisuusasteen nousuun. Päiväkotiapulaisten palkkaaminen on mahdollistanut opettajien ja muun pedagogisen henkilöstön keskittymisen varhaiskasvatuksen ydintehtävään. Yhteistyötä henkilöstön saatavuuden parantamiseksi on jatkettu erityisesti yliopistojen kanssa.

Henkilöstö

Kasvun ja oppimisen toimialan henkilöstömäärä laski 0,5 prosenttia vuoden 2025 aikana (37 henkilöä), vaikka lapsimäärä kasvoi. Vakituisen henkilöstön määrä kasvoi 6,8 prosenttia (375 henkilöä). Merkittävin kasvua selittävä tekijä on kelpoisen henkilöstön saaminen vakituisiin tehtäviin. Määräaikaisen henkilöstön määrä laski 13,1 prosenttia (412 henkilöä). Projektihenkilöstön määrä laski 65 prosenttia (109 henkilöä vuodesta 2024). Muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhui 11,49 prosenttia henkilöstöstä. Toimialalla työskenteli eniten 45–49-vuotiaita ja vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 45,7 vuotta.

Vuoden 2025 aikana otettiin työllistettyjä aikaisempaa vähemmän (27 henkilöä, 47 prosenttia), koska työllistettyjen rahoitus loppui. Lisäksi oppisopimusopiskelijoiden määrä jatkoi laskuaan 7 prosentilla (4 henkilöä). Oman henkilöstön lisäksi henkilöstöä otettiin vuokratyövoimalla. Vuokratyövoiman eurojen määrä vähentyi 20,5 prosenttia verrattuna vuoteen 2024, joista merkittävin tekijä on vuokratyövoiman korvaaminen omalla henkilöstöllä erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstön sekä koulunkäynnin- ja erityiskoulunkäynnin ohjaajien tehtävien kohdalla. Henkilöstömenojen osuus budjetista oli 62,10 prosenttia, joista vuokratyövoiman osuus oli 2,0 prosenttia (vuonna 2024 2,1 prosenttia, vuonna 2023 2,7 prosenttia).

Toimialan henkilöstöstä 79 prosenttia suositteli kasvun ja oppimisen toimialaa ystävälleen tai tuttavalleen (kaupunkitasoinen tavoite on 70 prosenttia, vuonna 2024 toimialan osuus 79 prosenttia). Lähtövaihtuvuus on saatu laskemaan joka tulosyksikössä, toimialan osalta lähtövaihtuvuus on 8,6 prosenttia (vuosi 2024, 10,4 prosenttia, 2023 12,1 prosenttia). Tästä huolimatta vuoden 2025 aikana toimialan henkilöstön saatavuushaasteet jatkuivat, erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstön tehtävissä. Tämän lisäksi perusopetuksessa oli haasteita henkilöstön saatavuudessa esimerkiksi joidenkin aineenopettajien ja erityisopetuksen tehtävien osalta.

Henkilöstön saatavuuden ja pitovoimaa edistäviä toimenpiteitä tehtiin jokaisessa tulosyksikössä. Toimiala jatkoi työnantajakuvan ja henkilöstökokemuksen kehittämistä muun muassa työnantajaviestintää, johtamista ja esihenkilötyötä vahvistamalla. Espoolaisen

johtamisen suuntaamon mukaisia käytäntöjä edistettiin jatkamalla johtamissuunnitelmien ja tavoite- ja osaamiskeskustelujen käyttöönottoa. Johtamisen ja esihenkilötyön vahvistamiseksi perustettiin virka-apulaisrehtorien ja apulaisjohtajien virkoja perusopetukseen ja varhaiskasvatustyöyksiköihin. Uusien esihenkilöiden perehdytystä jatkokehittiin. Varhaiskasvatuksen osalta jatkettiin allianssin työn käytännön toimenpiteiden suunnittelua työvoiman saatavuuden edistämiseksi. Oppilaitosyhteistyötä jatkettiin koulutuspolkuja rakentamalla ja oppisopimuskoulusta jatkamalla. Työvoimahaasteita kohtaaville ammattiryhmien työntekijöille mahdollistettiin neljän kuukauden palkallinen virka- ja työvapaa tehtävän edellyttämän kelpoisuuden saamiseksi.

Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman (TakE) toteutuminen

Toimiala jäi vuodelle 2025 asetetusta 6,2 milj. euron säästötavoitteesta 1,9 milj. euroa. Vuoden 2025 tavoitteesta jäätin osittain siksi, että säästöjä saavutettiin ennakkoon edellisinä vuosina.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen vuodelle 2025 asetetut TakE-tavoitteet toteutuivat lähes 1,4 milj. eurolla, mikä ylittää tavoitteen 0,1 milj. eurolla. Suomenkielisen varhaiskasvatuksen viidelle vuodelle asetettu kokonaistavoite on toteutunut ja ylittynyt 1,6 milj. eurolla (118 prosenttia).

Suomenkielisen perusopetuksen vuodelle 2025 asetetuista TakE-tavoitteista 3,6 milj. euroa toteutui 2,7 milj. euroa. TakE-tavoitteet palveluverkon järjeistäminen ja yleinen henkilöstösäästötavoite olivat pääsyy siihen, etteivät suomenkielisen perusopetuksen TakE-tavoitteet toteutuneet kokonaan.

Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen 0,1 milj. euron tulonlisäystoimenpide toteutui tavoitteen mukaisesti ja 0,5 milj. euron säästötoimenpiteistä toteutui 9,6 prosenttia.

Ruotsinkielisten sivistyspalveluiden vuoden 2025 TakE-toimenpiteet jäivät 0,4 milj. euroa alle tavoitteen, pääosin johtuen tehdyistä ennakkosäästöistä. Koko TakE-kauden osalta tavoitteet toteutuivat, lukuun ottamatta muutama tavoite.

Hiilineutraali Espoo 2030 -tavoitteen toteutuminen

Suomenkielisessä perusopetuksessa hiilineutraalisuustavoitteen edistäminen on osa kestävyyskasvatuksen toimintaa ja sitä kehitetään yhteisten tavoitteiden mukaisesti, yksikön oma toimintakulttuuri ja kehittämistarpeet huomioiden. Kestävyyskasvatus on opetussuunnitelman mukaista toimintaa kouluissa. Kestävyyskasvatusta ohjaa myös siihen laadittu toimintasuunnitelma.

Kestävyyskasvatuksen kehittäjäopettaja ylläpitää opettajien verkostoa, kehittää ja kokoaa materiaaleja ja

edistää omissa työpajoissaan kestävän kehityksen asioita. Aikaisemmassa, vuoden 2024 loppupuolelle kestäneessä kestävän kehityksen kehittämishankkeessa kehitettiin koulujen kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä käytänteitä ja luotiin kaupungin sisäinen toimintamalli keskitetyn lajittelun järjestämiseksi kouluissa. Lajitteluprosessi on vuoden 2025 aikana vakiintunut ja lajittelu on käynnistetty kaikissa yksiköissä.

Koulut kuvaavat kestävyyskasvatuksen toimenpiteensä vuosittaisessa lukuvuosisuunnitelmassa. Niiden mukaan koulut ovat kehittäneet omia toimintamallejaan esimerkiksi kestävän kulutuksen edistämiseksi ja kestävän liikkumisen lisäämiseksi. Kestävä kehitys on usein osa monialaisia oppimiskokonaisuuksia ja näkyvissä kouluissa teemaviikkoina ja -päivinä sekä opetussuunnitelman mukaisena opetuksena eri oppiaineiden tunneilla. Kestävän kehityksen mukaisten toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen oppilaat osallistuvat esimerkiksi ympäristöraadissa jäsenenä.

Kestävyyskasvatusta on edistetty myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. HSL:n kanssa toteutettiin osassa kouluja hanke, jossa tavoitteena oli lisätä lasten itsenäistä liikkumista kestävällä tavalla. Kaupungin kestävän kehityksen osaamiskeskuksen kanssa on suunniteltu kestävään kulutukseen ja kestävään liikkumiseen liittyvät asiantuntijavierailut, joita yläkoulun opettajat voivat tilata omille oppitunneilleen. Lisäksi luontokoulu ja erilaiset järjestöt tukevat koulujen tekemää kestävyyskasvatustyötä. Suunnitelmallinen kalusteiden kunnostus ja kierrätys tukee ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Espoon suomenkielisen varhaiskasvatuksen käytössä on kolme sähköavusteista kuljetuspyörää, eli Muksubussia. Muksubussit on tarkoitettu varhaiskasvatusryhmien kestävän elämäntavan mukaiseen lähiretkelyyn.

Muksubussin käyttö edistää lasten kestävästä liikkumista ja Muksubussin kyydissä myös pyöräily tulee lapsille tutuksi. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on toteutettu muun muassa kierrätyksen edistämistä, laatikko- ja ruokkuviljely avulla sekä Vihreä lippu -toimintaan osallistumalla.

Lukiokoulutuksessa Hiilineutraali Espoo 2030 -tavoitteiden edistäminen liittyy erityisesti kestävään elämäntapaan ja kestävyyskasvatukseen. Lukioissa on kehitetty kestävyyskasvatuksen työkaluja, toimintatapoja ja oppimisympäristöjä hankkeissa sekä osana opetussuunnitelman mukaisia opintoja. Keskeinen tavoite on sitoa kestävyyskasvatus osaksi kaikkien lukioiden opetussuunnitelman mukaista opetusta, jotta tietoisuus kestävästä elämäntavasta laajenee.

Nuorisopalvelujen toiminnassa huomioidaan ekologinen, taloudellinen sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. Mahdollisuuksien mukaan ostetaan luomu-, Reilun kaupan ja kotimaista lähiruokaa, suositaan kasvisruokaa ja pyritään minimoimaan hävikkiä. Nuorisopalveluissa toteutetaan vastuullisesti kansainvälisiä nuorisovaihtoja. Toiminnoissa edistetään lasten ja nuorten kestävästä liikkumista. Nuorisopalveluissa toteutetaan kestävästä nuorisotyötä myös kumppanuus- ja kehitetään aiheeseen liittyvää toimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Ruotsinkieliset sivistyspalvelut osallistuvat omalta osaltaan Espoon hiilineutraaliustavoitteeseen. Varhaiskasvatussuunnitelma ja opetussuunnitelmat sisältävät kestävän kehityksen näkökulmia ja kestävä elämäntapa nähdään opetuksen lähtökohtana. Ekologista kestävästä kehitystä edistetään mm. lajittelemalla jätettä yksiköissä. Lapsiin ja nuoriin luodaan uskoa, että toimimalla kestävästi he voivat vaikuttaa tulevaisuuteen.

Talousarvion toteutuminen

Kasvun ja oppimisen toimiala (ei sitovia eriä)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	44 881	0	44 881	48 499	3 618
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	149	149
Toimintakulut	-880 154	-5 334	-885 488	-884 136	1 352
Toimintakate	-835 273	-5 334	-840 607	-835 488	5 120

Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintatulot kasvoivat 3,6 milj. euroa johtuen muun muassa suomenkielisen perusopetuksen budjetin ylittävistä maksutuotoista 1,4 milj. euroa ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1,3 milj. euroa.

Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 4,0 milj. eurolla. Suurimmat ylityksen aiheuttajat ovat suomenkielisen perusopetuksen

menojen ylitys yhteensä 4,0 milj. euroa, joka johtui yläkoululaisten, vaativan tuen oppilaiden ja monikielisten oppilaiden määrän voimakkaasta kasvamisesta. Toinen ylityksen aiheuttaja oli DigiOne-hankkeen irtaantumiskorvaus yhteensä 1,8 milj. euroa. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa palvelusetelimenot ylittivät 1,2 milj. euroa ja vastaavasti yksityisen hoidon tuen ja kotihoidontuen kustannukset alittivat 3,8 milj. euroa.

Investointien toteutuminen

Toimialan ensikertaisen kalustamisen investoinnit toteutuivat 1,8 milj. euroa ja jäivät 0,9 milj. euroa alle talousarvion.

Suomenkielisen perusopetuksen investointimenot toteutuivat 0,3 milj. euroa alle talousarvion. Ensikertaisen kalustamisen määrärahojen toteuma painottui loppuvuoteen kohteiden valmistumisen vuoksi, ja osa hankinnoista kirjattiin käyttötalouden menoiksi kirjauskäytännöiden takia.

Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen investointimenot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, ja osa hankinnoista toteutui käyttötaloudessa.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen investointimenot alittivat muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla. Osa kohteista myöhentyi sekä siirtyi vuodelle 2026. Lisäksi

kirjauskäytäntöjen vuoksi osa ensikertaisen varustamisen kustannuksista kirjataan käyttötalouden menoksi.

Ruotsinkielisten sivistyspalveluiden investointimenot alittivat muutetun talousarvion 7 000 eurolla. Varustamisen kohteena oli Utkikens daghem ja Storängens skola. Menot alittuivat lähinnä koska osa hankinnoista toteutuivat käyttötalouden puolella.

Suomenkieliseltä varhaiskasvatukselta käyttämättä jäänyttä investointimäärärahaa siirrettiin kasvun ja oppimisen esikunnalle. Esikunnan investointimenot ylittivät muutetun talousarvion 46 000 eurolla, koska hankinnat ajoittuivat pääosin loppuvuoteen ja siirretyn investointimäärärahan määrä ei ollut riittävä kattamaan toteutuneita menoja.

2.2.4.1 KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

Talousarvion toteutuminen

Kasvun ja oppimisen lautakunta (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	36 941	0	36 941	40 156	3 215
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	149	149
Toimintakulut	-771 080	-2 907	-773 987	-772 796	1 191
Toimintakate	-734 139	-2 907	-737 046	-732 491	4 555

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,4 milj. eurolla. Ylitys johtui muun muassa myyntituloista, jotka ylittivät 0,9 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ja muista tuloista, jotka ylittivät 0,7 milj. euroa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tilasi kehitysvammaisten ja autististen lasten hoitoa ennakoitua suuremmalle oppilasmäärälle, joka osaltaan selittää myyntitulojen ylityksen (0,5 milj.).

Suomenkielisen perusopetuksen toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 4 milj. eurolla.

Henkilöstökulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 3,4 milj. eurolla, koska yläkoululaisten, vaativan tuen oppilaiden ja monikielisten oppilaiden määrä kasvoi voimakkaasti. Henkilösivukulut ylittivät talousarvion 1 milj. eurolla. Työvoimavuokrauskulut alittivat puolestaan talousarvion 0,7 milj. eurolla ja oli vain 48 prosenttia viime vuoden toteumasta. Lomapalkkakajaksotus nostivat menoja 0,7 milj. eurolla.

Aineet ja tarvikkeet ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,3 milj. eurolla. Ulkoiset palvelujen ostot alittuivat 0,3

milj. euroa ja sisäiset palvelujen ostot alittuivat 0,6 milj. euroa, pääsyyinä DigiOne toteutumatta jääminen.

Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen toimintatulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 0,6 milj. euroa. Koulutuspalvelujen tulot ylittivät 0,4 milj. euroa projektirahoituksen ja muiden tuottojen sekä Omnia TUVA-opiskelijoista laskutettujen myyntituottojen vuoksi, ja Nuorisopalvelujen tulot ylittivät 0,2 milj. euroa tilojen käyttökorvausten ja projektirahoituksen sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston etsivän nuorisotyön tukemiseen myöntämän valtionavustuksen vuoksi.

Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 0,7 milj. euroa. Koulutuspalvelujen menot ylittivät 0,6 milj. euroa sisäisten toimitilavuokrien vuoksi. Nuorisopalvelujen menot ylittivät 0,2 milj. euroa, josta Omnia ostettavien nuorten työpajojen osuus oli 0,1 milj. euroa. Konsernihallinnolta ostettavat sisäiset palvelut alittuivat 0,1 milj. euroa. Tulosityksikön henkilöstömenojen toteuma sisältää menoja lisäksi lomapalkkakajaksotuksia yhteensä 0,2 milj. euroa.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen talousarvion tulot ylittivät muutetun talousarvion 1,2 milj. eurolla. Lasten määrän kasvu lisäsi asiakasmaksutuloja. Tilauskoulutushankkeen tulot ja menot siirtyvät vuodelle 2026.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosyksikön menot alittivat muutetun talousarvion 3,8 milj. eurolla. Talousarvion alitukseen vaikutti suurimmalta osin yksityisen hoidon tuen kustannusten väheneminen sekä ateria- ja toimitilavuokrakustannusten alittuminen. Lisäksi alle 3-vuotiaiden osuus jäi syksyllä ennakoitua alhaisemmaksi kaikissa palvelumuodoissa.

Palvelusetelimenot ylittyivät 1,2 milj. euroa, mutta vastaavasti avustukset alittuivat 4,2 milj. euroa yksityisen hoidon tuen kustannuksista sekä kotihoidon tuen osalta. Sisäiset palvelujen ostot ylittyivät 0,3 milj. euroa. Toimitilavuokrat vastaavasti alittuivat 0,8 milj. euroa.

Talousarviomuutokset

Valtuusto lisäsi Kasvun ja oppimisen lautakunnan menomäärärahoja yhteensä 2 milj. eurolla. Määräraha kohdistui Suomenkieliseen perusopetukseen ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä. Kaupunginjohtajan päätöksellä lisättiin menomäärärahoja Suomenkieliselle varhaiskasvatukselle yhteensä noin 0,7 milj. euroa, Suomenkieliselle perusopetukselle noin 0,2 milj. euroa ja Toisen asteen koulutukselle ja nuorisopalveluille noin 0,01 milj. euroa.

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Yleisopetus 1-6	175 273 282	181 177 470	183 439 598	17 522	17 282	17 530	10 003	10 484	10 464	-0,2 %
Yleisopetus 7-9 (suko)	100 977 698	108 905 485	107 587 979	8 634	9 132	8 955	11 696	11 926	12 014	0,7 %
Valmistava ja maahanmuuttajien määräaikainen opetus ryhmässä (suko)	9 565 968	9 942 683	8 836 811	757	732	559	12 645	13 583	15 808	16,4 %
Englanninkielinen opetus	6 967 664	8 054 256	8 294 959	723	739	730	9 637	10 899	11 363	4,3 %
Erityisopetus 9v., ryhmämuotoinen (suko)	15 852 282	15 377 185	16 281 598	1 239	1 251	1 235	12 794	12 292	13 189	7,3 %
Erityisopetus 9v., integroituna (suko)	16 297 402	17 132 495	15 820 997	1 309	1 287	1 237	12 450	13 312	12 795	-3,9 %

Suomenkielisen yleislukiokoulutuksen toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 0,8 milj. euroa pääasiassa sisäisten toimitilavuokrien ylityksen vuoksi, joten yksikköhinta toteutui 1,6 prosenttia yli talousarvion. Yleislukiokoulutuksen yksikköhinta ilman kiinteistömenoja oli 6 366 euroa/opiskelija.

Palvelutuotteet

Suomenkielisen perusopetuksen suoritemäärät yleisopetuksen 1–6 luokilla kasvoivat vuoden 2024 ja 2025 välillä 8 oppilaalla, eli 0,05 prosentilla. Samana ajanjaksona palvelutuotteelle kohdistuvat menot kasvoivat 8,2 milj. euroa eli 4,7 prosenttia. Palvelutuotteen yksikkökustannukset nousivat edellisen vuoden tilinpäätöksestä 10 000 eurosta 10 500 euroon eli 4,7 prosenttia. Tämä johtuu oppimisen tuen uudistuksesta, palkankorotuksista ja vuokrien korotuksista.

Palvelutuotteella yleisopetuksen 7-9 luokilla oppilasmäärä kasvoi vuoden takaisella 321 oppilaalla, eli 3,72 prosenttia. Samalla ajanjaksolla menot kasvoivat 6,6 milj. eurolla, eli 6,6 prosenttia tilinpäätösten 2024 ja 2025 välillä. Kustannusten kasvu on hidastunut verrattuna vuoteen 2024.

Oppilasmäärä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on vuonna 2025 vähentynyt 164 oppilaalla, verrattuna vuoteen 2024. Valmistavan opetuksen kustannukset ovat pienentyneet 9,6 milj. eurosta 8,8 milj. euroon. Yksikköhinta toteutui tilinpäätöksessä 16,4 prosenttia korkeampana kuin käyttösuunnitelmassa.

Englanninkielisen opetuksen oppilasmäärä on vähentynyt yhdeksällä oppilaalla (1,2 prosenttia) ja kustannukset ovat nousseet maltillisesti (4,3 prosenttia).

Alueellisen nuorisotyön toimintamenot ylittivät talousarvion 0,1 milj. euroa, mutta nuorten kohtaamiskertojen määrä ylitti talousarvion 12,2 prosenttia pääasiassa alakouluikäisille suunnatun toiminnan lisäämisen vuoksi. Etsivässä nuorisotyössä sekä kustannukset että kohtaamiskertojen määrä toteutuivat hieman alle talousarvion

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Yleislukiokoulutus	57 842 294	61 447 628	62 284 666	5 958	6 101	6 084	9 709	10 072	10 238	1,6 %
Alueellinen nuorisotyö (oma/muu)	7 689 273	8 022 309	8 119 090	157 975	164 300	184 392	49	49	44	-9,8 %
Etsivä nuorisotyö (oma)	1 005 505	1 040 152	1 015 415	23 911	24 000	23 677	42	43	43	-1,0 %

Suomenkielinen varhaiskasvatus päiväkodissa (oma tuotanto) kustannukset kasvoivat henkilöstö- ja työvoimanvuokrauskustannuksista, joihin vaikutti talousarviota korkeammat sosiaaliturva- ja eläkemaksut, lomapalkkajaksotus, takautuvasti vuosilta 2021–2024 maksetut henkilökohtaiset lisät, tasopalkkamallin käyttöönotto, lastenmäärän kasvu sekä ICT-kustannukset, joiden budjettivaraus on yhteisissä kustannuksissa ja toteuma yksiköissä. Lasten kokonaismäärä kasvoi ennakoitua. Alle 3-vuotiaiden lasten määrä jäi alhaisemmaksi, mutta vastaavasti 3-vuotta täyttäneiden määrä kasvoi ennakoitua enemmän. Lastenmäärän kasvu vaikutti kokonaiskustannusten kasvuun, koska henkilöstöä tarvittiin enemmän. Alle 3-vuotiaiden yksikkökustannus kasvoi, mutta vastaavasti samassa suhteessa 3-vuotta täyttäneiden yksikkökustannus aleni. Yksikkökustannukset toteutuivat siten käyttösuunnitelman mukaisina.

Yksityisen hoidon tuen kustannukset sekä yksikkökustannus alenivat, koska vuoden 2024 lopulla vähentynyttä lastenmäärää ei ehditty huomioida vuoden 2025 talousarviossa. Lastenmäärä vähentyi edelleen vuonna 2025. Useita yksiköitä lopetti toiminnan sekä kolme yksikköä siirtyi vuoden aikana palvelusetelille.

Palvelusetelin kustannukset sekä yksikkökustannus nousi, koska lastenmäärän kasvu oli heti alkuvuodesta talousarvioon ennakoitua lapsimäärää korkeampi. Kasvu

tasoittui hieman syksystä lukien. Kustannuksia kasvatti myös lapsen tukemiseen myönnettävän palvelusetelin kasvu.

Kotihoidon tuen kustannukset alenivat, koska keväällä 2025 lastenmäärä väheni merkittävästi edellisvuodesta. Syksyllä kotihoidon tuella olevien lastenmäärä hieman kasvoi edellisestä vuodesta. Kuntalisää saavien osuus oli korkeampi kuin vuonna 2024, mikä vaikutti yksikkökustannuksen kasvuun.

Lasten tuen palveluiden kustannukset alenivat, koska kelpoista henkilöstöä ei saatu palkatuksi tarpeen mukaisesti. Henkilöstöresurssin vajetta kompensoitiin pääasiassa hankerahoituksella palkatulla muualla henkilöstöllä. Tukea tarvitsevien lasten määrä kasvoi merkittävästi ennakoitua, mikä vaikutti kustannusten lisäksi yksikkökustannuksen alenemiseen.

Lasten kielen ja kulttuurintuen palvelun kustannukset toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Vieraskielisten lasten määrä jäi yllättäen hieman ennakoitua alhaisemmaksi, ensimmäistä kertaa 2020-luvulla. Yksikkökustannus alittui hieman.

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Varhaiskasvatus päiväkodissa alle 3-v. lapsi (oma tuotanto)	63 651 814	67 703 666	65 887 798	2 871	2 912	2 874	22 171	23 250	22 929	-1,4 %
Varhaiskasvatus ja esiopetus päiväkodissa 3-6 v. lapsi (oma tuotanto)	139 656 890	143 070 776	147 521 666	9 079	9 141	9 291	15 383	15 652	15 877	1,4 %
Yksityisen hoidon tuki (suva)	14 917 356	16 408 096	12 228 828	1 368	1 470	1 120	10 904	11 162	10 919	-2,2 %
Lasten kotihoidon tuki (suva)	14 199 277	14 716 714	14 305 314	2 190	2 300	2 159	6 484	6 399	6 626	3,6 %
Lasten tuen palvelut (suva)	8 310 890	12 348 515	11 111 266	1 613	1 680	1 804	5 152	7 350	6 158	-16,2 %
Lasten kielen ja kulttuurin tuen palvelut	2 650 594	2 849 386	2 811 655	4 714	4 950	4 902	562	576	574	-0,4 %
Palveluseteli	22 063 812	24 341 659	25 484 508	1 767	1 911	1 942	12 490	12 738	13 121	3,0 %

2.2.4.2 SVENSKA RUM -LAUTAKUNTA

Talousarvion toteutuminen

Svenska rum -lautakunta (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	4 290	0	4 290	4 416	126
Toimintakulut	-76 696	-115	-76 812	-76 696	116
Toimintakate	-72 406	-115	-72 522	-72 280	242

Toimintatulot ylittivät muutetun talousarvion 0,1 milj. euroa johtuen päiväkotien lapsimäärän kasvusta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ylittivät budjetoidun yhteensä 0,2 milj. euroa, mutta samalla hankeavustusten käyttö jäi 0,1 milj. euroa alle budjetoidun.

Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 0,1 milj. eurolla. Palvelujen ostot ylittivät 0,8 milj. euroa johtuen työvoimanvuokrauksista, mutta samalla säästy henkilöstökustannuksista. Ulkoisten vuokrien ylijäämällä katettiin sisäisten vuokrien ylitystä. Keskitettyjen määrärahojen osalta, muun muassa tavarahankintojen, noudatettiin varovaisuutta, jotta lapsimäärän kasvun aiheuttamat lisäkustannukset saatiin katettua sisäisesti.

Talousarviomuutokset

Talousarvioon tehtiin kaupungin johtajan päätöksillä kesätyöpaikkoihin liittyvä määrärahasiirto noin 0,01 milj. euroa sekä takautuvasti maksettaviin henkilökohtaisiin lisiin määrärahasiirto noin 0,1 milj. euroa.

Palvelutuotteet

Varhaiskasvatuksen tärkeimpien palvelutuotteiden yksikköhinnat laskivat talousarvioon verrattuna. Toimintamenot ylittivät varhaiskasvatuksen omissa päiväkodeissa, mutta samalla suoritettua ylitti budjetoidun 65 lapsella. Tilojen käytön tehostamisesta ja keskitetysti varattujen määrärahojen käytön rajoittamisesta johtuen yksikköhinnat pysyivät talousarviossa ja jäivät jopa hieman alle.

Perusopetuksen merkittävimmän palvelutuotteen yleisopetus 1–9 lk yksikköhinnat laskivat hieman tai pysyivät talousarvion tasolla. Yksikköhinnan laskuun talousarvioon verrattuna vaikutti muun muassa projekteihin varatut määrärahat, jotka jäivät osittain käyttämättä. Kokonaismenot jäivät alle talousarvion ja myös oppilasmäärä laski hieman talousarvioon nähden.

Lukion yksikköhinta nousi verrattuna talousarvioon. Opiskelijamäärä toteutui talousarvion mukaisesti, mutta kokonaismenot ylittivät, lähinnä johtuen ict-menoista, jotka budjetoidaan keskitetysti, mutta toteuma siirretään lukiolle maksuttoman toisen asteen kustannusten seurannan helpottamiseksi.

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Kunnallinen varhaiskasvatus päiväkodissa alle 3-v. lapsi (svebi)	7 907 304	8 525 025	8 643 567	371	372	389	21 291	22 904	22 209	-3,0 %
Kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus päiväkodissa 3-6 v. lapsi (svebi)	16 065 565	16 575 255	17 129 571	1 082	1 079	1 127	14 852	15 360	15 204	-1,0 %
Yleisopetus 1-6 svebi	20 543 977	20 952 973	20 192 918	1 853	1 815	1 804	11 090	11 548	11 197	-3,0 %
Yleisopetus 7-9 svebi	11 572 021	11 838 795	11 857 928	959	960	957	12 073	12 339	12 397	0,5 %
Yleislukiokoulutus, svebi	4 635 464	4 767 087	5 070 889	583	587	585	7 951	8 116	8 668	6,8 %
Lukiokoulutus IB, svebi	1 669 529	1 522 526	1 493 297	154	158	160	10 841	9 667	9 356	-3,2 %

2.2.4.3 KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALAN YHTEISET

Talousarvion toteutuminen

Kasvun ja oppimisen toimialan yhteiset (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	3 650	-	3 650	3 927	277
Toimintakulut	-32 378	-2 312	-34 690	-34 644	46
Toimintakate	-28 728	-2 312	-31 040	-30 717	323

Toimintatulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 0,3 milj. eurolla johtuen kotikuntakorvauksista, jotka ovat aiempaa ja budjetoitua suuremmat.

Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 2,3 milj. eurolla johtuen digiOne irtaantumiskorvauksesta ja kotikuntakorvausmenoista.

Talousarviomuutokset

Valtuusto lisäsi menomäärärahoja DigiOne-hankkeesta irtaantumiskorvauksen ja kotikuntakorvausmenojen ylitysten takia Esikunta ja toimialan yhteiset yhteensä 2,3 milj. euroa.

2.2.5 Kaupunkiympäristön toimiala

Toiminnan toteutuminen

Vuoden aikana toimintaa ovat ohjanneet investointien edelleen korkea taso, tuottavuuden kasvattaminen ja Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteuttaminen viimeisenä ohjelmavuotena. Ohjelman toteuttaminen edistyi toimialalla hyvin ja sen etenemistä on seurattu. Ohjelmasta raportoidaan nyt viimeistä kertaa.

Kotimaan asuntomarkkinoiden matalasuhdanne vaikutti rakentamiseen myös Espoon alueella. Muina epävarmuustekijöinä yleiseen työskentelyilmapiiriin on edelleen vaikuttanut yleinen turvallisuusuhka Ukrainan sodan takia, sekä yleisen taloussuhdanteen käänteen odotus. Energiasäästötoimia on jatkettu huolimatta energian hintojen tasaantumisesta.

Vuonna 2025 valmistui 2426 asuntoa. Asuntoja valmistui eniten Suurpeltoon, Finnooseen, Niittykumpuun ja Keraan. Uusia asuntoja aloitettiin 1867 asuntoa.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tiekartta valmistui, ekologisen ennallistamisen suunnitelmat 14 kohteelle valmistuivat, ympäristövalvonnan suunnitelma vuosille 2026–2028 hyväksyttiin ja Villa Elvikin historiikki säätyläishuvilasta luontotaloksi valmistui.

Ympäristöterveydenhuollon palvelualueella päästiin tarkastustavoitteeseen terveydensuojeluvalvonnan osalta. Elintarvikevalvonnessa asetettuun tavoitteeseen ei päästy, mikä johtui mm. henkilöstötilanteesta sekä erityisen haastavista valvontatapauksista ja häiriötilanteista.

Rakennuslupia myönnettiin 987 kappaletta. Rakentamisen lupakäsittelyn uudistamista asiakaskokemuksen kokonaisvaltaiseksi parantamiseksi on jatkettu suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti. Erityistä huomiota on kohdennettu ennakkomenettelyjen kehittämiseen ja rakentamislain käsittelyaikavaatimuksen toteutumiseen uudistamalla ohjeita ja toimintatapoja.

Toimialan dokumentinhallintajärjestelmän kilpailutus tehtiin vuoden 2025 lopussa ja tarjoukset vertaillaan heti 2026 alussa.

Maanmyyntituloja saatiin peruskaupungille yhteensä noin 9,7 miljoonaa euroa, mikä alitti merkittävästi alkuperäisen talousarvion maanmyyntitulotavoitteen. Tapiolan taseyksikkö sai maanmyyntituloja 12,1 miljoonaa euroa, mikä ylitti talousarvion tason. Suurpellon ja Tapiolan urheilupuiston taseyksiköille ei kertynyt maanmyyntituloja. Maata hankittiin noin 26 miljoonalla eurolla.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia allekirjoitettiin 5 kpl ja niillä rahoitetaan yhdyskuntarakentamisen kustannuksia noin 5 miljoonan euron arvosta. Merkittävimmät sopimuskohteet olivat Tapiolan keskustan kaksi kaava- aluetta.

Yhteistyö Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa jatkui toimitilojen vuokrauksessa. Espoonlahden terveysaseman peruskorjauksen rakennustyöt valmistuivat ja tilat otettiin käyttöön keväällä 2025.

Tilapalvelut-liikelaitoksen uusi toiminnanohjausjärjestelmä käyttöön otettiin 14.1.2025. Tämän jälkeen koulutettiin järjestelmän käyttöön ja kehitettiin järjestelmän raportointiosia.

Vuoden aikana valmisteltiin uuden yhteistoiminnallisen vuokrahanke kilpailutusta, jolla toteutetaan kolme hanketta, Jupperin koulu, Kurttilan koulu ja Olarin kaksi päiväkotia. Vuoden aikana valmistuivat Kalajärven koulu ja päiväkotia, Espoonlahden terveysaseman peruskorjaus, Tapiolan päiväkodin peruskorjaus, Oittaaan uimarannan pukutilat, Hyökkyvuoren paikoitustalo ja Finnoon 2. pysäköintitalo. Suurimmat suunnittelussa olevat kohteet olivat Kulttuurikeskuksen teatteri, Tapiolan Stadion ja Espoolaistentalo. Rakenteilla olevat suurimmat kohteet olivat Sunan koulun peruskorjaus ja laajennus sekä Kalajärven koulu ja päiväkotia, Tapiolan uimahallin peruskorjaus ja laajennus, Kaupunginpuutarhan huoltohalli ja varastotilat, Hösmärinpuiston koulun muutos päiväkodiksi ja Leppäsillan päiväkotia.

Toimitilamyynnit vähenivät ja vuoden aikana myytiin viisi kohdetta.

Espoon yleiskaava 2060 ehdotusvaiheen valmistelu jatkui laatimalla lukuisia kaavaan liittyviä selvityksiä. Yleiskaavaehdotus valmistuu päätöksentekoon keväällä 2026, ja se asetettaneen nähtäville syyskuudella 2026. Tavoitteena on, että yleiskaava hyväksytään vuonna 2027. Espoon uusi, koko kaupungin kattava, yleiskaava tähtää vuoteen 2060.

Espoon keskukseen sijoittuvan Espoolaistentalon ja sen lähialueen suunnittelua ja asemakaavoitusta jatkettiin arkkitehtikilpailun voittaneen ehdotuksen perusteella.

Vuonna 2025 merkittävimmät hyväksytyt kaavat olivat Mattlidenin koulukeskuksen ja Tapiolan kulttuurialueen asemakaavamuutokset. Lisäksi Espoon keskuksessa hyväksyttiin Espoon kaupungin kauppakeskuksen laajennuksen mahdollistava asemakaavamuutos.

Kaupunkisuunnitteluun liittyviä vuorovaikutustilaisuuksia järjestettiin 28 kappaletta, joilla tavoitettiin noin 2500 osallistujaa. Näistä noin 750 henkilöä oli vieraskielisiä ja noin 1000 oli lapsia ja nuoria, jotka olivat kaupunkisuunnittelun erityiskohteina vuonna 2025. Yhteistyötä toteutettiin useiden oppilaitosten ja päiväkotien kanssa. Vieraskielisiä tavoitettiin Hello Espoo -tapahtumissa, asukaskävelyillä

ja Leppävaaran keskustan kaavatapahtumien yhteydessä.

Yleiskaavatyöhön liittyen järjestettiin espoolaisten ideasprintti –niminen tapahtumasarja. Työpajatyöskentelyyn valikoitui eri ikäisiä ja eri taustaisia osallistujia eri puolilta kaupunkia. Ideatöitä hyödynnetään yleiskaavan valmistelussa ja ideatöistä järjestettiin näyttely syyskuussa 2025.

Keran hallien toiminta loppui ja niiden purkaminen alkoi. Alueelle tulee 14 000 asukkaan kaupunginosaa.

Tapiolan urheilupuiston stadionin ja pysäköintilaitoksen suunnitelmia jatkokehitetiin ja urakka kilpailutettiin, jonka jälkeen päästiin hankkeen kehittämisvaiheeseen.

Leppävaaran keskuksen asemakaavan muutos käynnistyi pohjautuen kansainvälisen ideakilpailun voittajaan "Walk Around".

Maarinsolmun eritasoliittymän rakennussuunnittelu käynnistyi.

Keilaniemessä hotelli-, kongressikeskus- ja toimistohankkeen tontinvuokrauspäätöksiä jatkettiin. Useita toimisto- ja asuinhankeita oli vireillä tai käynnissä. Keskuspysäköintihanketta selvitettiin.

Suurpellossa oli käynnissä 12 asuntorakentamishanketta, palvelut laajenivat ja runkolinja 520 kytki alueen Matinkylän ja Leppävaaran keskuksiin.

Marraskuussa järjestettiin toimialan kaupunkikehitysyhteistyökumppaneille Locate in Espoo –läsnätilaisuus Espoon Kulttuurikeskuksessa.

Espoossa järjestettiin Dipolissa 16. kansallinen Sisäilmapaja, jonka osallistujia oli yli 300.

Vuonna 2025 toimialan henkilöstömäärä oli 1329 (2024: 1321). Henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 6,28 %, joka on samaa tasoa kuin edellisenä vuonna. Toimialan työvoiman saatavuus on edellisen vuoden tapaan säilynyt hyvänä johtuen erityisesti rakennusalan suhdanteesta ja yleisestä työllisyystilanteesta. Työvoiman saatavuuden haasteiden ei ennusteta pidemmällä aikavälillä tarkastellen kuitenkin helpottuvan. Työvoiman tarve on jatkossakin suurta johtuen muun muassa toimialan korkeasta keski-ikästä (50 v.). Henkilöstöstä yli 55-vuotiaita on 44 %.

Henkilöstön kokemus esihenkilön tuki ja kannustus on pysynyt työfiiliskyselyn 12/2025 mukaan edelliseen vuoteen verrattuna samalla tasolla (7,2/10). Työnantajan suositteluluku oli 76 %, joka on laskenut hieman edellisvuodesta (12/2024: 80 %). Terveysperusteiset poissaolot ovat pysyneet edellisen vuoden tasolla (kuorma 11,89 pv/hvt).

Johtamisen kehittämisessä keskityttiin erityisesti suorituksen johtamisen, palautteen antamisen ja

psykologisen turvallisuuden valmennuksiin, joihin toimialan esihenkilöt osallistuivat kattavasti. Työhyvinvointia edistettiin kehittämistoimenpiteillä, jotka pohjautuivat yksiköiden Kunta10 -tutkimuksen tuloksiin.

Infrainvestointien toteutuminen

Yritysten ja työpaikkojen sijoittumista Länsimetron ja kaupunkiradan kasvu- ja kehityskäytäviin on edistetty. Lisäksi valmistui Kulmakorpi I työpaikka-alueen esirakentaminen ja kunnallistekniikka. Alue tarjoaa merkittävän määrän uusia tontteja työpaikkarakentamiseen.

Infrainvestoinnit ovat toteutuneet pääosin raideliikenteellä hyvin saavutettaville alueille.

Infraurakoiden kilpailutuksiin saatiin tyypillisesti 10–15 tarjousta ja voittaneet tarjoukset alittivat keskimäärin yli 10 %:lla luku-järjestelmällä lasketut kustannusarviot.

Espoon kaupunkiradan rakennustyöt jatkuivat Leppävaaran ja Espoon keskuksen välillä. Asema-alueiden rakentaminen käynnistyi.

Taloudellisesti kestävä Espoo –ohjelman (Take) toteutuminen

Venäjän 2022 Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan vaikutukset näkyivät joidenkin tavoitteiden toteutumisessa myös vuonna 2025. Energian hinnat palautuivat lähelle totuttua hintatasoa. Yleinen taloudellinen epävarmuus kuitenkin vaikutti edelleen negatiivisesti maanluovutuksiin.

Kiinteistöveroselvitys on päättynyt ja siitä saatavat tulot ovat ylittäneet tavoitteen. Selvityksellä on saavutettu toistaiseksi 5 miljoonaa euroa lisäverotuloa/vuosi.

Take-tuottavuustavoitteet oli otettu huomioon vuoden 2025 talousarviossa. Toimialan tulo- ja menotavoitteet toteutuivat kokonaisuutena korjatun talousarvion mukaisesti. Jotain pieniä poikkeamia oli yksittäisissä tuottavuustavoitteissa, mutta koko ohjelman tasolla toimiala eteni tavoitteen mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristön toimiala (ei sitovia eriä)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	249 518	-20 600	228 918	235 598	6 680
Valmistus omaan käyttöön	10 800	-	10 800	9 829	-971
Toimintakulut	-361 705	-8	-361 713	-341 392	20 321
Toimintakate	-101 388	-20 608	-121 996	-95 966	26 030

Kaupunkiympäristön toimiala (pl. nettositovat tehtäväalueet, ei sitovia eriä)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	234 518	-20 600	213 918	221 078	7 160
Valmistus omaan käyttöön	800	-	800	1 034	234
Toimintakulut	-336 705	-8	-336 713	-318 142	18 571
Toimintakate	-101 388	-20 608	-121 996	-96 031	25 964

Tulot ylittivät muutetun talousarvion noin 7 milj. eurolla, mutta alkuperäisestä talousarviotasosta jäätin. Kaupunkitekniiikan keskuksessa alueiden käyttöluopatuloja kertyi 3,0 milj. euroa talousarviotasoa enemmän. Infrainvestointeihin kohdistuvia geotekniikkapalveluiden myyntituloja toteutui 1,1 milj. euroa talousarviota enemmän. Muut toimintatuotot ylittivät talousarvion 1,4 milj. eurolla johtuen pysäköintivirhemaksujen euromäärän kasvusta sekä maanvastaanottotuloista. Maanvastaanottotuloja saatiin 0,7 milj. euroa ennakkoon arvioitua enemmän. Jätelain mukaista korvausta kertakäyttömuovien tuottajilta saatiin ELY-keskukselta 0,6 milj. euroa.

Toimialan menot alittivat talousarvion noin 18 milj. eurolla. Joukkoliikenteessä Länsimetro Oy:lle maksettavat vastikkeet alittivat 5,5 milj. eurolla ja HSL:n kuntaosuus alitti talousarvion 11,4 milj. eurolla. Esikunnassa menot alittivat talousarvion 0,7 milj. eurolla, koska kertaluonteisia maanomistajan kuluja kuten pilaantuneiden maiden puhdistuskuluja tai varauksia ei toteutunut varattua summaa vastaavasti.

Hiilineutraali Espoo 2030 –tavoitteen toteutuminen

Toteutimme ilmastonmuutoksen hillinnän skenaariolaskennan eli arvion siitä, kuinka paljon päästövähennyksiä tarvitaan Espoon nykyisten ja suunniteltujen hillintätoimien lisäksi hiilineutraaliuden saavuttamiseksi.

Toimialan keskeisiä ilmastotoimia ovat toimivan joukkoliikenteen kehittäminen, joukkoliikenteeseen investoiminen (mm. Kaupunkirata), infrainvestointien kohdistaminen joukkoliikenteellä hyvin saavutettaville alueille, baanojen ja seutureittien rakentaminen,

rakennusten elinkaarta jatkavat korjaukset, rakennusten peruskorjaus ja laajennushankkeet sekä talotekniset korjaukset.

Rakennusten elinkaarta jatkavat korjaukset, rakennusten peruskorjaus ja niiden laajennushankkeet, sekä talotekniset korjaukset ovat resurssiviisas tapa hyödyntää jo olemassa olevaa rakennuskantaa.

Kaupunkirata sekä infrainvestointien kohdistaminen joukkoliikenteellä hyvin saavutettaville alueille mahdollistaa kaupungin tiivistymisen asemien ympärillä sekä joukkoliikenteeseen tukeutuvan kestävä kasvun.

Baanojen sekä seutureittien rakentamisella lisätään pyöräilyä ja muita hiilineutraaleja liikkumismuotoja vähentäen henkilöautoilua. Tulvasuojelulla sopeudutaan ilmastonmuutokseen.

Investointien toteutuminen

Maanhankintana toteutettiin maankäyttösopimusten luovutuskirjojen täytäntöönpanoja sekä hankittiin kaupungin päätösten mukaisesti maata ja maksettiin lunastuskorvauksia.

Maanhankintaan oli varattu 5 milj. euroa ja siihen käytettiin noin 26 milj. euroa. Valtuusto päätti 24.2.2025 2,2 milj. euron lisämäärärahasta määräalan ostamiseen Leppävaarasta ja Lintuvaarasta. Valtuusto päätti 28.4.2025 1,3 milj. euron lisämäärärahasta kiinteistön ostamiseen Viherlaaksosta. Valtuusto päätti 9.6.2025 18 milj. euron määrärahan lisäyksestä maanhankintaan.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointimenot olivat 132,4 milj. euroa ja investointeihin saatiin avustuksia 9,6 milj. euroa. Alkuperäisessä talousarviossa

investointeihin oli varattu 140,1 milj. euroa ja muutetussa talousarviossa 146,7 milj. euroa. Talousarviossa oli avustusten arvioitu olevan 6 milj. euroa. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden – projektiluokan strategisten joukkoliikenteen hankkeiden Kaupunkirataprojektin investointimenot toteutuivat 6,2 milj. euroa alle talousarvion. Projektiluokan liikenteen toimivuus ja turvallisuus projektin Rantaradanbaana investointimenot alittivat talousarvion 2,7 milj. eurolla. Strategiset maankäytön hankkeet – projektiluokan Leppävaaraprojektin investointimenot alittivat talousarvion 1,8 milj. eurolla. Budjettiteknisistä syistä kaikkien kolmen projektin talousarvio oli asetettu tasolle, jota ei varmuudella ylitetä. Projektien vetovastuu on valtiolla. Strategiset maankäytön hankkeet – projektiluokan omatoimirakentamisen pientaloalueet – projektin investointimenot alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla, johtuen rakentamistöiden viivästymisestä.

Kaupunkiradan ja siihen liittyvään hankkeeseen Rantaradanbaana saatiin investointiavustusta 8,7 milj. euroa.

Kaupunginhallitus päätti 16.6.2025 Teknisen lautakunnan esityksestä korottaa maankäyttömaksuilla rahoitettavien investointien, yksityisrahoitteiset hankkeet, investointimäärärahaa 9,5 milj. eurolla.

Valtuusto päätti 18.8.2025 Teknisen lautakunnan esityksestä kaupunginhallitukselle lisätä määrärahaa peruskaupungin hankkeille Raide-Jokeri 0,6 milj. euroa ja Turuntie 2 milj. euroa. Raide-Jokerin investointeja toteutui arvioidusta poiketen vuonna 2025. Turuntien urakka toteutettiin kahdessa vuodessa kolmen vuoden sijaan.

Valtuusto päätti 8.12.2025 Teknisen lautakunnan esityksestä kaupunginhallitukselle alentaa yksityisrahoitteisten hankkeiden investointimäärärahaa 5,5 milj. eurolla. Yksityisrahoitteisten investointien ennustettiin vuoden alun tietojen perusteella ylittävän talousarvion ja loppuvuotta kohden saatiin uutta tietoa investointien etenemisestä.

Osakkeisiin ja osuuksiin varatuilla määrärahoilla maksettiin Länsimetro Oy:n vastiketta lainanlyhennyksiä ja korvausinvestointeja varten yhteensä 59 milj. euroa ja Finnoon Pysäköinti II Oy:n sijoitettiin 0,6 milj. euroa.

2.2.5.2 Tekninen lautakunta

Talousarvion toteutuminen

Tekninen lautakunta (ei sitovia eriä)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	58 911	4 000	62 911	68 172	5 261
Valmistus omaan käyttöön	10 800	-	10 800	9 829	-971
Toimintakulut	-96 326	-	-96 326	-94 355	1 971
Toimintakate	-26 615	4 000	-22 615	-16 354	6 261

Tekninen lautakunta (pl. nettositovat tehtäväalueet, tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	43 911	4 000	47 911	53 652	5 741
Valmistus omaan käyttöön	800	-	800	1 034	234
Toimintakulut	-71 326	-	-71 326	-71 106	220
Toimintakate	-26 615	4 000	-22 615	-16 420	6 195

Teknisen lautakunnan alaisen Kaupunkitekniikan keskuksen taloudellinen kehitys jatkui vuonna 2025 kymmenettä vuotta positiivisena. Talousarvion tulotavoite ylitettiin ja kulut pysyivät talousarviossa.

Toimintatulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 9,8 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 5,8 milj. eurolla.

Alueiden käyttölupatulot kasvoivat suotuisasti kaupungissa käynnissä olleista operaattoreiden urakkojen takia, vaikka rakentamisan suhdannetilanne oli heikko, ollen 3 milj. euroa yli talousarvion. Infrainvestointeihin kohdistuvia geotekniikkapalveluiden myyntituloja toteutui 1,1 milj. euroa talousarviota enemmän. Jätelain mukaista korvausta

kertakäyttömuovien tuottajilta saatiin ELY-keskukselta 0,6 milj. euroa, perustuen keräys ja siivouskustannuksiin. Virheellisten pysäköintien euromäärä oli 0,7 milj. euroa arvioitua suurempi ja maanläjitystoiminnan palvelukorvaukset olivat 0,7 milj. euroa.

Maankäyttösopimustulot ylittivät 3,4 milj. eurolla alkuperäisen 30 milj. euron talousarvion ja olivat 0,6 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Tulokertymä on riippuvainen sopimustuloilla rahoitettavien investointien toteumasta, joiden urakoita saatiin toteutettua alkuperäistä arviota paremmin.

Investointeihin siirrettävät käyttömenot (investointeja toteuttavan henkilökunnan henkilöstömenot) toteutuivat 0,2 milj. euroa yli talousarvion. Omajohtoista rakentamista toteutettiin ennakkoon arvioitua enemmän.

Toimintakulut toteutuivat 0,2 milj. euroa alle talousarvion. Sähkökulut toteutuivat 0,4 milj. euroa alle talousarvion johtuen osittain sähkön hinnan alentumisesta ja LED-valaistuksen suhteellisen osuuden

Palvelutuotteet

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Kadut ja yleiset alueet hoito oma	15 541 324	14 073 336	15 109 229	9 274 361	9 392 785	9 283 579	1,68	1,50	1,63	8,6 %
Katuvalaistus	5 224 703	4 714 234	3 861 872	55 000	56 728	56 800	94,99	83,10	67,99	-18,2 %
Puistot ja viheralueet hoito omatuotanto	4 823 199	4 755 466	5 162 651	11 749 268	10 908 249	11 913 000	0,41	0,44	0,43	-0,6 %
kadut ja yleiset alueet korjaus oma	4 831 334	4 368 770	4 649 644	9 274 361	9 392 785	9 283 579	0,52	0,47	0,50	7,7 %
Puistot ja viheralueet korjaus omatuotanto	4 313 596	4 453 547	4 510 642	11 749 268	10 908 249	11 913 000	0,37	0,41	0,38	-7,3 %
Metsien hoito	2 304 834	2 371 504	2 558 131	4 800	4 800	4 800	480,17	494,06	532,94	7,9 %
Ylijäämämaiden vastaanotto	2 498 013	2 858 865	3 253 329	136 408	100 000	84 184	18,31	28,59	38,65	35,2 %

Kadut ja yleiset alueet hoito oma –palvelutuotteen suoritelmäärät ovat kunnossapidettävät neliöt. Kaupungin kasvun edellyttämät kunnallistekniikan investoinnit ovat kasvattaneet kunnossapidettäviä neliöitä edellisestä vuodesta, mutta talousarviossa arvioitua vähemmän. Talven sääolosuhteet olivat hyvät ja lumenkuljetustarpeita oli edellistä vuotta vähemmän, mikä näkyi myös liukkaudentorjunnan aineostoksissa, kun liukkaudentorjuntaa ei tarvittu yhtä paljon. Sisäiset auto-, kone- ja laitevuokrat on toteumassa kohdennettu talousarviosta poiketen. Yksikkökustannukset tilikausien välillä eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska niitä ei ole säädöskorjattu.

Palvelutuotteen katuvalaistus suoritelmäärät kasvoivat edellisestä vuodesta ja yli ennakkoon arvioidusta, kun katuvalaistusta asennettiin yleisille alueille investointien tahdissa. Tilikaudella panostettiin edellistä tilikautta vähemmän valaisinpylväiden uusimisiin ja valojen vaihtamiseen LED-valaistukseen. Sähkön hinta oli edellistä tilikautta alhaisempi ja myös LED-valaistuksen

kasvusta. Toteutumiseen vaikutti osin se, että tilikauden kulut sisältävät 11 kuukauden kulut 12 kuukauden sijaan.

Lautakunnan toimintakate toteutui 6,2 milj. euroa tavoitetta paremmin.

Kaupunginhallitus päätti 16.6.2025 Teknisen lautakunnan esityksestä korottaa maankäyttösopimustulojen tuloarviota 9,5 milj. eurolla. Valtuusto päätti 8.12.2025 Teknisen lautakunnan esityksestä kaupunginhallitukselle alentaa maankäyttösopimustulojen tuloarviota 5,5 milj. eurolla. Maankäyttösopimustuloilla rahoitettavien investointien ennustettiin vuoden alun tietojen perusteella ylittävän talousarvion ja loppuvuotta kohden saatiin uutta tietoa investointien etenemisestä.

suhteellinen osuus valaistuksesta on kasvanut. Edellisellä tilikaudella sähkökuluihin oli kirjattu 13 kuukauden sähkökulut ja tilikaudella 11 kuukauden sähkökulut, mikä myös vaikuttaa kuluja verratessa. Talousarviossa oli varauduttu pörssisähkön kylmien ja valaistusta vaativien kuukausien korkeampiin hintoihin kuin mitä toteutui.

Puistot ja viheralueet hoito omatuotanto – palvelutuotteen suoritelmäärät ovat kunnossapidettävät neliöt. Kaupungin kasvun edellyttämät kunnallistekniikan investoinnit ovat kasvattaneet kunnossapidettäviä neliöitä, ennakkoon arvioitua enemmän. Kasvaneet neliömäärät nostivat toiminnan määriä ostoissa ja sisäisten auto-, kone- ja laitevuokrien käyttökuuluissa sekä kalustossa. Sisäiset auto-, kone- ja laitevuokrat on toteumassa kohdennettu talousarviosta poiketen.

Kadut ja yleiset alueet korjaus oma –palvelutuotteen suoritelmäärät ovat kunnossapidettävät neliöt.

Kaupungin kasvun edellyttämät kunnallistekniikan investoinnit ovat kasvattaneet kunnossapidettäviä neliöitä edellisestä vuodesta, mutta talousarviossa arvioitua vähemmän. Tilikaudella ei ollut tarvetta toteuttaa korjauksia samassa mittakaavassa kuin edellisenä tilikautena. Sisäiset auto-, kone- ja laitevuokrat on toteutussa kohdennettu talousarviosta poiketen.

Puistot ja vihervuorot korjaus omatuotanto – palvelutuotteen suoritelmäärät ovat kunnossapidettävät neliöt. Kaupungin kasvun edellyttämät kunnallistekniikan investoinnit ovat kasvattaneet kunnossapidettäviä neliöitä ennakkoon arvioitua enemmän. Tilikaudella korjauksia on toteutettu enemmän kuin edellisenä tilikautena ja mitä ennakkoon arvioitu.

Palvelutuotteen metsien hoito suoritelmäärät ovat kaupungin metsäomaisuuden hehtaarit.

2.2.5.3 Ulkopuoliset työt

Talousarvion toteutuminen

Ulkopuoliset työt (toimintakate sitova)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	15 000	-	15 000	14 520	-480
Toimintakulut	-15 000	-	-15 000	-14 454	546
Toimintakate	0	-	0	66	66

Kaupungin kunnallistekniikan rakentamisen ja rakennuttamisen ohessa toteutettiin vesihuolto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle (HSY). Muiden johtolaitosten kanssa tehtiin yhteistyötä erilaisten johtojen ja kaapelien sijoittamisessa katualueelle.

Metsänhoidollisia toimenpiteitä – kuten hakkuita – on tehty edellistä tilikautta enemmän ja mitä ennakkoon on arvioitu.

Ylijäämämaiden vastaanotto –palvelutuotteen suoritelmäärä on vastaanotettujen kuormien kappalemäärä. Tilanpuutteen takia maanvastaanotto paikalle ei oteta vuodesta 2025 alkaen vastaan muuta kuin Espoon omien projektien maata. Tämä näkyy suoritelmäärien laskuna verrattuna edelliseen vuoteen. Edellisestä tilikaudesta poiketen tilikaudella maanvastaanotto paikalle on jouduttu tekemään tukipenkereiden rakennustöitä ja muita toimia pehmeiden maamassojen läjitystilavuuden varmistamiseksi. Toimet ovat olleet välttämättömiä toiminnan ja kaupungin infrainvestointien jatkuvuuden turvaamiseksi. Vaadittavien toimien laajuus poikkesi hieman siitä, mihin talousarviossa oli varauduttu.

Ulkopuoliset työt on nettobudjetoitu ja sen toimintakate on sitova, tavoitteena 0 euroa. Myyntilaskutus on toteutunut eri tahtiin kulukirjauksiin nähden, minkä takia toimintakate on positiivinen

2.2.5.4 Rakentamisen sisäiset palvelut

Talousarvion toteutuminen

Rakentamisen sisäiset palvelut (toimintakate sitova)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	-	-	-	-	-
Valmistus omaan käyttöön	10 000	-	10 000	8 795	-1 205
Toimintakulut	-10 000	-	-10 000	-8 795	1 205
Toimintakate	0	-	0	0	0

Rakentamisen sisäisten palveluiden menot koostuvat sellaisten rakentamishankkeiden menoista, jotka Kaupunkitekniikan keskus rakentaa pääasiallisesti omaa henkilökuntaa käyttäen. Palvelualueelle kirjataan näiden rakentamishankkeiden palvelu- ja tavaraostot. Menot siirretään investointeihin valmistus omaan käyttöön – kirjauksen kautta. Rakentamisen sisäiset palvelut on

nettobudjetoitu ja sen toimintakate on sitova, tavoitteena 0 euroa. Sitova toimintakate toteutui.

2.2.5.5 Kaupunkisuunnittelulautakunta

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	590	-	590	483	-107
Toimintakulut	-11 932	-	-11 932	-12 000	-68
Toimintakate	-11 342	-	-11 342	-11 517	-175

Toimintatulot vuonna 2025 olivat 0,5 milj. euroa ja ne jäivät käyttösuunnitelmasta 0,1 milj. euroa. Vielä kolmannen osavuosisikatsauksen yhteydessä arvioitiin

talousarvion toteutuvan, mutta siitä jäätin hiukan. Alitus katsotaan kuitenkin vähäiseksi.

2.2.5.7 Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Talousarvion toteutuminen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	8 120	-1 900	6 220	6 133	-87
Toimintakulut	-12 602	-8	-12 610	-12 213	397
Toimintakate	-4 482	-1 908	-6 390	-6 080	310

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen tulot jäivät alkuperäisestä käyttösuunnitelmasta 2 milj. euroa. Tämä oli ennakoitu vuoden raportoinnissa ja kolmannen osavuositarkastuksen yhteydessä käyttösuunnitelmaan haettiin hyväksyntä 1,9 milj. euron tuottojen alitukselle. Rakentamisen edelleen jatkuvan matalasuhdanteen vuoksi rakennuslupatulot olivat tavoitteesta jäljessä. Rakennusvalvonnan tulot jäivät 1,8 milj. euroa, ympäristönsuojelun tulot jäivät 122 000 euroa ja ympäristöterveyden tulot jäivät 53 000 euroa käyttösuunnitelmaa pienemmäksi.

Henkilöstökulut alittivat käyttösuunnitelman 380 000 euroa ja 4 %, suunniteltua pienemmän työpanoksen ja suunniteltua pienemmän palkkatason nousun vuoksi. Tukipalveluiden henkilöstökuluihin sisältyvät henkilöstökulujen lisäksi kaikkia palvelualueita koskevat eläkeperusteiset tasausmaksut ja lautakunnan kokouspalkkiot. Ulkoiset ostot jäivät noin 100 000 euroa käyttösuunnitelmasta. Menoihin lisättiin kuitenkin 138 000 euron luottotappiot, joihin ei käyttösuunnitelmassa varauduttu.

Palvelutuotteet

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Rakentamisen luvat ja viranomaisvalvonta	4 311 604	3 807 119	3 787 742	1 157	1 300	987	3 727	2 929	3 838	31,0 %
Rakentamisen tietopalvelut	1 351 247	1 662 993	1 341 135	17 700	17 700	17 700	76	94	76	-19,4 %
Viranomaispäätökset ja rekisteröinnit	513 736	685 822	701 756	179	185	197	2 870	3 707	3 562	-3,9 %
Ympäristövaikuttaminen	540 675	952 042	977 849	430	528	426	1 257	1 803	2 295	27,3 %
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset	915 626	934 500	987 582	1 689	1 512	1 650	542	618	599	-3,2 %
Eläinlääkintähuollon valvontatehtävät	321 912	365 650	397 814	766	700	778	420	522	511	-2,1 %
Eläinlääkintähuollon potilaat	447 035	629 650	580 053	4 765	3 900	3 730	94	161	156	-3,7 %

Rakentamisen lupien suoritustoteuma jäi jatkuneen rakentamisen matalasuhdanteen vuoksi talousarviotasosta.

Ympäristönsuojelun toimenpiteiden määrät ylittivät kautta linjan suunnitellun tason ja kustannukset suoritetta kohden alittuivat selvästi. Panostukset ympäristövaikuttamiseen vastaavasti ylittivät talousarviotason.

Elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan osalta suunnitelman mukaisten tarkastusten tavoite oli

asetettu valvontayksikössä 80 % tasolle, ja tähän tavoitteeseen päästiin terveydensuojeluvalvonnan osalta, jossa tarkastustavoitteesta toteutui 99 %. Elintarvikevalvonnan tarkastukset toteutuivat puolestaan 68 % tasolla, mikä alitti edellisen vuoden tason resurssivajeen vuoksi. Tupakka- ja lääkelain mukaisen valvonnan osalta päästiin vain 56 % tasolle valvontasuunnitelman tavoitteesta. Resurssivaje osaltaan vaikutti myös eläinlääkintähuollon pienempään potilasmäärään.

2.2.5.8 Joukkoliikenne

Talousarvion toteutuminen

Joukkoliikenne (tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	108 459	-	108 459	108 459	0
Toimintakulut	-228 266	-	-228 266	-211 183	17 083
Toimintakate	-119 807	-	-119 807	-102 725	17 083

Joukkoliikenteen tulot olivat 108,3 milj. euron osalta HSL infrasopimuksen perusteella HSL:n jäsenkunnilta perittävää käyttökorvausta kaupungin joukkoliikenneinfrastruktura ja 0,2 milj. euron edestä asiakasmaksuja kaupunkipyörien käytöstä. Toimintatuotot toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Joukkoliikenteen menot ovat HSL:n kuntaosuuksia, Länsimetro Oy:n vastikkeita sekä joukkoliikenneterminaalien, liityntäpysäköinnin ja kaupunkipyörien kustannuksia. Toimintakulut alittivat talousarvion 17,1 milj. eurolla. Länsimetro Oy:n vastikekulut toteutuivat talousarviossa arvioitua pienempänä (5,5 milj. euroa). Länsimetro Oy:n varsinaisen yhtiökokous pidettiin kesäkuun 2025 lopussa ja vastiketarve tilikaudelle oli muuttunut alhaisemmaksi noin vuosi etukäteen talousarvioon

arvioidusta. HSL:n kuntaosuuksia oli budjetoitu HSL:n hallituksen kesäkuun 2024 päivitetyn esityksen mukaisesti, joka oli 1,2 milj. euroa suurempi kuin HSL:n yhtymäkokouksen päättämä kuntaosuuksia marraskuun 2024 lopussa. Tilikaudelle on kirjattu edelliselle vuodelle kuuluva 2,9 milj. euron kuluoikaisu, jolla on täsmätty kaupungin ylijäämä HSL:n tilinpäätökseen. HSL:ltä saadun ennakkotiedon perusteella on tilikauden kuluja oikaistu 7,3 milj. eurolla ja samalla summalla lisätty ylijäämäsaamisia. Edellä mainituista syistä kuntaosuuksia toteutui 11,4 milj. euroa talousarviota alhaisempana.

Muut mittarit	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	2024-2025 muutos-%
Sisäisten linjojen linjakilometrit Espoo (milj.km/vuosi)	15,937	14,979	15,832	15,060	1 %
Seutulinjoiden linjakilometrit Espoon suunta (milj.km/vuosi)	5,428	5,817	5,160	5,687	-2 %
Metron linjakilometrit yhteensä (milj.km/vuosi)	6,189	5,875	6,174	6,068	3 %
Metron linjakilometrit Espoossa (milj.km/vuosi)	1,926	1,829	1,922	1,889	3 %
Pika-raitio linjakilometrit yhteensä (milj. km/vuosi)	0,360	2,107	2,250	2,264	7 %

2.2.5.9 Kaupunkiympäristön toimialajohto

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristön toimialajohto (pl. Joukkoliikenne, tulot ja menot sitovia)

1 000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	73 438	-22 700	50 738	52 350	1 612
Toimintakulut	-12 579	-	-12 579	-11 640	939
Toimintakate	60 859	-22 700	38 159	40 710	2 551

Tuotot alittivat alkuperäisen talousarvion noin 21 milj. eurolla. Rakentamisen heikon suhdanteen takia maanmyyntivoittoja kertyi 9,7 milj. euroa, 22 milj. euroa alle alkuperäisen tulotavoitteen. Maanmyyntivoitot toteutuivat 0,7 milj. euroa yli muutetun talousarvion, yksittäisten tonttien myyntihintojen ollen arvioitua korkeampia. Maanvuokratuottoja kertyi 0,6 milj. euroa talousarviota enemmän vuokrankorotusten ja vuokrattujen maa-alueiden kasvun takia. Ulkoisia maanvuokratuottoja toteutui 25,6 milj. euroa ja sisäisiä maanvuokratuottoja 16,6 milj. euroa. Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamishankkeeseen ja asumisneuvontaan saatiin tukea valtiolta 0,4 milj. euroa.

Toimintakulut alittivat talousarvion, koska maanomistajalle kuuluvia kertaluonteisia kuluja kuten maanpuhdistuskulut, sopimusvelvoitteista aiheutuvat kulut tai pakolliset varaukset ei toteutunut siinä mittakaavassa kuin arvioitu. HSY:n Finnoon jäteveden puhdistamopurku jatkuu alkuperäisestä urakka-aikataulusta poiketen seuraavana vuonna ja kaupungille koituu sopimusvelvoitteisia kuluja, joista on tehty tilikaudelle 0,6 milj. euron kuluvaraus.

Valtuusto päätti 8.12.2025 alentaa maanmyyntivoittojen tuloarviota 22,7 milj. eurolla. Talousarvion laadinnan aikana rakentamisen suhdanteen oletettiin paranevan vuoden 2024 tasostaan, mutta arvio osoittautui liian optimistiseksi.

Palvelutuotteet

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Luovutuskirja	1 000 194	1 157 183	1 078 456	83	65	122	12 051	17 803	8 840	-50,3 %
Maankäyttölupa	78 140	90 405	84 254	117	120	173	668	753	487	-35,4 %
Vuokrasopimus	234 420	271 215	252 763	196	200	218	1 196	1 356	1 159	-14,5 %
Maankäyttösopimus	250 049	289 296	269 614	6	10	5	41 675	28 930	53 923	86,4 %
Asukasvalintojen valvominen	653 774	547 487	766 885	5 788	6 300	6 413	113	87	120	37,6 %

Palvelutuotteissa luovutuskirjojen ja lyhytaikaisten vuokrasopimusten osalla suoritettua ylittyi lähes 50 % ja yksikkökustannus alittui suurempien suoritettujen vuosien. Maankäyttölupien palvelutuote toteutui tavoitteen mukaisesti. Maankäyttösopimuksia toteutui 5

kappaletta tavoitteen ollessa 10 kappaletta. Asukasvalintojen valvomisen suoritettua ylittyi tavoitteen.

2.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen (ml. sisäiset erät) (kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja)

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Tot.-%
Toimintatulot	385 773	-13 540	372 233	378 300	6 067	101,6
Myyntituotot	103 721	7 060	110 781	108 941	-1 840	98,3
Maksutuotot	74 122	2 100	76 222	79 998	3 776	105,0
Tuet ja avustukset	15 723	0	15 723	14 030	-1 693	89,2
Muut toimintatuotot	192 207	-22 700	169 507	175 332	5 825	103,4
Valmistus omaan käyttöön	10 800	-	10 800	9 978	-822	92,4
Toimintamenot	-1 614 267	-12 387	-1 626 654	-1 581 848	44 806	-97,2
Henkilöstökulut	-589 928	-2 060	-591 988	-581 381	10 607	-98,2
Palvelujen ostot	-540 253	-2 426	-542 678	-518 416	24 262	-95,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 920	+30	-33 891	-35 152	-1 262	-103,7
Avustukset	-103 084	-7 975	-111 059	-106 920	4 140	-96,3
Muut toimintakulut	-347 081	+44	-347 037	-339 980	7 058	-98,0
Toimintakate	-1 217 694	-25 927	-1 243 621	-1 193 570	50 051	96,0
Verotulot	863 034	-29 000	834 034	832 060	-1 974	99,8
Valtionosuudet	449 308	6 000	455 308	455 257	-51	100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	45 781	-	45 781	50 867	5 086	111,1
Korkotulot muilta	15 330	-	15 330	14 560	-771	95,0
Korkotulot liikelaitoksilta	8 815	-	8 815	5 524	-3 291	62,7
Muut rahoitustuotot	37 218	-	37 218	39 333	2 115	105,7
Korkomenot muille	-14 582	-	-14 582	-8 263	6 319	-56,7
Muut rahoitusmenot	-1 000	-	-1 000	-287	713	-28,7
Vuosikate	140 429	-48 927	91 502	144 614	53 112	158,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-119 789	-	-119 789	-111 417	8 372	-93,0
Arvon alentumiset	-	-	-	-3	-3	-
Tilikauden tulos	20 640	-48 927	-28 287	33 194	61 481	-117,3
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-15 000	-	-15 000	10 753	25 753	-71,7
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	15 000	-	15 000	-	-15 000	-
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	20 640	-48 927	-28 287	43 947	72 234	-155,4

Verotulojen toteuma (1 000 euroa)

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Ansioverotulo	555 843	-29 000	526 843	524 508	-2 335
Osuus yhteisöveron tuotosta	139 817	-	139 817	139 713	-104
Kiinteistöverotulo	167 374	-	167 374	167 839	465
Yhteensä	863 034	-29 000	834 034	832 060	-1 974

Käyttötalouden valtionosuudet (1 000 euroa)

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	447 348	-	447 348	447 868	520
Josta: Sote muutosrajotin	116 403	-	116 403	116 403	0
Josta: Sote siirtymätasaus	40 012	-	40 012	40 012	0
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	-24 062	-	-24 062	-24 039	23
Veromenetysten kompensatio	22 674	-	22 674	23 299	625
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	3 348	6 000	9 348	8 130	-1 218
Yhteensä	449 308	6 000	455 308	455 257	-51

Tuloverojen perusteet verovuosina 2023–2025

Verovuosi	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos %
2023	5,36 %	9 147	10,2 %
2024	5,3 %	9 597	4,9 %
2025	5,3 %		

verotettava tulo = tuloveroprosentti x
verovuoden maksuunpantu vero

Kiinteistöveron perusteet verovuosina 2023–2025

	TP2023	TP2024	TP2025
Vakituinen asuinrakennus	0,41 %	0,41 %	0,41 %
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00 %	1,00 %	1,00 %
Voimalaitosrakennus	1,00 %	1,00 %	1,00 %
Yleishyödyllinen yhteisö			
rakennus	0,00 %	0,00 %	0,00 %
maapohja	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Rakentamaton rakennuspaikka	4,43 %	4,43 %	4,43 %
Yleinen			
rakennus	1,00 %	1,00 %	1,00 %
maapohja	1,00 %	1,30 %	1,30 %

VERTAILUT TALOUSARVION SITOVUUSTASOLLA VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Verotulot	863 034	-29 000	834 034	832 060	-1 974
Valtionosuudet	449 308	6 000	455 308	455 257	-51
Yhteensä	1 312 342	-23 000	1 289 342	1 287 317	-2 025

Kaupunki sai verorahoitusta eli vero- ja valtionosuustuottoja yhteensä 1287,3 milj. euroa, 5,0 prosenttia enemmän kuin 2024. Verorahoitus alitti alkuperäisen talousarvion 23 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 2 milj. eurolla.

Tuloja kasvatti valtiolta siirtyneisiin työllisyyspalveluihin ja -maksuihin saatu valtionosuusrahoitus. Valtionosuuksia tilitettiin kaupungille yhteensä 455,3 milj. euroa. Verotuloja tilitettiin yhteensä 832,1 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen ainoastaan 3 milj. euroa ja 0,4 prosenttia. Verotulojen kehitykseen vaikutti verotuksen jaksottuminen vuosien välillä ja verovuoden 2024 kunnallisveron oikaisu, jotka olivat yhteensä noin 20,1 milj. euroa negatiivinen. Vuoden 2025 verotulojen kehitykseen vaikutti heikko työllisyyskehitys sekä palkkatulojen arvioita alhaisempi kehitys.

Kunnallisveroja tilitettiin 524,5 milj. euroa, 0,3 prosenttia vähemmän kuin 2024 (ilman verovuoden 2024 negatiivisia oikaisuja vuoden 2025 verotulojen kasvu n. 3,5 %) Kunnallisveroa kertyi 31 milj. euroa alkuperäisessä talousarviossa ennakoitua vähemmän. Palkka- ja eläkesumman kasvu Espoossa oli joulukuun lopussa 2,9 %. (edellisvuonna 3,5 %) Kunnallisveron toukokuun verontilityksissä huomioitiin vuoden 2024 ansio- ja pääomatuloverojen veronsaajien ryhmäosuuksien oikaisu, joka oli kunnille negatiivinen. Lisäksi verovuoden 2024 kunnallisveron oikaisu marraskuun tilityksessä oli Espoolle 11,5 milj. euroa negatiivinen. Verovuoden 2024 verotuksen valmistuttua oikaistiin marraskuussa veronsaajien tilitykset vastaamaan oikeita maksuunpanomääriä.

RAHOITUSTULOT JA -MENOT

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	61 363	-	61 363	59 417	-1 946
Menot	-15 582	-	-15 582	-8 550	7 032
Netto	45 781	-	45 781	50 867	5 086

Rahoitustulot koostuvat kassavarojen sijoittamisesta saaduista korkotuloista, verontilityskoroista ja liikelaitosten maksamista sisäisistä koroista sekä kassavarojen sijoittamisesta saaduista tuotoista, osinkotuotoista sekä liikelaitosten ja kuntayhtymien maksamista sijoitetun pääoman tuotoista.

Yhteisöveroja tilitettiin kaikkiaan 139,7 milj. euroa, 0,7 prosenttia vähemmän kuin 2024. Yhteisövero toteutui talousarviossa ennakoitun mukaisesti.

Kiinteistöveroja tilitettiin 167,8 milj. euroa, 3,5 prosenttia enemmän kuin 2024. Osa vuoden 2025 kiinteistöveroista erääntyy maksettavaksi vuoden 2026 puolella.

Valtionosuudet olivat yhteensä 455,3 milj. euroa, josta sote-erien osuus oli noin 156 milj. euroa. Veroperustemuutosten kompensaaation osuus oli 23 milj. euroa, verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus eli määrä, jonka Espoo maksaa verotulojen tasausta muualle Suomeen oli 24 milj. euroa sekä opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus 8 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus toteutui alkuperäisessä talousarviossa ennakoitua suurempana. Perusopetuksen valmistavaan opetukseen sekä lukiokoulutukseen saatavan rahoituksen kasvu vuodesta 2024 toteutui suurempana kuin talousarviossa ennakoitiin. Lisäksi vuoden lopulla korjattiin lukiokoulutuksen rahoitus vastaamaan todellisia oppilasmääriä. Valtionosuudet ylittivät alkuperäisen talousarvion 6 milj. eurolla.

Talousarviomuutokset:

Valtuusto muutti osavuositarkastus 3:n yhteydessä verorahoituksen tuloarvioita. Verotulojen arviota laskettiin 29 milj. euroa ja valtionosuuksien korotettiin 6 milj. euroa.

Rahoitustulot yhteensä 59,4 milj. euroa, alittivat talousarvion 1,9 milj. eurolla. Rahoitustulojen suurimmat erät muodostuivat muista rahoitustuotoista 39,3 milj. euroa sekä korkotuloista 20,1 milj. euroa.

Rahoitusmenot vuonna 2025 olivat 8,6 milj. euroa ja alittivat talousarvion 7,0 milj. eurolla. Talousarviolainaa ei nostettu vuoden 2025 aikana. Kaupungin lainat ovat suurimmalta osin korkosuojattuja.

2.4 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-355 342	-31 070	-386 413	-341 774	44 639
Rakennukset	-79 339	-0	-79 339	-63 134	16 205
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-159 266	-9 600	-168 866	-148 321	20 545
Aineettomat hyödykkeet	-10 390	-	-10 390	-7 972	2 418
Maa- ja vesialueet	-5 000	-21 410	-26 410	-26 064	346
Koneet ja kalusto	-10 560	-0	-10 560	-8 943	1 617
Osakkeet ja osuudet	-90 787	-60	-90 847	-87 340	3 507
Investointitulot	7 340	-	7 340	13 332	5 992
Rakennukset	-	-	-	25	25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 000	-	5 000	9 649	4 649
Aineettomat hyödykkeet	840	-	840	791	-49
Maa- ja vesialueet	1 500	-	1 500	1 377	-123
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	1 490	1 490
Nettoinvestoinnit	-348 002	-31 070	-379 073	-328 442	50 631

Kaupungin investointimenot vuonna 2025 olivat 341,8 milj. euroa, kasvua edellisvuodesta 5 milj. euroa. Investointimenot alittivat alkuperäisen talousarvion 13,7 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 44,6 milj. eurolla. Rahoitusosuudet huomioiden kaupungin nettoinvestoinnit olivat yhteensä 331,3 milj. euroa, ja rahoitusosuudet sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot huomioiden nettoinvestoinnit olivat 328,4 milj. euroa. Investoinneista rahoitettiin tulo-rahoituksella 95 prosenttia.

Rahoitusosuuksia investointeihin kertyi 10,4 milj. euroa, 4,6 milj. talousarviota enemmän. Infrahankkeisiin kertyi tilikaudelle tuloja ennakoitua enemmän.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointimenot olivat 148,3 milj. euroa. Kasvua edellisestä vuodesta 8,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat 20,5 milj. euroa. Peruskaupungin infrahankkeisiin investoitiin 99 milj. euroa, yksityisrahoitteisiin hankkeisiin (sopimusrakentaminen) 33,4 milj. euroa, Suurpellon taseyksikön alueelle 1,8 milj. euroa, Tapiolan taseyksikön alueelle 11,1 milj. euroa ja urheilupuiston taseyksikön alueelle 1,2 milj. euroa. Suurin rakenteilla oleva hanke on kaupunkirata.

Aineettomat ICT-investoinnit olivat 8 milj. euroa. Maanhankintaan investoitiin 26,1 milj. euroa, 18,6 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Investoinnit koneisiin ja kalustoon olivat 8,9 milj. euroa. Suurimpia hankintoja olivat logistiikan kalusto 3,2 milj. euroa, ict-verkon laitehankinnat 1,1 milj. euroa, koulujen ja päiväkotien ensikertainen varustaminen 1,8 milj. euroa, liikunnan hankinnat 1,9 milj. euroa sekä kaupunkitekniikan kalusto 0,6 milj. euroa.

Osakkeisiin ja osuuksiin varatuilla määrärahoilla maksettiin Länsimetro Oy:n vastiketta lainanlyhennyksiä sekä korvausinvestointeja varten yhteensä 59 milj. euroa. Tilapalvelut maksoi kaupungin yhtiöille vastiketta lainanlyhennyksiä varten 21,6 milj. euroa ja Tapiolan taseyksikkö lainanlyhennyksiin ja pääomasijoituksia 6,1 milj. euroa.

Tilapalvelujen rakennusinvestoinnit olivat 63,1 milj. euroa, vähennystä edellisvuodesta 24,5 milj. euroa. Määrärahat alittuivat 16,3 milj. euroa. Toimitilojen uudisrakentamisesta jäi hankkeiden muutos- sekä ajoitusyistä määrärahaa käyttämättä. Mm. Tapiolan uimahallihankkeen määrärahavaraksesta 2 milj. euroa ajoittuu seuraaville vuosille.

Investointiosa (kaupunki ilman liikelaitoksia, taseyksiköitä ja rahastoja)

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	7 340	-	7 340	11 932	4 592
Menot	-230 446	-28 070	-258 516	-236 884	21 632
Netto	-223 106	-28 070	-251 176	-224 952	26 224

Peruskaupungin investointimenojen toteuma oli 236,9 milj. euroa. Menot alittivat muutetun talousarvion 21,6 milj. eurolla mutta kasvoivat edellisvuodesta 31 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat syntyivät osakkeiden ja osuuksien investoinneissa, infrainvestoinneissa sekä

aineettomissa ICT-hankinnoissa. Infrarakentamisen määrärahoja korotettiin vuoden aikana 9,6 milj. euroa ja maanhankintaan lisättiin 21,4 milj. euroa.

Investointituloja kertyi 11,9 milj. euroa ja ne ylittivät talousarvion 4,6 milj. eurolla.

2.4.1 Aineettomat hyödykkeet

Tietohallinto

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	840	-	840	791	-49
Menot	-10 390	-	-10 390	-7 972	2 418
Netto	-9 550	-	-9 550	-7 181	2 369

(tulot ja menot sitovia)

ICT-investoinnit alittivat muutetun talousarvion 2,4 milj. euroa. Useammassa projekteissa aikataulu muuttui suunnitellusta ja toteutus siirtyi. Suurimpia poikkeamia syntyi oppilashallinnon järjestelmä uudistuksessa, TE-

uudistuksen järjestelmien jatkokehityksessä sekä resurssivarausjärjestelmässä.

Tuloja kertyi Evaka-hankkeelle 0,8 milj. euroa.

2.4.2 Maa- ja vesialueet

Kaupunkiympäristön esikunta

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	1 500	-	1 500	1 377	-123
Menot	-5 000	-21 410	-26 410	-25 830	580
Netto	-3 500	-21 410	-24 910	-24 454	457

(tulot ja menot sitovia)

Maanhankintaan käytettiin yhteensä 25,8 milj. euroa. Investoinnit kasvoivat edellisvuodesta 18 milj. eurolla. Maa-alueiden tuloja (tase-arvo) investointeihin kirjautui 1,4 milj. euroa. Tulot alittivat talousarvion 0,1 milj. eurolla. Tulokertymään vaikutti heikko suhdanne ja tonttikauppojen alhaisempi määrä.

Talousarviomuutokset:

Valtuusto lisäsi maanhankinnan määrärahoja helmikuussa 2,2 milj. euroa määräalan hankintaa Leppävaarassa ja Lintuvaarassa sekä huhtikuussa 1,3 milj. euroa kiinteistön ostamiseksi Viharlaaksossa.

Valtuusto lisäsi kesäkuussa maanhankinnan määrärahoja 18 milj. eurolla. Määrärahoilla toteutettiin hankintoja mm. Lasihtyn, Rusthollin sekä Keran kaava-alueilla sekä ostettiin Nupurista ja Kolmperästä yhteensä 87,4 hehtaarin kiinteistöt.

2.4.3 Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kaupunkitekniikan keskus

(tulot ja menot sitovia)

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	5 000	-	5 000	9 649	4 649
Menot	-140 050	-6 600	-146 650	-132 447	14 203
Netto	-135 050	-6 600	-141 650	-122 798	18 852

Teknisen lautakunnan kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin oli alkuperäisessä talousarviossa varattu 140,1 milj. euroa. Kaupunginhallitus ja valtuusto lisäsivät vuoden aikana infrarakentamisen määrärahaa 6,6 milj. euroa. Toteutuneet investointimenot olivat 132,5 milj. euroa ja alittivat muutetun talousarvion 14,2 milj. eurolla. Kaupunkirataan investoitiin 36,8 milj. euroa vuonna 2025. Ajoitusyistä infrarakentamisen peruskaupungin hankkeista kaupunkiradan investointimenot toteutuivat 6,2 milj. euroa, Rantaradanbaana 2,7 milj. euroa ja Leppävaara projekti 1,8 milj. euroa alle talousarvion. Hankkeen omatoimirakentamisen pientaloalueet investointimenot alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla, johtuen rakentamistöiden viivästyisestä.

Espoon infran rakentaminen perustuu paljon yksityisten maiden kaavoittamiseen ja tästä kaupungille maksettavaan maankäyttösopimuskorvaukseen. Sopimuskorvauksia käytettiin investointeihin 33,4 milj. euroa.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointitulot olivat 9,6 milj. euroa, ja ylittivät muutetun talousarvion

4,6 milj. euroa. Infrainvestointien rahoitusosuuksia ja valtion avustuksia kertyi tilikaudella talousarviossa ennakoitua enemmän. Poikkeama selittyy pääosin hankkeiden aikataulumuutoksilla sekä ulkopuolisten rahoitusosuuksien toteutumisella ennakoitua aiemmin. ARA:n kunnallistekniikka-avustus Keraan oli haettava maksatukseen vuoden 2025 loppuun mennessä, minkä vuoksi kyseinen rahoitusosuus haettiin maksatukseen ja kohdistettiin Keran alueen hankkeisiin.

Talousarviomuutokset:

Kaupunginhallitus lisäsi kesäkuussa yksityisrahoitteisten maankäyttösopimuksilla rahoitettavien investointien määrärahaa 9,5 milj. euroa.

Valtuusto lisäsi elokuussa määrärahaa peruskaupungin hankkeille Kaupunkirata (0,6 milj. euroa) ja Turuntie (2 milj. euroa). Valtuusto vähensi kolmannen osavuositarkastuksen yhteydessä yksityisrahoitteisten maankäyttösopimuksilla rahoitettavien investointien määrärahaa 5,5 milj. euroa.

Liikuntalautakunta, liikuntapaikkojen perusparantaminen

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-1 416	-	-1 416	-1 415	1
Netto	-1 416	-	-1 416	-1 415	1

(tulot ja menot sitovia)

Perusparannusmäärärahalla hankittiin mm. liikuntakenttien tekoonurmia, uusittiin liikuntakenttien

valaisimia ja aitoja, rakennettiin Ämmäsmäen frisbeegolfrataa sekä Hansakallion kuntoportaat.

Tietohallinto, kuituverkkojen rakentaminen

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-500	-	-500	-500	0
Netto	-500	-	-500	-500	0

(tulot ja menot sitovia)

2.4.4 Koneet ja kalusto**Konsernihallinto**

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-4 300	-	-4 300	-4 285	15
Netto	-4 300	-	-4 300	-4 285	15

(tulot ja menot sitovia)

ICT-laitehankinnat olivat 1,1 milj. euroa ja logistiikan auto- ja konehankinnat 3,2 milj. euroa.

Kulttuurilautakunta

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-1 010	-	-1 010	-450	560
Netto	-1 010	-	-1 010	-450	560

(tulot ja menot sitovia)

äänentoistojärjestelmän hankinnan viivästymisestä ja siirtymisestä.

Kirjastojen, Sellosalin ja muiden kulttuuripalvelujen hankintoja tehtiin 0,45 milj. eurolla. Talousarvio alittui noin 0,6 milj. euroa, mikä johtui pääosin Tapiolasalin

Muut aineelliset

Muut aineelliset sisältää kulttuurin investointihankinnat, joista ei tehdä poistoja, mm. taidehankinnat. Vuonna 2025 ei tehty hankintoja.

Liikuntalautakunta

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-1 920	-	-1 920	-1 855	65

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Netto	-1 920	-	-1 920	-1 855	65

(tulot ja menot sitovia)

Investointimäärärahalla hankittiin uusia venesatamien laitureita, ulkokuntopalaitteita, latukone sekä Leppävaaran tekojään kylmäenergialaitteisto.

Kasvun ja oppimisen toimiala

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-2 570	65	-2 505	-1 577	928
Netto	-2 570	65	-2 505	-1 577	928

(tulot ja menot sitovia)

Koulu- ja päiväkotitilojen ensikertaiseen varustamiseen investoitiin 1,6 milj. euroa, joka oli 0,9 milj. euroa talousarviossa varattua vähemmän.

Svenska rum- lautakunta

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-110	0	-110	-103	7
Netto	-110	0	-110	-103	7

(tulot ja menot sitovia)

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkitekniikan keskus

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-650	-	-650	-561	89
Netto	-650	-	-650	-561	89

(tulot ja menot sitovia)

2.4.5 Osakkeet ja osuudet

Valtuusto

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	-	-
Menot	-	-60	-60	-63	-3
Netto	-	-60	-60	-63	-3

(tulot ja menot sitovia)

Talousarviomuutokset:

Valtuusto lisäsi kesäkuussa osavuosikatsauksen yhteydessä Kvanttinova Oy:n osakkeiden merkintään 60 000 euroa.

Kaupunkiympäristön toimiala

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	-	-	-	115	115
Menot	-62 530	-	-62 530	-59 571	2 959
Netto	-62 530	-	-62 530	-59 456	3 074

(tulot ja menot sitovia)

Osakkeisiin ja osuuksiin varatuilla määrärahoilla maksettiin Länsimetro Oy:n vastikkeita

lainanlyhennyksiä sekä korvausinvestointeja varten 59 milj. euroa.

2.5 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

(kaupunki ilman liikelaitoksia, taseyksiköitä ja rahastoja)

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	108 429	-26 227	82 202	135 200	52 998
Vuosikate	140 429	-48 927	91 502	144 614	53 112
Tulorahoituksen korjauserät	-32 000	22 700	-9 300	-9 414	-114
Investointien rahavirta	-191 106	-50 770	-241 876	-214 985	26 891
Investointimenot	-230 446	-28 070	-258 516	-236 884	21 632
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 340	-	7 340	10 441	3 101
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	32 000	-22 700	9 300	11 459	2 159
Toiminnan ja investointien rahavirta	-82 677	-76 997	-159 674	-79 785	79 889
Rahoituksen rahavirta	67 421	-1 900	65 521	-9 552	-75 073
Antolainauksen muutokset	16 464	-1 900	14 564	13 664	-900
Antolainasaamisten lisäykset	-	-1 900	-1 900	-1 900	0
Antolainasaamisten vähennykset	16 464	-	16 464	15 564	-900
Lainakannan muutokset	52 957	-	52 957	-53 603	-106 560
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	108 000	-	108 000	-	-108 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-55 043	-	-55 043	-52 906	2 137
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-	-	-	-697	-697
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 000	-	-2 000	30 387	32 387
Vaikutus maksuvalmiuteen	-15 256	-78 897	-94 154	-89 337	4 817

Vuonna 2025 peruskaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli 80 milj. euroa negatiivinen. Rahavirta toteutui hiukan alkuperäistä talousarviota parempana. Vaikutus maksuvalmiuteen oli kaikkiaan 89 milj. euroa negatiivinen.

Kaupungin sisäinen rahoitus on järjestelty siten, että peruskaupunki nostaa pitkäaikaiset lainat ja rahoittaa liikelaitoksia ja taseyksiköitä sisäisesti välitystilin kautta. Lyhytaikaisten velkojen muutos johtuu mm. tytäryhtiöiden konsernitilillä olevien kassavarojen muutoksista, jotka näkyvät kaupungin lyhytaikaisena velkana tai saatavana. Lyhytaikaisia lainoja ei budjetoida talousarviossa.

Lainanottovaltuutta, jota ei vuoden aikana käytetty, oli budjetoitu 108 milj. euroa. Pitkäaikainen lainakanta aleni, koska uutta lainaa ei nostettu ja lainoja lyhennettiin 52,9 milj. euroa.

Muut maksuvalmiuden muutokset sisältävät tilikauden aikaiset muutokset muun muassa saamisissa ja korottomissa veloissa.

**VERTAILUT TALOUSARVION
SITOVUUSTASOLLA**
Antolainat

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	16 464	-	16 464	15 564	-900
Menot	-	-1 900	-1 900	-1 900	-0
Netto	16 464	-1 900	14 564	13 664	-900

Vuonna 2025 antolainojen tulot muodostuivat lainojen lyhennyksistä tytäryhtiöiltä, joista osa toteutui budjetoitua pienempinä.

Muutetussa talousarviossa oli budjetoitu antolainaa 1,9 milj. euroa Kiinteistö Oy:n Matinkylän lukiolle ja laina nostettiin kokonaisuudessaan.

Valtuusto kokouksessaan 28.04.2025 § 45 päätti 1,9 milj. euron lisälainavaltuudesta jo myönnettyyn rahoitukseen Kiinteistö Oy Matinkylän Lukion investointihankkeeseen liittyen ja Kaupunginhallitus 2.6.2025 kokouksessa myönsi lainan yhtiölle.

Talousarviomuutokset:
Talousarviolainat

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tulot	108 000	-	108 000	-	-108 000
Menot	-55 043	-	-55 043	-52 906	2 137
Netto	52 957	-	52 957	-52 906	-105 863

Vuodelle 2025 oli talousarviossa budjetoitu 108 milj. euroa uutta lainannostovaltuutta, jota ei käytetty lainkaan. Lainoja lyhennettiin vastaavana aikana 52,9

milj. eurolla. Pitkäaikainen lainakanta vuoden lopussa oli 737,3 milj. euroa.

2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

1 000 EUR	Sitovat tasot harmaalla	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Valtuusto ja konsernihallinto ST	Toimintatuotot	79 171	7 060	86 231	80 904	-5 327
	Toimintakulut	-137 506	1 141	-136 365	-119 142	17 223
	Toimintakate	-58 335	8 201	-50 134	-38 237	11 897
Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus ST	Toimintatuotot	0	-	0	2	2
	Toimintakulut	-975	-	-975	-757	219
	Toimintakate	-975	-	-975	-755	220
Elinvoiman tulosalue ST	Toimintatuotot	540	-	540	699	159
	Toimintakulut	-9 896	-34	-9 929	-9 296	633
	Toimintakate	-9 356	-34	-9 389	-8 597	792
Työllisyyspalvelut tulosyksikkö ST	Toimintatuotot	840	-	840	1 066	226
	Toimintakulut	-88 538	-7 975	-96 513	-92 835	3 678
	Toimintakate	-87 698	-7 975	-95 673	-91 769	3 904
Kulttuurin tulosyksikkö ST	Toimintatuotot	1 065	-	1 065	1 306	241
	Toimintakulut	-48 569	-13	-48 582	-48 245	338
	Toimintakate	-47 504	-13	-47 517	-46 939	578
Kulttuurin yksikkö/Nettositova ST1	Toimintatuotot	1 176	-	1 176	2 724	1 548
	Toimintakulut	-19 738	-7	-19 744	-21 444	-1 700
	Toimintakate	-18 562	-7	-18 568	-18 720	-152
Liikunnan ja urheilun tulosyksikkö ST	Toimintatuotot	8 582	-	8 582	7 503	-1 079
	Toimintakulut	-67 185	-158	-67 343	-64 602	2 741
	Toimintakate	-58 603	-158	-58 761	-57 100	1 662
Kasvun ja oppimisen esikunta ja yhteiset ST	Toimintatuotot	3 650	-	3 650	3 927	277
	Toimintakulut	-32 378	-2 312	-34 690	-34 644	46
	Toimintakate	-28 728	-2 312	-31 040	-30 717	323

Kasvun ja oppimisen lautakunta ST	Toimintatuotot	36 941	0	36 941	40 156	3 215
	Valmistus omaan käyttö	-	-	-	149	149
	Toimintakulut	-771 080	-2 907	-773 987	-772 796	1 191
	Toimintakate	-734 139	-2 907	-737 046	-732 491	4 555
Svenska Bildningstjänster ST	Toimintatuotot	4 290	0	4 290	4 416	126
	Toimintakulut	-76 696	-115	-76 812	-76 696	116
	Toimintakate	-72 406	-115	-72 522	-72 280	242
Kaupunkitekniikan keskus ST	Toimintatuotot	43 911	4 000	47 911	53 652	5 741
	Valmistus omaan käyttö	800	-	800	1 034	234
	Toimintakulut	-71 326	-	-71 326	-71 106	220
	Toimintakate	-26 615	4 000	-22 615	-16 420	6 195
Rakentamisen sisäiset palvelut ST1	Toimintatuotot	-	-	-	-	-
	Valmistus omaan käyttö	10 000	-	10 000	8 795	-1 205
	Toimintakulut	-10 000	-	-10 000	-8 795	1 205
	Toimintakate	0	-	0	0	0
Ulkopuoliset työt ST1	Toimintatuotot	15 000	-	15 000	14 520	-480
	Toimintakulut	-15 000	-	-15 000	-14 454	546
	Toimintakate	0	-	0	66	66
Kaupunkisuunnittelukeskus ST	Toimintatuotot	590	-	590	483	-107
	Toimintakulut	-11 932	-	-11 932	-12 000	-68
	Toimintakate	-11 342	-	-11 342	-11 517	-175
Ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontakeskus	Toimintatuotot	8 120	-1 900	6 220	6 133	-87
	Toimintakulut	-12 602	-8	-12 610	-12 213	397
	Toimintakate	-4 482	-1 908	-6 390	-6 080	310
Kaupunkiympäristön toimialajohto ST1	Toimintatuotot	73 438	-22 700	50 738	52 350	1 612
	Toimintakulut	-12 579	-	-12 579	-11 640	939
	Toimintakate	60 859	-22 700	38 159	40 710	2 551
Joukkoliikenne ST1	Toimintatuotot	108 459	-	108 459	108 459	0
	Toimintakulut	-228 266	-	-228 266	-211 183	17 083
	Toimintakate	-119 807	-	-119 807	-102 725	17 083

Tuloslaskelma	Sitovat tasot harmaalla	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Verotulot	Tulot	863 034	-29 000	834 034	832 060	-1 974
Valtionosuudet	Tulot	449 308	6 000	455 308	455 257	-51
Rahoitustulot	Tulot	61 363	-	61 363	59 417	-1 946
Rahoitusmenot	Menot	-15 582	-	-15 582	-8 550	7 032

1000 EUR Rahoitusosan sitovuustaso	Sitovat tasot harmaalla	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Antolainat	Tulot	16 464	-	16 464	15 564	-900
	Menot	-	-1 900	-1 900	-1 900	-0

Talousarviolainat	Tulot	108 000	-	108 000	-	-108 000
	Menot	-55 043	-	-55 043	-52 906	2 137

1000 EUR	Tulot ja menot sitovia	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kaupunkitekniiikan keskus	Tulot	5 000	-	5 000	9 649	4 649
	Menot	-140 050	-6 600	-146 650	-132 447	14 203
	Netto	-135 050	-6 600	-141 650	-122 798	18 852
Liikuntalautakunta	Tulot	-	-	-	-	-
Liikuntapaikkojen perusparantaminen	Menot	-1 416	-	-1 416	-1 415	1
	Netto	-1 416	-	-1 416	-1 415	1
Tietohallinto	Tulot	-	-	-	-	-
Kuituverkkojen rakentaminen	Menot	-500	-	-500	-500	-0
	Netto	-500	-	-500	-500	0
Aineettomat hyödykkeet						
Tietohallinto	Tulot	840	-	840	791	-49
IT-kehitysprojektit	Menot	-10 390	-	-10 390	-7 972	2 418
	Netto	-9 550	-	-9 550	-7 181	2 369
Muut aineelliset hyödykkeet						
Kulttuurilautakunta	Tulot	-	-	-	-	-
Maa- ja vesialueet						

Kaupunkiympäristön esikunta	Tulot	1 500	-	1 500	1 377	-123
	Menot	-5 000	-21 410	-26 410	-25 974	436
	Netto	-3 500	-21 410	-24 910	-24 597	313
Koneet ja kalusto						
Konsernihallinto	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-4 300	-	-4 300	-4 285	15
	Netto	-4 300	-	-4 300	-4 285	15
Kulttuurilautakunta	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-1 010	-	-1 010	-450	560
	Netto	-1 010	-	-1 010	-450	560
Liikuntalautakunta	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-1 920	-	-1 920	-1 855	65
	Netto	-1 920	-	-1 920	-1 855	65
Kasvun ja oppimisen lautakunta	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-2 570	65	-2 505	-1 577	928
	Netto	-2 570	65	-2 505	-1 577	928
Svenska rum -lautakunta	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-110	-0	-110	-103	7
	Netto	-110	0	-110	-103	7
Kaupunkitekniikan keskus	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-650	-	-650	-561	89
	Netto	-650	-	-650	-561	89
Osakkeet ja osuudet						
Kaupunkiympäristön esikunta	Tulot	-	-	-	115	115
	Menot	-62 530	-	-62 530	-59 571	2 959
	Netto	-62 530	-	-62 530	-59 456	3 074
Valtuusto	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-	-60	-60	-63	-3
	Netto	-	-60	-60	-63	-3

1000 EUR	Tulot ja menot sitovia	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Tilapalvelut -liikelaitoksen investointien sitovuustasot						
Uudisrakentaminen	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-69 339	-0	-69 339	-53 768	15 571
	Netto	-69 339	0	-69 339	-53 768	15 571
Perusparantaminen	Tulot	-	-	-	-	-
	Menot	-10 000	-	-10 000	-9 291	709
	Netto	-10 000	-	-10 000	-9 291	709
Osakkeet ja osuudet	Tulot	-	-	-	1 375	1 375
	Menot	-21 497	-	-21 497	-21 647	-150
	Netto	-21 497	-	-21 497	-20 273	1 225
Taseyksiköiden sitovuustasot						
Tapiola	Tulot	-	-	-	-	-
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menot	-15 200	-	-15 200	-11 124	4 076
	Netto	-15 200	-	-15 200	-11 124	4 076
Suurpelto	Tulot	-	-	-	-	-
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menot	-2 100	-	-2 100	-1 639	461
	Netto	-2 100	-	-2 100	-1 639	461
Urheilupuisto	Tulot	-	-	-	-	-
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menot	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803
	Netto	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803
Tapiola	Tulot	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	Menot	-6 760	-	-6 760	-6 058	702
	Netto	-6 760	-	-6 760	-6 058	702
Suurpelto	Tulot	-	-	-	-	-

3 TILINPÄÄTÖS LASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	49 623 513,34		46 212 662,89	
Maksutuotot	99 916 047,26		95 165 399,71	
Tuet ja avustukset	14 200 471,30		28 885 679,42	
Muut toimintatuotot	<u>206 407 246,63</u>	<u>370 147 278,53</u>	<u>184 609 072,01</u>	<u>354 872 814,03</u>
Valmistus omaan käyttöön		10 087 446,89		8 975 881,24
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-490 545 233,80		-461 230 450,84	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-102 652 051,85		-94 139 843,93	
Muut henkilösivukulut	-14 474 128,47		-11 436 873,60	
Palvelujen ostot	-497 113 626,98		-480 101 186,70	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 875 800,06		-59 110 292,54	
Avustukset	-107 664 599,59		-83 443 112,25	
Muut toimintakulut	<u>-147 673 684,66</u>	<u>-1 417 999 125,41</u>	<u>-152 654 488,87</u>	<u>-1 342 116 248,73</u>
Toimintakate		-1 037 764 399,99		-978 267 553,46
Verotulot				
		832 060 431,49		829 073 452,52
Valtionosuudet				
		455 256 756,00		396 679 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	14 900 343,18		15 827 736,76	
Muut rahoitustuotot	61 417 259,85		57 394 202,55	
Korkokulut	-7 561 096,64		-9 797 946,98	
Muut rahoituskulut	<u>-2 374 901,62</u>	<u>66 381 604,77</u>	<u>-4 006 513,67</u>	<u>59 417 478,66</u>
Vuosikate		315 934 392,27		306 902 377,72
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-203 364 865,31		-195 682 514,74	
Arvonalentumiset	<u>-1 751 326,78</u>	<u>-205 116 192,09</u>	<u>-6 261 789,61</u>	<u>-201 944 304,35</u>
Tilikauden tulos		110 818 200,18		104 958 073,37
Poistoeron muutos				
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	<u>15 767 592,30</u>	<u>15 767 592,30</u>	<u>15 767 592,28</u>	<u>15 767 592,28</u>

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	126 585 792,48	120 725 665,65
---------------------------------------	-----------------------	-----------------------

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	26,3	26,6
Vuosikate/Poistot, %	154,0	152,0
Vuosikate, euroa/asukas	968	956
Asukasmäärä (ennakkotieto)	326 280	320 931

3.2 RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	315 934 392,27	306 902 377,72
Tulorahoituksen korjauserät	-21 379 306,48	-7 583 746,85
	294 555 085,79	299 318 630,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-341 774 185,14	-337 028 409,91
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 440 657,32	6 440 651,31
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 823 981,12	8 894 274,63
	-306 509 546,70	-321 693 483,97
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 954 460,91	-22 374 853,10
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 900 000,00	-244 437,22
Antolainasaamisten vähennykset	15 672 398,67	17 007 952,16
	13 772 398,67	16 763 514,94
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-52 906 333,40	-47 347 075,02
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-696 668,18	11 342 289,52
	-53 603 001,58	-36 004 785,50
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-459 566,39	-124 559,09
Saamisten muutos	6 241 346,69	16 858 521,97
Korottomien velkojen muutos	10 058 524,94	-42 147 375,29
	15 840 305,24	-25 413 412,41
Rahoituksen rahavirta	-23 990 297,67	-44 654 682,97
Rahavarojen muutos	-35 944 758,58	-67 029 536,07
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 209 937 699,76	1 245 882 458,34
Rahavarat 1.1.	1 245 882 458,34	1 312 911 994,41
	-35 944 758,58	-67 029 536,07

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	504 000 417,59	480 346 880,27
Investointien tulorahoitus, %	95,4	92,8
Laskennallinen lainanhoitokate	2,8	2,6
Lainanhoitokate	5,3	5,5
Kassan riittävyys, pv	243	263
Asukasmäärä (ennakkotieto)	326 280	320 931

3.3 TASE

TASE 31.12.	2025	2024
VASTAAVAA	4 945 877 143,47	4 877 800 697,07
A PYSYVÄT VASTAAVAT	3 652 581 353,92	3 543 027 758,12
I Aineettomat hyödykkeet	54 365 016,08	61 122 476,98
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	54 365 016,08	61 122 476,98
II Aineelliset hyödykkeet	2 212 678 592,95	2 168 365 532,94
1. Maa- ja vesialueet	443 723 910,19	418 936 158,57
2. Rakennukset	608 307 319,77	619 194 955,97
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 034 295 031,43	1 018 013 282,72
4. Koneet ja kalusto	22 041 075,46	20 822 900,48
5. Muut aineelliset hyödykkeet	1 225 006,86	1 225 006,86
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	103 086 249,24	90 173 228,34
III Sijoitukset	1 385 537 744,89	1 313 539 748,20
1. Osakkeet ja osuudet	974 184 074,72	888 333 609,81
3. Muut lainasaamiset	410 432 627,13	424 196 665,18
4. Muut saamiset	921 043,04	1 009 473,21
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 788 436,68	3 907 437,16
1. Valtion toimeksiannot	2 788 436,68	3 874 318,61
2. Lahjoitusrahastojen varat	0,00	33 118,55
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 290 507 352,87	1 330 865 501,79
II Saamiset	80 569 653,11	84 983 043,45
Pitkäaikaiset saamiset	33 933 435,62	35 016 266,38
2. Lainasaamiset	691,00	8 530,76
4. Siirtosaamiset	33 932 744,62	35 007 735,62
Lyhytaikaiset saamiset	46 636 217,49	49 966 777,07
1. Myyntisaamiset	10 255 007,39	12 795 952,33
2. Lainasaamiset	124 509,06	2 749 819,06
3. Muut saamiset	11 266 384,12	9 755 319,56
4. Siirtosaamiset	24 990 316,92	24 665 686,12
III Rahoitusarvopaperit	1 128 249 242,21	1 119 866 778,87
1. Osakkeet ja osuudet	151 555,02	119 326,40
4. Muut arvopaperit	1 128 097 687,19	1 119 747 452,47
IV Rahat ja pankkisaamiset	81 688 457,55	126 015 679,47

VASTATTAVAA		4 945 877 143,47	4 877 800 697,07
A	OMA PÄÄOMA	3 631 314 089,54	3 504 728 297,06
I	Peruspääoma	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17
III	Muut omat rahastot	668 840 170,63	667 494 003,04
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä	1 439 864 955,26	1 320 485 457,20
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	126 585 792,48	120 725 665,65
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	126 538 893,26	142 306 485,56
1.	Poistoero	126 538 893,26	142 306 485,56
C	PAKOLLISET VARAUKSET	2 875 000,00	2 321 666,62
2.	Muut pakolliset varaukset	2 875 000,00	2 321 666,62
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 900 996,21	9 479 563,08
1.	Valtion toimeksiannot	2 788 436,67	3 874 318,60
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	66 258,86	33 118,55
3.	Muut toimeksiantojen pääomat	5 046 300,68	5 572 125,93
E	VIERAS PÄÄOMA	1 177 248 164,46	1 218 964 684,75
I	Pitkäaikainen	694 752 928,94	747 733 690,04
1.	Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00
2.	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	653 604 350,91	706 401 001,58
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	772 680,58	880 097,32
5.	Saadut ennakot	5 764 809,45	5 841 503,14
7.	Muut velat	4 611 088,00	4 611 088,00
II	Lyhytaikainen	482 495 235,52	471 230 994,71
2.	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	52 796 650,67	52 796 650,67
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	107 416,74	109 682,73
4.	Lainat muilta luotonantajilta	120 881 577,47	121 578 245,65
5.	Saadut ennakot	138 567 050,65	129 890 405,56
6.	Ostovelat	74 008 381,77	78 426 913,78
7.	Muut velat	10 627 039,64	9 525 542,11
8.	Siirtovelat	85 507 118,58	78 903 554,21

TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	78,3	76,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,3	68,5
Kertynyt yli-/alijäämä	1 566 450 748	1 441 211 123
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 801	4 491
Lainakanta 31.12., €	858 162 676	911 765 678
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 630	2 841
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	1 517 234 081	1 607 477 506
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 650	5 009
Lainasaamiset, €	410 432 627	424 196 665
Asukasmäärä (ennakkotieto)	326 280	320 931

3.4 KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNITULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintatuotot	800 129 440,39	762 431 876,22
Toimintakulut	-1 743 018 749,78	-1 644 165 748,68
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-758 035,82	2 269 909,28
Toimintakate	-943 647 345,22	-879 463 963,18
Verotulot	832 060 431,49	829 073 452,52
Valtionosuudet	522 521 943,08	466 234 362,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 898 874,04	14 817 625,41
Muut rahoitustuotot	66 983 632,44	71 320 371,30
Korkokulut	-71 820 989,89	-84 190 602,60
Muut rahoituskulut	-4 211 368,88	-5 343 248,10
Vuosikate	414 785 177,07	412 447 997,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-386 990 885,28	-369 708 353,54
Omistuksen eliminointierot	10 605,84	-1 139 869,13
Arvonalentumiset	-1 751 326,78	-6 261 789,61
Tilikauden tulos	26 053 570,84	35 337 985,53
Tilinpäätössiirrot	0,00	24 094,80
Tilikauden verot	48 773,05	731 780,79
Laskennalliset verot	1 697 851,76	-32 440,00
Vähemmistöosuudet	8 726 397,85	8 910 412,34
Tilikauden ylijäämä	36 526 593,50	44 971 833,46

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	45,9	46,4
Vuosikate/Poistot, %	106,7	109,4
Vuosikate, euroa/asukas	1 271	1 285
Kaupungin asukasmäärä 31.12. (ennakkotieto)	326 280	320 931

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	414 785 177,07		412 447 997,81	
Tilikauden verot	48 773,05		731 780,79	
Tulorahoituksen korjaukset	-22 167 946,63	392 666 003,49	-11 078 782,38	402 100 996,22
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-397 950 477,46		-418 462 266,86	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 819 710,00		9 262 542,62	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 823 418,33	-361 307 349,12	10 856 246,87	-398 343 477,37
Toiminnan ja investointien rahavirta		31 358 654,37		3 757 518,85
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00		-244 437,22	
Antolainasaamisten vähennykset	5 700 074,57	5 700 074,57	5 776 019,82	5 531 582,60
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	82 659 886,00		137 397 940,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-201 633 473,81		-194 960 474,06	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-413 456,36	-119 387 044,17	-13 880 963,88	-71 443 497,94
Oman pääoman muutokset		11 755 066,35		9 814 957,77
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-455 088,08		-119 509,91	
Vaihto-omaisuuden muutos	-111 688,08		-298 994,82	
Saamisten muutos	13 838 766,69		24 726 035,64	
Korottomien velkojen muutos	5 347 361,22	18 619 351,76	-40 497 189,61	-16 189 658,70
Rahoituksen rahavirta		-83 312 551,50		-72 286 616,28
Rahavarojen muutos		-51 953 897,13		-68 529 097,43
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 279 782 044,22		1 331 735 941,35	
Rahavarat 1.1.	1 331 735 941,35	-51 953 897,13	1 400 265 038,78	-68 529 097,43

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	257 864 926,47	-26 931 628,91
Investointien tulorahoitus, %	107,4	100,8
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,9
Lainanhoitokate	1,8	1,8
Kassan riittävyys, pv	193	207

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	18 775 851,84	18 029 302,23
Muut pitkävaikutteiset menot	79 635 774,74	86 931 988,96
Ennakkomaksut	640 119,23	1 486 782,67
	<u>99 051 745,81</u>	<u>106 448 073,86</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	621 969 038,44	597 170 005,13
Rakennukset	3 161 036 995,31	3 094 822 022,26
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 539 113 302,61	1 517 796 646,19
Koneet ja kalusto	133 140 585,78	137 943 364,27
Muut aineelliset hyödykkeet	29 014 155,97	33 716 908,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	187 080 613,10	290 455 447,84
hankinnat	<u>5 671 354 691,21</u>	<u>5 671 904 393,72</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	107 590 829,13	103 049 365,43
Muut osakkeet ja osuudet	38 680 404,55	41 331 588,45
Muut lainasaamiset	183 509 298,07	189 201 012,01
Muut saamiset	921 043,04	1 009 473,21
	<u>330 701 574,78</u>	<u>334 591 439,10</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	3 173 010,41	4 530 098,71
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	33 118,55
Muut toimeksiantojen varat	2 246 451,67	2 193 418,63
	<u>5 419 462,08</u>	<u>6 756 635,89</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	5 308 053,52	4 998 986,79
Muu vaihto-omaisuus	677 847,06	749 023,45
Ennakkomaksut	0,00	126 202,26
	<u>5 985 900,58</u>	<u>5 874 212,50</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	5 262 154,36	5 936 660,78
Laskennalliset verosaamiset	211 603,99	211 603,99
Muut saamiset	137 053,00	4 023 295,63
Siirtosaamiset	27 885 735,62	27 885 735,62
	<u>33 496 546,97</u>	<u>38 057 296,02</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	19 959 096,90	24 914 441,90
Lainasaamiset	263 154,62	302 207,35
Laskennalliset verosaamiset	0,00	103,40
Muut saamiset	20 030 169,48	22 542 655,61
Siirtosaamiset	28 396 531,73	28 339 709,15

	68 648 952,73	76 099 117,41
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	3 701 900,30	130 379,95
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	42 154 072,10	40 525 060,70
Muut arvopaperit	1 139 276 136,00	1 138 348 758,55
	<u>1 185 132 108,39</u>	<u>1 179 004 199,20</u>
Rahat ja pankkisaamiset	94 649 935,82	152 731 742,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>7 494 440 918,37</u>	<u>7 571 467 109,85</u>
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	420 469,83	420 469,83
Arvonkorotusrahassto	187 450,32	187 450,32
Muut omat rahastot	672 558 122,80	671 188 084,59
Edellisten tilikausien ylijäämä	1 249 414 156,18	1 205 671 752,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	36 526 593,50	44 971 833,46
	<u>3 355 129 963,80</u>	<u>3 318 462 761,57</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	12 580 758,81	9 692 699,03
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	9 268 173,96	10 147 683,79
	<u>9 268 173,96</u>	<u>10 147 683,79</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	3 173 010,40	4 530 098,70
Lahjoitusrahastojen pääomat	66 258,86	33 118,55
Muut toimeksiantojen pääomat	7 349 214,67	7 817 528,57
	<u>10 588 483,93</u>	<u>12 380 745,82</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 204 832 620,26	3 307 597 419,66
Lainat julkisyhteisöiltä	229 860 860,15	247 643 751,72
Saadut ennakot	5 764 809,45	5 841 503,14
Liittymismaksut ja muut velat	24 332 496,20	24 332 395,98
Laskennalliset verovelat	180 425,66	69 160,35
	<u>3 494 971 211,73</u>	<u>3 615 484 230,85</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	191 163 450,10	189 045 361,64
Lainat julkisyhteisöiltä	5 720 025,63	5 722 291,62
Lainat muilta luotonantajilta	1 599 051,31	2 554 226,99
Saadut ennakot	149 916 913,76	142 408 419,02
Ostovelat	120 452 870,31	121 846 204,93

Muut velat	20 569 292,13	25 616 135,80
Siirtovelat	119 858 999,54	115 890 751,78
Laskennalliset verovelat	2 621 723,35	2 215 597,00
	<u>611 902 326,15</u>	<u>605 298 988,79</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>7 494 440 918,37</u>	<u>7 571 467 109,85</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	45,9	44,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	183,4	197,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 285 941	1 250 644
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 941	3 897
Konsernin lainat, euroa/asukas	11 227	11 786
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	3 663 176	3 782 563
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	4 634 051 183	4 740 696 023
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	14 203	14 772
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	183 509	189 201
Kaupungin asukasmäärä 31.12. (ennakkotieto)	326 280	320 931
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	12 995	12 820

4 LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetietojen numerointi perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen 10.6.2025.

1) Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Maankäyttösopimustulot kirjataan noudattaen kirjanpitolakia, kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita ja lausuntoja. Pääsääntöisesti sopimustulot kirjataan suoriteperusteisesti tuloslaskelmaan tuloksi tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Maankäyttösopimukset, joista on saatu maksut, mutta sopimusten mukaisia velvoitteita ei ole tehty, on kirjattu velkoihin saatuina ennakomaksuina.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenuihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 11 Suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen keskihintamenuon mukaan painotettuun hankintamenuon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Kunnan johdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa. Johdannaiset on käsitelty kirjanpitolain 5:2 §:n mukaisesti, jolloin niistä annettavat tiedot on esitetty taseen liitetietoina.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille ja kuntayhtymille 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen myötä Espoon kaupungille siirtyi valtiolta reilut 200 työntekijää. Työnhakija-asiakkaita Espoon ja Kauniaisten työvoimapalveluille siirtyi noin 30 000. Tästä johtuen vuoden 2025 tuloslaskelma ei ole vertailukelpoinen vuoden 2024 tuloslaskelmaan.

TE-uudistuksen vaikutus vuoden 2025 avaavaan taseeseen

Vuoden 2025 aloittavan taseen siirtovelkoihin kirjattiin valtiolta kaupungille siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka 1 827 956,35 eur sekä sitä vastaava saaminen taseen siirtosaamisiin. Valtio korvasi lomapalkkavelat kunnille ja kuntayhtymille vuoden 2025 aikana.

TE-uudistuksen vaikutus vuoden 2025 tuloslaskelmaan:

Valtionosuudet kasvoivat +46,4 Meur (TE-uudistuksen vos-rahoitus 2025).

Toimintatuotot pienenevät -2,2 Meur, josta myyntituottojen osuus +0,9 Meur, tukien ja avusten osuus -3,1 Meur. Vuoden 2024 tuissa ja avustuksissa oli mukana TE-palvelu-uudistuksen muutoskulujen kattamiseen tarkoitettu kertakorvaus reilu 1,4 Meur.

Toimintakulut kasvoivat +47,1 Meur, josta henkilöstökulujen osuus +10,5 meur, palvelujen ostojen osuus +10,7 Meur sekä avustusten osuus +26,2 Meur.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisöt, kuntayhtymät, joissa Espoo on jäsenenä, sekä osakkuusyhteisöt. Yhdisteltyjen yhtiöiden ja säätiöiden tilikaudet noudattavat kaupungin tilikautta, joka on kalenterivuosi.

Kuntayhtymät on yhdistelty omistussuuden mukaisessa suhteessa. Yhdisteltyjen kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty omistussuuden mukaisessa suhteessa vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty Espoon kaupungin osakkuusyhtiötä As Oy Espoon Siuntionportti 6, Espoon Asunnot Oy:n tytäryhteisöjä (4 kpl) ja osakkuusyhtiöitä (14 kpl) eikä WeeGee Oy:n osakkuusyhtiötä Koy Espoon Kulttuuriparkkia. Yhdistelyä ei ole tehty vähäisen merkityksen takia.

Keskeisten omistusten eliminointi

Konsernin keskinäiset omistukset on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä olennaiset sisäiset katteet on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Tytäryhteisöjen vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tilikauden ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on olennaisilta osin oikaistu suunnitelman mukaisiksi sekä jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien ylijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty konsernitilinpäätökseen konsernin omistussuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen tilikauden voitosta/tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Osakkuusyhteisöjen pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on olennaisilta osin oikaistu suunnitelman mukaisiksi niissä yhtiöissä, joissa poistoja ei ole tehty lainkaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Hankintamenoön aktivoidut korkomenot

Hankintamenoön aktivoidut korkomenot on purettu konsernissa pysyvistä vastaavista tilikauden kuluksi korkomenoihin.

Kiinteistöveron käsittely

Kiinteistöveroa ei ole eliminoitu.

Poikkeavat tilikaudet

Osakkuusyhteisö Koy Soukan Pienteollisuustalon tilikausi on ollut 1.9.2024–31.8.2025.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6)

Toimintatuotot tehtävääalueittain	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Konsernihallinto	15 461 090,44	16 619 908,83	15 063 568,18	13 831 673,96
Elinvoiman tulosalue	16 931 906,54	18 240 578,30	13 082 048,70	14 621 964,26
Kasvun ja oppimisen toimiala	53 333 301,78	60 274 978,17	48 498 315,47	54 401 206,11
Kaupunkiympäristön toimiala	714 403 141,62	667 296 410,92	215 259 469,35	217 898 758,18
Rahastot			231 800,32	228 221,92
Liikelayokset ja muut taseyksiköt			78 012 076,51	53 890 989,60
Toimintatuotot yhteensä	800 129 440,39	762 431 876,22	370 147 278,53	354 872 814,03

7)

Verotulojen erittely	Kunta	
	2025	2024
Kunnan tulovero	524 508 288,39	526 240 068,15
Osuus yhteisöveron tuotosta	139 712 750,15	140 712 762,44
Kiinteistövero	167 839 392,95	162 120 621,93
Verotulot yhteensä	832 060 431,49	829 073 452,52

8)

Valtionosuuksien erittely	Kunta	
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	423 828 193,00	367 584 476,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	-24 039 420,00	-24 543 144,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	8 129 843,00	-1 755 376,00
Verotulomenetyksen korvaus	23 298 720,00	30 849 900,00
Valtionosuudet yhteensä	455 256 756,00	396 679 000,00

9)

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	79 891 109,61	66 976 590,86
Muiden palvelujen ostot	417 222 517,37	413 124 595,84
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	497 113 626,98	480 101 186,70

10)

Valtuustoryhmille annetut tuet	Kunta	
	2025	2024
Espoon Kokoomus	34 100,00	33 600,00

Espon Vihreät	17 400,00	16 800,00
Espon sosdem kunnallisjärjestö	14 800,00	12 000,00
Espon Perussuomalaiset	6 628,72	7 990,38
Svenska Folkpartiet i Esbo	7 200,00	7 200,00
Kristillisdemokraatit	2 900,00	3 600,00
Espon Vasemmisto	3 011,78	0,00
Espon Keskusta	2 035,00	2 398,71
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	88 075,50	83 589,09

11)

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

ESPOON KAUPUNGIN PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2023 ALKAEN

Poistomenetelmä

Poistomenetelmänä käytetään kaikissa omaisuusryhmissä tasapoistomenetelmää.

Poistoajat

Omaisuusryhmä	poisto aika (vuotta)
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	
Atk-ohjelmistot	3
Muut aineettomat oikeudet	5
Muut pitkävaikutteiset menot	
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot	kirjataan vuosikuluksi
Vuokratilat (koulut)	10
Vuokratilat (toimistot)	5
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannukset	5-15
Muut	3
Osuudet rakennuksiin	20
Osuudet koneisiin ja laitteisiin	15
Osuudet Kampin terminaaliin	15
Osuudet kaupunkirataan (kv 7.6.2004)	10
Osuus Kehä I Turunväylä-Vallikallio (kv 12.11.2007)	15
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poisteta
Rakennukset	

Rakennukset ja rakennelmat	
Asuinrakennukset	30
Hallinto- ja laitosrakennukset	20
Asuin-, hallinto- ja laitosrakennusten perusparannukset	5-15
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20
Muut rakennukset	
Talousrakennukset	15
Vapaa-ajan rakennukset	20
Kalliotilat	50
Kevytrakenteiset rakennelmat	5
Muut rakennukset (siirrettävät koulut/päiväkodit)	10
Muiden rakennusten perusparannukset	5-10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	15
Sadevesiviemäriverkko	30
Kaukolämpöverkko	20
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	15
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15
Muut kiinteät koneet ja laitteet	10
Tunnelit ja viemäritunnelit	50
Kunnallistekniikka	15
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	
Rautaiset alukset	15
Raskaat ajoneuvot	10
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8
Muut kuljetusvälineet ja liikkuvat työkonet	5
Muut koneet ja kalusto	
Raskaat koneet ja laitteet	10
Kevyet koneet ja laitteet	5
Muut laitteet ja kalusteet	3
Atk-laitteet	3
Tietokonelaitteet	3
Viestintälaitteet	3
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poisteta
Keskeneräiset hankinnat	ei poisteta
Sijoitukset	ei poisteta

METRON OMAISUUSRYHMÄ Täydennys metron käyttöomaisuuden osalta

Aineettomat hyödykkeet

Atk-ohjelmat	3
Käytönohjausjärjestelmät 31.12.2017 asti	20
Käytönohjausjärjestelmät 1.1.2018 alkaen	10

Aineelliset hyödykkeet

Metrotunnelit 31.12.2017 asti	40
Metrotunnelit 1.1.2018 alkaen	60
Metroasemat	40
Alusrakenteet	40
Päällysrakenne	40
Metrosillat	30
Hissit ja liukuportaat	30
Sähkösyöttöasemat	30
Metron rataväylän varusteet	20
Asetinlaitteet	20
Muut kiinteät rakenteet	8-20

Metron peruskorjaukset

Metroradan peruskorjaus	35
-------------------------	----

Metroaseman peruskorjaukset:

Rauta- ja betonirakenteet (kantavien rauta- ja betonirakenteiden uusiminen tai perusteellinen korjaus)	40
Peruskorjaus (tila- ja rakenteiden muutokset sekä kaikkien pintamateriaalien uusiminen)	25
Pintamateriaalien uusinta (maalaukset, pintamateriaalien ja kiintokalusteiden uusiminen)	20
Ikkunat (ikkunoiden uusiminen)	20
Julkisivukunnostus (asemien lasien, peltien, teräsrakenteiden kunnostukset ja maalaukset)	15
Ulkoalueet (asfaltit, kiveykset, nurmikkoalueet, istutukset, aidat, katokset)	10
Lämmönjako- ja ilmanvaihtokonehuoneet (koneiden ja laitteiden uusiminen)	15
LVI-as-peruskorjaus ja pumppaamot, tekniikan (lämpö, vesi, viemäri) peruskorjaus ja uusiminen	10
Valaistuksen peruskorjaus	15
Isot liukuportaat (asemien isojen liukuportaiden uusiminen koneistoineen)	25
Pienet liukuportaat (asemien pienten liukuportaiden uusiminen koneistoineen)	15
Hissit (hissien uusiminen, hissikori koneistoineen)	15

Liukuovet (liukuovien uusiminen koneistoinen)	10
Video- ja turvajärjestelmien peruskorjaus (asemien video- ja turvalaitteiden peruskorjaus)	10
Tunnelituulen hallintajärjestelmät (metrotunnelin tuulen hallintajärjestelmän uusiminen)	10
WC (peruskorjaus)	10
Opasteet (peruskorjaus)	10

12)

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset 1.1.	10 147 683,79	11 102 102,20	2 321 666,62	1 733 333,29
Lisäykset tilikaudella	1 054 832,53	1 108 980,01	553 333,38	588 333,33
Vähennykset tilikaudella	-1 934 342,37	-2 063 398,42	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	9 268 173,96	10 147 683,79	2 875 000,00	2 321 666,62

13)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	21 817 265,74	6 890 997,04	21 817 265,74	6 890 997,04
Rakennusten luovutusvoitot	561 149,33	205 500,00	561 149,33	205 500,00
Muut luovutusvoitot	434 822,71	1 075 156,29	434 822,71	1 075 156,29
Luovutusvoitot yhteensä	22 813 237,78	8 171 653,33	22 813 237,78	8 171 653,33
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	-360,00	0,00	-360,00
Rakennusten luovutustappiot				
Muut luovutustappiot	-766 765,17	-316 838,63	-880 597,92	786,85
Luovutustappiot yhteensä	-766 765,17	-317 198,63	-880 597,92	426,85
Omistuksen eliminointierot				
Tilikauden tuloksi kirjattu	10 605,84	4 457,51		
Tilikauden kuluksi kirjattu	0,00	-1 144 326,64		
Eliminointierot yhteensä	10 605,84	-1 139 869,13		

14)

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 896 343,12	2 637 269,52
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 708 660,24	1 199 209,08
Yhteensä	4 605 003,36	3 836 478,60

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

18)

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Kunta	
	2025	2024
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	32 675 612,50
Siirrot erien välillä	0,00	-32 323 196,39
Tilikauden poisto	0,00	-352 416,11
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	61 122 476,98	35 126 007,05
Lisäykset tilikauden aikana	7 969 387,17	11 781 560,57
Rahoitusosuudet tilikaudella	-791 301,03	-871 502,21
Siirrot erien välillä	-133 668,02	32 203 723,75
Tilikauden poisto	-13 799 001,20	-12 287 525,74
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-2 877,82	-4 829 786,44
Poistamaton hankintameno 31.12.	54 365 016,08	61 122 476,98
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	61 122 476,98	67 801 619,55
Lisäykset tilikauden aikana	7 969 387,17	11 781 560,57
Rahoitusosuudet tilikaudella	-791 301,03	-871 502,21
Siirrot erien välillä	-133 668,02	-119 472,64
Tilikauden poisto	-13 799 001,20	-12 639 941,85
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-2 877,82	-4 829 786,44
Poistamaton hankintameno 31.12.	54 365 016,08	61 122 476,98
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	418 936 158,57	411 707 174,68
Lisäykset tilikauden aikana	26 064 355,44	7 484 672,51
Vähennykset tilikauden aikana	-1 376 673,37	-255 688,62
Siirrot erien välillä	100 069,55	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	443 723 910,19	418 936 158,57
Rakennukset		
Poistamaton hankintameno 1.1.	619 194 955,97	573 333 712,66
Lisäykset tilikauden aikana	4 363 963,31	20 068 749,36
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-65 489,80
Vähennykset tilikauden aikana	-25 019,67	0,00
Siirrot erien välillä	45 527 816,53	82 136 222,92
Tilikauden poisto	-59 005 947,41	-54 846 236,00

Arvonlennukset ja niiden palautukset	-1 748 448,96	-1 432 003,17
Poistamaton hankintameno 31.12.	608 307 319,77	619 194 955,97
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 018 013 282,72	1 002 907 523,70
Lisäykset tilikauden aikana	-96 561,98	0,00
Siirrot erien välillä	138 795 078,70	134 406 263,29
Tilikauden poisto	-122 416 768,01	-119 300 504,27
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 034 295 031,43	1 018 013 282,72
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	20 822 900,48	19 407 919,81
Lisäykset tilikauden aikana	6 229 618,02	8 030 169,69
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-19 079,09
Siirrot erien välillä	3 129 647,27	2 299 722,69
Tilikauden poisto	-8 141 090,31	-8 895 832,62
Poistamaton hankintameno 31.12.	22 041 075,46	20 822 900,48
Muut aineelliset hyödykkeet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 225 006,86	1 067 506,86
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	157 500,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 225 006,86	1 225 006,86
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno 1.1.	90 173 228,34	105 315 737,97
Lisäykset tilikauden aikana	209 903 310,05	209 083 885,93
Rahoitusosuudet tilikaudella	-9 649 356,29	-5 503 659,30
Siirrot erien välillä	-187 338 874,48	-218 722 736,26
Tilikauden poisto	-2 058,38	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	103 086 249,24	90 173 228,34
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 168 365 532,94	2 113 739 575,68
Lisäykset tilikauden aikana	246 464 684,84	244 824 977,49
Rahoitusosuudet tilikaudella	-9 649 356,29	-5 569 149,10
Vähennykset tilikauden aikana	-1 401 693,04	-274 767,71
Siirrot erien välillä	213 737,57	119 472,64
Tilikauden poisto	-189 565 864,11	-183 042 572,89
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-1 748 448,96	-1 432 003,17
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 212 678 592,95	2 168 365 532,94

Maa- ja vesialueet erittely

Konserni

Kunta

2025

2024

2025

2024

Maa- ja vesialueet

Kiinteistöjen liittymismaksut	3 601 269,75	3 410 721,15	1 595 949,55	1 405 400,95
Muut maa- ja vesialueet	618 367 768,69	593 759 283,98	442 127 960,64	417 530 757,62

Maa- ja vesialueet yhteensä	621 969 038,44	597 170 005,13	443 723 910,19	418 936 158,57
-----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Kunta

2025

2024

	2025	2024
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	888 333 609,81	808 359 164,70
Lisäykset	87 340 113,13	80 421 871,85
Vähennykset	-1 489 648,22	-447 426,74
Hankintameno 31.12.	974 184 074,72	888 333 609,81
Pääomalainasaamiset		
Hankintameno 1.1.	206 780,93	512 400,02
Vähennykset	-206 780,93	-305 619,09
Hankintameno 31.12.	0,00	206 780,93
Muut lainasaamiset		
Hankintameno 1.1.	423 989 884,25	440 439 249,61
Lisäykset	1 900 000,00	240 000,00
Vähennykset	-15 457 257,12	-16 689 365,36
Hankintameno 31.12.	410 432 627,13	423 989 884,25
Muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	1 009 473,21	1 018 003,70
Lisäykset	0,00	4 437,22
Vähennykset	-8 360,62	-12 967,71
Siirrot erien välillä	-80 069,55	0,00
Hankintameno 31.12.	921 043,04	1 009 473,21
Sijoitukset yhteensä		
Hankintameno 1.1.	1 313 539 748,20	1 250 328 818,03
Lisäykset	89 240 113,13	80 666 309,07
Vähennykset	-17 162 046,89	-17 455 378,90
Siirrot erien välillä	-80 069,55	0,00
Hankintameno 31.12.	1 385 537 744,89	1 313 539 748,20

Pääomalainasaamiset lainoittain

2025

2024

Kuntien Tiera Oy

Vuotuinen korko on viisi (5) prosenttia.

0,00

206 780,93

Laina-aika on viisi (5) vuotta ja velkaa lyhennetään samansuuruisin tasaerin aina vuosittain 30.6. Ensimmäisen kerran velkaa lyhennetään 30.6.2015.

19)

Tytäryhteisöt								
Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)	
601 Espoon Asunnot Oy	1565281-0	Espoo	100,00	100,00	126 635 421,88	979 656 664,04	534 584,08	
608 Kiinteistö Oy Espoon Kaupinkallio	0600530-4	Espoo	100,00	100,00	3 870 386,52	34 849,31	-218 048,73	
609 Kiinteistö Oy Espoon Keskusten Pysäköintitalo	0550217-3	Espoo	100,00	100,00	2 553 906,50	7 045,35	15,37	
612 Kiinteistö Oy Sokinsuonkuja 4	0573430-2	Espoo	41,22	50,30	2 061 498,65	58 827,49	7 009,78	
613 Weegee Oy	0761927-9	Espoo	100,00	100,00	37 385 449,98	2 822 946,82	148,60	
615 Enter Espoo Oy	1627645-8	Espoo	100,00	100,00	209 446,69	494 408,52	12 947,54	
623 Länsimetro Oy (alakoverni tilinpäätös)	2124310-8	Espoo	83,53	83,53	46 904 025,44	1 240 525 779,26	15 000 219,35	
625 Kiinteistö Oy Otaniemen Tiedeasunnot	2223244-3	Espoo	100,00	100,00	2 132 134,57	12 361 253,15	15 894,96	
630 Kiinteistö Oy Jousenpuiston Pysäköinti	2428900-5	Espoo	100,00	100,00	15 162 923,88	4 862 076,44	-1 839 514,02	
631 Kiinteistö Oy Opinmäen Kampus	2412525-4	Espoo	100,00	100,00	33 764 111,48	18 223 472,58	-23 356,57	
634 Kiinteistö Oy Tapiolan Kulttuurialue	0736972-4	Espoo	100,00	100,00	4 985 889,53	260 130,53	19 740,81	
638 Espoon Elä ja Asu Oy	2554325-5	Espoo	100,00	100,00	6 610 213,78	15 734 210,48	0,00	
640 Espoo Catering Oy	2716134-9	Espoo	100,00	100,00	4 116 673,10	5 581 013,38	261 762,68	
641 Kiinteistö Oy Espoon Keskuskeittiö	2765442-6	Espoo	100,00	100,00	4 495 201,08	9 446 124,82	122 120,86	
642 Kiinteistö Oy Matinkylän Uimahalli	2839735-3	Espoo	100,00	100,00	6 541 369,28	31 930 369,66	0,00	
643 Kiinteistö Oy Finnoon Pysäköinti I	2862960-1	Espoo	100,00	100,00	924 831,48	1 259 896,55	-202 571,68	
645 Kiinteistö Oy Espoon Sotekiinteistöt	2951820-9	Espoo	100,00	100,00	10 666 597,30	19 386 977,87	0,00	
646 Kiinteistö Oy Espoon Koulu- ja päiväkotitilat	2951821-7	Espoo	100,00	100,00	154 270 422,87	129 827 790,02	1 887 089,68	
647 Kiinteistö Oy Suviniityn Pysäköinti II	3020412-7	Espoo	100,00	100,00	559,76	921,74	-913,77	
648 Kiinteistö Oy Matinkylän Lukio	3185193-2	Espoo	100,00	100,00	4 757 354,32	40 103 353,66	528 375,39	
650 Kiinteistö Oy Tapiolan Stadion	3205825-8	Espoo	100,00	100,00	218 206,85	3 866,31	-9 657,37	
651 Kiinteistö Oy Tapiolan Urheilupuiston Pysäköinti	2329840-4	Espoo	100,00	100,00	36 537,60	2 962,75	2 985,67	
654 Finnoon Pysäköinti II Oy	3390268-4	Espoo	100,00	100,00	229 366,03	6 241 329,98	-545 818,64	
656 Kiinteistö Oy Tapiolan Louhi	1749693-8	Espoo	100,00	100,00	15 395 648,46	71 419,17	0,00	
620 Espoon Kaupunginteatterisäätiö	0712494-6	Espoo		100,00	1 800 625,92	374 586,02	-63 703,56	
621 Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö	1439180-7	Espoo		100,00	536 627,14	89 896,06	2 929,48	
622 EMMA-taidemuseosäätiö sr	1784691-8	Espoo		100,00	6 545 018,09	717 107,18	77 609,16	

Espoo-konserniin yhdistelemättömät tytäryhteisöt								
Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Osuus omasta pääomasta (€)	Osuus vieraasta pääomasta (€)	Osuus tilikauden tuloksesta (€)	
Espoon Asuntojen tytäryhteisöt								
Kuitinkadun Pysäköinti Oy, 2024	0495960-6	Espoo	0,00	79,86	4 125,38	452,67	657,56	
Kiinteistö Oy Puustellinvuori, 2025	0423667-8	Espoo	0,00	61,25	116 212,17	1 071,52	-4 567,50	
Maapallonkadun Autopaikat Oy, 2025	0550232-5	Espoo	0,00	71,75	281 079,83	1 532,39	21,53	
Kiinteistö Oy Mäkiparkki, 2025	0701111-6	Espoo	0,00	52,83	232 148,90	647,78	405,61	

20)

Kuntayhtymät								
Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)	
702 Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	17,46	17,46	296 111,57	553 273,89	36 045,96	
708 Samkommunen för Västra Nylands folkhögsskola (alakoverni tilinpäätös)	0203394-9	Raasepori	4,16	4,16	28 852,20	19 828,44	825,51	
709 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia (alakoverni tilinpäätös)	0502454-6	Espoo	86,89	86,89	63 697 093,90	11 809 395,32	-251 663,11	
711 HSY-kuntayhtymä (alakoverni tilinpäätös)	2274241-9	Helsinki	22,54	22,54	152 624 772,67	477 107 974,92	3 683 901,65	
712 HSL-kuntayhtymä	2274586-3	Helsinki	21,00	21,00	6 615 322,74	27 877 711,14	-9 675 238,21	

21)

Osakkuusyhteisöt							
Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus omaista pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
802 Koy Espoon Asematori	0701079-7	Espoo	45,88	45,88	1 006 740,12	1 206 678,42	0,00
803 Koy Merenpauhu	0358944-7	Espoo	28,18	28,18	431 321,68	8 308,40	18 191,87
804 Koy Merenselkä	0570456-8	Espoo	20,04	20,04	515 661,19	2 892,57	113,98
805 Papinniityn Paikoitus Oy	0361226-4	Espoo	26,85	26,85	675 155,93	4 130,20	8 149,27
806 Koy Soukan Liiketalo	0432360-8	Espoo	37,78	37,78	144 616,34	11 974,78	-9 792,87
807 Koy Soukan Pienteollisuustalo	0194062-7	Espoo	23,66	23,66	184 261,99	3 181,73	-9 844,75
808 Tapiolan Teollisuustalo Oy	0194092-6	Espoo	21,64	21,64	-66 009,35	184 291,73	-2 706,95
809 Laurea-ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vantaa	32,40	32,40	24 013 469,14	5 543 099,22	1 523 137,31
810 Otahalli Oy	1086404-8	Espoo	50,00	50,00	1 127 992,23	33 623,81	6,88
814 Asunto Oy Rajalax	0102542-9	Espoo	21,49	21,49	460 761,86	131 280,88	180,23
816 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Helsinki	27,00	27,00	18 547 807,03	8 391 954,53	142 839,14
819 Suurpellon jätehuolto Oy	2239129-2	Espoo	29,40	29,40	1 553 246,78	596 960,55	-65 536,22
820 Valurinkujan Paikoitus Oy	2230619-0	Espoo	28,95	28,95	1 177 447,87	808,45	953,96
821 Tapiolan Keskuspysäköinti Oy	2249333-6	Espoo	20,70	35,77	50 571 081,16	1 899 373,58	-7 625,68
822 Tapiolan Harjoitusareena Oy	2397862-6	Espoo	45,00	45,00	876 657,75	1 369 780,97	171 239,26
824 Nuuksiokeskus Oy	2177847-9	Espoo	20,72	20,72	2 950 766,22	2 083,99	-19 692,57
825 Koy Espoon Terminaali	1769898-6	Helsinki	50,00	50,00	72 494,16	33 536,18	4 593,04
826 Koy Espoon Niittykummun Metropysäköinti	2688575-9	Espoo	27,59	27,59	1 547 485,10	6 166,60	7,36
827 Tapiolan Keskustalvomo Oy	2715925-7	Espoo	24,29	24,29	499 777,66	19 387,59	-15 110,09
828 Koy Suviniityn Pysäköinti I	2393533-5	Espoo	41,30	41,30	3 791 929,15	256 965,11	3,22
829 Kiinteistö Oy Finnoosillan Parkki	3319379-3	Espoo	14,00	27,60	2 151 660,70	1 102,73	8,58
831 Kvanttinova Oy	3460675-6	Espoo	33,33	33,33	58 092,05	108 329,99	-159,14

Espoo-konserniin yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt							
Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Osuus omaista pääomasta (€)	Osuus vieraasta pääomasta (€)	Osuus tilikauden tuloksesta (€)
As Oy Espoon Siuntionportti 6 *)		Espoo	50,00	50,00			
Espoon Asuntojen osakkuusyhteisöt							
Jukolan Paikoitus Oy, 2024	0306942-5	Espoo	0,00	50,00	10 325,54	0,00	541,50
Nikkarinkujan Autopaikat Oy, 2024	0550236-8	Espoo	0,00	49,95	177 495,18	1 242,36	-8 354,01
Espoon Puntaritiien pysäköinti Oy, 2025	1603069-3	Helsinki	0,00	48,55	419 574,77	475,10	445,46
Lintuparkki Oy, 2025	0848064-3	Espoo	0,00	46,24	390 629,72	724,10	-25 645,57
Ristiviitan Pysäköinti Oy, 2025	1833359-1	Espoo	0,00	41,50	703 633,74	528,54	5,06
Ullantorpan Autopaikoitus Oy, 2025	1558303-4	Espoo	0,00	38,57	732 878,56	1 429,73	-2 760,48
Perkkaanpuiston Paikoitustalo I Oy, 2025	0632794-4	Espoo	0,00	36,24	395 697,00	1 006,50	2 485,78
Ymmerstan Autopaikoitus Oy, 2025	1642728-7	Espoo	0,00	28,38	213 906,84	1 063,29	2 437,98
Kala-Matin Pysäköintitalo Oy, 2025	0734373-5	Espoo	0,00	34,46	131 113,82	22 820,09	0,00
Matinkallion Autopaikoitus Oy, 2025	1593316-1	Espoo	0,00	33,33	275 295,46	1 114,82	-1 091,24
Kiinteistö Oy Espoon Kalamies, 2025	0630770-8	Espoo	0,00	30,68	212 259,17	1 728,12	-3 657,69
Kuunkadun Autopaikat Oy, 2024	0245569-0	Espoo	0,00	26,83	72 650,98	488,20	581,04
Kiinteistö Oy Espoon BiiliParkki, 2025	2153255-9	Espoo	0,00	21,82	4 899 572,84	5 013,16	0,00
Leppävaaran Pysäköinti Oy 2024	1024162-5	Espoo	0,93	25,78	4 077 014,83	7 689,39	-15 320,14
WeeGee Oy:n osakkuusyhteisö							
Kiinteistö Oy Espoon Kulttuuriparkki	3099227-4	Espoo	0,00	48,45			

*) As Oy Espoon Siuntionportti 6. Yhtiöjärjestyksen mukaan kumpikin osakas vastaa hallitsemansa huoneiston kustannuksista.

22)

Saamisten erittely	Kunta			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 862 210,42	0,00	1 618 395,55
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	2 588 165,87
Siirtosaamiset	0,00	663 181,24	0,00	4 055 176,16
Yhteensä	0,00	2 525 391,66	0,00	8 261 737,58
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	317 873,08	0,00	2 684 832,68
Siirtosaamiset	6 047 009,00	15 174 596,94	7 122 000,00	8 625 802,45
Yhteensä	6 047 009,00	15 492 470,02	7 122 000,00	11 310 635,13
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	27 328,49	0,00	34 439,38
Yhteensä	0,00	27 328,49	0,00	34 439,38
Saamiset yhteensä	6 047 009,00	18 045 190,17	7 122 000,00	19 606 812,09

23)

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
	Pitkäaikaiset siirtosaamiset			
HSL kuntaosuus ylijäämä	0,00	0,00	6 047 009,00	7 122 000,00
Muut tulojäämät	27 885 735,62	27 885 735,62	27 885 735,62	27 885 735,62
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	27 885 735,62	27 885 735,62	33 932 744,62	35 007 735,62
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	79 240,96	167 012,77	578 064,33	741 524,53
Ennakkomenot	2 677 405,14	1 529 488,47	2 469 925,46	1 476 723,25
HSL kuntaosuus ylijäämä	0,00	0,00	11 218 742,00	7 123 004,00
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	115 798,07	1 626 424,48	0,00	1 612 636,88
Kunnallistekniikkainvestointien tulojäämät	0,00	0,00	0,00	185 000,00
Muut tulojäämät	25 524 087,56	25 016 783,43	10 723 585,13	13 526 797,46
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	28 396 531,73	28 339 709,15	24 990 316,92	24 665 686,12

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

24)

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17
Peruspääoma 31.12.	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17	1 396 023 171,17
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.	420 469,83	420 469,83		
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.	420 469,83	420 469,83		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	187 450,32	187 450,32	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	187 450,32	187 450,32	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto 1.1.	57 051 939,44	55 714 383,64	57 051 939,44	55 714 383,64
Siirrot rahastoon/rahastosta	297 102,43	1 337 555,80	297 102,43	1 337 555,80
Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto 31.12.	57 349 041,87	57 051 939,44	57 349 041,87	57 051 939,44
Investointirahasto 1.1.	80 778 895,57	80 778 895,57	80 778 895,57	80 778 895,57
Investointirahasto 31.12.	80 778 895,57	80 778 895,57	80 778 895,57	80 778 895,57
Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto 1.1.	524 532 577,93	520 886 373,32	524 532 577,93	520 886 373,32
Siirrot rahastoon/rahastosta	1 049 065,16	3 646 204,61	1 049 065,16	3 646 204,61
Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto 31.12.	525 581 643,09	524 532 577,93	525 581 643,09	524 532 577,93
Vahinkorahasto 1.1.	5 130 590,10	5 130 590,10	5 130 590,10	5 130 590,10
Vahinkorahasto 31.12.	5 130 590,10	5 130 590,10	5 130 590,10	5 130 590,10
Muut omat rahastot 1.1.	3 694 081,55	3 446 500,19		
Lisäykset	141 500,00	394 859,84		
Siirrot rahastoon	-117 629,38	-123 183,68		
Muut omat rahastot 31.12.	3 717 952,17	3 694 081,55		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	672 558 122,80	671 188 084,59	668 840 170,63	667 494 003,04
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 250 643 585,66	1 210 532 328,93	1 441 211 122,85	1 325 469 217,61

Osingonjako	-891,27	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon/rahastosta	-1 228 538,21	-4 860 576,73	-1 346 167,59	-4 983 760,41
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 249 414 156,18	1 205 671 752,20	1 439 864 955,26	1 320 485 457,20
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	36 526 593,50	44 971 833,46	126 585 792,48	120 725 665,65
Oma pääoma yhteensä	3 355 129 963,80	3 318 462 761,57	3 631 314 089,54	3 504 728 297,06

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

Kunta

	2025	2024
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 439 864 955,26	1 320 485 457,20
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	126 585 792,48	120 725 665,65
Kertynyt poistoero 31.12.	126 538 893,26	142 306 485,56
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	1 692 989 641,00	1 583 517 608,41

26)

Pitkäaikaiset velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Kunta

	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat	0,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	443 386 628,23	495 195 726,90
Lainat julkisyhteisöiltä	519 662,12	621 995,26
Saadut ennakot	5 381 341,00	5 458 034,69
Pitkäaikaiset velat yhteensä	449 287 631,35	531 275 756,85

27)

Joukkovelkakirjalainat

Kunta

	2025	2024
JVK-laina 2015/2030	30 000 000,00	30 000 000,00
- korko 1,00 %		
- kertalyhenteinen		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	30 000 000,00	30 000 000,00

28)

Pakolliset varaukset

Konserni

Kunta

	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset	9 268 173,96	10 147 683,79	2 875 000,00	2 321 666,62
Pakolliset varaukset yhteensä	9 268 173,96	10 147 683,79	2 875 000,00	2 321 666,62

29)

Velat lähiyhteisöille	Kunta		2024	
	2025			
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	2 585 068,45	0,00	3 336 733,71
Siirtovelat	0,00	119 659,90	0,00	67 989,52
Yhteensä	0,00	2 704 728,35	0,00	3 404 723,23
Velat kuntyhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	3 165 698,67	0,00	3 772 686,65
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	870 762,27
Yhteensä	0,00	3 165 698,67	0,00	4 643 448,92
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	5 764 809,45	76 693,69	5 841 503,14	76 693,69
Ostovelat	0,00	65 728,55	0,00	263 412,75
Yhteensä	5 764 809,45	142 422,24	5 841 503,14	340 106,44
Velat yhteensä	5 764 809,45	6 012 849,26	5 841 503,14	8 388 278,59

31)

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat pitkäaikaiset				
Liittymismaksut	19 715 802,74	19 716 727,98	0,00	0,00
Muut velat	4 616 693,47	4 615 668,00	4 611 088,00	4 611 088,00
Muut velat, lyhytaikaiset	20 569 292,13	25 616 135,80	10 627 039,64	9 525 542,11
Muut velat yhteensä	44 901 788,34	49 948 531,78	15 238 127,64	14 136 630,11

32)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	2 943 914,56	3 530 770,88	0,00	0,00
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	93 631 564,86	87 529 701,17	78 441 855,59	72 662 260,75
Korkojaksotukset	6 433 688,78	6 598 139,12	1 356 863,90	1 703 920,61
Muut menojäämät	16 849 831,34	18 232 140,62	5 708 399,09	4 537 372,85
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	119 858 999,54	115 890 751,78	85 507 118,58	78 903 554,21
Siirtovelat yhteensä	119 858 999,54	115 890 751,78	85 507 118,58	78 903 554,21

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

33)

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	917 451 471,22	877 843 772,87	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 255 955 314,57	1 083 738 953,57	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	49 484 694,98	61 547 560,88	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	248 371 728,46	403 467 725,72	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	1 504 327 043,03	1 487 206 679,29	0,00	0,00

34-36)

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	13 555 171,83	4 751 000,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	5 685,33	5 685,33	0,00	0,00
Takaukset	3 658 255,84	3 532 482,64	345 000,00	345 000,00
Vakuudeksi annetut muut vakuudet	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00
Yhteensä	17 319 113,00	8 389 167,96	345 000,00	345 000,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut takaukset	86 890,00	86 890,00	0,00	0,00
Yhteensä	86 890,00	86 890,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	17 406 003,00	8 476 057,96	345 000,00	345 000,00

37)

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	968 283 452,09	955 917 374,09	659 071 404,24	695 711 828,24
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	93 287 933,60	89 387 298,56	75 893 115,68	75 243 845,18
siitä PPP-hankeet (public-private partnership)	279 995 905,78	296 400 062,19	279 995 905,78	296 400 062,19
siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	60 555 027,91	62 245 686,03	4 539 901,20	4 738 130,76

38-39)

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Alkuperäinen pääoma		2 170 239 242,79	2 157 898 782,55
Jäljellä oleva pääoma		1 506 024 447,28	1 584 835 232,94
Lisäksi kunta on myöntänyt takauksia, joista lainasitoumukset olivat tekemättä 31.12.		349 971 186,21	278 690 599,99

Takaukset koskien Länsimetro Oy:n lainojen korkosuojaamiseen solmittuja koronvaihtosopimuksia

Nimellisarvo 31.12. (Sis. Espoon osuuden)		270 547 062,44	284 379 279,33
Markkina-arvo 31.12.		18 192 700,70	11 457 359,78

Takaukset muiden puolesta

Alkuperäinen pääoma	165 911 833,32	166 035 833,32	165 911 833,32	166 035 833,32
Jäljellä oleva pääoma	112 364 445,16	118 212 714,32	112 364 445,16	118 212 714,32
Lainasitoumus tekemättä 31.12.	10 578 166,68	17 594 166,68	10 578 166,68	17 594 166,68

39)

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2 981 066 897,71	2 713 957 625,00	2 981 066 897,71	2 713 957 625,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	3 815 712,93	2 912 339,00	3 815 712,93	2 912 339,00

40)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja kunnallistekniikka-sopimuksista aiheutuvat velvoitteet	114 327 862,00	154 601 897,00	114 327 862,00	154 601 897,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	14 992 928,01	16 429 758,83	14 992 928,01	16 429 758,83
Muut sopimusvastuut	82 732 029,68	96 055 062,49	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	212 052 819,69	267 086 718,32	129 320 790,01	171 031 655,83
Arvonlisäveron palautusvastuu	95 851 650,62	100 334 721,27	78 274 068,73	78 495 572,35

Sijoitussitoumukset	114 811 412,38	124 440 083,52	114 811 412,38	124 440 083,52
Kaatopaikan jälkihoidon vastuuvaje (HSY) Espoon osuus 22,54%	0,00	747 768,43	0,00	0,00

Hyödykejohtannaiset

Sähköjohtannaiset

Kaupunki hankkii sähköä ja suojaa tulevina vuosina hankittavan sähköenergian hintaa sähköjohtannaisilla. Toimintaa ohjaa hyväksytty sähkönhankintapolitiikka. Kaupungin yhteistyökumppanina toimii Gasum Portfolio Services Oy (ent. Enegia Oy). Hintaero ilmoittaa Sähkösalkun johdannaisten arvon 31.12. markkinahinnoin arvostettuna.

Kaupun arvo 31.12.	6 780 960,80	8 361 297,80	6 780 960,80	8 361 297,80
Hintaero 31.12.	-209 549,91	-1 651 106,34	-209 549,91	-1 651 106,34

Talousarviolainojen korko ja valuuttariskin suojaamiseen solmitut koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimukset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Nimellisarvo 31.12. EUR	349 652 944,84	367 355 749,96	100 000 000,00	105 000 000,00
Markkina-arvo 31.12. EUR	19 704 761,74	13 897 193,15	323 694,00	2 011 976,93

Porrastetut koronvaihtosopimukset

Nimellisarvo 31.12. EUR	20 894 117,60	22 023 529,37	0,00	0,00
Markkina-arvo 31.12. EUR	-1 188 567,04	-427 856,44	0,00	0,00
Nimellisarvo Espoon kaupunki yhteensä 31.12. EUR	370 547 062,44	389 379 279,33	100 000 000,00	105 000 000,00
Markkina-arvo Espoon kaupunki yhteensä 31.12. EUR	18 516 194,70	13 469 336,71	323 694,00	2 011 976,93

Helsingin seudun ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä

Valuutta- ja koronvaihtosopimukset

Nimellisarvo 31.12. (sis. Espoon osuuden 22,54 %)	26 316 946,83	28 467 146,52		
Markkina-arvo 31.12.	837 716,70	892 258,35		
Koronvaihtosopimukset nimellisarvo EUR yhteensä	396 864 009,27	417 846 425,85	100 000 000,00	105 000 000,00
Koronvaihtosopimukset markkina-arvo EUR yhteensä	19 353 911,40	14 361 595,06	323 694,00	2 011 976,93

Espoon kaupunki

Espoon kaupungin lainasalkku 31.12.2025 oli 737,3 milj. euroa ja salkun suojausaste oli 73,59 % (johdannaiset + kiinteäkorkoiset lainat). Vaihtuvakorkoisesta lainasalkusta johdannaisilla oli suojattu 100 milj. euroa. Kiinteään korkoon sidottua lainaa oli 542,6 milj. euroa. Tehdyt johdannaiset suojaavat kaupungin olemassa olevien lainojen korkomenoja korkotason nousulta. Johdannaisilla ei ole tavoiteltu eikä niillä nähdä olevan spekulatiivista arvoa tai riskiä.

Kaupunki voi nostaa sekä kiinteäkorkoisia että vaihtuvakorkoisia lainoja. Kiinteäkorkoisessa lainassa lainan korko on kiinteä koko laina-ajan, kun taas vaihtuvakorkoisessa lainassa lainasta maksettava korko vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Vaihtuvakorkoisten lainojen korkosidonnaisuusaikaa kaupunki pidentää tarvittaessa käyttäen johdannaisopimuksia. Suojaus on vakuuttamista tulevaisuuden varalle. On hyväksyttävä, että ajoittain suojauksen kautta joudutaan maksamaan markkinakorkoja korkeampaa hintaa ja lainasalkun keskikorko saattaa nousta tulevaisuuteen varauduttaessa.

Johdannaisia tarkastellaan usein markkina-arvon muutosten kautta. Markkina-arvo määräytyy johdannaisopimuksen kassavirtojen arvon kautta, huomioiden muutokset sekä vaihtuvan että kiinteän koron kassavirroissa.

Korkoherkkyyssanalyysissä johdannaisopimusten markkina-arvon muutoksia on mallinnettu erisuuruisten markkinakorkojen paralleelimuutosten kautta (-0,5 %-, +0,5 %-, +1%- sekä +2%-yksikköä). Tällöin huomataan, että korkojen nousu vaikuttaa markkina-arvoon positiivisesti ja korkojen lasku vastaavasti negatiivisesti. Näin ollen sopimuksista maksetut kassavirrat laskevat korkojen noustessa eli johdannaisopimukset tuottavat kaupungille tavoiteltua suojaa korkojen nousua vastaan.

Korkoherkkyyssanalyysi

Markkina-arvo 31.12.2025	-50 korkopistettä	+50 korkopistettä	+100 korkopistettä	+200 korkopistettä
323 694,00	323 848,49	323 534,38	323 691,36	323 064,35

Länsimetro

Länsimetro Oy:n johdannaisten tavoite on suojata yhtiön olemassa olevien lainojen korkomenoja korkojen nousulta. Johdannaissopimusten keskimääräinen jäljellä oleva maturiteetti on 18,2 vuotta (painotettu keskiarvo).

Länsimetro Oy:n suojausstrategiassa määritellään, että 30–80% molempien hankkeiden rahoituksesta suojataan korkoriskin varalta.

Tämän mukaisesti yhtiö on suojannut johdannaisin tai kiinteäkorkoisin lainasopimuksin noin 72 % koko lainasalkustaan koronnousun varalta.

Länsimetron toisen vaiheen rahoituksesta 81 % on korkosuojattu.

Yhtiöllä on 12 korkosuojaussopimusta, joista yksi on ehdollinen.

Johdannaisilla ei ole tavoiteltu eikä niillä nähdä olevan spekulatiivista arvoa tai riskiä.

Länsimetro Oy:n korkosuojauksen ennustetaan olevan pitkällä aikavälillä voitollinen (25,3 miljoonaa euroa). Kaikki

Länsimetro Oy:n johdannaissopimukset liittyvät Ruoholahti-Matinkylä-osuuteen ja ne on hankittu vuosina 2011-2015.

Länsimetro Oy:n korkosuojausten tehokkuutta on arvioitu kymmenen vuoden jaksolla ja suhteessa kahteen skenaarioon.

Ensimmäinen skenaario perustuu yhden prosenttiyksikön paralleeliin koronnousuun ja toinen yhden prosenttiyksikön laskuun.

Näiden tarkastelujen perusteella yhden prosenttiyksikön nousu lisäisi yhtiön rahoitusmenoja noin 29 miljoonaa euroa kymmenen vuoden tarkastelujaksolla ja yhden prosenttiyksikön lasku vähentäisi rahoitusmenoja noin 29 miljoonaa euroa.

Ensimmäisessä tapauksessa koronvaihtosopimusten kassavirta on positiivinen koko tarkasteluajan, eli korkosuojaus on tehokas.

Jälkimmäisessä koronvaihtosopimusten kassavirta on negatiivinen ja nettotappio on hieman yli 3 miljoonaa euroa.

Länsimetro Oy:n johdannaiset ovat kattavasti suojaavia, eli yhtiöllä on niitä nimellisarvoltaan ja juoksuajaltaan vastaava lainakomponentti.

Tästä syystä Länsimetro Oy:n johdannaiset esitetään kokonaisuudessaan tilinpäätöksen liitetietoina.

Yhtiön ehdollinen sopimus oikeuttaa koronvaihtosopimuksen vastapuolena olevan pankin vaihtamaan rajatuin ehdoin kiinteän koron vaihtuvaan korkoon hyvitysmarginaalia vastaan.

Ehdollisen sopimuksen arvo vastaa alle yhtä kymmenesosaa yhtiön tämänhetkisten johdannaissopimusten

nimellismäärästä. Ehdollisten sopimusten osuutta ei kokonaisuuteen nähden voida pitää merkittävänä.

Vallitsevassa markkinatilanteessa pidetään epätodennäköisenä, että ehdollisen sopimuksen ehdot täyttyisivät.

Tässäkään tapauksessa korkosuojaussopimus ei raukea, vaan se edelleen kompensoi korkonousun vaikutusta.

Johdannaisiin sisältyvää riskiä seurataan yhtiön toimesta jatkuvasti ja tarvittaessa johdannaisten käsittelyä tilinpäätöksessä muutetaan.

Espoon Asunnot Oy

Ara-ryhmän asuntojen luovutusta säätelee aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratalojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annettu laki. Laki säätelee asuntojen myyntiä, vuokranmääritystä ja vuokralaisten valintaa. Rajoituksista on tehty merkintä yhtiön osakekirjoihin. Ara-ryhmän asuntoja on 15 235 kpl ja asuntojen yhteispinta-ala on 881 280 m².

Yhtiön omistamilla kiinteistöillä on rasitesopimusiin liittyviä sitoumuksia ja vastuita.

HSY

HSY:n yhtymäkokouksen 13.5.2011 päätöksen mukaisesti HSY:n hallitus myönsi vuonna 2011 yhteensä 1,9 miljoonan euron suuruisen omavelkaisen takauksen Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle pitkäaikaisten investointiluottojen ja niihin tehtävien suojausten vakuudeksi. Takaukselle ei vaadittu vastavakuutta, mutta siitä peritään vuotuista takausprovisiota. Lisäksi Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:ltä on vaadittu panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei luovuta tai panttaa omaisuutta ilman takauksen antajan (HSY) suostumusta. Takaukseen liittyvän lainan pääoma 31.12.2025 oli 0,25 miljoonaa euroa.

Espoo-konserni omistaa HSY:stä 22,54 %.

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSI-TAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

41)

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Kunta

2025 2024

Konsernihallinto	458	465
Elinvoiman tulosalue	962	690
Kasvun ja oppimisen toimiala	8 598	8 628
Kaupunkiympäristön toimiala (sis. Tilapalvelut)	1 344	1 347
Yhteensä	11 362	11 130

43)

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Kunta

2025 2024

Kansallinen Kokoomus, Espoo	135 848,50	182 737,48
Espoon Perussuomalaiset ry	45 408,80	98 519,00
Svenska folkpartiet i Esbo	39 348,20	59 451,00

Kristillisdemokraatit, Espoo	12 251,87	17 603,21
Suomen Keskusta, Espoo	11 694,24	21 807,43
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue, Espoo	87 589,06	129 355,40
SKP Kivenlahden osasto ry	173,75	521,25
Vasemmistoliitto	21 575,02	29 287,40
Viherä liitto, Espoo	86 259,70	107 099,22
Liberaalipuolue - Vapaus valita	3 714,90	0,00
Liike Nyt Espoo ry	2 109,00	4 287,76
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	445 973,04	650 669,15

44)

Tilitarkastajan palkkiot	Kunta	
	2025	2024

BDO Auditor Oy / BDO Oy

Tilitarkastuspalkkiot	60 880,76	72 868,86
Tilitarkastajan lausunnot	27 300,00	14 900,00
Muut palkkiot	3 700,00	7 250,00
Palkkiot yhteensä	91 880,76	95 018,86

45)

Intressitahotapahtumat	Konserni
	2025
	1 000 euroa

Kaupungin tavaroiden ja palvelujen myynti intressitahoille

Myyntituotot	3 661
Vuokratuotot	10 158
Muut toimintatuotot	2 015

Kaupungin tavaroiden ja palvelujen ostot intressitahoilta

Palvelujen ostot	40 794
Muut ostot	25
Maksetut vuokrat	80 725
Muut toimintakulut	147

Kaupungin korot ja osingot intressitahoilta

Korkotuotot	2 451
-------------	-------

Kaupungin antamat lainat intressitahoille

Lainat yhteensä	162 242
Kaupunki ei vaadi 100 %:sti omistamilleen tytäryhtiöille antamilleen lainoille ja takauksille vastavakuutta	
Lisäksi välitettyjä valtion lainoja yhteensä	1 384

Kaupungin antamat avustukset intressitahoille

Avustukset konserniyhteisöille	7 497
--------------------------------	-------

Muut liiketoimet intressitahojen kanssa

Kaupunkikonsernissa on käytössä konsernitili

46)

Kirjanpidon eriyttäminen (kilpailulaki 30 d §)

Eriyttämislaskelma sisältää Tilapalvelut-liikelaitoksen tilojen vuokraustoiminnan kaupungin ulkopuolisten tahojen kanssa.

Eriyttäminen on tehty käyttäen kirjanpidon ja vuokrasovelluksen aineistoja. Tulot ovat kirjanpidon toteuman mukaiset. Menot on jaettu tulojen suhteessa. Menojen jaossa on mukana kaikki toimitilajohtamisen toiminta- ja rahoituskulut sekä poistot.

Eriytetyn toiminnan tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025
Liikevaihto	4 277 334,51
Materiaalit ja palvelut	-593 204,65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-294 188,29
Palvelujen ostot	-299 016,35
Henkilöstökulut	-50 316,84
Poistot ja arvonalentumiset	-860 778,10
Liiketoiminnan muut kulut	
Avustukset	-10 402,69
Muut kulut	-1 342 902,23
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 419 730,00
Rahoitustuotot ja -kulut	
Kunnalle maksetut korkokulut	-25 123,17
Muille maksetut korkokulut	
Korvaus peruspääomasta	-396 859,07
Muut rahoituskulut	-421 982,24
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	997 747,76

KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUKUJEN SELITTEITÄ JA LASKENTAKAAVOJA

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja rahavarojen lisäämiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia rahavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymällä viideltä vuodelta voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus (%)

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus investoinneista on rahoitettu lainarahalla, käyttöomaisuuden myynneillä tai kassavaroilla. Omahankintamenoista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Kassan riittävyys päivää

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyyspäivinä. Tunnusluku kertoo, monenkö päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla tai muilla kassavaroihin luettavilla erillä. Tunnusluvun tulkinnassa on huomioitava sen olevan tilinpäätöshetken arvo, jolloin sen tasoon vaikuttaa mm. normaalit kassavarojen kausivaihtelut.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyt tulevina vuosina katettavaa alijäämää.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

$$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän.

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua keskimääräistä jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisiin lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainakanta ja lainakanta euroa per asukas

= (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)) / Asukasmäärä

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta euroa per asukas saadaan jakamalla lainakanta asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. sekä lainat ja vuokravastuut euroa per asukas

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaa vuokravastuiden määrää. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Omavaraisuusaste (%)

= 100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona on pidetty kuntataloudessa keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden toimintaosuuksista.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus. Positiivisesta tilikauden tuloksesta on mahdollista muodostaa varauksia tai tehdä rahastosiirtoja.

Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa euroina paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100* Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus toimintamenoista voidaan kattaa kunnan saamalla toimintatuotoilla. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus toimintamenoista on rahoitettava verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla tuotoilla.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden yli- / alijäämä lisää tai vähentää taseen mukaista omaa pääomaa.

Vuosikate

Vuosikate on kaupungin tulos, jolla pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut, eli käyttöomaisuuden poistot katetaan. Vuosikate on keskeinen tilinpäätöksen kate arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikate euroa / asukas
= Vuosikate / Asukasluku

Tunnusluvulla vuosikate euroa / asukas arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100* Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai suurempi, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä tilanteessa, jossa poistot vastaavat käyttöomaisuuden todellista kulumista eikä tiedossa ole poikkeavan suuria investointitarpeita.

5 LIIKELAITOSTEN, TASEYKSIKÖIDEN JA RAHASTOJEN TILINPÄÄTÖKSET

5.1 LIIKELAITOKSET

5.1.1 Tilapalvelut-liikelaitos

5.1.1.1 Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Tilapalvelut-liikelaitoksessa toiminnan osalta vuosi meni tavoitteiden mukaisesti.

Vuoden aikana jatkettiin toimitiloihin liittyviä energiansäästötoimenpiteitä, joilla saatiin edelleen merkittäviä säästöjä sekä lämmitys- että sähkökulutukseen ja -kustannuksiin. Kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) toimenpidesuunnitelma ja tavoitteet toteutuivat aikataulussa. Tilapalvelut osallistui uuden julkisen alan energiatehokkuussopimuksen (JETS) 2026-2035 valmisteluun.

Kohdekohtaisten asiakastyytyväisyyskyselyjen tuloksissa on havaittu selkeää paranemista vuosien 2024–2025 aikana. Kokonaiskeskiarvo on noussut 6 % arvoon 3,61 vajaassa kahdessa vuodessa. Erityisesti tyytyväisyys tiloihin, aula- ja vahtimestaripalveluihin ja korjausurakoihin kehittyivät voimakkaasti. Kyselyissä on tullut esille myös kehityskohteita, joihin pureudutaan tarkemmin vuoden 2026 aikana. Asiakastyytyväisyyden kokonaiskehitys on ollut selkeästi tavoitteiden mukainen.

Kuntien sisäilmaverkosto on jatkanut aktiivista toimintaansa. Espoo järjesti yhteistyössä Sisäilmayhdistys ry:n kanssa vuosittaisen 16. sisäilmapäivän, jonka osallistujamäärä oli yli 300.

Espoolaistentalon sekä Tapiolan kulttuurikeskuksen teatterin suunnittelua jatkettiin. Tapiolan Stadionin urakkakilpailutus järjestettiin ja Tapiolan uimahallin ja Kiviruukin lukion rakennusurakat lähtivät liikkeelle. Jälkimmäinen toteutetaan vuokrahankkeena, jossa liikuntatilat ostetaan läheisestä liikuntahallista palveluna. Sunan koulun peruskorjauksen ja laajennuksen urakka jatkui purku-urakan jälkeen. Yhtiöhanke Espoonlahden terveysaseman peruskorjaus ja laajennus valmistui. Kohde on vuokrattu 20 vuoden sopimuksella hyvinvointialueelle. Matinkylän ja Espoonlahden paloasemien urakkariita saatiin sovittua vuoden lopussa. Yhteistoiminnallinen vuokrahankke eteni suunnitteluvaiheeseen. Hankkeeseen kuuluvat Kurttilan koulu, Olarin kaksi päiväkotia -hanke sekä Jupperin koulun uudisrakennus ja päiväkodin ja kirjaston kokonaisuus.

Siivousalan työntekijöiden työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseksi tehtiin kohteiden valvontaa ja työn laatureurantaa. Palvelutuotannossa harmaan talouden ennalta ilmoittamattomia tarkastuksia tehtiin vuoden 2025 aikana 140 kohteeseen. Tarkastusten yhteydessä tavoitettiin yli 170 työntekijää. Henkilöiden kanssa, joita

ei aikaisemmin ole tavattu, käytiin keskustelu työolosuhteista sekä annettiin tietoa työntekijän oikeuksista Suomessa. Siivouksen laadunvalvontaa on tehostettu. Laadunvalvontakäyntejä tehtiin vuoden 2025 aikana yli 2400 kertaa ja palveluntuottajat toimittivat omavalvontatarkastusraportteja yli 3000. Siivoussopimusten johtamisessa palveluntuottajille annettiin sopimuksen vastaisesta toiminnasta yhteensä 143 kpl huomautusta ja sanktioita 179 kpl / 91 300 euroa. Palveluntuottajien tekninen laatu oli parantunut suhteessa edelliseen vuoteen. Kiinteistönhoidon laatuauditointeja toteutettiin 877 kpl ja kiinteistönhoidon tekninen laatu oli pysynyt edelleen hyvällä tasolla. Kunnossapidossa on otettu käyttöön työmaakäyntien seurantatyökalu ja vuoden aikana toteutettiin yhteensä 5961 dokumentoitua työmaakäyntiä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilapalvelujen toimintaa kehitetään edelleen tehokkaiden prosessien mukaisesti sekä käyden läpi mahdollisia ostopalvelujen kehittämisen toimenpiteitä. Myös palvelujen tasoa ja määrää tarkastellaan aktiivisesti. Siivouspalveluiden osalta siirrytään markkinaoikeuden ratkaisun vuoksi mediaanihinnoittelusta markkinalähtöiseen hinnoitteluun ja vuoden 2026 kilpailutusvuorossa ovat Tapiolan ja Leppävaaran alueet. Turun yliopistoa koskevassa ratkaisussa todetaan, ettei mediaanihinnoittelu toteuta kilpailutuksissa kokonaistaloudellisesti edullisimman vaadetta. Investointiohjelman toteuttamisessa tavoitellaan taloudellisia, tehokkaita, muuntojoustavia ja toiminnallisia tiloja. Tähän pyritään vahvalla suunnittelun ja toteuttamisen ohjauksella.

Sitovien tulostavoitteiden toteutuminen

Liikelaitoksen vuoden 2025 tulostavoite oli 24 milj. euroa ylijäämäinen tulos ennen varauksia. Tulos oli 29,4 milj. euroa eli tulostavoite toteutui.

Tulot toteutuivat 2,0 milj. euroa yli muutetun talousarvion (100,6 prosenttia) ja kasvoivat edellisestä vuodesta 15,4 milj. euroa ollen 336,5 milj. euroa. Ulkoiset vuokratuotot toteutuivat (98 prosenttia) 0,7 milj. euroa alle käyttösuunnitelman ja sisäiset vuokratuotot toteutuivat (100 %) käyttösuunnitelman mukaisesti 226,6 milj. euroa. Myyntituotot toteutuivat (109,8 prosenttia) 2,7 milj. euroa yli käyttösuunnitelman ja muut tuotot (96,7 prosenttia) 0,1 milj. euroa alle käyttösuunnitelman. Toimintamenot olivat 215,2 milj. euroa (98,4 prosenttia) ja toimintamenojen alitus muutettuun talousarvioon nähden oli 3,4 milj. euroa. Toimintamenot olivat 2,7 milj. euroa korkeammat kuin edellisenä vuonna (1,3 prosenttia). Sisäisiä vuokratuottoja leikattiin eri päätöksin noin 5 milj. euroa 2025 ja noin 3,5 milj. euroa 2026 toimialojen tukemiseksi.

Ulkoiset vuokramenot ovat 79,9 milj. euroa (102,7 prosenttia), ja ovat laskeneet edellisestä vuodesta 0,065

milj. euroa ja ylittivät muutetun talousarvon 2,1 milj. eurolla (muutettu TA 77,8 milj. euroa). Pääomavuokrien indeksikorotukset, rahoituskustannukset ja hoitokulut nousivat ennakoitua enemmän. Poikkeamaan varautumista parannettiin muuttamalla sisäisen vuokran tarkastelun aikataulua myöhemmäksi ja reaaliaikaisemmaksi. Nousut olivat vieläkin hieman ennakoitua suuremmat.

Henkilöstökulut olivat 26 milj. euroa ja ylittivät talousarvion (TA 25,8 milj. euroa) 0,2 milj. eurolla.

Purkukulut ylittivät talousarvion 0,3 milj. eurolla ja olivat 2,4 milj. euroa.

Palvelujen ostot olivat 68,8 milj. euroa ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 3,0 milj. eurolla (4,5 prosenttia) ja alittivat talousarvion 1,8 milj. eurolla. Aineet, tavarat ja tarvikkeet olivat 22,7 milj. euroa ja laskivat edelliseen vuoden verrattuna 1,1 milj. eurolla (4,8 prosenttia) ja alittivat käyttösuunnitelman 3,7 milj. eurolla. Energiakulut alittuivat 3,6 milj. euroa

Poistot ja arvonalentumiset ylittivät talousarvion 1,4 milj. eurolla ja olivat 61,6 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat talousarvion 0,3 milj. eurolla ollen 56,7 milj. euroa ja arvonalentumiset ylittyivät 1,7 milj. euroa.

Tilapalvelut-liikelaitoksen Taloudellisesti kestävä Espoo -tavoitteet vuodelle 2025 olivat 5,3 milj. euroa. Tavoitteet alitettiin. Toteuma oli 4,0 milj. euroa.

Liikelaitoksen talousrakennusinvestointien hankkeita toteutettiin valtuuston päättämän talousarvion sekä taloussuunnitelman investointiohjelman aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti.

Uudisrakennusinvestointien toteuma oli 53,8 milj. euroa, joka oli 15,5 milj. euroa muutettua talousarviota alempi (muutettu TA 69,3 milj. euroa). Investointeja toteutettiin ohjelman mukaisesti. Investointiohjelma toteutuu kokonaisuutena, mutta joidenkin yksittäisten hankkeiden osalta on ollut muutoksia.

Rakennusalan tilanne jatkui heikkona, mutta julkisten rakennusten rakennuttamisen tilanne parani. Kilpailutuksissa saatujen tarjousten määrä kasvoi ja myös hintataso laski jonkin verran. Rakennusalan konkurssit eivät vaikuttaneet investointeihin.

Suurimmat vuotuiset määrärahaylitykset ja -alutukset vuonna 2025 muutettuun käyttösuunnitelmaan verrattuna:

Hankekohtaisia alituksia on seuraavissa hankkeissa yhteensä 17,6 milj. euroa

- Tapiolan uimahalli -hankkeella 2,0 milj. euroa
- Kaupunginpuutarhan puutyöhalli 1,45 milj. euroa
- Hyökyvuoren pysäköintilaitos 1,4 milj. euroa
- Hösmärinpuiston koulun muutos päiväkodiksi -hankkeella 1,2 milj. euroa
- Mestarintunnelin kenttä 1 milj. euroa

- Vallipuiston päiväkotiki -hankkeella 0,5 milj. euroa
- Saarnilaakson koulu -hankkeella 0,5 milj. euroa
- Albergan kartanon päärakennus -hankkeella 0,5 milj. euroa
- Espoonlahden uimahalli -hankkeella 0,5 milj. euroa
- Karhusaaren rakennukset 0,5 milj. euroa
- Olarin koulu -hankkeella 0,3 milj. euroa
- Postipuun koulu -hankkeella yhteensä 0,3 milj. euroa
- Niipperin päiväkotiki -hankkeella 0,1 milj. euroa
- Tapiolan päiväkotiki -hankkeella 0,1 milj. euroa
- Oittaaan uimarannan pukutilat ja Olarin talvipuutarhan hankkeilla yhteensä 0,05 milj. euroa
- Esisuunnittelu ja tutkimukset 3,5 milj. euroa
- Elinkaarta jatkavat investoinnit 1,2 milj. euroa
- Muut talonrakennushankkeet 2,5 milj. euroa

Hankekohtaisia ylityksiä on seuraavissa hankkeissa muutettuun käyttösuunnitelmaan verrattuna 2,1 milj. euroa.:

- Kalajärven koulu, päiväkotiki ja nuorisotila -hankkeella 0,3 milj. euroa
- Leppäsilän päiväkotiki -hankkeella 0,2 milj. euroa
- Sunan koulun peruskorjaus ja laajennus -hankkeella 1,3 milj. euroa
- Kulttuurikeskuksen teatteri -hankkeella 0,15 milj. euroa
- Karhusuon koulun I-vaihe lunastuksen viimeinen erä 0,15 milj. euroa

Muut hankkeet etenevät budjetin ja aikataulun mukaisesti.

Osakkeisiin on investoitu 21,6 milj. euroa (TA 21,5 milj. euroa). Maa- ja vesialueisiin kirjattujen liittymismaksujen toteuma oli 19 355 euroa.

Karhusuon koulun vaihe 1:n lunastuksen viimeinen erä (0,15 milj. euroa) ja Veräjätalon siirtokelpoinen väistötila lunastettiin 0,7 milj. eurolla.

Tytäryhtiöiden Kiinteistö Oy Espoon Koulu- ja päiväkotitilojen, Kiinteistö Oy Espoon Sotekiinteistöjen, Espoon Elä ja Asu Oy:n, Kiinteistö Oy Opinmäen Kampuksen, Kiinteistö Oy Espoon Keskuskeittiön, Kiinteistö Oy Matinkylän uimahallin ja Kiinteistö Oy Matinkylän Lukion rahastoidut rahoitusvastikkeet olivat 21,2 milj. euroa. sekä osakkuusyhtiön Kiinteistö Oy Suviniityn pysäköinnin 0,3 milj. euroa.

Perusparantamisen talousarvio oli 10 milj. euroa, josta toteutui 9,3 milj. euroa.

Elinkaarta jatkaviin korjauksiin käytettiin 7,8 milj. euroa. Suurimmat elinkaartajatkavat korjaukset olivat Lähderannan, Matinkylän ja Kuninkaisten, Aallonhuipun päiväkotien, Mankkaan koulun sekä Espoonlahden uimahallin ja jäähallin ylläpitokorjaukset. Lisäksi

sisäilmaperusparannuksia tehtiin 40 kohteeseen yhteensä 1,9 milj. eurolla.

Uusi merkittävä vuokratyö oli Kiviruukin lukion vuokrauksen toteutuminen monen käyttäjän kiinteistössä ja rakentamisen alkaminen.

Tilapankin ulosvuokrattavien vapaiden tilojen osuus on 3,0 prosenttia koko toimitilakannasta eli 34 570 m², joista vuokrattavissa sisäisesti n. 8 000 m², josta ulkoisesti vuokrattavista noin puolet - vaalien tosin investointeja. Merkittävin osuus tilapankin vapaista tiloista on purku- ja kehityskohteita tai teknisiä tiloja, jotka eivät ole vuokrattavissa.

Hiilineutraali Espoo 2030 -tavoitteen toteutuminen. (keskeiset ilmastotoimet ja ilmastotavoitteiden toteutuminen)

Hiilineutraalisuustavoitetta edistettiin kaikilla palvelualueilla. KETS-sopimuksen ja toimenpideohjelman tavoitteet saavutettiin ja kiinteistöjen energiakulutusta vähennettiin. Hankkeiden energajärjestelmien valinnassa käytettiin monitavoiteoptimointia, myös puurakenteisia päiväkoteja suunniteltiin. Uudishankkeissa paikallisesti tuotetun uusiutuvan energian osuus oli vähintään 10 % energian tuotosta kohteissa, joihin näiden toteuttaminen oli tarkoituksenmukaista. Ostoenergia kaupungin toimitilakohteissa on hiilineutraalia kaukolämpöä ja hiilivapaata sähköä. Uudishankkeet pyritään toteuttamaan hiilineutraaleina ja E-luvun A-energiatehokkuusluokan rajan alittaan. Tilapalvelut liittyi muovienkierrätyksen GreenDeal-sopimukseen ja edisti päästötön työmaa sopimusta ja valmisteli materiaali-kohtaista kierrätettävyyttä purkuhankkeissa. Jätteiden lajittelua edistettiin yhdessä käyttäjien kanssa.

Organisaatio

Tilapalvelut-liikelaitoksessa on viisi palvelualueutta: toiminnan tuki ja kehittäminen, toimitilajohtaminen, suunnittelupalvelut, rakennuttaminen ja palvelutuotanto. Palvelutuotanto on jaettu viiteen maantieteelliseen alueeseen sekä kunnossapitoyksikköön.

Palvelutuotannon kunnossapidon organisaatiomuutosta valmisteltiin, organisaatio siirtyy erityisalojen mukaiseen jakaumaan, jossa on rakennetekniikan, sähkötekniikan ja LVI-tekniikan yksiköt sekä tuotannon tuki yksikkö.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Liikelaitoksen sisäinen valvonta perustuu kaupungin antamien ohjeiden ja sääntöjen noudattamiseen ja valvontaan. Sisäisen valvonnan yleisohjeen (1.1.2023 päivitetty) ohje on käsitelty ja varmistettu sen mukainen toiminta.

Säännöt ja ohjeet ovat ajan tasalla ja tehtyjä päätöksiä noudatetaan. Ohjeet ja säännöt käydään läpi

liikelaitoksen johtoryhmässä ja kaikkien palvelualueiden kokouksissa sekä työpaikkakokouksissa. Sääntöjen vastaiseen toimintaan puututaan välittömästi, jos sellaista havaitaan.

Tilapalvelut-liikelaitoksessa havaittiin väärinkäytös vuonna 2020. Käräjäoikeuden päätös saatiin 21.04.2023 ja asian käsittely jatkui hovioikeudessa. Hovioikeuden päätös asiaan saatiin 6.3.2025. Tilapalvelut-liikelaitos on ollut vuoden 2025 aikana asianosaisena neljässä eri hankkeita koskevissa urakkariidoissa. Riita väestösuojan käyttöpaikkojen luovuttamiseen liittyvästä arvonnisäverovelvollisuudesta on saatu päätökseen käräjäoikeudessa 3.11.2025. Espoon kaupunki veloitettiin suorittamaan oikeudenkäyntikulujen korvauksena 19.250 euroa. Urakkariita Matinkylän ja Espoonlahden paloaseman urakoista päästiin sopimukseen 9.12.2025. Perkkään huoltorakennuksen valvontariita on saatu myös sovittua 25.9.2025. Laurinlahden koulun tuhopoltto on siirtynyt hovioikeuden käsittelyyn. Haukilahden koulun peruskorjauksesta ollut riita sovittiin alkuvuodesta 2025.

Tilapalvelut-liikelaitoksen hankinnoista on vuoden 2025 tehty kaksi valitusta markkinaoikeuteen. Toinen näistä valituksista peruttiin valittajan toimesta, toinen odottaa parhaillaan markkinaoikeuden käsittelyä.

Vahingonkorvausvaatimuksia on tullut vuoden 2025 aikana 5 kappaletta.

Tilapalvelujen valmisteleva omavalvontasuunnitelma on käytössä ja sitä päivitetään toimintaympäristön muuttuessa. Lisäksi valvonnan ja seurannan tärkeyttä on tuotu esiin johtoryhmän työskentelyssä, esihenkilökoulutuksissa ja seurantakokouksissa.

Liikelaitos ohjeistaa omaa toimintaa yhtenäisillä toimintamalleilla ja ohjeilla. Nämä ohjeet löytyvät yhteisestä verkkokansiosta ja SharePoint-työtilasta sekä IMS-järjestelmästä ja ohjeet ovat koko henkilöstön saatavilla. Ohjeiden noudattamista valvovat esihenkilöt. Liikelaitoksessa on käytössä yhtenäinen johtamis- ja kokousjärjestelmä. Liikelaitoksen kaikki esihenkilöt osallistuvat kaupungin esihenkilökoulutuksiin ja kehittämisprojekteihin sekä tietävät vastuunsa esihenkilöinä ja johtajina.

Liikelaitoksen laskutuksen ja toiminnan pistokoevalvonta on säännöllistä ja jatkuvaa ja sitä tehdään järjestelmistä saatavien tietojen avulla. Uusi kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän tehokas käyttö parantaa edelleen toiminnan raportointia ja sen kautta seurantaa.

Harmaan talouden torjunta on säännöllistä ja keskittyä korjaustöiden ja urakoiden sekä siivousalan työntekijöiden hyväksikäyttöä ehkäisevään toimintaan. Harmaan talouden ennalta ilmoittamattomien tarkastuksien määrää on lisätty edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi. Tilapalvelut on mukana myös ns. tilaajien valvojapalvelussa, jossa on tällä hetkellä noin 240 yritystä. Valvojapalveluun kuulumattomista yrityksistä pyydetään tilaajavastuusiakirjat kolmen

kuukauden välein. Puutteet puitesopimustoimittajien tiedoissa nostetaan esiin johtoryhmässä.

Tilapalveluissa on vuoden aikana kehitetty edelleen hankintaosaamista sopimushallintaa ja valmisteltu lukuisia puitesopimuskilpailutuksia yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luettavuus

Tavoitteiden toteutumista ja liikelaitoksen taloudellista tilannetta seurataan kuukausittain kaupungin ohjeistuksen ja seuranta-aikataulun mukaisesti. Lisäksi johtoryhmämme seuraa toiminnan ja tavoitteiden toteuttamista jatkuvana toimintana. Talouden ja toiminnan raportointia on kehitetty Joto-, PowerBi- ja VOIMA-raporttien avulla.

Varojen käytön valvonta

Liikelaitoksessa ei ole taloustoiminnassa vaarallisia yhdistelmiä (maksuliikenne ja rahan käsittely). Varojen käyttöä valvotaan säännöllisesti jokaisessa palveluyksikössä. Laskujen tarkastajista, hyväksyjistä ja tilaajista on tehty päätös.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilapalvelut-liikelaitos vastaa kaupungin toimitilojen ja rakennusten hankkimisesta ja ylläpidosta sekä tarjoaa tilapalveluja tilojen käyttäjille. Tilapalvelut-liikelaitos varmistaa, että käyttäjillä on terveelliset ja turvalliset tilat. Hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan kestävä kehitys ja pitkä rakennusten elinkaari. Ylläpidossa panostetaan ennakoivan huollon merkitystä ja yhteistyötä tilojen käyttäjien kanssa.

Sopimustoiminta

Sopimuksien seuranta on systemaattista ja vastuu sopimusten seurannasta on kaikilla palvelualueilla ja -yksiköillä. Sopimusten hallintaa ja palvelujen laadun seuranta tehdään säännöllisesti. Toimittajahallintaa on kehitetty yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa.

Kaikkiin yllä oleviin riskeihin on varauduttu suunnitelmilla, kouluttamalla henkilöstöä ja varautumalla poikkeaviin tilanteisiin.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa suunnittelu- ja ohjausprosessia. Liikelaitoksen riskiarviointi on päivitetty 11/2025. Riskien jalkauttaminen viedään palvelualueille ja yksiköille. Riskiarvioinnin lisäksi Tilapalvelut osallistuu valmiusharjoituksiin ja kouluttaa omia työntekijöitään erikoistilanteiden varalle.

Suurimmat liikelaitoksen riskit ovat seuraavat:

- Oma työntekijä tai ulkopuolinen palveluntuottaja aiheuttaa (esim. työkoneella) käyttäjälle tai kaupunkilaiselle vakavan vamman tai kuoleman.

- Vakava uhka- tai väkivaltatilanne kaupungin palvelutiloissa.
- Ilmastomuutoksen vaikutus on suuri: tulvat, vesivahingot, kiinteistöjen käyttökiellot ja sähköjärjestelmistä aiheutuvat vaaratilanteet lisääntyvät.
- Kiinteistön rakenteet romahtavat kattolumien painosta tai muun syyn vuoksi aiheuttaen henkilö- ja esinevahinkoja.
- Tulipalo kiinteistöissä.
- Työsuojelumenetelmät ovat puutteellisia tai eivät ole käytössä ja sattuu vakava työtapaturma, jossa työntekijä vammautuu tai kuolee.
- Tilapalvelujen taloudellinen tilanne heikkenee urakoitsijan konkurssin ja talousseurannan epäonnistumisen vuoksi.

Henkilöstön korkea keski-ikä ja rekrytoinnin ongelmat henkilöstön saatavuudessa.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tulostavoite toteutui 5,4 milj. euroa yli muutetun talousarvion tulostavoitteen ollen 29,4 milj. euroa. Talousarvion tulostavoite oli vuoden alussa 26,1 milj. euroa ja muutettu tavoite 24 milj. euroa.

Ulkoiset vuokratulot toteutuivat 0,6 milj. euroa pienempänä kuin kolmannessa osavuositarkastuksessa arvioitiin, mutta ylittivät edelleen muutetun käyttösunnitelman 2,1 miljoonaa euroa. Rahoitusvastike-ennuste 8,5 milj. euroa alittui 0,3 miljoonalla eurolla.

Lämpö-, sähkö- ja vesikustannukset jäivät käyttösunnitelmasta yhteensä noin 3,6 milj. euroa.

Kunnossapitoon käytettiin 24,4 milj. euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion 1,3 milj. eurolla. Kunnossapidon yhteiset menot olivat 4,9 milj. euroa ja kunnossapitotyöt olivat 19,6 milj. euroa, johon sisältyi erikseen tilattavia käyttäjäpalvelutöitä 2,5 milj. eurolla, joka kasvoi edellisestä vuodesta 0,3 milj. euroa. Sisäilmaperusparannuksia tehtiin 40 kohteeseen, yhteensä 1,9 milj. eurolla.

Kiinteistönhoidon ja kunnossapidon yhteistyö jatkui ennakoivan ylläpidon toteuttamiseksi. Kiinteistöjen ylläpitopalvelut, joihin kuuluu siivous, kiinteistöhoito ja aula- ja turvallisuuspalvelut, alitti talousarvion 1,0 milj. eurolla, toteuma oli 33,0 milj. euroa (TA 34,0 milj. euroa).

Tilapalvelut-liikelaitoksen talousarvion mukaan investointien enimmäismäärä on 100,8 milj. euroa. Investointien toteuma on 84,8 milj. euroa eli 84,1 prosenttia talousarviosta. Alitus talousarvioon nähdessä on 16 milj. euroa.

Tilapankin kohteita myytiin viisi, myyntihinnaltaan yhteensä 1,252 milj. euroa. Myyntitappiot olivat -766 747,92 euroa, jotka johtuivat osakkeiden hinnan alenemisesta. Myyntisalkkujen valmistelua on jatkettu,

mutta varsinaisia myyntejä ei toteutettu, koska Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei ole tehnyt palveluverkkopäätöksiään vuokrasopimusten pohjaksi. Toisaalta kiinteistömarkkina ei ole ollut otollinen pääoman hinnan ja saatavuuden takia.

Tilapalveluissa yhteisöllisyyden kokemusta kehitettiin yhteisillä tilaisuuksilla. Keväällä järjestettiin koko henkilöstölle työhyvinvointipäivä ja lisäksi yksiköt järjestivät omia hyvinvointitilaisuuksiaan. Kesän aikana mahdollistettiin osallistuminen kesäteatteriesitykseen. Esihenkilöt panostivat hybridityön tukemiseen ja suorituksen johtamiseen. Esihenkilöille järjestettiin yhteisiä tilaisuuksia ja heitä kannustettiin kaupungin esihenkilökoulutuksiin osallistumiseen.

Vuoden aikana tehtiin 127 kpl kohdekohtaista asiakastytytyväisyyskyselyä. Tilapalvelujen laatutyötä kehitettiin edelleen. Havaittuihin poikkeamiin sekä niiden syihin pureuduttiin entistäkin tehokkaammin. Myös prosesseja vietiin eteenpäin ja tehostettiin IMS-järjestelmän käyttöä.

Sisäilmakorjauksista viestittiin tilojen käyttäjille sekä lasten huoltajille noin 150 tiedotteella. Myös uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeista viestittiin aktiivisesti medialle ja kuntalaisille yli 20 uutisella tai tiedotteella. Tilapalvelujen toiminnasta uutisoitiin myös Tilapalvelujen ja kaupungin some-kanavissa aktiivisesti.

Talouden raportointia kehitettiin yhteistyössä konsernihallinnon kanssa.

Palvelutuotteet

Palvelutuote	Eur TP24	Eur TA25	Eur TP25	Suorite TP24	Suorite TA25	Suorite TP25	€/Suor. TP24	€/Suor. TA25	€/Suor. TP25	M% TA/TP
Vuokrauspalvelut	130 284 667	120 338 487	129 889 662	1 090 365	1 122 790	1 121 906	119,49	107,18	115,78	8,0 %
Siivouspalvelut oma tuotanto	4 936 910	6 558 635	5 018 024	241 453	256 509	255 988	20,45	25,57	19,60	-23,3 %
Siivouspalvelut ostopalvelut	11 180 218	16 156 716	13 031 368	489 357	477 110	478 458	22,85	33,86	27,24	-19,6 %
Kiinteistönhoito oma tuotanto	5 563 901	5 536 593	5 731 186	629 874	644 352	643 862	8,83	8,59	8,90	3,6 %
Kiinteistönhoito ostopalvelut	1 657 000	2 947 207	2 626 029	262 267	269 978	269 771	6,32	10,92	9,73	-10,8 %

Vuokrauspalveluihin sisältyvien toimitilojen määrä on kasvanut vain 3 prosenttia vuoden 2025 aikana (31 541 m²), kun samaan aikaan ulkoiset vuokramenot ja vastikemenot alittavat käyttösuunnitelmassa arvioidun 0,4 miljoonaa eli 0,3 prosenttia. Vuokrauspalvelujen kustannukset neliötä kohden ovat alentunut 3,1 prosenttia.

Siivouksen palvelutuotteista omassa tuotannossa on noin 35 prosenttia siivouksesta. Oman tuotannon hinta on laskenut 4,1 prosenttia. Yksikköhinta on 19,6 euroa/m²/vuosi. Myös siivottava pinta-ala on laskenut jonkin verran.

Siivouksen palvelutuotannosta noin 65 prosenttia kuuluu ostopalveluihin. Siivouksen hinta on kilpailutusten vuoksi noussut, mutta siivouspinta-ala samaan aikaan on laskenut. Kilpailutuksissa on käytetty mediaanihintaa, jotta laatu pystytään turvaamaan. Ostopalvelun yksikköhinta on 27,2 euroa/m²/vuosi ja kasvanut edellisestä tilinpäätöksestä 19,2 prosenttia.

Kiinteistönhoidon oman tuotannon neliömäärät ovat kasvaneet 2 prosentilla ja vastaavasti tuotannon yksikköhinta on kasvanut 1 prosentin. Yksikköhinta on 8,9 euroa/m²/vuosi.

Kiinteistönhoidon ostopalvelujen neliömäärä on kasvanut 3 prosenttia ja yksikköhinta kasvanut 54 prosenttia ollen 9,7 euroa/m²/vuosi kustannukset neliötä kohden.

Toiminnan rahoitus

Liikelaitos on rahoittanut 84,8 milj. euron investointinsa tulo-rahoituksella. Liikelaitoksella ei ole omaa pankkitiliä, vaan toimintaa rahoitetaan kaupungin välitystilin kautta, kassavarasaamisilla. Välitystilin saldo, kassavarasaamiset olivat vuoden 2025 lopussa 8,9 milj.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta on positiivinen 74,7 milj. euroa.

Henkilöstö

Henkilöstöä oli vuoden lopussa 470, joista vakinaisia 455 ja määräaikaaisia 7. Lisäksi työllistettyjä oli 4 ja oppisopimusoppilaita 4. Naisia on henkilöstöstä 48,3 prosenttia ja miehiä 51,7 prosenttia ja henkilöstön keski-ikä oli 50,4 vuotta. Liikelaitoksen vakinaisista työntekijöistä 60 vuotta täyttäneitä on 130 eli 27,7 prosenttia ja alle 40-vuotiaita oli 76 eli 16,2 prosenttia.

Liikelaitoksen suurimmat henkilöstöryhmät ovat laitoshuoltajat 129, vahtimestarit 54, kiinteistönhoitajat 43, palveluesihenkilöt 19, hankepäälliköt 15, rakennusmestarit 10, rakennuttajat 10, lvi-asiantuntijat 7, kirvesmiehet 7, sähkötekniset asiantuntijat 7, sähköinsinöörit 7 ja suunnittelijat 7.

Palkattomia harjoittelijoita oli 24, heidät työllistettiin pääasiassa palvelutuotannossa kiinteistönhoitaja, laitoshuoltajan ja vahtimestarin tehtäviin. Palkallisia oppilaitosharjoittelijoita oli 19. Oppisopimusoppilaiden (6) rinnalla oli myös yksittäisiä oppisopimusoppilaita 6, jotka olivat ilman ammatillista koulutusta sekä työttömiä. Heidän työtehtävänsä liittyivät kiinteistönhoidon tehtäviin.

Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunta lähettää tilinpäätöksen yhdistettäväksi Espoon kaupungin tilinpäätökseen ja esittää, että tilikauden ylijäämä kirjataan liikelaitoksen omaan pääomaan.

Kaupunkihallituksen konserni- ja tilajaos (johtokunta) lähettää tilinpäätöksen yhdistettäväksi Espoon kaupungin tilinpäätökseen ja esittää, että tilikauden ylijäämä 34 431 557,79 euroa kirjataan liikelaitoksen omaan pääomaan.

Oma pääoma vuoden lopussa on 937,8 milj. euroa.

5.1.1.2 Tilinpäätöslaskelmat

205-Tilapalvelut-liikelaitos

TULOSLASKELMA	12-25		12-24	
Liikevaihto	333 185 220,02		317 845 384,86	
Valmistus omaan käyttöön	109 528,97		87 820,80	
Liiketoiminnan muut tuotot	3 180 872,29		3 169 296,66	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-22 723 537,08		-23 867 325,80	
Palvelujen ostot	-68 766 742,52	-91 490 279,60	-65 811 805,24	-89 679 131,04
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-19 954 797,07		-19 251 336,94	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-5 472 182,27		-4 991 286,22	
Muut henkilösivukulut	-588 163,41	-26 015 142,75	-474 323,77	-24 716 946,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-59 889 905,95		-56 736 755,05	
Arvonalentumiset	-1 748 448,96	-61 638 354,91	-1 438 917,06	-58 175 672,11
Liiketoiminnan muut kulut		-97 696 222,07		-98 126 726,29
Liikeylijäämä (-alijäämä)	59 635 621,95		50 404 025,95	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	171,43		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 799 013,28		-1 910 256,65	
Korvaus peruspääomasta	-28 417 814,36		-28 417 814,36	
Muut rahoituskulut	-2 157,98	-30 218 814,19	-1 185,92	-30 329 256,93
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	29 416 807,76		20 074 769,02	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	29 416 807,76		20 074 769,02	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		5 014 750,03		5 014 750,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34 431 557,79		25 089 519,05	

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,93	5,14
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto -%	6,06	5,26
Voitto -%	8,83	6,32

205-Tilapalvelut-liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA

12-25

12-24

Toiminnan rahavirta

Liikelylijäämä (-alijäämä)	59 635 621,95	50 404 025,95
Poistot ja arvonalentumiset	61 638 354,91	58 175 672,11
Rahoitustuotot ja -kulut	-30 218 814,19	-30 329 256,93
Tulorahoituksen korjaukset	147 689,16	-323 816,19
	91 202 851,83	77 926 624,94

Investointien rahavirta

Investointimenot	-84 871 711,85	-111 440 227,19
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	369 214,30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 251 978,73	576 717,01
	-83 619 733,12	-110 494 295,88

Toiminnan ja investointien rahavirta**7 583 118,71 -32 567 670,94****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys	0,00	-4 437,22
Antolainasaamisten vähennys	8 360,62	12 967,71
	8 360,62	8 530,49

Oman pääoman muutokset

0,00 0,00

Muut maksuvalmiuden muutokset

Saamisten muutos	3 492 335,07	43 374 391,80
------------------	--------------	---------------

Korottomien velkojen muutos	-11 083 814,40	-10 815 251,35
	-7 591 479,33	32 559 140,45
Rahoituksen rahavirta	-7 583 118,71	32 567 670,94
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, €	74 739 840,38	10 593 059,93
Investointien tulorahoitus, %	107,38	70,4
Lainanhoitokate	51,61	41,96
Kassan riittävyys, pv	Ei sovellu	Ei sovellu
Quick Ratio	0,67	0,54
Current Ratio	0,67	0,54

205-Tilapalvelut-liikelaitos

TASE	12-25	12-24
VASTAAVAA	1 046 245 478,47	1 027 912 485,11
A PYSYVÄT VASTAAVAT	1 032 580 350,47	1 010 755 022,04
I Aineettomat hyödykkeet	4 827 883,30	5 526 042,95
2. Muut pitkävaikuttiset menot	4 827 883,30	5 526 042,95
II Aineelliset hyödykkeet	710 083 844,05	707 744 657,32
1. Maa- ja vesialueet	1 576 176,05	1 385 627,45
2. Rakennukset	603 931 933,15	614 452 404,05
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 347 544,49	2 825 011,15
4. Koneet ja kalusto	362 437,61	569 544,78
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	101 865 752,75	88 512 069,89
III Sijoitukset	317 668 623,12	297 484 321,77
1. Osakkeet ja osuudet	316 747 580,08	296 474 848,56
4. Muut saamiset	921 043,04	1 009 473,21
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 665 128,00	17 157 463,07
II Saamiset	13 665 128,00	17 157 463,07
Pitkäaikaiset saamiset	361 446,62	361 446,62
4. Siirtosaamiset	361 446,62	361 446,62
Lyhytaikaiset saamiset	13 303 681,38	16 796 016,45
1. Myyntisaamiset	1 495 603,89	826 357,39

3. Muut saamiset	11 639 800,31	15 743 130,86
4. Siirtosaamiset	168 277,18	226 528,20
VASTATTAVAA	1 046 245 478,47	1 027 912 485,11
A OMA PÄÄOMA	937 792 767,03	903 361 209,24
I Peruspääoma	568 356 287,18	568 356 287,18
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	335 004 922,06	309 915 403,01
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34 431 557,79	25 089 519,05
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	60 788 488,46	65 803 238,49
1. Poistoero	60 788 488,46	65 803 238,49
E VIERAS PÄÄOMA	47 664 222,98	58 748 037,38
I Pitkäaikainen	27 705 898,96	27 782 592,65
3. Lainat julkisyhteisöiltä	21 940 117,51	21 940 117,51
5. Saadut ennakot	5 764 809,45	5 841 503,14
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	972,00	972,00
II Lyhytaikainen	19 958 324,02	30 965 444,73
5. Saadut ennakot	76 693,69	76 693,69
6. Ostovelat	15 739 378,90	26 353 312,47
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	27 763,53	25 903,73
8. Siirtovelat	4 114 487,90	4 509 534,84
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste %	95,98	94,83
Suhteellinen velkaantuneisuus %	12,43	16,46
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	369 436,48	335 004,92
Lainakanta, 1 000 €	21 940,12	21 940,12
Lainat ja vuokravastuut, 1 000 €	21 940,12	21 940,12
Lainasaamiset, 1 000 €	0,00	0,00

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Liikevaihto	330 968	-	330 968	333 185	2 217
Valmistus omaan käyttöön	100	-	100	110	10
Liiketoiminnan muut tuotot	3 433	-	3 433	3 181	-252
Materiaalit ja palvelut	-97 084	+100	-96 984	-91 490	5 494
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 383	-	-26 383	-22 724	3 659
Palvelujen ostot	-70 701	+100	-70 601	-68 767	1 834
Henkilöstökulut	-25 819	-	-25 819	-26 015	-196
Palkat- ja palkkiot	-19 697	-	-19 697	-19 955	-257
Henkilösivukulut	-6 122	-	-6 122	-6 060	61
Eläkekulut	-5 585	-	-5 585	-5 472	113
Muut henkilösivukulut	-536	-	-536	-588	-52
Poistot ja arvonalentumiset	-58 000	-2 200	-60 200	-61 638	-1 439
Suunnitelman mukaiset poistot	-58 000	-2 200	-60 200	-59 890	310
Arvonalentumiset	-	-	-	-1 748	-1 748
Liiketoiminnan muut kulut	-95 801	-	-95 801	-97 696	-1 895
Avustukset	-767	-	-767	-745	23
Vuokrat	-94 131	-	-94 131	-96 100	-1 969
Muut kulut	-902	-	-902	-851	51
Liikeyli-/alijäämä	57 798	-2 100	55 698	59 636	3 938
Rahoitustuotot ja -kulut	-31 698	-	-31 698	-30 219	1 479
Rahoituskulut	-31 698	-	-31 698	-30 219	1 479
Kunnalle maksetut korkokulut	-3 280	-	-3 280	-1 799	1 481
Korvaus peruspääomasta	-28 418	-	-28 418	-28 418	-0
Muut rahoituskulut	-	-	-	-2	-2
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä ja varauksia	26 100	-2 100	24 000	29 417	5 417
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	5 015	-	5 015	5 015	0
Tilikauden yli-/alijäämä	31 115	-2 100	29 015	34 431	5 417

Investointien toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimitilarakentaminen	-79 339	-0	-79 339	-63 134	16 205
Uudisrakentaminen	-69 339	-0	-69 339	-53 796	15 543
Elinvoiman rakennukset	-17 063	3 100	-13 963	-11 689	2 274
Kasvun ja oppimisen rakennukset	-28 365	-3 100	-31 465	-29 492	1 973
Kaupunkiympäristön rakennukset	-2 591	-	-2 591	-1 151	1 440
Tilapalvelut	-2 920	-	-2 920	-679	2 241
Muu talonrakentaminen	-18 400	-	-18 400	-10 786	7 614
Perusparantaminen	-10 000	-	-10 000	-9 338	662
Muut investoinnit	-21 497	-	-21 497	-21 738	-241
Maa ja vesialueet	-	-	-	-90	-90
Osakkeet ja sijoitukset	-21 497	-	-21 497	-21 647	-150
Investointimenot (brutto)	-100 836	-0	-100 836	-84 872	15 964
Investointitulot	-	-	-	1 400	1 400
Uudisrakentaminen	-	-	-	25	25
Osakkeet ja sijoitukset	-	-	-	1 375	1 375
Nettoinvestoinnit	-100 836	-0	-100 836	-83 472	17 364

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	84 100	100	84 200	91 203	7 003
Liikelijäämä (-alijäämä)	57 798	-2 100	55 698	59 636	3 938
Poistot ja arvonalentumiset	58 000	2 200	60 200	61 638	1 439
Rahoitustuotot ja -kulut	-31 698	-	-31 698	-30 219	1 479
Tulorahoituksen korjaukset	-	-	-	148	148
Investointien rahavirta	-100 836	0	-100 836	-83 620	17 216
Investointimenot	-100 836	0	-100 836	-84 872	15 964
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-	-	-	1 252	1 252
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 737	100	-16 637	7 583	24 220
Rahoituksen rahavirta	15 505	-	15 505	-7 583	-23 088
Antolainauksen muutokset	-	-	-	8	8
Antolainasaamisten vähennys	-	-	-	8	8
Muut maksuvalmiuden muutokset	15 505	-	15 505	-7 591	-23 097
Saamisten muutos	15 505	-	15 505	3 492	-12 013

Korottomien velkojen muutos	-	-	-	-11 084	-11 084
Rahavarojen muutos	-1 231	100	-1 131	0	1 131

5.1.1.3 Liitetiedot

Liitetietojen numerointi perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen 18.6.2025.

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 11. Suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2025	2024
Myyntituotot	30 592 662,96	27 546 919,29
Maksutuotot	139 332,56	159 123,14
Vuokratuotot	302 453 224,50	290 139 342,43
Liiketoiminnan muut tuotot	3 180 872,29	3 169 296,66

<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	336 366 092,31	321 014 681,52
Valmistus omaan käyttöön	109 528,97	87 820,80

9) Palvelujen ostojen erittely

	2025	2024
Muiden palvelujen ostot	68 766 742,52	65 811 072,74
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>68 766 742,52</i>	<i>65 811 072,74</i>

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

ESPOON KAUPUNGIN PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.12.2023 ALKAEN

Poistomenetelmä

Poistomenetelmänä käytetään kaikissa omaisuusryhmissä tasapoistomenetelmää.

<u>Poistoajat</u>	poisto aika
Omaisuusryhmä	vuotta
Aineettomat hyödykkeet	
Muut pitkävaikutteiset menot	3
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poisteta
Asuinrakennukset	30
Hallinto- ja laitosrakennukset	20
Asuin-, hallinto- ja laitosrakennusten perusrakennukset	5–15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10–15
Koneet ja kalusto	3–5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poisteta

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2025	2024
Muut toimintatuotot		
Rakennusten myyntivoitot	561 149,33	205 500,00
Osakkeiden ja osuuksien myyntivoitot	57 909,43	118 316,19
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	<i>619 058,76</i>	<i>323 816,19</i>

Muut toimintakulut		
Osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	-766747,92	-18 246,32
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	<i>-766 747,92</i>	<i>-18 246,32</i>

15) Erittely poistoeron muutoksista

	2025	2024
Peruspalvelujen kehittämisrahaston investointi-avustuksilla katettujen investointien poistoihin liittyvä poistoeron muutos	4 769 606,14	4 769 606,14
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	245 143,89	245 143,89
<i>Poistoerin muutokset yhteensä</i>	<i>5 014 750,03</i>	<i>5 014 750,03</i>

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**18) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet**

	2025	2024
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	88,2
Siirrot erien välillä	0,00	-88,2
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 526 042,95	6 904 251,29
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	282 862,69
Siirrot erien välillä	-133 668,02	-81 046,62
Tilikauden poisto	-564 491,63	-1 573 110,52
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-6 913,89
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 827 883,30	5 526 042,95
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>		
<i> Poistamaton hankintameno 1.1.</i>	<i>5 526 042,95</i>	<i>6 904 339,49</i>
<i> Lisäykset tilikauden aikana</i>	<i>0,00</i>	<i>282 862,69</i>

<i>Siirrot erien välillä</i>	-133 668,02	-81 134,82
<i>Tilikauden poisto</i>	-564 491,63	-1 573 110,52
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-6 913,89
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.</i>	<i>4 827 883,30</i>	<i>5 526 042,95</i>
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 385 627,45	1 378 315,71
Lisäykset tilikauden aikana	90 479,05	7 311,74
<i>Siirrot erien välillä</i>	100 069,55	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 576 176,05	1 385 627,45
Rakennukset		
Poistamaton hankintameno 1.1.	614 452 404,05	568 223 995,44
Lisäykset tilikauden aikana	4 363 963,31	20 068 749,36
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-65489,8
Vähennykset tilikauden aikana	-25 019,67	0,00
<i>Siirrot erien välillä</i>	45 527 816,53	82 136 222,92
Tilikauden poisto	-58 638 782,11	-54 479 070,70
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-1 748 448,96	-1 432 003,17
Poistamaton hankintameno 31.12.	603 931 933,15	614 452 404,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 825 011,15	3 302 477,81
Tilikauden poisto	-477 466,66	-477 466,66
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 347 544,49	2 825 011,15
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	569 544,78	776 651,95
Tilikauden poisto	-207 107,17	-207 107,17
Poistamaton hankintameno 31.12.	362 437,61	569 544,78
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno 1.1.	88 512 069,89	103 625 655,73
Lisäykset tilikauden aikana	58 769 889,75	67 245 226,76
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-303 724,50
<i>Siirrot erien välillä</i>	-45 414 148,51	-82 055 088,10
Tilikauden poisto	-2 058,38	0,00

Poistamaton hankintameno 31.12.	101 865 752,75	88 512 069,89
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
<i>Poistamaton hankintameno 1.1.</i>	707 744 657,32	677 307 096,64
<i>Lisäykset tilikauden aikana</i>	63 224 332,11	87 321 287,86
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-369 214,30
<i>Vähennykset tilikauden aikana</i>	-25 019,67	0,00
<i>Sirrot erien välillä</i>	213 737,57	81 134,82
<i>Tilikauden poisto</i>	-59 325 414,32	-55 163 644,53
<i>Arvonlennukset ja niiden palautukset</i>	-1 748 448,96	-1 432 003,17
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.</i>	710 083 844,05	707 744 657,32

Maa- ja vesialueet erittely

	2025	2024
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 576 176,05	1 385 627,45
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 576 176,05	1 385 627,45

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	2025	2024
Osakkeet konserniyhtiöt		
Hankintameno 1.1.	272 025 620,34	249 144 835,14
Lisäykset	21 342 088,32	22 880 785,20
Hankintameno 31.12.	293 367 708,66	272 025 620,34
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhtiöt		
Hankintameno 1.1.	14 086 931,78	13 131 640,34
Lisäykset	305 291,42	955 291,44
Hankintameno 31.12.	14 392 223,20	14 086 931,78
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	10 362 296,44	10 615 197,26
Vähennykset	-1 374 648,22	-252 900,82
Hankintameno 31.12.	8 987 648,22	10 362 296,44

<i>Osakkeet ja osuudet yhteensä</i>	316 747 580,08	296 474 848,56
Muut saamiset		
Liittymismaksut		
Hankintameno 1.1.	1 009 473,21	1 018 003,70
Lisäykset	0,00	4 437,22
Vähennykset	-8 360,62	-12 967,71
Siirrot erien välillä	-80 069,55	0,00
Hankintameno 31.12.	921 043,04	1 009 473,21

19) Omistuksia muissa yhteisöissä/ Konserniyhtiöt

Koy Espoon Keskuksen Pysäköintitalo, Espoo	100 %
Espoon Kaupinkallio Koy	59,72 %
Weegee Oy, Espoo	100 %
Koy Tapiolan Kulttuuriaukio	100 %
Espoon Keskuskeittiö Koy	100 %
Espoon Elä ja Asu Oy	100 %
Opinmäen Kampus Koy	100 %
Koy Sokinsuonkuja 4, Espoo	41,22 %
Matinkylän Uimahalli Koy	100 %
Koy Suviniityn Pysäköinti II 1 kpl E-osake	100 %
Espoon Koulu- ja Päiväkotitilat Koy	100 %
Espoon Sotekiinteistöt Koy	100 %
Matinkylän Lukio Koy	100 %
Tapiolan Louhi Koy	100 %

21) Omistuksia muissa yhteisöissä/ Osakkuusyhtiöt

Koy Espoon Asematori, Espoo	45,88 %
Koy Merenpauhu, Espoo	28,18 %
Koy Merenselkä, Espoo	20,04 %
Nuuksiokeskus Oy, Espoo	20,72 %
Papinniityn Paikotus Oy, Espoo	26,87 %
Koy Soukan liiketalo, Espoo	37,78 %
Koy Soukan Pienteollisuustalo, Espoo	23,66 %
Tapiolan Teollisuustalo Oy, Espoo	21,64 %
Valurinkujan Paikotus Oy, Espoo	28,95 %
Koy Espoon Terminaali, Helsinki	50,00 %

Koy Espoon Niittykummun Metropysäköinti	27,59 %
Otahalli Oy	50,00 %
As.Oy Raijalax	21,49 %
Koy Suviniityn Pysäköinti I	41,30 %
Leppävaaran Pysäköinti Oy	1 %

Espoon kaupunki laatii konsernitilinpäätöksen.

22) Saamisten erittely

	2025	2024
Lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	974 902,97	747 188,57
Siirtosaamiset	0,00	224055,5
<i>Yhteensä</i>	<i>974 902,97</i>	<i>971 244,07</i>
Lyhytaikaiset saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	0,00	673,75
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>673,75</i>
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyhteisöiltä,		
Myyntisaamiset	2 325,26	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>2 325,26</i>	<i>0,00</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>977 228,23</i>	<i>971 917,82</i>

23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Muut tulojäämät	361 446,62	361 446,62
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>361 446,62</i>	<i>361 446,62</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Muut tulojäämät	168 277,18	226 528,20
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>168 277,18</i>	<i>226 528,20</i>
<i>Siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>529 723,80</i>	<i>587 974,82</i>

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

24) Oman pääoman erittely

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	568 356 287,18	568 356 287,18
Peruspääoma 31.12.	568 356 287,18	568 356 287,18
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	309 915 403,01	309 915 403,01
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.1.	335 004 922,06	309 915 403,01
Tilikauden ylijäämä	34 431 557,79	25 089 519,05
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>937 792 767,03</i>	<i>903 361 209,24</i>

26) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2025	2024
Pitkäaikaiset velat		
Saadut ennakot	5 764 809,45	5 841 503,14
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>5 764 809,45</i>	<i>5 841 503,14</i>

29) Velat lähiyhteisöille

	2025	2024
Pitkäaikaiset velat		
Tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	5 764 809,45	5 841 503,14
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>5 764 809,45</i>	<i>5 841 503,14</i>

Lyhytaikaiset velat

Tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	-76 693,69	0,00
Ostovelat	558 211,95	193 736,80
<i>Yhteensä</i>	<i>481 518,26</i>	<i>193 736,80</i>

Kuntayhtymille

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	-190 149,51	266 587,18
<i>Yhteensä</i>	<i>-190 149,51</i>	<i>266 587,18</i>

Osakkuusyhteisöille		
Saadut ennakot	76 693,69	76 693,69
Ostovelat	-51 270,43	226 858,21
<i>Yhteensä</i>	<i>25 423,26</i>	<i>303 551,90</i>
<i>Lyhytaikaiset velat yhteensä</i>	<i>316 792,01</i>	<i>763 875,88</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>6 081 601,46</i>	<i>6 605 379,02</i>

31) Muiden velkojen erittely

	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut	972	972
Muut velat	27 763,53	25 903,73
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>28 735,53</i>	<i>26 875,73</i>

32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 114 487,90	3 977 380,56
Menojäämät	0,00	532 154,28
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 114 487,90</i>	<i>4 509 534,84</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 114 487,90</i>	<i>4 509 534,84</i>

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**37) Vuokravastuut**

	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	609 314 409,75	638 713 599,00
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	67 331 345,76	64 401 345,86
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnership)	279 995 905,78	296 400 062,19
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet		
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	4 539 901,20	4 738 130,76

40) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2025	2024
Arvonlisäveron palautusvastuu		
Alv-vähennyksen/-palautuksen kohteena ollut kiinteistö myydään tai siirretään vähennyskelvottomaan käyttöön.	78 088 462,56	78 130 604,35

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**41) Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	2025	2024
Henkilöstön lukumäärä	470	476

5.2 TASEYKSIKÖT

5.2.1 Suurpelto

5.2.1.1 Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Suurpellon alueella asuu noin 8 000 asukasta. Vuoden 2025 aikana Suurpellon kunnallistekniikan rakentaminen jatkui. Ensimmäisten kaava-alueiden katuja on viimeistelty valmistuneiden asuinrakennusten ympäristöissä. Sepänkallion rakentaminen alkoi. Eri puolilla Suurpeltoa oli käynnissä 12 asuntorakentamishanketta. Maakirjan ja Suurpellon päiväkodit sekä Opinmäen kampus ovat käytössä. Opinmäessä toimii kaksi koulua, päiväkoti ja kirjasto. Lisäksi taseyksikön alueella toimii kaksi yksityistä päiväkotia. Suurpellon jätehuolto Oy:n toiminta on laajentunut aloituskaava-alueilla I ja II valmistuneiden kohteiden myötä ja jätehuollon toimintavarmuus on hyvällä tasolla.

Suurpellon keskuksen palveluiden lisäksi palvelut rakennusten kivijalkaliikkeitä ovat laajentuneet ja uusi päivittäistavarakauppa on avattu Sepänkallioon. Runkolinja 520 Matinkylästä Suurpellon kautta Leppävaaraan ja edelleen Martinlaaksoon kytkee alueen Matinkylän ja Leppävaaran keskuksiin.

Vuoden 2026 alussa käynnissä on seitsemän asuntorakennuskohdetta, joiden valmistuminen mahdollistaa noin 400 uuden asukkaan muuttamisen alueelle. On odotettavissa, että asuntorakennuskohteita käynnistyy lähivuosina noin 10 000 kerrosneliömetrin vuosivauhdilla. Alueelle on saatu olennaiset julkiset palvelut tavoitteen mukaisesti etupainotteisina ja joukkoliikenne alueella toimii erinomaisesti.

Kaupallisen korttelin 1-vaihe (Suuris) on käytössä. Keskuskorttelin toteutusta suunnitellaan yhdessä maanomistajan kanssa. Toteutuessaan keskuskortteli tulee lisäämään alueen kaupallisia palveluita merkittävästi. Asuntokortteleiden katutason liiketilat ovat hyvin käytössä. Opinmäen käyttö tapahtumakeskuksena on jatkunut vilkkaana. Asemakaavoitus on aktiivisesti käynnissä alueen pohjoisosissa Sepänkallion, Lakeamäen, Vassholmin ja Henttaanmyllyn alueilla sekä Kehä II itäpuolisella Nygrannaksen alueella. Toiminnallisesti projekti on asetetussa tavoitteessa ja alueen rakentaminen jatkuu tasaisesti. Lähivuosien toteutumana osalta on merkittävintä projektia laajempien taloustekijöiden vaikutukset. Alueen toteutumisedellytykset ovat kohtuullisen hyvät.

Taseyksiköllä ei ole sitovaa tulostavoitetta.

Organisaatio

Suurpellon taseyksikkö ei ole toiminnallinen organisaatio, vaan kirjanpidollinen raportointiyksikkö. Taseyksikössä toimii yksi henkilö projektinjohtotehtävissä, kaupunkiympäristön toimialan linjaorganisaatio huolehtii muista toiminnoista matriisiohjauksella.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Suurpellon taseyksikkö ei ole toiminnallinen organisaatio ja jolle ei ole tällä hetkellä tunnistettavissa merkittäviä riskejä.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Taseyksikön tuotot muodostuivat maankäyttömaksuista sekä pitkäaikaisten maanvuokrasopimusten tuotoista. Maanvuokrat toteutuivat talousarvion mukaisesti ollen 1 milj. euroa. Maankäyttömaksutuloja tuloutetaan niillä rahoitettavien investointien tahdissa. Talousarviossa tulojen arvioitiin olevan 2,1 milj. euroa, mutta investointeja ei toteutettu arvioitua määrää ja tuloja toteutui 1,6 milj. euroa. Toimintakuluissa oltiin varauduttu henkilöstökulujen lisäksi erilaisiin selvityksiin ja suunnitelmiin sekä kertaluonteisiin kuluihin. Talousarviossa kuluihin oltiin budjetoitu 0,4 milj. euroa, joista toteutui 0,1 milj. euroa, jotka olivat melkein kokonaan henkilöstökuluja. Rahoitustuotot- ja kulut ovat taseyksikön välitystilin saldosta saatavaa sisäistä korkotuottoa. Talousarviossa arvioitiin korkotuottojen olevan 1,1 milj. euroa, mutta korkotason laskun takia tuotot olivat 0,7 milj. euroa.

Toiminnan rahoitus

Taseyksikön investointimenot rahoitettiin toiminnan rahavirralla. Tilikauden investointeihin oli varattu 2,1 milj. euroa määrärahaa, jotka ovat pääasiassa uusinvestointeja. Investointeja kunnallistekniikan suunnitteluun ja rakentamiseen toteutui 1,6 milj. euron edestä, jääden 0,5 milj. euroa alle talousarvion. Henttaan puistokadun 0,2 milj. euron projekti jäi toteutumatta.

Viiden vuoden (2021–2025) kumulatiivinen toiminnan rahavirta on ollut positiivinen. Taseyksikön investoinnit on rahoitettu taseyksikön omalla tulorahoituksella, joka on kertynyt pääosin maankäyttömaksuista. Välitystilin saldo oli tilinpäätöshetkellä 35 289 028,86 euroa taseyksikön hyväksi.

Henkilöstö

Taseyksikön palveluksessa on yksi henkilö. Henkilömäärä on pysynyt samana taseyksikön perustamisesta lähtien.

5.2.1.2 Tilinpäätöslaskelmat

301-Suurpellon taseyksikkö

TULOSLASKELMA	12-25		12-24	
Liikevaihto	2 582 817,27		3 576 903,62	
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00		31 387,86	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Palvelujen ostot	-9 922,39	-9 922,39	-23 719,97	-23 719,97
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-93 948,64		-90 282,03	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 648,97		-14 034,40	
Muut henkilösivukulut	-2 795,71	-111 393,32	-2 258,73	-106 575,16
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 432 613,47		-5 357 215,38	
Arvonalentumiset	0,00	-4 432 613,47	0,00	-5 357 215,38
Liiketoiminnan muut kulut	0,00		-860,92	
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-1 971 111,91		-1 880 079,95	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	701 876,15		1 195 098,17	
Muut rahoituskulut	0,00	701 876,15	0,00	1 195 098,17
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-1 269 235,76		-684 981,78	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-1 269 235,76		-684 981,78	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 269 235,76		-684 981,78	

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto -%	-1,99	-1,06
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto -%	-1,99	-1,06
Voitto -%	-49,14	-19,15

301-Suurpellon taseyksikkö 12-25

RAHOITUSLASKELMA

	12-25	12-24
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 971 111,91	-1 880 079,95
Poistot ja arvonalentumiset	4 432 613,47	5 357 215,38
Rahoitustuotot ja -kulut	701 876,15	1 195 098,17
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-31 387,86
	<u>3 163 377,71</u>	<u>4 640 845,74</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 638 735,67	-2 652 510,03
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	135 453,78
	<u>-1 638 735,67</u>	<u>-2 517 056,25</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 524 642,04	2 123 789,49
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Saamisten muutos	116 259,81	-412 220,52
Korottomien velkojen muutos	-1 640 901,85	-1 711 568,97
	<u>-1 524 642,04</u>	<u>-2 123 789,49</u>
Rahoituksen rahavirta	-1 524 642,04	-2 123 789,49
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, €	9 231 082,24	9 173 564,65
Investointien tulorahoitus, %	193,04	176,14
Lainanhoitokate	0,00	0,00
Kassan riittävyys, pv	Ei sovellu	Ei sovellu
Quick Ratio	1 790,46	1 619,03
Current Ratio	1 790,46	1 619,03

301-Suurpellon taseyksikkö TASE

TASE	12-25	12-24
VASTAAVAA	86 116 746,66	89 026 884,27
A PYSYVÄT VASTAAVAT	50 702 651,41	53 496 529,21
II Aineelliset hyödykkeet	26 534 084,69	29 327 962,49
1. Maa- ja vesialueet	19 773,50	19 773,50
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 514 311,19	29 308 188,99
III Sijoitukset	24 168 566,72	24 168 566,72
1. Osakkeet ja osuudet	2 228 449,21	2 228 449,21
3. Muut lainasaamiset	21 940 117,51	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	35 414 095,25	35 530 355,06
II Saamiset	35 414 095,25	35 530 355,06
Lyhytaikaiset saamiset	35 414 095,25	35 530 355,06
1. Myyntisaamiset	125 064,97	0,00
3. Muut saamiset	35 289 030,28	35 530 355,06
VASTATTAVAA	86 116 746,66	89 026 884,27
A OMA PÄÄOMA	63 300 896,21	64 570 131,97
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	64 570 131,97	65 255 113,75
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 269 235,76	-684 981,78
E VIERAS PÄÄOMA	22 815 850,45	24 456 752,30
II Lyhytaikainen	22 815 850,45	24 456 752,30
5. Saadut ennakot	22 796 071,12	24 434 806,79
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	0,00	1 970,45
8. Siirtovelat	19 779,33	19 975,06
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste %	99,97	99,97
Suhteellinen velkaantuneisuus %	0,77	0,61
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	63 300,90	64 570,13
Lainakanta, 1 000 €	0,00	0,00
Lainat ja vuokravastuut, 1 000 €	0,00	0,00

Lainasaamiset, 1 000 €	21 940,12	21 940,12
------------------------	-----------	-----------

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Liikevaihto	2 960	2 960	2 583	-377
Materiaalit ja palvelut	-193	-193	-10	183
Palvelujen ostot	-193	-193	-10	183
Henkilöstökulut	-111	-111	-111	-0
Palkat- ja palkkiot	-93	-93	-94	-1
Henkilösivukulut	-18	-18	-17	-0
Eläkekulut	-15	-15	-15	1
Muut henkilösivukulut	-2	-2	-3	-0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 540	-4 540	-4 433	107
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 540	-4 540	-4 433	107
Liiketoiminnan muut kulut	-103	-103	-	103
Muut kulut	-103	-103	-	103
Liikeyli-/alijäämä	-1 987	-1 987	-1 971	16
Rahoitustuotot ja -kulut	1 122	1 122	702	-420
Rahoitustuotot	1 122	1 122	702	-420
Korkotuotot	1 122	1 122	702	-420
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä ja varauksia	-865	-865	-1 269	-404
Tilikauden yli-/alijäämä	-865	-865	-1 269	-404

Investointien toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Infrarakentaminen	-2 100	-2 100	-1 639	461
Suurpellon taseyksikkö	-2 100	-2 100	-1 639	461
Investointimenot (brutto)	-2 100	-2 100	-1 639	461
Nettoinvestoinnit	-2 100	-2 100	-1 639	461

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	3 675	3 675	3 163	-511
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-1 987	-1 987	-1 971	16
Poistot ja arvonalentumiset	4 540	4 540	4 433	-107
Rahoitustuotot ja -kulut	1 122	1 122	702	-420
Investointien rahavirta	-2 100	-2 100	-1 639	461
Investointimenot	-2 100	-2 100	-1 639	461
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 575	1 575	1 525	-50
Rahoituksen rahavirta	-1 575	-1 575	-1 525	50
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 575	-1 575	-1 525	50
Saamisten muutos	-1 575	-1 575	116	1 691
Korottomien velkojen muutos	-	-	-1 641	-1 641
Rahavarojen muutos	0	0	0	0

5.2.1.3 Liitetiedot

Liitetietojen numerointi perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen 18.6.2025.

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Maankäyttösopimustulot

Espoon kaupunki on maankäyttösopimuksissa sitoutunut sopimuskorvausta vastaan tekemään sopimuksessa sovitun kunnallistekniikan.

Maankäyttösopimustulot kirjataan noudattaen kirjanpitolakia ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta”

sekä ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta” ja kuntajaoston antamia tarkempia kirjausohjeita, lausuntoja 67/22.2.2005, 70/25.10.2005 ja 94/20.4.2010.

Sopimustulot kirjataan suoriteperusteisesti tuloslaskelmaan tuloksi tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Luovutetulla suoritteella tarkoitetaan tässä kaupungin maankäyttösopimuksen perusteella tekemää kunnallistekniikkaa.

Maankäyttösopimukset, joista on saatu maksut, mutta sopimusten mukaista kunnallistekniikka

ei ole tehty, on kirjattu velkoihin, saatuihin ennakoihin.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoön vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty

tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 11. Suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoön tai sitä alempaan

todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2025	2024
Liikevaihto		
Maksutuotot		
maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset	1 638 735,67	2 652 237,53
Vuokratuotot		
maa- ja vesialueiden vuokrat	944 081,60	924 666,09
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>2 582 817,27</i>	<i>3 608 291,48</i>

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

ESPOON KAUPUNGIN PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2023 ALKAEN

Poistomenetelmä

Poistomenetelmänä käytetään kaikissa omaisuusryhmissä tasapoistomenetelmää.

Poistoajat

	poisto aika vuotta
Omaisuusryhmä	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poisteta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15
Muut aineelliset hyödykkeet	

Keskeneräiset hankinnat

ei poisteta

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kunta	
	2025	2024
Muut toimintatuotot		
Osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot	0,00	31 387,86
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>31 387,86</i>

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**18) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet**

	2025	2024
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	19 773,50	19 773,50
Poistamaton hankintameno 31.12.	19 773,50	19 773,50
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	29 308 188,99	32 012 894,34
Siirrot erien välillä	1 638 735,67	2 652 237,53
Tilikauden poisto	-4 432 613,47	-5 357 215,38
Poistamaton hankintameno 31.12.	26 514 311,19	29 308 188,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	1 638 735,67	2 652 237,53
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	-1 638 735,67	-2 652 237,53
Tilikauden poisto	0,00	0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>		
<i>Poistamaton hankintameno 1.1.</i>	<i>29 327 962,49</i>	<i>32 032 667,84</i>

<i>Lisäykset tilikauden aikana</i>	1 638 735,67	2 652 510,03
<i>Tilikauden poisto</i>	-4 432 613,47	-5 357 215,38
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.</i>	26 534 084,69	29 327 962,49

Maa- ja vesialueet erittely

	2025	2024
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	19 773,50	19 773,50
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>19 773,50</i>	<i>19 773,50</i>

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	2025	2024
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	2 228 449,21	2 332 515,13
Vähennykset: myynti	0,00	-104 065,92
Hankintameno 31.12.	2 228 449,21	2 228 449,21
Muut lainasaamiset		
Hankintameno 1.1.	21 940 117,51	21 940 117,51
Hankintameno 31.12.	21 940 117,51	21 940 117,51
<i>Sijoitukset yhteensä</i>		
<i>Hankintameno 1.1.</i>	<i>24 168 566,72</i>	<i>24 272 632,64</i>
<i>Lisäykset</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Vähennykset</i>	<i>0,00</i>	<i>-104 065,92</i>
<i>Siirrot erien välillä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Arvonlennukset</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Hankintameno 31.12.</i>	<i>24 168 566,72</i>	<i>24 168 566,72</i>

21) Omistuksia muissa yhteisöissä/Osakkuusyhtiöt

Suurpellon jätehuolto Oy	29,36 %
--------------------------	---------

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**24) Oman pääoman erittely**

	2025	2024
Edellisten tilikausien ylijäämä	64 570 131,97	65 255 113,75
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 269 235,76	-684 981,78
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>63 300 896,21</i>	<i>64 570 131,97</i>

32) Muiden velkojen erittely

	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut	0,00	0,00
Muut velat	0,00	1 970,45
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>1 970,45</i>

32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat</i>		
Menojäämät	19 779,33	19 975,06
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	19 779,33	19 975,06
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>19 779,33</i>	<i>19 975,06</i>
<i>Siirtovelkojen olennaiset erät yhteensä</i>	<i>19 779,33</i>	<i>19 975,06</i>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	2025	2024
<i>Henkilöstön lukumäärä</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

5.2.2 Tapiola

5.2.2.1 Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Tapiola

Tapiolan keskustan asuntomarkkinatilanne jatkui vuonna 2025 vaisuna.

Itätuulenkujan asuntohankkeet olivat edelleen odotustilassa, eikä yksikään vahvan asemakaavan omaava hanke käynnistynyt. Asuntomarkkinan elpymistä odottivat edelleen YIT:n kolme asuntokohdetta sekä Satakielenrinteen alueen Peab Oy:n ja Ålandsbankenin asuntokohteet. Kaupunkitekniikan keskus jatkoi Itätuulenkujan kannen rakentamista sekä itäpään kannen rakennussuunnittelua.

Länsituuli kadun asemakaavan muutoshankkeista Avara Oy:n vuokratalohanke hyväksyttiin joulukuussa kaupunginhallituksessa.

Heikintorin asemakaavan muutoshanke eteni ehdotusvaiheeseen.

Valtuusto hyväksyi Kulttuuriauktion asemakaavamuutosehdotuksen 28.4.2025. Päätöksestä jätettiin valitus, jonka käsittely venyi vuodelle 2026.

Tietäjätien alueen useiden asemakaavamuutoshankkeiden valmistelu jatkui edelleen. Alueelle tavoitellaan runsaasti uutta asuntorakentamista.

Maarinsolmun Hoasin opiskeilija-asuntokohde valmistui syksyllä 2025. Maarinsolmun eritasoliittymän rakennussuunnittelu käynnistyi.

Keilaniemi

Keilaniemen alueella kehittäminen jatkui edelleen voimakkaasti ja alueella oli vireillä vuoden aikana useita hankkeita.

Varman puurakenteisen toimistorakennuksen Keilaniemen Portin rakentaminen käynnistyi kesällä 2023. Hanke valmistuu loppukesästä 2026 ja sen yhteyteen on tulossa eteläinen sisäänkäynti keskuspysäköintiin.

Keilaniemessä kolmesta hankkeesta on vastannut Strike Ky, jonka omistavat HGR Property Partners Oy, YIT ja Ilmarinen. Keilaniemenranta-hankkeeseen sisältyvän 160 m korkean toimistorakennuksen rakentamisen käynnistämiseksi haettiin edellytyksiä. YIT:illä on vireillä Keilaniemenrannassa kaksi asuinrakennushanketta, joista toisen rakentaminen

pyritään käynnistämään vuonna 2025. Keilaniemen alueelle suunniteltiin yleistä kalliopysäköintilaitosta, jonka toteuttamisesta neuvoteltiin kaupungin kanssa. Liike/toimistohanke (Valokeila-hanke) Raide-Jokerin pääte pysäkin vieressä edellyttää vielä sopimusta kaupungin kanssa kaupunkisuunnittelulautakunnan loppukeväästä 2022 hyväksymän asemakaavanmuutosehdotuksen pohjalta.

NCC:n kanssa neuvoteltiin edelleen metrokorttelin pohjoisosan toimisto/asuinhankeesta, jonka asemakaavamuutos hyväksyttiin jo 2021. Metrokorttelin eteläpään SRV:n asuintornihankkeiden kehittämiselle myönnettiin jatkoaikaa vuoden 2025 loppupuolelle.

AB Invest AS:n hotelli/kongressikeskus/toimistohankkeen asemakaava ja vesilupa tulivat voimaan ja hankkeen tontinvuokrauksesta ja täyttökustannuksista päätettiin vuoden lopussa. Tavoitteena on kohteen rakentamisen käynnistäminen heinäkuussa 2025. Skanska CDF:n toimistohankkeen Keilaranta 3 asemakaava tuli voimaan vuoden loppupuolella ja tavoitteena on hankkeen käynnistäminen syksyllä 2025. eQ:n toimisto/asuinhanke Keilaranta 5 ja 7 asemakaavan käsittely odottaa keskuspysäköinnin käynnistämistä.

SRV:n toimistohankkeen Keilalahdenkaarten asemakaava tuli voimaan vuoden lopulla ja neuvottelut tontinluovutuksesta käynnistettiin.

Lisäksi oli vireillä Nordic Urban Oy:n Keilaniemenrannan hyvinvointikeskus.

Otaniemi

Serviniemen opiskelija-asuntohankkeiden asemakaavamuutokset saivat lainvoiman. Biologin kaavaehdotuksen valmistelu jatkui. Alueelle tavoitellaan runsaasti uutta asuntorakennusoikeutta sekä opetus- ja tutkimustoimintaa mahdollistavien rakennusten toteuttaminen. Otakaari 15:een sijoittuvaa AYY:n opiskelija-asuntohankkeen rakennustyöt jatkuivat.

Taseyksiköllä ei ole sitovaa tulostavoitetta.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tapiola

Asuntomarkkinoiden tilanteen parantuessa osaan keskustan jo vahvistetuista kaavahankkeista odotetaan tehtävän rakentamispäätös. Itätuulenkujan kansirakenne valmistuu keskiosastaan ja rakentamista jatketaan seuraaviin lohkovaiheisiin. Länsituuli 4:n asemakaavan muutoshanke vahvistuu ja rakentaminen alkaa nykyisen rakennuksen purkamisella keväällä 2026. Heikintorin asemakaavamuutos hyväksytään vuoden 2026 lopulla. Kulttuuriauktion asemakaavamuutos lainvoimaistuu ja

teatterin rakennustyöt käynnistyvät. Kulttuuriaukion lähialueen kunnallistekniset työt valmistuvat. Tapiolan uimahallin peruskorjaustyö jatkuu.

Tietäjän kaavakehityshankkeissa siirrytään kaavaehdotusvaiheeseen. Kalevalantien uudisrakennuskorttelien rakentaminen käynnistyy. Maarinsolmun eritasoliittymän toteutussuunnittelu jatkuu.

Keilaniemi

Keilaniemessä jatkuu Varman puurakenteisen toimistorakennuksen rakentaminen. AB Invest AS:n hotellin ja toimistorakennuksen rakentaminen käynnistyy heinäkuussa 2025 ruoppaus- ja täyttötöillä. Tavoitteena on myös Keilaniemenrannan asuntojen ja Skanskan Keilaranta 3:n toimistorakennuksen rakentamisen käynnistäminen. Edelleen tavoitteena on, että yleisen kalliopysäköintilaitoksen louhintatyöt käynnistyvät loppukevästä 2025. Kehittäminen jatkuu Keilaniemessä usealla tontilla. Alueelle suunnitellaan merkittävä määrä uutta asuin- ja toimistorakennusoikeutta.

Otaniemi

Biologin asemakaavamuutos saa lainvoiman. Otakaari 15:een sijoittuvaa AYY:n opiskelija-asuntohankkeen rakennustyöt jatkuvat. Entiselle poliisiopiston tontin länsiosalle suunnitellut paloasema ja opiskelija-asunnot toteutetaan sen jälkeen, kun polttoaineenjakeluasema on poistunut alueelta kesällä 2026.

Organisaatio

Tapiolan taseyksikkö ei ole toiminnallinen organisaatio, vaan kirjanpidollinen raportointiyksikkö. Taseyksikössä toimii kaksi henkilöä projektinjohtotehtävissä, kaupunkiympäristön toimialan linjaorganisaatio huolehtii muista toiminnoista matriisiohjauksella.

Sisäinen valvonta, riskit ja riskienhallinta

Tapiolan taseyksikkö ei ole toiminnallinen organisaatio ja jolle ei ole tällä hetkellä tunnistettavissa merkittäviä riskejä.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuotot muodostuivat maankäyttömaksuista, maanmyyntivoitoista ja pitkäaikaisten maanvuokrasopimusten tuotoista. Maankäyttömaksutuloja laskutettiin 18,1 milj. euroa, 1,9 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa.

Sopimusten maksueriä tuli tilikaudella laskutuskypsäksi toisin kuin arvioitu. Maanmyyntivoittoja toteutui 2,1 milj. euroa talousarviota enemmän, ollen 12,1 milj. euroa. Satakielenrinteen omistus siirtyi tilikaudella, jonka kauppahinta oli 11 milj. euroa. Toimintakuluissa oltiin varauduttu henkilöstökulujen lisäksi erilaisiin selvityksiin ja suunnitelmiin, Tapiolan Keskuspysäköinti Oy:n sekä Tapiolan Keskustalvomo Oy:n vastikeveloituksiin ja kertaluonteisiin kuluihin. Kulut toteutuivat 0,7 milj. euroa alle talousarvion. Erilaisia selvityksiä tilattiin 0,4 milj. euroa vähemmän mihin varauduttu ja kertaluonteisia eriä, joihin oli varattu 0,2 milj. euroa, ei toteutunut. Sisäiset korkokulut toteutuivat 1,6 milj. euroa alle talousarvion korkokannan laskun sekä välitystilin velan alentumisen takia.

Toiminnan rahoitus

Taseyksikön investointimenot saatiin rahoitettua sekä toiminnan, että investointien luovutustulojen rahavirralla.

Tilikauden investointeihin oli varattu 22 milj. euroa määrärahaa, jotka ovat kunnallistekniikan osalta pääasiassa uusinvestointeja. Investointeja kunnallistekniikan rakentamiseen toteutui 11,1 milj. euron edestä, jääden 4,1 milj. euroa alle talousarvion. Kunnallistekniikan suunnitteluun Keilaniemenrannassa oli varauduttu talousarviossa, mutta tämä jäi toteutumatta, koska Keilaniemenrannan maanomistajien hankkeet eivät edenneet arvioitun mukaisesti. Taseyksikön 3 milj. euron rahoitusvastikemaksujen lainanlyhennyksien osuudet Tapiolan Keskuspysäköinti Oy:lle ja 3,1 milj. euron pääomasijoitukset Kiinteistö Oy Jousenpuiston Pysäköinnille näkyvät investoinneissa osakkeisiin ja sijoituksiin.

Taseyksiköllä ei ole omaa pankkitiliä, vaan toimintaa rahoitetaan kaupungin välitystilin kautta. Tulorahoituksesta ja maaomaisuuden luovutustuloista kertyi enemmän tuloja kuin taseyksikön investointimenot ovat vieneet ja tämän seurauksena välitystilin velkasaldo on alentunut. Välitystilin saldo oli tilinpäätöshetkellä -123 600 308,73 euroa, taseyksikön velkaa.

Viiden vuoden (2021 – 2025) kumulatiivinen toiminnan rahavirta on ollut negatiivinen. Vuosina 2022 – 2023 ja 2025 välitystilin velkasaldo pieneni, ja 2024 velkaa kertyi lisää.

Henkilöstö

Taseyksikössä on kaksi henkilöä.

5.2.2.2 Tilinpäätöslaskelmat

302-Tapiolan taseyksikkö

TULOSLASKELMA	12-25		12-24	
Liikevaihto	20 582 015,11		9 795 819,56	
Liiketoiminnan muut tuotot	12 113 477,00		23 438,94	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Palvelujen ostot	-310 315,45	-310 315,45	-376 038,54	-376 038,54
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-146 481,38		-139 713,76	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 843,05		-14 181,87	
Muut henkilösivukulut	-2 680,28	-164 004,71	-2 206,40	-156 102,03
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 573 660,34		-27 193 275,26	
Arvonalentumiset	0,00	-27 573 660,34	0,00	-27 193 275,26
Liiketoiminnan muut kulut			-595 316,13	-767 191,41
Liikeylijäämä (-alijäämä)	4 052 195,48		-18 673 348,74	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Kunnalle maksetut korkokulut	-3 697 629,82		-5 258 999,56	
Muut rahoituskulut	0,00	-3 697 629,82	0,00	-5 258 999,56
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	354 565,66		-23 932 348,30	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	354 565,66		-23 932 348,30	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	354 565,66		-23 932 348,30	

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto -%	1,35	-6,04
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto -%	1,35	-6,04
Voitto -%	1,72	-244,31

302-Tapiolan taseyksikkö 12-25

RAHOITUSLASKELMA	12-25	12-24
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	4 052 195,48	-18 673 348,74
Poistot ja arvonalentumiset	27 573 660,34	27 193 275,26
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 697 629,82	-5 258 999,56
Tulorahoituksen korjaukset	-12 113 477,00	-23 438,94
	15 814 749,00	3 237 488,02
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 182 662,45	-16 420 579,98
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 113 477,00	23 438,94
	-5 069 185,45	-16 397 141,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 745 563,55	-13 159 653,02
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9 054 042,75	13 263 872,39
	-9 054 042,75	13 263 872,39
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	3 087,18	48 181,79
Korottomien velkojen muutos	-1 694 607,98	-152 401,16
	-1 691 520,80	-104 219,37
Rahoituksen rahavirta	-10 745 563,55	13 159 653,02

Rahavarojen muutos	0,00	0,00
---------------------------	-------------	-------------

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, €	51 874 896,72	64 457 628,61
Investointien tulorahoitus, %	162,54	19,86
Lainanhoitokate	8,55	1,62
Kassan riittävyys, pv	Ei sovellu	Ei sovellu
Quick Ratio	0,00	0,00
Current Ratio	0,00	0,00

302-Tapiolan taseyksikkö

6

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Liikevaihto	18 028	18 028	20 582	2 554
Liiketoiminnan muut tuotot	10 050	10 050	12 113	2 063
Materiaalit ja palvelut	-674	-674	-310	363
Palvelujen ostot	-674	-674	-310	363
Henkilöstökulut	-216	-216	-164	52
Palkat- ja palkkiot	-181	-181	-146	35
Henkilösivukulut	-35	-35	-18	17
Eläkekulut	-30	-30	-15	15
Muut henkilösivukulut	-5	-5	-3	2
Poistot ja arvonalentumiset	-28 523	-28 523	-27 574	950
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 523	-28 523	-27 574	950
Liiketoiminnan muut kulut	-912	-912	-595	317
Vuokrat	-700	-700	-595	105
Muut kulut	-212	-212	-	212
Liikelyli-/alijäämä	-2 247	-2 247	4 052	6 300
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 330	-5 330	-3 698	1 632
Rahoituskulut	-5 330	-5 330	-3 698	1 632
Kunnalle maksetut korkokulut	-5 330	-5 330	-3 698	1 632
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä ja varauksia	-7 577	-7 577	355	7 932
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 577	-7 577	355	7 932

Investointien toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Infrarakentaminen	-15 200	-15 200	-11 124	4 076
Tapiolan taseyksikkö	-15 200	-15 200	-11 124	4 076
Muut investoinnit	-6 760	-6 760	-6 058	702
Osakkeet ja sijoitukset	-6 760	-6 760	-6 058	702
Investointimenot (brutto)	-21 960	-21 960	-17 183	4 777
Nettoinvestoinnit	-21 960	-21 960	-17 183	4 777

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	10 946	10 946	15 815	4 869
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-2 247	-2 247	4 052	6 300
Poistot ja arvonalentumiset	28 523	28 523	27 574	-950
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 330	-5 330	-3 698	1 632
Tulorahoituksen korjauserät	-10 000	-10 000	-12 113	-2 113
Investointien rahavirta	-11 960	-11 960	-5 069	6 891
Investointimenot	-21 960	-21 960	-17 183	4 777
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	10 000	10 000	12 113	2 113
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 014	-1 014	10 746	11 760
Rahoituksen rahavirta	1 014	1 014	-10 746	-11 760
Lainakannan muutokset	1 014	1 014	-9 054	-10 068
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 014	1 014	-9 054	-10 068
Muut maksuvalmiuden muutokset	-	-	-1 692	-1 692
Saamisten muutos	-	-	3	3
Korottomien velkojen muutos	-	-	-1 695	-1 695
Rahavarojen muutos	0	0	0	0

5.2.2.3 Liitetiedot

Liitetietojen numerointi perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen 18.6.2025.

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Maankäyttösopimustulot

Espoon kaupunki on maankäyttösopimuksissa sitoutunut sopimuskorvausta vastaan tekemään sopimuksessa sovitun kunnallistekniikan.

Maankäyttösopimustulot kirjataan noudattaen kirjanpitolakia ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta”

sekä ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta” ja kuntajaoston antamia tarkempia kirjausohjeita, lausuntoja 67/22.2.2005, 70/25.10.2005 ja 94/20.4.2010.

Sopimustulot kirjataan suoriteperusteisesti tuloslaskelmaan tuloksi tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Luovutetulla suoritteella tarkoitetaan tässä kaupungin maankäyttösopimuksen perusteella tekemää kunnallistekniikkaa.

Maankäyttösopimukset, joista on saatu maksut, mutta sopimusten mukaista kunnallistekniikkaa ei ole tehty, on kirjattu velkoihin, saatuihin ennakoihin.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 11. suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2025	2024
Liikevaihto		
Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset	18 140 126,77	7 518 004,40
Vuokratuotot		
Maa- ja vesialueiden vuokrat	1 463 018,27	1 358 143,42
Rakennusten vuokrat	978 870,07	919 671,74
Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	12 113 477,00	23 438,94
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>32 695 492,11</i>	<i>9 819 258,50</i>
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00

9) Palvelujen ostojen erittely

	2025	2024
Muiden palvelujen ostot	310 315,45	376 038,54
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>310 315,45</i>	<i>376 038,54</i>

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

ESPOON KAUPUNGIN PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2023 ALKAEN

Poistomenetelmä

Poistomenetelmänä käytetään kaikissa omaisuusryhmissä tasapoistomenetelmää.

Poistoajat

poisto aika

	vuotta
Omaisuusryhmä	
Aineettomat hyödykkeet	
Muut pitkävaikutteiset menot	3
Aineelliset hyödykkeet	
Rakennukset ja rakennelmat	20
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15
Muut aineelliset hyödykkeet	
Keskeneräiset hankinnat	ei poisteta

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2025	2024
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	12 113 477,00	23 438,94
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>12 113 477,00</i>	<i>23 438,94</i>

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

18) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	2025	2024
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 142 333,33	3 285 166,66
Tilikauden poisto	-142 833,33	-142 833,33
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 999 500,00	3 142 333,33
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>		
<i>Poistamaton hankintameno 1.1.</i>	<i>3 142 333,33</i>	<i>3 285 166,66</i>
<i>Tilikauden poisto</i>	<i>-142 833,33</i>	<i>-142 833,33</i>
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.</i>	<i>2 999 500,00</i>	<i>3 142 333,33</i>
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		

Muut rakennukset		
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 742 551,92	5 109 717,22
Tilikauden poisto	-367 165,30	-367 165,30
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 375 386,62	4 742 551,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	209 711 754,99	226 489 217,17
Siirrot erien välillä	11 124 452,80	9 905 814,45
Tilikauden poisto	-27 063 661,71	-26 683 276,63
Poistamaton hankintameno 31.12.	193 772 546,08	209 711 754,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	11 124 452,80	9 905 814,45
Siirrot erien välillä	-11 124 452,80	-9 905 814,45
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
<i>Poistamaton hankintameno 1.1.</i>	<i>214 454 306,91</i>	<i>231 598 934,39</i>
<i>Lisäykset tilikauden aikana</i>	<i>11 124 452,80</i>	<i>9 905 814,45</i>
<i>Tilikauden poisto</i>	<i>-27 430 827,01</i>	<i>-27 050 441,93</i>
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.</i>	<i>198 147 932,70</i>	<i>214 454 306,91</i>
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
	2025	2024
Osakkeet konserniyhtiöt		
Hankintameno 1.1.	33 383 035,19	29 798 879,19
Lisäykset	3 127 576,00	3 584 156,00
Hankintameno 31.12.	36 510 611,19	33 383 035,19
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhtiöt		
Hankintameno 1.1.	27 645 597,39	24 714 987,86
Lisäykset	2 930 633,65	2 930 609,53
Hankintameno 31.12.	30 576 231,04	27 645 597,39
Osakkeet ja osuudet yhteensä	67 086 842,23	61 028 632,58

<i>Sijoitukset yhteensä</i>		
<i>Hankintameno 1.1.</i>	61 028 632,58	54 513 867,05
<i>Lisäykset</i>	6 058 209,65	6 514 765,53
<i>Hankintameno 31.12.</i>	67 086 842,23	61 028 632,58

19) Omistuksia muissa yhteisöissä/ Konserniyhtiöt

Jousenpuiston Pysäköinti Koy	100 %
Espoon Kaupinkallio Koy	39 %

21) Omistuksia muissa yhteisöissä/ Osakkuusyhtiöt

Tapiolan Keskuspysäköinti Oy	21 %
Tapiolan Keskustavalvomo Oy	24 %

23) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Siirtosaamiset (tonttien hallinnan luovuttaminen)	27 524 289,00	27 524 289,00
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>		

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

24) Oman pääoman erittely

	2025	2024
Edellisten tilikausien ylijäämä	171 132 919,53	195 065 267,83
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	354 565,66	-23 932 348,30
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>171 487 485,19</i>	<i>171 132 919,53</i>

29) Velat lähiyhteisöiltä

	2025	2024
<i>Lyhytaikaiset velat</i>		
Osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	36 059,54
Yhteensä	0,00	36 059,54
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>36 059,54</i>

32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat</i>		
Tuloennakot	0,00	0,00
Menojäämät	28 717,46	36 651,53
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	28 717,46	30 061,53
Muut menojäämät	0,00	6 590,00
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>28 717,46</i>	<i>36 651,53</i>
<i>Siirtovelkojen olennaiset erät yhteensä</i>	<i>28 717,46</i>	<i>36 651,53</i>

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

40) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2025	2024
<u>Arvonlisäveron palautusvastuu</u>		
Alv-vähennyksen/-palautuksen kohteena ollut kiinteistö myydään tai siirretään vähennyskelvottomaan käyttöön	185 606,17	364 968,00
Maankäyttö- ja kunnallistekniikkasopimukset tehty, eivät vielä laskutuskelpoisia. Kaava vahvistettu.	24 199 318,00	27 260 056,00

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**48) Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	2025	2024
<i>Henkilöstön lukumäärä</i>	2	2

5.2.3 Urheilupuisto

5.2.3.1 Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Tapiolan Urheilupuiston Stadionhankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 24.3.2025. Stadionhankkeen toteuttamisesta järjestettiin urakkakilpailu syksyllä 2025. Urakkatarjouksia saatiin neljä kappaletta. Urakkasopimus allekirjoitettiin parhaimman tarjouksen jättäneen Jatke Uusimaa Oy:n kanssa joulukuussa 2025. Hanke toteutetaan yhteistoiminnallisena projektinjohtourakkana.

Urheilupuiston pohjoisosan katujen, kunnallistekniikan, puistojen ja liikuntapaikkojen rakentaminen käynnistyi lokakuussa 2025.

Stadionhankkeen kehitysvaihe käynnistyy vuoden 2026 alussa ja saadaan päätökseen kesäkuun loppuun mennessä. Maa- ja pohjarakennustyöt käynnistyvät syksyllä 2026. Hankkeen ennakoidaan valmistuvan vuonna 2029.

Stadionkortteliin rakennetaan kolme asuinkerrostaloa samanaikaisesti stadionin kanssa. Asuintalot valmistuvat samassa aikataulussa stadionhankkeen kanssa.

Urheilupuiston pohjoisosan katujen, kunnallistekniikan, puistojen ja liikuntapaikkojen rakennustyöt valmistuvat vuonna 2027. Eteläosan suunnitelmien laadinta käynnistyy vuonna 2026 ja rakentaminen käynnistyy vuonna 2027.

Urheilupuiston kahden muun asuinkorttelin rakentaminen käynnistyy vaiheittain asuntokaupan kysynnän elvyttyä. Kortteleiden asuintonttien myyntitulo on merkittävin osa taseyksikön tulon muodostusta. Asemakaavan mahdollistavan mailapelihallin ja hotellin toteuttaminen ajoittuu stadionhankkeen valmistumisen jälkeiseen aikaan.

Valtuusto hyväksyi 18.8.2025 Teknisen lautakunnan esityksestä kaupunginhallitukselle Urheilupuiston taseyksikön toteutettavaksi vuosina 2025–2027 hankkeen Urakka I, jonka kustannusarvio on 24 milj. euroa, siten, että Urakka I:n määrärahasta 3 milj. euroa ajoittuu vuodelle 2025. Urheilupuiston taseyksikön infrarakentamista on suunniteltu toteutettavaksi kahtena urakkana samanaikaisesti Tapiolan urheilupuiston stadionhankkeen kanssa. Hankkeen Urakka I aloitus ja määrärahasta 3 milj. euroa ajoittuisi vuodelle 2025. Hankkeessa Urakka I rakennetaan lämmitetyt jalkapallokentät 2 ja 3, Yhteispelintie, jalkapallokenttä 4, lähiliikunta-alue ja Tuohipolku, Koivu-Mankkaantie pohjoisosa, Tuohipuisto, pienpelikentät, Syöttäjänkuja,

Yhteispelinkuja ja sen LP-alue sekä Tuohimäen kääntöpaikka.

Taseyksiköllä ei ole sitovaa tulostavoitetta.

Meneillään olevissa rakennushankkeissa tavoitellaan vähähiilisiä rakenneratkaisuja.

Organisaatio

Urheilupuiston taseyksikkö ei ole toiminnallinen organisaatio, vaan kirjanpidollinen raportointiyksikkö. Taseyksikössä ei ole henkilökuntaa, kaupunkiympäristön toimialan linjaorganisaatio huolehtii toiminnoista matriisiohjauksella.

Sisäinen valvonta, riskit ja riskienhallinta

Urheilupuiston taseyksikkö ei ole toiminnallinen organisaatio ja jolle ei ole tällä hetkellä tunnistettavissa merkittäviä riskejä.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Taseyksikön tuotot ovat vuokratuottoja, joita kertyi talousarvion mukaisesti. Toimintakuluissa oltiin varauduttu toiminnan vaatimiin erilaisiin selvityksiin ja suunnitelmiin sekä vastikeveloituksiin. Tilikaudella ei ilmennyt tarvetta vastikemaksuihin eikä suurempiin palveluostoihin.

Toiminnan rahoitus

Taseyksikön investointimenoja ei saatu rahoitettua toiminnan rahavirralla ja menot rahoitettiin kaupungin välitystilin kautta ja taseyksikkö velkaantui enemmän.

Tilikauden investointeihin oli varattu määrärahaa 3 milj. euroa, mutta Tapiolan Urheilupuiston yleisten alueiden projektin urakka eteni ennakoidusta toisin ja investointimenojen toteuma oli 1,2 milj. euroa.

Taseyksiköllä ei ole omaa pankkitiliä, vaan toimintaa rahoitetaan kaupungin välitystilin kautta. Välitystilin saldo oli tilinpäätöshetkellä -2 226 445,61 euroa, taseyksikön velkaa.

Viiden vuoden (2021 – 2025) kumulatiivinen toiminnan rahavirta on ollut negatiivinen.

Henkilöstö

Taseyksikössä ei ole henkilökuntaa.

5.2.3.2 Tilinpäätöslaskelmat

303-Urheilupuiston taseyksikkö

TULOSLASKELMA	12-25		12-24	
Liikevaihto		76 573,49		74 905,85
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	-36 242,98	-36 242,98	-26 863,29	-26 863,29
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 732,58		-19 283,14	
Arvonalentumiset	0,00	-51 732,58	0,00	-19 283,14
Liikeyljäämä (-alijäämä)		-11 402,07		28 759,54
Rahoitustuotot ja -kulut				
Kunnalle maksetut korkokulut	-27 803,99		-29 260,83	
Muut rahoituskulut	0,00	-27 803,99	0,00	-29 260,83
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-39 206,06		-501,29
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-39 206,06		-501,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-39 206,06		-501,29
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto -%		-0,70		3,49
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto -%		-0,70		3,49
Voitto -%		-51,20		-0,67

303-Urheilupuiston taseyksikkö 12-25

RAHOITUSLASKELMA	12-25	12-24
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-11 402,07	28 759,54
Poistot ja arvonalentumiset	51 732,58	19 283,14
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 803,99	-29 260,83
	12 526,52	18 781,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 196 563,12	-486 741,65
	-1 196 563,12	-486 741,65
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 184 036,60	-467 959,80
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 184 036,60	467 585,59
	1 184 036,60	467 585,59
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta	1 184 036,60	467 959,80
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, €	-2 226 445,61	-1 042 409,01
Investointien tulorahoitus, %	1,05	3,86
Lainanhoitokate	1,45	1,64
Kassan riittävyys, pv	Ei sovellu	Ei sovellu
Quick Ratio	0,00	0,00
Current Ratio	0,00	0,00

303-Urheilupuiston taseyksikkö

TASE**12-25****12-24**

VASTAAVAA	2 201 536,29	1 056 705,75
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 201 536,29	1 056 705,75
II Aineelliset hyödykkeet	1 901 536,29	756 705,75
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 901 536,29	756 705,75
III Sijoitukset	300 000,00	300 000,00
1. Osakkeet ja osuudet	300 000,00	300 000,00

VASTATTAVAA	2 201 536,29	1 056 705,75
A OMA PÄÄOMA	-24 909,32	14 296,74
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 296,74	14 798,03
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39 206,06	-501,29
E VIERAS PÄÄOMA	2 226 445,61	1 042 409,01
II Lyhytaikainen	2 226 445,61	1 042 409,01

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste %	-1,13	1,35
Suhteellinen velkaantuneisuus %	2 907,59	1 391,63
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	-24,91	14,30
Lainakanta, 1 000 €	2 226,45	1 042,41
Lainat ja vuokravastuut, 1 000 €	2 226,45	1 042,41
Lainasaamiset, 1 000 €	0,00	0,00

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Liikevaihto	70	70	77	7
Materiaalit ja palvelut	-273	-273	-36	236
Palvelujen ostot	-273	-273	-36	236
Poistot ja arvonalentumiset	-85	-85	-52	33
Suunnitelman mukaiset poistot	-85	-85	-52	33
Liikeyli-/alijäämä	-288	-288	-11	276
Rahoitustuotot ja -kulut	-205	-205	-28	177
Rahoituskulut	-205	-205	-28	177
Kunnalle maksetut korkokulut	-205	-205	-28	177
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä ja varauksia	-493	-493	-39	453
Tilikauden yli-/alijäämä	-493	-493	-39	453

Investointien toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Infrarakentaminen	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803
Urheilupuiston taseyksikkö	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803
Investointimenot (brutto)	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803
Nettoinvestoinnit	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

1000 EUR	Talousarvio 2025	Muutokset/ Korotukset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	-408	-	-408	13	420
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-288	-	-288	-11	276
Poistot ja arvonalentumiset	85	-	85	52	-33
Rahoitustuotot ja -kulut	-205	-	-205	-28	177
Investointien rahavirta	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803
Investointimenot	-	-3 000	-3 000	-1 197	1 803
Toiminnan ja investointien rahavirta	-408	-3 000	-3 408	-1 184	2 224
Rahoituksen rahavirta	408	3 000	3 408	1 184	-2 224
Lainakannan muutokset	408	3 000	3 408	1 184	-2 224
Lyhytaikaisten lainojen muutos	408	3 000	3 408	1 184	-2 224
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0

5.2.3.4 Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetietojen numerointi perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen 18.6.2025.

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 11. suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2025	2024
Liikevaihto		
Vuokratuotot		
Maa- ja vesialueiden vuokrat	76 573,49	74 905,85

<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	76 573,49	74 905,85
--------------------------------	-----------	-----------

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

ESPOON KAUPUNGIN PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2023 ALKAEN

Poistomenetelmä

Poistomenetelmänä käytetään kaikissa omaisuusryhmissä tasapoistomenetelmää.

<u>Poistoajat</u>	poistoaika vuotta
Omaisuusryhmä	
Aineelliset hyödykkeet	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15
Muut aineelliset hyödykkeet	
Keskeneräiset hankinnat	ei poisteta

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

18) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	2025	2024
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	756 705,75	289 247,24
Siirrot erien välillä	1 196 563,12	486 741,65
Tilikauden poisto	-51 732,58	-19 283,14
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 901 536,29	756 705,75
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Lisäykset tilikauden aikana	1 196 563,12	486 741,65
Siirrot erien välillä	-1 196 563,12	-486 741,65

<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>		
<i>Poistamaton hankintameno 1.1.</i>	756 705,75	289 247,24
<i>Lisäykset tilikauden aikana</i>	1 196 563,12	486 741,65
<i>Tilikauden poisto</i>	-51 732,58	-19 283,14
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.</i>	1 901 536,29	756 705,75

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	2025	2024
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	300 000,00	300 000,00
Hankintameno 31.12.	300 000,00	300 000,00

<i>Sijoitukset yhteensä</i>		
<i>Hankintameno 1.1.</i>	300 000,00	300 000,00
<i>Hankintameno 31.12.</i>	300 000,00	300 000,00

19) Omistuksia muissa yhteisöissä/ Konserniyhtiöt

Tapiolan Urheilupuiston Pysäköinti Koy	100 %
Tapiolan Stadion Koy	100 %

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**24 Oman pääoman erittely**

	2025	2024
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	14 296,74	-40 006,71
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 31.12.	14 296,74	14 798,03
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-39 206,06	-501,29
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	-24 909,32	14 296,74

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

41 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2025	2024
<i>Henkilöstön lukumäärä</i>	0	0

5.3 RAHASTOT

Vuonna 2025 maailmantalous jatkoi yllättävän vahvana huolimatta vuoden aikana ajoittain voimistuneista epävarmuustekijöistä. Markkinoita sävyttivät geopoliittiset jännitteet, kauppapoliittinen epävarmuus ja kasvun epätasaisuus alueiden välillä, mutta kokonaisuutena vuosi 2025 muodostui selvästi paremmaksi kuin ennusteet antoivat odottaa. Ennusteet talouden kehityksestä heilahtelivat voimakkaasti keväällä, kun spekulatiot tullikorotuksista nostivat markkinoiden jännitteitä, mutta tilanne rauhoittui kuitenkin nopeasti, ja globaali talouskasvu jatkui vahvana.

Euroalueella kasvu pysyi vaimeampana, mutta inflaatiopaineiden tasaantuminen loi pohjan rahapolitiikan asteittaiselle keventämiselle. Yhdysvalloissa talouden joustavuus korostui jälleen: AI-investoinnit, keventyneet rahoitusolot ja vahva kulutuskysyntä tukivat talouskehitystä laajalla rintamalla.

5.3.1 Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto

Rahaston tarkoituksena on varmistaa kaupungin peruspalveluinvestointien ja maanhankinnan rahoitusta pitkällä aikavälillä. Rahaston tuotot tulee käyttää taloussuunnitelmassa määriteltyjen investointien ja maanhankinnan rahoitukseen. Rahaston pääoma säilytetään inflaatio huomioon ottaen vähintään alkuperäisen suuruisena.

Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto

TULOSLASKELMA	12-25		12-24	
Palvelujen ostot	-32 956,06	-32 956,06	-33 455,75	-33 455,75
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-32 956,06		-33 455,75
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	3 587,65		12 714,75	
Muut rahoitustuotot	48 814 366,54		41 590 210,47	
Muut rahoituskulut	-2 055 407,22	46 762 546,97	-3 260 086,89	38 342 838,33
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		46 729 590,91		38 309 382,58
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		46 729 590,91		38 309 382,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		46 729 590,91		38 309 382,58

Valtuusto hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä suunnitelman rahaston tuottojen käytöstä. Rahastoa puretaan tilinpäätöksen yhteydessä valtuuston rahaston varoilla katettavaksi päättämien investointien ja maanhankinnan toteutuneita menoja vastaavalla määrällä. Rahoitustuotot realisoituvat käytettävissä oleviin varoihin vasta rahastoa purettaessa.

Rahaston varainhoito oli vuonna 2025 hajautettu kolmelle täyden valtakirjan varainhoitajalle, jotka olivat SEB Asset Management, Danske Bank ja Evli Pankki. Tämän lisäksi rahoitusryhmän hoidossa on n. 1/3 rahaston varoista, jotka ovat sijoitettu pääosin vaihtoehtoisiiin sijoituksiin.

Rahaston varojen kirjanpitoarvo 31.12.2025 oli 725,1 milj. euroa ja markkina-arvo 848,3 milj. euroa. Rahaston sijoitustoiminnan tuotto vuonna 2025 oli 6,7 prosenttia. Varat olivat vuoden lopussa sijoitettuina rahamarkkinasijoituksiin (4,7 prosenttia), joukkovelkakirjalainoihin (27,0 prosenttia), osakkeisiin (42,4 prosenttia) ja vaihtoehtoisiiin sijoituksiin (26,0 prosenttia).

Tilikauden ylijäämä oli 46 729 590,91 euroa, joka lisätään rahaston edellisten tilikausien ylijäämään. Vuoden 2025 osalta rahaston pääomaan tehdään sääntöjen mukainen inflaatiokorotus ja edellisten tilikausien ylijäämästä rahastopääomaan siirretään 1 049 065,16 euroa. Kuluttajahintainflaatio vuonna 2025 oli 0,2 prosenttia.

Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto

RAHOITUSLASKELMA	12-25	12-24
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-32 956,06	-33 455,75
Rahoitustuotot ja -kulut	46 762 546,97	38 342 838,33
	46 729 590,91	38 309 382,58
Toiminnan ja investointien rahavirta	46 729 590,91	38 309 382,58
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-107 037,37	211 627,02
	-107 037,37	211 627,02
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-947,18	505 639,30
	-947,18	505 639,30
Rahoituksen rahavirta	-107 984,55	717 266,32
Rahavarojen muutos	46 621 606,36	39 026 648,90
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	725 087 055,46	678 465 449,10
Rahavarat 1.1.	678 465 449,10	639 438 800,20
	46 621 606,36	39 026 648,90

Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto

TASE	12-25	12-24
VASTAAVAA	725 088 679,16	678 466 125,62
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	725 088 679,16	678 466 125,62
II Saamiset	1 623,70	676,52
Lyhytaikaiset saamiset	1 623,70	676,52
4. Muut saamiset	690,05	676,52
5. Siirtosaamiset	933,65	0,00
III Rahoitusarvopaperit	718 836 955,01	670 230 314,46
4. Muut arvopaperit	718 836 955,01	670 230 314,46
IV Rahat ja pankkisaamiset	6 250 100,45	8 235 134,64
VASTATTAVAA	725 088 679,16	678 466 125,62
A OMA PÄÄOMA	724 984 089,51	678 254 498,60
I Rahastopääoma	525 581 643,09	524 532 577,93
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	152 672 855,51	115 412 538,09
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	46 729 590,91	38 309 382,58
E VIERAS PÄÄOMA	104 589,65	211 627,02
II Lyhytaikainen	104 589,65	211 627,02
3. Lainat kunnalta	104 589,65	211 627,02

PERUSPALVELUIDEN JA MAANHANKINNAN INVESTOINTIRAHASTO

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2025

2024

9) Palvelujen ostojen erittely

Muiden palvelujen ostot

32 956,06

33 455,75

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Muut tulojäämät

933,65

0,00

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2025

2024

24) Oman pääoman erittely

Rahastopääoma 1.1.

524 532 577,93

520 886 373,32

Lisäykset

1 049 065,16

3 646 204,61

Rahastopääoma 31.12.

525 581 643,09

524 532 577,93

Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.

153 721 920,67

119 058 742,70

Siirto rahastopääomaan

-1 049 065,16

-3 646 204,61

Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.

152 672 855,51

115 412 538,09

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

46 729 590,91

38 309 382,58

Oma pääoma yhteensä

724 984 089,51

678 254 498,60

5.3.2 Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto

Toimintakertomus

Rahaston tarkoituksena on edistää elinkeinotoiminnan edellytyksiä ja sitä kautta työllisyyttä Espoossa. Rahaston toimintaa hoidetaan valtuuston Espoo-tarinassa asettamien tavoitteiden mukaisesti. Rahaston varoja voidaan osoittaa elinkeinotoiminnan toimintaedellytyksiä ja työllisyyttä edistäviin hankkeisiin sijoituksina tai lainanantona.

Hallintosäännön mukaan valtuusto hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä suunnitelman rahaston käytöstä. Hankkeiden tulee olla tuottavia ja taloudellisesti terveitä siten, että rahaston pääoma voidaan turvata. Sijoitukset ja lainananto tulee tehdä niin, ettei kilpailutilanne vääristy. Rahaston toimita voidaan osoittaa varoja elinkeinotoiminnan edellytyksiä ja työllisyyttä tukeviin ja edistäviin kohteisiin. Tarvittaessa rahaston varoja voidaan käyttää kaupungin omaan maksuosuuteen, kun Espoo-tarinaa toteuttaviin toimenpiteisiin haetaan ulkoista rahoitusta kansallisista lähteistä ja EU-ohjelmista.

Rahaston tuoton muodostavat sijoitustuotot ja lainanannosta saatavat korkotuotot. Rahaston oma pääoma vuoden 2025 lopussa oli yhteensä 58,4 milj. euroa.

Rahaston pääomasta oli sitoutunut 9,7 milj. euroa maa- ja vesialueisiin sekä lainasaamiset Koy Otaniemen Tiedeasunnoilta oli 12,3 milj. euroa. Rahoitusarvopapereihin oli sitoutunut vuoden lopussa 40,1 milj. euroa ja niiden kirjanpitoarvo oli 34,1 milj. euroa.

Rahasto omistaa Espoon Miestentien 2:ssa entisen Poliisiopiston kiinteistön. Tontilla toimii Aalto Village 1, jossa on AYY:n ja Hoasin omistama kerrostalo. Aalto Village 2 on suunnitteilla tontin länsiosaan, jolla on kaavoitettu paloasema ja asuntorakentamista. Tontti on jaettu kolmeen osaan: AYY, Hoas ja paloasema. Tontin määräalalla toimii tällä hetkellä Nesteen kylmäasema.

Vuonna 2008 päätettiin rakentaa Kiinteistö Oy Otaniemen tiedeasunnot, jonka rakentamiseen on myönnetty kehittämisrahastosta lainaa. Lainan määrä oli vuoden 2025 lopussa 12,3 milj. euroa ja omaa pääomaa yhtiössä oli yhteensä noin 2,0 milj. euroa. Kaupunki on pääomittanut yhtiötä luovuttamalla sille apporttina tontin arvolla 1,89 milj. euroa.

Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahaston tilikauden ylijäämä oli 1 031 110,86 euroa ja se lisätään edellisten tilikausien ylijäämään. Rahaston edellisten tilikausien ylijäämä 297 102,43 euroa siirretään rahastopäämaan.

Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto

TULOSLASKELMA	12-25	12-24
Liiketoiminnan muut tuotot	231 800,32	228 221,92
Liikelylijäämä (-alijäämä)	231 800,32	228 221,92
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	336 975,91	251 903,71
Muut rahoitustuotot	492 878,94	74 046,71
Muut rahoituskulut	-30 544,31	-257 069,91
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	1 031 110,86	297 102,43
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 031 110,86	297 102,43
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 031 110,86	297 102,43

Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto

RAHOITUSLASKELMA	12-25	12-24
Toiminnan rahavirta		
Liikelijäämä (-alijäämä)	231 800,32	228 221,92
Rahoitustuotot ja -kulut	799 310,54	68 880,51
	1 031 110,86	297 102,43
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 031 110,86	297 102,43
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	100 000,00	0,00
	100 000,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-73 228,15	73 228,15
	-73 228,15	73 228,15
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-282 818,58	1 043 550,26
	-282 818,58	1 043 550,26
Rahoituksen rahavirta	-256 046,73	1 116 778,41
Rahavarojen muutos	775 064,13	1 413 880,84
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	34 115 771,18	33 340 707,05
Rahavarat 1.1.	33 340 707,05	31 926 826,21
	775 064,13	1 413 880,84

Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto

TASE	12-25	12-24
VASTAAVAA	58 380 152,73	57 422 270,02
A PYSYVÄT VASTAAVAT	23 940 000,00	24 040 000,00
II Aineelliset hyödykkeet	9 650 000,00	9 650 000,00
1. Maa- ja vesialueet	9 650 000,00	9 650 000,00
III Sijoitukset	14 290 000,00	14 390 000,00
1. Osakkeet ja osuudet	1 990 000,00	1 990 000,00
3. Muut lainasaamiset	12 300 000,00	12 400 000,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	34 440 152,73	33 382 270,02
II Saamiset	324 381,55	41 562,97
Lyhytaikaiset saamiset	324 381,55	41 562,97
3. Saamiset kunnalta	283 153,77	0,00
5. Siirtosaamiset	41 227,78	41 562,97
III Rahoitusarvopaperit	34 115 771,18	33 340 707,05
4. Muut arvopaperit	34 115 771,18	33 340 707,05
VASTATTAVAA	58 380 152,73	57 422 270,02
A OMA PÄÄOMA	58 380 152,73	57 349 041,87
I Rahastopääoma	57 349 041,87	57 051 939,44
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 031 110,86	297 102,43
E VIERAS PÄÄOMA	0,00	73 228,15
II Lyhytaikainen	0,00	73 228,15
3. Lainat kunnalta	0,00	73 228,15

ELINKEINOJEN JA TYÖLLISYYDEN KEHITTÄMISRAHASTO

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	2025	2024
18) Pysyvät vastaavat		
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	9 650 000,00	9 650 000,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	9 650 000,00	9 650 000,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	9 650 000,00	9 650 000,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	9 650 000,00	9 650 000,00
Maa - ja vesialueet erittely		
Muut maa- ja vesialueet	9 650 000,00	9 650 000,00
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	1 990 000,00	1 990 000,00
Hankintameno 31.12.	1 990 000,00	1 990 000,00
Muut lainasaamiset		
Hankintameno 1.1.	12 400 000,00	12 400 000,00
Vähennykset	-100 000,00	0,00
Hankintameno 31.12.	12 300 000,00	12 400 000,00
19) Tytäryhteisöt		
Koy Otaniemen tiedeasunnot	100 %	100 %
22) Saamisten erittely		
Lyhytaikaiset muut saamiset		
Saamiset kunnalta	283 153,77	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	41 227,78	41 562,97
23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	41 227,78	41 562,97

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	2025	2024
24) Oman pääoman erittely		
Rahastopääoma 1.1.	57 051 939,44	55 714 383,64
Lisäykset	297 102,43	1 337 555,80
Rahastopääoma 31.12.	57 349 041,87	57 051 939,44
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	297 102,43	1 337 555,80
Siirto rahastopääomaan	-297 102,43	-1 337 555,80
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 031 110,86	297 102,43
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>58 380 152,73</i>	<i>57 349 041,87</i>

5.3.3 Vahinkorahasto

Toimintakertomus

Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin takausvastuun perusteella maksettavat suoritukset, kaupungin tai sen tytäryhteisön omaisuutta tai kaupungin tai sen tytäryhteisön vastuulla olevaa omaisuutta kohdanneet merkittävät vahingot sekä muut merkittävät vahingot, joista kaupunki on vastuussa siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät niitä kata tai kun vahingon määrä alittaa vakuutuksen vahinkokohtaisen omavastuun. Myös kaupunkikonsernin tytäryhteisöt on liitetty mukaan kaupungin vahinkorahaston piiriin soveltuvin osin yhtenäisen vakuutusuojan ja vahinkokäsittelyn saavuttamiseksi.

Vahinkokertymä vaihtelee vuosittain. Vahingot tulevat korvattaviksi vahinkorahastosta pääsääntöisesti vasta siinä vaiheessa, kun vahinko on korjattu ja kaikki kustannukset on selvitetty ja maksettu. Vahinko on joko sattunut edellisenä tai vielä yleisemmin sitä edeltävänä vuonna.

Vuonna 2025 vahinkorahastosta maksettiin korvauksia yhteensä 31 251,61 euroa. Korvaus liittyi huhtikuussa tapahtuneeseen laajaan vesivahinkoon.

Vahinkorahaston tilikauden ylijäämä oli 1 400 413,90 euroa, ja se lisätään edellisten tilikausien ylijäämään.

Vahinkorahasto

TULOSLASKELMA	12-25		12-24	
Liiketoiminnan muut kulut		-31 251,61		-194 513,34
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-31 251,61		-194 513,34
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	1 431 665,51	1 431 665,51	1 332 414,93	1 332 414,93
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		1 400 413,90		1 137 901,59
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		1 400 413,90		1 137 901,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 400 413,90		1 137 901,59

Vahinkorahasto

RAHOITUSLASKELMA	12-25	12-24
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-31 251,61	-194 513,34
Rahoitustuotot ja -kulut	1 431 665,51	1 332 414,93
	1 400 413,90	1 137 901,59
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 400 413,90	1 137 901,59
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	2 175 012,32	-1 135 563,23
	2 175 012,32	-1 135 563,23
Rahoituksen rahavirta	2 175 012,32	-1 135 563,23
Rahavarojen muutos	3 575 426,22	2 338,36
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	13 830 770,00	10 255 343,78
Rahavarat 1.1.	10 255 343,78	10 253 005,42
	3 575 426,22	2 338,36

Vahinkorahasto

TASE	12-25	12-24
VASTAAVAA	15 578 108,03	14 177 694,13
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 578 108,03	14 177 694,13
II Saamiset	1 747 338,03	3 922 350,35
Lyhytaikaiset saamiset	1 747 338,03	3 922 350,35
1. Myyntisaamiset	1 120 111,33	1 012 957,38
3. Saamiset kunnalta	627 226,70	2 909 392,97
III Rahoitusarvopaperit	13 830 770,00	10 255 343,78
4. Muut arvopaperit	13 830 770,00	10 255 343,78
VASTATTAVAA	15 578 108,03	14 177 694,13
A OMA PÄÄOMA	15 578 108,03	14 177 694,13
I Rahastopääoma	5 130 590,10	5 130 590,10
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 047 104,03	7 909 202,44
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 400 413,90	1 137 901,59

Vahinkorahasto

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	2025	2024
---------------------------------------	------	------

22) Saamisten erittely

Lyhytaikaiset myyntisaamiset		
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	836 279,93	780 042,31
Myyntisaamiset osakkuusyhtiöiltä	24 523,23	34 229,38
Lyhytaikaiset muut saamiset		
Saamiset kunnalta	627 226,70	2 909 392,97

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	2025	2024
---	------	------

24) Oman pääoman erittely

Rahastopääoma 1.1.	5 130 590,10	5 130 590,10
Rahastopääoma 31.12.	5 130 590,10	5 130 590,10
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	9 047 104,03	7 909 202,44
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	9 047 104,03	7 909 202,44
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 400 413,90	1 137 901,59
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>15 578 108,03</i>	<i>14 177 694,13</i>

5.4 Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

LIIKELAITOSTEN JA RAHASTOJEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOSEN MUODOSTUMISEEN

	Rahastot yhteensä	Peruskaupunki	Liikelaitokset yhteensä	Taseyksiköt yhteensä	Eliminoinnit	Tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatuotot	231 800,32	314 801 363,19	336 366 092,31	35 354 882,87	-316 606 860,16	370 147 278,53
Myyntituotot	0,00	52 877 160,47	30 592 662,96	0,00	-33 846 310,09	49 623 513,34
Maksutuotot	0,00	79 997 852,26	139 332,56	19 778 862,44	0,00	99 916 047,26
Tuet ja avustukset	0,00	14 029 709,52	170 761,78	0,00	0,00	14 200 471,30
Vuokratuotot	231 800,32	42 060 954,81	302 453 224,50	3 462 543,43	-282 759 977,49	65 448 545,57
Muut tuotot	0,00	125 835 686,13	3 010 110,51	12 113 477,00	-572,58	140 958 701,06
Valmistus omaan käyttöön	0,00	9 977 917,92	109 528,97	0,00	0,00	10 087 446,89
Toimintakulut	-64 207,67	-1 518 349 546,50	-215 201 644,42	-1 227 194,98	316 843 468,16	-1 417 999 125,41
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	0,00	-470 350 006,71	-19 954 797,07	-240 430,02	0,00	-490 545 233,80
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	0,00	-97 150 377,56	-5 472 182,27	-29 492,02	0,00	-102 652 051,85
Muut henkilösivukulut	0,00	-13 880 489,07	-588 163,41	-5 475,99	0,00	-14 474 128,47
Palvelujen ostot	-32 956,06	-462 040 938,69	-68 766 742,52	-356 480,82	34 083 491,11	-497 113 626,98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-35 152 262,98	-22 723 537,08	0,00	0,00	-57 875 800,06
Avustukset	0,00	-106 919 686,15	-744 913,44	0,00	0,00	-107 664 599,59
Vuokrat	0,00	-327 198 156,86	-96 100 168,34	-595 316,13	282 759 977,49	-141 133 663,84
Muut kulut	-31 251,61	-5 657 628,48	-851 140,29	0,00	-0,44	-6 540 020,82
Toimintakate	167 592,65	-1 193 570 265,39	121 273 976,86	34 127 687,89	236 608,00	-1 037 764 399,99
Verotulot	0,00	832 060 431,49	0,00	0,00	0,00	832 060 431,49
Valtionosuudet	0,00	455 256 756,00	0,00	0,00	0,00	455 256 756,00

Rahoitustuotot ja
-kulut

Korkotuotot	340 563,56	20 084 226,71	0,00	701 876,15	-6 226 323,24	14 900 343,18
Muut rahoitustuotot	50 738 910,99	39 332 599,79	171,43	0,00	-28 654 422,36	61 417 259,85
Korkokulut	0,00	-8 262 972,79	-1 799 013,28	-3 725 433,81	6 226 323,24	-7 561 096,64
Muut rahoituskulut	-2 085 951,53	-286 792,11	-28 419 972,34	0,00	28 417 814,36	-2 374 901,62
Vuosikate	49 161 115,67	144 613 983,70	91 055 162,67	31 104 130,23	0,00	315 934 392,27

Poistot ja
arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-111 416 952,97	-59 889 905,95	-32 058 006,39	0,00	-203 364 865,31
Arvonalentumiset	0,00	-2 877,82	-1 748 448,96	0,00	0,00	-1 751 326,78
Tilikauden tulos	49 161 115,67	33 194 152,91	29 416 807,76	-953 876,16	0,00	110 818 200,18

5.5 Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN

	Rahastot Yhteensä	Peruskaupunki	Liikelaitokset Yhteensä	Taseyksiköt Yhteensä	Eliminoinnit	Rahoituslaskelma Tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	49 161 115,67	144 613 983,70	91 055 162,67	31 104 130,23	0,00	315 934 392,27
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-9 413 518,64	147 689,16	-12 113 477,00	0,00	-21 379 306,48
	49 161 115,67	135 200 465,06	91 202 851,83	18 990 653,23	0,00	294 555 085,79
Investointien rahavirta						
Investointimenot	0,00	-236 884 512,05	-84 871 711,85	-20 017 961,24	0,00	-341 774 185,14
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	10 440 657,32	0,00	0,00	0,00	10 440 657,32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	11 458 525,39	1 251 978,73	12 113 477,00	0,00	24 823 981,12
	0,00	-214 985 329,34	-83 619 733,12	-7 904 484,24	0,00	-306 509 546,70
Toiminnan ja investointien rahavirta	49 161 115,67	-79 784 864,28	7 583 118,71	11 086 168,99	0,00	-11 954 460,91
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-1 900 000,00	0,00	0,00	0,00	-1 900 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	100 000,00	15 564 038,05	8 360,62	0,00	0,00	15 672 398,67
	100 000,00	13 664 038,05	8 360,62	0,00	0,00	13 772 398,67
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-52 906 333,40	0,00	0,00	0,00	-52 906 333,40

Lyhytaikaisten lainojen muutos	-180 265,52	-696 668,18	0,00	-7 870 006,15	8 050 271,67	-696 668,18
	-180 265,52	-53 603 001,58	0,00	-7 870 006,15	8 050 271,67	-53 603 001,58
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	-459 566,39	0,00	0,00	0,00	-459 566,39
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisten muutos	1 891 246,56	6 368 327,01	3 492 335,07	119 346,99	-5 629 908,94	6 241 346,69
Korottomien velkojen muutos	0,00	24 477 849,17	-11 083 814,40	-3 335 509,83	0,00	10 058 524,94
	1 891 246,56	30 386 609,79	-7 591 479,33	-3 216 162,84	-5 629 908,94	15 840 305,24
Rahoituksen rahavirta	1 810 981,04	-9 552 353,74	-7 583 118,71	-11 086 168,99	2 420 362,73	-23 990 297,67
Vaikutus maksuvalmiuteen	50 972 096,71	-89 337 218,02	0,00	0,00	2 420 362,73	-35 944 758,58

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET

ESPOON KAUPUNKI

Tilinpäätös 2025

Luettelo kirjanpitokirjoista, tositteiden lajeista ja säilytyksistä

Kirjanpitokirja

Tasekirja	Sidottu kirja
Päiväkirja	Elektroninen arkisto
Pääkirja	Elektroninen arkisto

Numerointi on jatkuva

Lähde	Kuvaus
Manuaalinen	Laskentataulukko
Manuaalinen	Manuaalinen muistio
Manuaalinen	Eliminointi
Vero	Verolliset tapahtumat
Myyntireskontra	Myyntilaskut
Ostoreskontra	Ostolaskut
Ensio	Ostolaskujen käsittelyjärjestelmä
Saatujen laskenta	Ostotilausten vastaanotto
Sisäinen ostotilaus	Ostolaskun sisäinen laskutus tietohallinto
Käyttöomaisuus	Pysyvät vastaavat

Numerointi on jatkuva**Liittymät**

Aico	Muistiot ja maksumääräykset
Hektori	Sisäinen laskutus tietohallinto
TA sisäinen laskutus	Talousarviooperusteinen sisäinen laskutus
100 Kassa/Maksatus	Maksuliikenne kassapäivät
100 Kassa/Tulot	Maksuliikenne kassapäivät
100 Kassa/Tyttäret	Maksuliikenne kassapäivät
100 Kassa/Pääkassa	Maksuliikenne kassapäivät
Sijoitus	Sijoitus
Palkat ja palkkiot	Sarastia palkat ja palkkiot

100 Wega	Kalustovuokrat logistiikka
205 Toimitilavuokrat	Toimitilavuokrat Tilapalvelut
205 Siivous	Siivous Tilapalvelut
205 Voima sisäinenlasku	Voima sisäinen laskutus
Furuholm	Furuholmin kassa, sisäinen laskutus
Kassa Kalajärvi	Asiointipiste Kalajärvi
Kassa Leppävaara	Asiointipiste Leppävaara
Kassa Matinkylä	Asiointipiste Matinkylä
Kirjasto Entresse	Kirjasto Entresse
Kirjasto Haukilahti	Kirjasto Haukilahti
Kirjasto Iso Omena	Kirjasto Iso Omena
Kirjasto Kalajärvi	Kirjasto Kalajärvi
Kirjasto Karhusuo	Kirjasto Karhusuo
Kirjasto Kauklahti	Kirjasto Kauklahti
Kirjasto Kivenlahti	Kirjasto Kivenlahti
Kirjasto Laajalahti	Kirjasto Laajalahti
Kirjasto Laaksolahti	Kirjasto Laaksolahti
Kirjasto Lippulaiva	Kirjasto Lippulaiva
Kirjasto Nöykkiö	Kirjasto Nöykkiö
Kirjasto Opinmäki	Kirjasto Opinmäki
Kirjasto Otaniemi	Kirjasto Otaniemi
Kirjasto Saunalahti	Kirjasto Saunalahti
Kirjasto Sello	Kirjasto Sello
Kirjasto Soukka	Kirjasto Soukka
Kirjasto Tapiola	Kirjasto Tapiola
Kirjasto Viherlaakso	Kirjasto Viherlaakso
Kannusali	Kannusalin kassa
Pikku-Aurora	Pikku-Auroran kassa
Sellosali	Sellosalin kassa
Museo	Museo kassa (Glimes ja Pentala)
Ruotsinkielinen kulttuuri	Ruotsinkielinen kulttuuri kassa
Uimahalli Espoonlahti	Uimahalli Espoonlahti
Uimahalli Keski-Espoo	Uimahalli Keski-Espoo
Uimahalli Leppävaara	Uimahalli Leppävaara
Uimahalli Tapiola	Uimahalli Tapiola
Verkkomaksaminen kirjasto	Verkkomaksaminen kirjasto

Verkkomaksaminen tyt
Verkkomaksaminen liikunta
Verkkomaksaminen kassa
WeeGee

Verkkomaksaminen tyt
Verkkomaksaminen liikunta
Verkkomaksaminen kassa
WeeGeen kassa

Muut

Tase-erittelyt
Liitetietotositteet

Tase-erittelyt (Aico)
Liitetietotositteet (Aico)

7 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Kaupunginhallituksen allekirjoitukset Espoossa 01.04-09.04.2026

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitustapa</i>	<i>Allekirjoituspäivä</i>
Mervi Marika Katainen	Strong, Suomi.fi	2026-04-01 14:18
Nina Alice af Hällström	Strong, Suomi.fi	2026-04-01 15:18
Juri Jarno Aaltonen	Strong, Suomi.fi	2026-04-01 17:15
Karin Linnea Cederlöf	Strong, Suomi.fi	2026-04-01 17:15
Simon Jakob Benjamin Elo	Strong, Suomi.fi	2026-04-01 19:16
Joel Henrik Vanhanen	Strong, Suomi.fi	2026-04-02 10:27
Arla Helena Marttila	Strong, Suomi.fi	2026-04-02 11:26
Kerttu-Liisa Ilona Kilpijoki	Strong, Suomi.fi	2026-04-02 14:44
KAI ASLAK MYKKÄNEN	Strong, BankID FI	2026-04-02 14:51
Risto Kai Tuomas Nevanlinna	Strong, Suomi.fi	2026-04-02 16:19
Henna Kaarina Partanen	Strong, Suomi.fi	2026-04-02 16:24
Iida Elina Juhantytär Rodriguez	Strong, Suomi.fi	2026-04-03 23:52
Markku Antero Sistonen	Strong, BankID FI	2026-04-07 08:00
Inka Inari Hopsu	Strong, Suomi.fi	2026-04-08 09:07
Tere Andreas Sammallahti	Strong, Suomi.fi	2026-04-08 10:48
Emma-Stina Kyllikki Vehmanen	Strong, Suomi.fi	2026-04-09 12:11

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 29. päivänä huhtikuuta 2026

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Tiina Lind
JHT, KHT

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitustapa</i>	<i>Allekirjoituspäivä</i>
Tiina Maria Hannele Lind	Strong, Suomi.fi	2026-04-29 16:55